

NUMĂRUL 1 ÎN TOPUL VÂNZĂRILOR AMERICANE DIN NEW YORK TIMES

CHRIS KYLE

CU JIM DEFELICE
ȘI SCOTT MCEWEN

POVESTEA
CELUI
MAI EFICIENT
LUNETIST
DIN ISTORIA
ARMATEI
AMERICANE

LUNETISTUL AMERICAN

virtual-project.eu

CHRIS KYLE

LUNETISTUL AMERICAN

**AUTOBIOGRAFIA CELUI MAI EFICIENT LUNETIST
DIN ISTORIA ARMATEI AMERICANE**

Original: *American Sniper* (2012, 2013)

Traducere din limba engleză:
BOGDAN OLTEANU

virtual-project.eu

Editura: RAO
2015

*Dedic această carte soției mele, Taya, și copiilor mei
pentru că mi-au fost mereu alături. Vă mulțumesc
că ați rămas aici când m-am întors acasă.*

*De asemenea, aș dori să o dedic memoriei fraților
mei din trupele SEAL, Marc și Ryan, pentru că și-au slujit
cu vitejie țara și mi-au fost prieteni adevărați.
Moartea lor m-a marcat pentru tot restul vieții.*

NOTA AUTORULUI

Evenimentele povestite în această carte sunt adevărate și sunt relatate din memoria mea, cât mai fidel. Departamentul Apărării, inclusiv personalul de rang înalt din Marina Militară Americană, a verificat acuratețea textului, editând materialul senzitiv vizavi de atitudinile, simțămintele sau circumstanțele celorlalte personaje. Chiar dacă și-au dat aprobarea pentru publicarea cărții, asta nu înseamnă că au fost încântați de tot ce au citit aici. Însă aceasta este povestea mea, nu a lor. Am reconstruit dialogurile din memorie, ceea ce înseamnă că nu este vorba de o istorisire ad litteram a realității. Dar esența celor relatate rămâne adevărată.

În redactarea acestei cărți nu au fost folosite informații clasificate. Atât Biroul de Evaluare a Securității din cadrul Pentagonului, cât și Marina Militară mi-au cerut să efectuez anumite modificări din motive de securitate. Toate acele solicitări au fost respectate.

Mulți dintre oamenii alături de care am luptat sunt încă membri activi în trupele SEAL. Alții lucrează în diverse funcții pentru stat, apărând națiunea. Toți pot fi considerați dușmani de către inamicii țării noastre, la fel ca mine. Din acest motiv, nu le-am deconspirat identitățile în această carte. Ei se știu cine sunt și sper că știu cât de recunoscător le sunt.

C.K.

PROLOG

CU RĂUL ÎN CĂTARE SFÂRȘITUL LUNII MARTIE 2003. ÎN REGIUNEA NASIRIYA, IRAK

M-am uitat prin luneta puștii, scrutând cu privirea drumul din orașelul irakian. La vreo cincizeci de metri mai încolo, o femeie deschise ușa unei căsuțe și ieși afară cu copilul ei.

Nu mai era nimeni pe stradă. Localnicii se adăpostiseră înăuntru, speriați în marea lor parte. Câteva persoane mai curioase trăgeau cu ochiul de după perdele, așteptând. Puteau auzi deja duduitul unității americane de luptă. Pușcașii marini năpădiră drumul, mărșăluind spre nord, ca să elibereze țara de sub jugul lui Saddam Hussein.

Treaba mea era să-i apăr. Plutonul meu cucerise clădirea puțin mai devreme în acea zi, ocupându-și pozițiile pentru a oferi „acoperire” –, astfel încât să împiedice inamicul de a prinde în ambuscadă pușcașii marini care înaintau pe acolo.

Nu părea o sarcină prea dificilă – în orice caz, eu, unul, mă bucuram că luptam de partea pușcașilor. Văzusem cu ochii mei puterea armelor lor și nu mi-ar fi convenit deloc să lupt împotriva lor. Armata irakiană nu avusese, practic, nicio șansă. De fapt, se părea că abandonase deja zona respectivă.

Războiul începuse cu vreo două săptămâni în urmă. Plutonul meu, „Charlie” (rebotezat mai apoi „Cadillac”), din Echipa a 3-a SEAL, a contribuit la prima lui fază în dimineața zilei de 20 martie. Am debarcat în peninsula al-Faw și am securizat terminalul petrolier de acolo pentru ca Saddam să nu-i poată da foc așa cum procedase în Primul Război din Golf. În acea perioadă fuseserăm însărcinați cu asistarea pușcașilor marini în înaintarea lor către Bagdad.

Eu eram membru SEAL, trupa de comando a Marinei Militare, antrenată pentru operațiuni speciale. SEAL este un acronim pentru „Sea, Air, Land”^[1], o descriere destul de adecvată a gamei vaste de operațiuni pe care le desfășurăm. În cazul de față, ne aflam mult în interiorul uscatului, mult mai departe de zonele în care acționează în mod normal trupele SEAL, deși, pe măsură ce războiul împotriva terorismului avea să continue, acest lucru urma să devină ceva comun. Îmi petrecusem aproape trei ani antrenându-mă și învățând cum să devin războinic; eram pregătit pentru această luptă sau măcar cât poate fi cineva de pregătit pentru așa ceva.

Pușca pe care o țineam era un model Win Mag de calibru .300, o pușcă prevăzută cu o lunetă de mare precizie, cu buton zimțat de reglaj, ce-i aparținea plutonierului. El acoperise până atunci strada și voia să facă o pauză. Faptul că mă alesese pe mine era un semn de mare încredere din partea lui. Eu eram încă nou, un novice sau răcan în Trupă. Conform standardelor SEAL, nu fusesem încă pus la încercare.

În plus, nici nu făcusem antrenament de lunetist SEAL. Îmi doream cu disperare să fiu lunetist, însă mai aveam mult de așteptat. Plutonierul alesese să mă testeze dându-mi pușca în acea dimineață.

Stăteam pe acoperișul unei clădiri dărăpănate de la marginea unui oraș prin care

aveau să treacă pușcașii marini. Vântul înălța praful și hârtiile de pe drumul bătucit de dedesubt. Locul duhnea ca o hazna – nu m-am obișnuit niciodată cu mirosul din Irak.

— Vin pușcașii, rosti plutonierul când clădirea începu să vibreze. Fii atent!

M-am uitat prin lunetă. Singurii oameni care se mișcau erau femeia și vreo doi copii din apropiere.

Am văzut cum apăreau trupele noastre. Zece pușcași tineri și mândri, în uniforme, au coborât din vehicule și au format o patrulă pedestră. În timp ce americanii se organizau, femeia scoase ceva de sub haine și trase de obiectul respectiv.

Tocmai armase o grenadă. La început, nu mi-am dat seama.

— Pare galben, i-am zis eu plutonierului, descriindu-i ce vedeam. E galben, culoarea trupului...

— Are o grenadă, preciză plutonierul. Aia-i o grenadă chinezească.

— Rahat!

— Trage!

— Dar...

— Trage. Scapă de grenadă. Pușcașii...

Am ezitat. Cineva încercă să-i contacteze pe pușcași prin radio, fără succes însă. Soldații înaintau pe stradă, drept spre femeie.

— Trage! strigă plutonierul.

Am apăsat degetul pe trăgaci. Am tras. Glonțul a țâșnit. Grenada a căzut. Am tras din nou când grenada a explodat.

Acea a fost prima dată când am omorât pe cineva cu pușca prevăzută cu lunetă. Totodată, a fost prima (și singura) dată când am omorât un combatant care nu era bărbat.

Era de datoria mea să trag. Nu regret decizia luată. Femeia, oricum, era moartă. N-am făcut decât să mă asigur că nu avea să ia și niște pușcași marini cu ea pe lumea cealaltă.

Era clar că nu voia doar să-i omoare, ci că nici nu-i păsa de persoanele aflate în apropiere, care ar fi fost ucise în explozie sau în schimbul de focuri. Copiii de pe stradă, oamenii din case, poate chiar *propriul* său copil...

Era prea orbită de rău ca să se mai gândească la toate astea. Voia doar să omoare americani, indiferent de consecințe.

Gloanțele mele au salvat viețile câtorva americani, care prețuiau mai mult decât sufletul pervertit al femeii. Pot merge cu conștiința împăcată în fața Domnului, pentru că mi-am făcut treaba. Însă am urât din adâncul sufletului răul care a pus stăpânire pe acea femeie. Îl urăsc și în ziua de azi.

Un rău sălbatic și demn de dispreț. Asta am avut de înfruntat în Irak. Iată și motivul pentru care mulți oameni, inclusiv eu, le spunem inamicilor „sălbatici”. Pur și simplu nu exista o altă descriere mai potrivită pentru ce am întâlnit acolo.

Lumea mă întreabă mereu: „Câți oameni ai omorât?” Răspunsul meu standard este: „Ce contează? Numărul lor mă face mai om sau mai neom decât sunt în realitate?”

Numărul nu contează pentru mine. Eu îmi doresc doar să fi omorât mai mulți. Nu ca

să mă laud apoi cu asta, ci deoarece cred că lumea este un loc mai bun fără sălbăticiii care iau viețile americanilor. Toți cei pe care i-am împușcat în Irak încercau să le facă rău americanilor sau irakienilor loiali noului guvern.

Aveam sarcina mea, ca membru SEAL. Omoram inamicul – pe care îl vedeam zi și noapte străduindu-se să-miucidă compatrioții. Mă bântuie succesele inamicului. Nu au fost ele prea multe, dar chiar și o singură viață de american pierdută este o risipă.

Nu îmi bat capul în privința părerii altora despre mine. Asta-i unul dintre lucrurile pe care le-am admirat întotdeauna la tatăl meu. Îl durea în cot de ce credeau ceilalți. El era așa cum era. Punct. Este una dintre calitățile care m-a ajutat să nu îmi pierd mințile.

Chiar și acum, când această carte a ajuns la tipografie, mă simt ușor stânjenit la gândul că povestea vieții mele va fi publicată. În primul rând, am fost dintotdeauna de părere că, dacă vrei să vezi cum e viața în trupele SEAL, ar trebui să te înrolezi și să afli pe pielea ta: să câștigi medalia noastră, simbolul a ceea ce suntem. Să treci prin instrucția noastră, să faci toate sacrificiile cerute, atât pe cele fizice, cât și pe cele mentale. Doar așa vei afla.

În al doilea rând, și mai important, cui îi pasă de viața mea? Nu-i ca și cum aș fi diferit de restul lumii.

S-a întâmplat să ajung în câteva situații limită. Lumea mi-a spus că asta-i interesant. Mie nu mi se pare că ar fi. Am auzit că alți oameni intenționează să scrie cărți despre viața mea sau despre unele lucruri pe care le-am făcut. Mi se pare ciudat, însă consider că este totuși viața și povestea mea, așa că mi s-a părut mai indicat să o consemnez chiar eu în scris, așa cum s-a întâmplat cu adevărat.

De asemenea, sunt mulți oameni care merită pomeniți și, dacă nu scriu chiar eu povestea, aceștia ar putea fi trecuți cu vederea. Iar asta nu mi-ar face deloc plăcere. Băieții mei merită mai multe laude decât merit eu.

Marina Militară mă creditează cu mai multe ținte eliminate ca lunetist decât orice alt soldat american, din trecut sau din prezent. Probabil că au dreptate. Nu au reușit să cadă de acord asupra cifrei exacte. Azi e 160 (cifra „oficială” la data scrierii acestor rânduri), mâine urcă foarte mult, apoi coboară undeva pe la mijloc. Dacă vreți să aflați cifra, întrebați marina – ați putea primi chiar adevărul în cazul în care îi prindeți într-o zi bună. Oamenii vor mereu o cifră. Chiar dacă marina m-ar lăsa, tot nu aș prezenta una. Nu mă pasionează cifrele. Membrii SEAL sunt războinici silențioși, iar eu sunt un SEAL până în măduva oaselor. Dacă vreți povestea completă, luați-vă medalia, cum vă ziceam. Dacă vreți să mă verificați, întrebați un alt membru SEAL.

Dacă vă interesează doar ce sunt eu dispus să împărtășesc, plus unele lucruri pe care le dezvălui cu inima îndoită, atunci citiți mai departe.

Mereu am spus că nu sunt cel mai bun trăgător și nici măcar cel mai bun lunetist din istorie. Nu vreau să îmi bagatelizez abilitățile. Am muncit din greu ca să le perfecționez. Am fost binecuvântat cu niște instructori excelenți, care merită multă recunoștință. Iar băieții mei – camarazii mei din SEAL, pușcașii marini și soldații armatei care au luptat alături de mine și m-au ajutat să-mi fac treaba – au avut o contribuție esențială la succesul meu. Însă cifra mea ridicată și așa-zisa mea „legendă” au mult de-a face cu faptul că eram mai mereu în mijlocul acțiunii.

Cu alte cuvinte, am avut mai multe oportunități decât mulți alții. Am legat misiunile între ele încă de dinaintea începerii Războiului din Irak și până la retragerea mea din armată, în 2009. Am avut destul noroc încât să fiu trimis direct în focul acțiunii.

Iată și o altă întrebare pe care lumea mi-o pune des: „Nu te-a deranjat să omori atâția oameni în Irak?”

Răspunsul meu este „Nu”.

Și nu glumesc. Prima dată când împuști pe cineva, te agiți puțin. Te gândești: „Chiar pot să-l împușc pe omul ăsta? Chiar este în regulă să fac asta?” Însă, după ce îți omori inamicul, conștientizezi că este în regulă. Și spui: „Grozav!”

Apoi o faci din nou. Și din nou. O faci pentru ca inamicul să nu te omoare pe tine sau să nu-ți ucidă compatrioții. O faci până nu mai rămâne nimeni de ucis.

La asta se rezumă războiul.

Mie mi-a plăcut ce am făcut. Încă îmi place. Dacă împrejurările mi-ar fi permis-o – și familia mea nu ar fi avut nevoie de mine –, m-aș fi întors acolo cât ai zice pește. Nu mint și nu exagerez când spun că a fost distractiv. M-am distrat pe cinste cât am fost SEAL.

Lumea încearcă să mă categorizeze drept dur, băiat bun, nemernic, lunetist, SEAL și, probabil, în multe alte feluri ce nu pot fi consemnate în scris. S-ar putea ca toate să fie adevărate, la un moment dat. În cele din urmă, povestea mea, cea din Irak și cea de după, nu se rezumă doar la omorâtul oamenilor și nici măcar la lupta pentru țara mea.

E vorba și despre cum să fii om. Și mai este vorba despre iubire, dar și despre ură.

ÎMBLÂNZIREA CAILOR SĂLBATICI ȘI ALTE FELURI DE A TE DISTRA

Doar un cowboy în adâncul sufletului

Fiecare poveste are un început.

Povestea mea începe în partea centrală de nord a Texasului. Am crescut în orășele unde am învățat importanța familiei și a valorilor tradiționale, precum patriotismul, încrederea în propriile puteri și ajutorarea familiei și a vecinilor. Pot afirma cu mândrie că încă încerc să îmi trăiesc viața în conformitate cu acele valori. Am un simț al dreptății foarte dezvoltat. Văd lumea în alb și negru; pentru mine, nu sunt prea multe nuanțe de gri. Cred că este important să îi apăr pe alții. Nu mă dau în lături de la muncă. Totodată, îmi place să mă distrez. Viața este prea scurtă ca să n-o facem.

Am fost crescut în credința creștină și nu mi-am pierdut-o încă. Dacă ar fi să îmi precizez prioritățile, acestea ar fi Dumnezeu, Patria, Familia. Aș avea un pic de furcă în privința ultimelor două – în prezent am ajuns să consider că Familia, în anumite împrejurări, poate fi mai importanta decât Patria. Dar este o luptă strânsă.

M-au atras mereu armele, mi-a plăcut întotdeauna să vânez și se poate spune că am fost mereu un cowboy. Călăresc încă de când am învățat să merg. Azi nu m-aș mai considera un cowboy adevărat, deoarece nu am mai lucrat de multă vreme la un ranch^[2] și, probabil, am uitat multe dintre lucrurile deprinse în șa. Totuși, dacă nu sunt SEAL, atunci sunt cowboy sau ar trebui să fiu. Din păcate însă, este greu să-ți câștigi existența din asta dacă ai familie.

Nu mai țin minte când am început să vânez, dar se întâmpla cândva prin fragedă pruncie. Familia mea avea drept de vânatoare într-o pădure de la câțiva kilometri de casă și mergeam să vânăm acolo în fiecare iarnă. (Pentru yankeii care citesc această carte: drept de vânatoare înseamnă să plătești ca să poți vâna pe proprietatea altcuiva pe o anumită perioadă de timp; dai bani și primești dreptul de a vâna acolo. Fiecare cu rânduielele sale, dar asta e ceva destul de comun pe-aici.) În afară de căprioare, noi mai vânăm curcani, porumbei, prepelițe – depindea de sezon. „Noi” însemna mama, tata și fratele meu, care-i cu patru ani mai mic decât mine. Ne petreceam weekendurile într-o rulotă veche. Nu era foarte mare, însă nici familia noastră nu era foarte numeroasă. Ne distram de minune.

Tatăl meu lucra pentru Southwestern Bell și AT&T – cele două companii s-au separat și apoi au fuzionat în timpul carierei lui. Era director și ne mutam destul de des, de fiecare dată când era promovată. Așa că se poate spune că am crescut prin tot Texasul.

Chiar dacă avea succes în meseria lui, tatăl meu o ura. Nu munca propriu-zisă, ci tot ce venea cu aceasta. Birocrația. Faptul că trebuia să lucreze într-un birou. Nu îi plăcea *deloc* că trebuia să poarte costum și cravată zi de zi.

„Nu-mi pasă câți bani ai, obișnuia el să-mi spună. Nu valorează nimic dacă nu ești fericit.” Este cel mai prețios sfat pe care mi l-a dat vreodată: „Fă ce vrei în viață”. Am

Încercat să urmez acea filosofie până în ziua de azi.

Din multe privințe, tata mi-a fost cel mai bun prieten cât am crescut, dar a reușit totodată să combine asta cu o doză sănătoasă de disciplină părintească. Există un prag pe care nu mi-am dorit niciodată să-l trec. Am încasat destule cafteli (voi, yankeii, le numiți bătaii la fund), însă numai când le meritam, niciodată în exces sau cu obidă. Dacă tatăl meu era nervos, aștepta câteva minute să se calmeze înainte să îmi administreze o cafteală controlată – urmată de o îmbrățișare.

Dacă ar fi să te iei după fratele meu, ai zice că noi doi ne băteam întruna când eram mici. Nu știu dacă este adevărat, dar e drept că ne încăieram destul de des. El era mai tânăr și mai pirpiriu decât mine, însă opunea o rezistență dârză și nu se dădea niciodată bătut. Este un tip dur și unul dintre cei mai apropiați prieteni ai mei până în ziua de azi. Ne făceam zile fripte, totuși ne și distram și știam că eram mereu acolo unul pentru celălalt.

În holul de la intrarea în liceul nostru era plasată statuia unei pantere. Era o tradiție, ca în fiecare an elevii din ultimul an să încerce să cocoațe boboci pe panteră drept farsă. Firește, bobocii opuneau rezistență. Eu deja absolvisem când fratele meu a intrat la liceu, dar am venit în prima lui zi de școală și am oferit o sută de dolari celui care reușea să-l urce pe acea statuie.

Încă mai am sută de dolari.

Deși am fost implicat în multe altercații, nu eu le-am început pe majoritatea. Tatăl meu mi-a explicat foarte clar că o încasez dacă află că am pornit o bătaie. Nu trebuia să ne coborâm niciodată la așa ceva.

Însă era cu totul altceva dacă trebuia să mă apăr. Iar dacă îl apăram pe fratele meu era și mai bine – dacă cineva încerca să se ia de el, îl băteam măr. Eu eram singurul care avea voie să îl bată.

La un moment dat, am început să le iau apărarea puștilor mai mici când se lua cineva de ei. Consideram că trebuia să le port de grijă. Era cumva de datoria mea.

Poate că la început era doar un pretext ca să mă bat fără să suport apoi consecințele. Însă cred că nu era doar asta; am convingerea că simțul dreptății și al corectitudinii pe care le observam la tatăl meu m-au influențat mai mult decât am înțeles la vremea respectivă. Dar, oricare ar fi fost motivul, astfel am avut o grămadă de oportunități să mă încăier.

Familia mea nutrea o credință puternică în Dumnezeu. Tatăl meu era diacon, iar mama preda la școala duminicală, îmi amintesc de o perioadă din copilărie în care mergeam la biserică în fiecare duminică dimineață, duminică seară și miercuri seară. Totuși, nu ne-am considerat niciodată firi exagerat de religioase; eram, pur și simplu, niște oameni cumsecade care credeau în Dumnezeu și participau la viața bisericească. Adevărul este că pe-atunci nu îmi făcea mare plăcere să merg la slujbe.

Tatăl meu muncea din greu. Bănuiesc că avea asta în sânge – tatăl lui era un fermier din Kansas și oamenii de acolo sunt foarte muncitori. Nu se mulțumea niciodată cu o singură slujbă – a deținut un magazin de nutrețuri la un moment dat, când eram eu mai

mic, și apoi am avut un ranch micuț, unde munceam cu toții ca să îl punem pe roate. Acum s-a pensionat, măcar oficial, dar încă mai lucrează pentru un veterinar din partea locului când nu este ocupat cu treaba la ranch.

Mama era și ea o femeie foarte muncitoare. Când fratele meu și cu mine am ajuns destul de mari ca să ne purtăm singuri de grijă, ea s-a angajat consilier la o școală de corecție. Era o meserie grea și avea de-a face cu puști dificili de dimineață până seara, așa că, după o vreme, a plecat de acolo. Acum s-a pensionat și ea, deși mai lucrează cu jumătate de normă și are grijă de nepoți.

Munca la ranch mă ajuta să-mi umplu zilele de școală. Fratele meu și cu mine aveam sarcini clare după ore și în weekenduri: trebuia să hrănim și să avem grijă de cai, să călărim printre vite, să verificăm gardurile.

Vitele îți fac tot timpul probleme. Eu am fost lovit în picior, în piept și, da, chiar și acolo unde nu pătrunde niciodată lumina soarelui. Însă nu am fost lovit niciodată în căpățână. Poate că așa mi-ar fi venit mintea la cap.

În copilărie și în adolescență am crescut juncani și juninci pentru FFA, Future Farmers of America^[3]. (Acum numele oficial este Organizația Națională FFA.) Mi-a plăcut mult perioada petrecută acolo, țesălând și etalând vitele, chiar dacă lucrul cu dobitoacele poate fi frustrant. Mă enervam pe ele și mă credeam stăpânul lumii. Când nu se mai putea altfel, le pocneam în căpățânile lor tari, ca să le fie învățătură de minte. Așa mi-am rupt mâna de două ori.

Așa cum ziceam, poate că mi-ar fi venit mintea la cap dacă eram pocnit în căpățână.

Nu m-am pierdut niciodată cu firea când a fost vorba despre arme, cert e că m-au pasionat tot timpul. Precum în cazul multor băieți, prima mea „armă” a fost un model Daisy cu aer comprimat – cu cât pompai mai mult aer, cu atât trăgeai mai tare. Mai târziu am avut un revolver pe bază de dioxid de carbon, care arăta ca fostul Peacemaker Colt din 1860. De atunci îmi plac armele din Vestul Sălbatic și, după ce am plecat din marină, am început să colecționez copii foarte reușite. Preferatul meu este un Colt Navy Revolver din 1861, lucrat la vechile strunguri.

Am primit prima mea pușcă adevărată când aveam șapte-opt ani. Era un model cu buton zimțat, de 30-06. Era o armă strașnică – o armă de „oameni mari”, cu care mi-a fost frică să trag la început. Am ajuns să iubesc arma aceea, dar îmi amintesc că *tânjeam* după modelul Marlin 30-30 al fratelui meu. Era un model cu manetă, o veritabilă pușcă de cowboy.

Da, era o adevărată modă pe acea vreme.

Îmblânzirea cailor sălbatici

Nu ești cowboy până nu îmblânzești un cal. Eu am început să învăț cum se face pe când eram în liceu; inițial, nu știam mare lucru. Pur și simplu, *săream pe ei și îi călăream până nu se mai cabrau, străduindu-mă din răsputeri să rămân în șa.*

Cu trecerea timpului, am învățat mult mai mult, dar experiența de la început am căpătat-o la locul de muncă – sau pe cal, ca să zic așa. Bidiviul făcea ceva și eu reacționam. Împreună ajungeam la un compromis. Probabil, cea mai importantă lecție a

fost răbdarea. Eu nu eram răbdător din fire. A trebuit să-mi dezvolt această calitate când am lucrat cu caii; avea să se dovedească extrem de utilă când am devenit lunetist – și chiar când îmi curtam soția.

Spre deosebire de vite, nu am avut niciodată motiv să pocnesc un cal. I-am călărit până i-am stors de vlagă, desigur. Am stat în șa până au priceput cine era șeful, categoric. Dar să lovesc un cal? Nu am găsit niciodată un motiv destul de bun. Caii sunt mai inteligenți decât vitele. Poți convinge un cal să coopereze dacă îi acorzi destul timp și suficientă răbdare.

Nu știu dacă aveam un talent special pentru îmblânzirea cailor sau nu, însă faptul că eram atât de mult în preajma lor mi-a trezit apetitul pentru tot ce ține de cowboy. Așa că în clipa asta, privind în urmă, nu mă miră prea mult că am participat la concursurile de rodeo încă din școală. Am practicat mai multe sporturi în liceu – în special baseball și fotbal american –, dar nimic nu se compara cu senzațiile tari de la rodeo.

În fiecare liceu se formează diverse biserițe: sportivii, tocilarii și așa mai departe. Eu stăteam, de obicei, cu „meseriașii”^[4]. Aveam cizme și blugi, arătam și ne purtam ca niște cowboy. Nu eram un meseriaș *adevărat* – nu aș fi putut prinde un vițel cu lasoul nici să mă împuști –, însă asta nu m-a împiedicat să particip la rodeo încă de la șaisprezece ani.

Am început prin a călări tauri și cai într-un locșor unde plăteai 20 de dolari ca să stai în șa cât puteai de mult. Trebuia să vii cu echipamentul tău – pinteni, pantaloni din piele și toate cele. Nu era cine știe ce: urcai și cădeai, apoi urcai din nou. Treptat, am ajuns să stau tot mai mult în șa, până am atins punctul în care m-am simțit suficient de sigur pe mine ca să mă înscriu într-un concurs de rodeo.

Îmblânzirea taurilor nu-i la fel cu cea a cailor. Taurii se cabrează înainte, dar pielea lor este atât de lăsată, încât, atunci când pornesc în față, nu te duci doar în acea direcție, ci și în lateral. Iar taurii chiar se învârt! Mai pe scurt, nu-i deloc ușor să rămâi pe spinarea unui taur.

Am călărit tauri vreun an, fără prea mare succes. După ce m-am prins cum stătea treaba, am trecut la cai și am ajuns la îmblânzirea cailor cu șa. La această categorie clasică nu trebuie doar să rămâi în șa timp de opt secunde, ci să o faci cu stil și eleganță. Nu știu cum se procedează, însă m-am descurcat mult mai bine la această categorie decât la celelalte, așa că am rămas la ea o vreme, câștigând mai multe cataramă și câteva șei elegante. Nu că aș fi fost vreun campion, oricum, m-am descurcat destul de bine ca să pot face cinste la bar.

Astfel am atras atenția „iepurașilor cu cataramă”, versiunea de admiratoare de la rodeo. Era foarte bine. Îmi plăcea să trec dintr-un oraș în altul, călătorind, petrecând și călărind.

Puteți să-i spuneți viață de cowboy.

Am continuat călăria și după ce am absolvit liceul, în 1992, și am început facultatea la Tarleton State University din Stephenville, Texas. Pentru cei care nu știu, Tarleton a fost fondată în 1899 și a intrat în cadrul sistemului universitar A&M din Texas în 1917. Este a treia universitate de agricultură din țară. Școala are reputația de a produce administratori excelenți de fermă, dar și profesori de agricultură.

La vremea respectivă, eram interesat să devin administrator de ranch. Înainte de înscriere însă, mă gândisem un timp să intru în armată. Tatăl mamei mele a fost pilot în aviație și o vreme m-a bătut gândul să mă fac aviator. Apoi am luat în calcul varianta de a fi pușcaș marin – voiam să intru în focul acțiunii. Îmi plăcea ideea de luptă. Auzisem câte ceva despre operațiunile speciale și m-am gândit la înrolarea în trupele de recunoaștere ale pușcașilor, unitatea specială de elită a Corpului respectiv. Însă familia mea, mai ales mama, voia să merg la facultate. Până la urmă, am făcut cum au dorit ei: am hotărât să merg la școală mai întâi și apoi să mă înrolez în armată. Oricum, la cum gândeam eu pe atunci, asta însemna să mă mai distrez o vreme înainte să mă apuc serios de treabă.

Continuam să particip la competițiile de rodeo și deveneam din ce în ce mai priceput. Dar cariera mea s-a sfârșit brusc pe la sfârșitul primului meu an de facultate, când un cal sălbatic m-a aruncat într-un jgheab și s-a prăvălit peste mine într-un concurs din Rendon, Texas. Cum jgheabul nu se putea deschide, din cauza felului în care căzuse calul, organizatorii au fost nevoiți să îl tragă așa cum era. Încă mai aveam un picior în scară și am fost târât și lovit atât de tare, încât mi-am pierdut cunoștința. M-am trezit în elicopterul de urgență care mă transporta la spital. Am sfârșit cu șuruburi și tije chirurgicale la încheieturi ca să țină oasele fixate, un umăr dislocat, coaste rupte, un plămân și un rinichi tumefiate.

Probabil cea mai rea parte a recuperării au constituit-o aceste șuruburi de fixare mari, groase de vreo șase milimetri. Ele îmi ieșeau câțiva centimetri din încheieturi, ca la monstrul lui Frankenstein. Mă iritau și arătau ciudat, însă îmi țineau mâinile laolaltă.

La câteva săptămâni după ce am fost rănit, am hotărât că a venit momentul să sun o fată pe care voiam să o scot în oraș. Nu aveam de gând să las șuruburile de fixare să-mi strice cheful. Conduceam și unul dintre șuruburile metalice lungi se tot lovea de indicatorul de semnalizare. Asta m-a enervat atât de tare, încât, până la urmă, l-am rupt de la bază, aproape de piele. Presupun că asta nu a impresionat-o prea plăcut. Întâlnirea s-a terminat mai devreme.

Cariera mea de rodeo s-a încheiat, dar am continuat să petrec ca și cum nu s-ar fi schimbat nimic. Mi-am cheltuit destul de repede banii, așa că am început să-mi caut de muncă după facultate. Am găsit o slujbă de curier într-un depozit de cherestea, transportând lemne și alte materiale.

Eram un muncitor destul de harnic și se pare că au observat și alții asta. Într-o zi a venit un tip și a început să discute cu mine.

— Știi un ins care are un ranch și vrea să angajeze pe cineva, spuse el. Mă întreb dacă te-ar interesa.

— La dracu'! i-am răspuns eu. Zi-mi unde și mă duc.

Și uite-așa am devenit muncitor la ranch – cowboy adevărat – chiar dacă încă mergeam la cursuri.

Viața de cowboy

M-am dus să lucrez pentru David Landrum, în Comitatul Hood, Texas, și am aflat

foarte repede că nu eram nici pe departe cowboy-ul care credeam eu că eram. David a avut grijă de asta. M-a învățat totul despre munca la un ranch. Era un tip aspru. Te făcea cu ou și cu oțet. Dacă te descurcai bine, nu scotea o vorbă. Însă am ajuns să-mi placă mult de el.

Munca la un ranch este o binecuvântare.

E o viață grea și trebuie să trudești în permanență, totodată e și ușoară. Stai în aer liber tot timpul. De obicei, ești doar tu și animalele. Nu trebuie să-ți bați capul cu oameni, birouri și tâmpenii mărunte, ci doar să-ți faci treaba.

Moșia lui David se întindea pe zece mii de pogoane. Era un ranch în toată puterea cuvântului, dintre cele clasice – aveam chiar și o căruță cu coviltir primăvara, la strângerea vitelor.

Vreau să vă spun că era un loc splendid, cu dealuri line, cu câteva pâraie și un teren întins ce te făcea să te simți viu de fiecare dată când îl priveai. Inima ranch-ului era o casă veche, probabil o fostă haltă – un „han”, pe limba yankeilor – în secolul al XIX-lea. Era o clădire maiestuoasă, cu prispe acoperite în față și în spate, cu odăi încăpătoare și un șemineu mare ce-ți încălzea atât trupul, cât și sufletul.

Firește, cum eu eram un simplu argat la ranch, camera mea era un pic mai primitivă. Aveam ceea ce se cheamă „odaie cu pat”, în care patul propriu-zis de-abia încăpea. Cred că odaia era de 1,8 pe 3,6 metri, iar patul meu ocupa cea mai mare parte a aceluși spațiu. Nu aveam loc de sertare – trebuia să-mi agăț toate hainele, inclusiv lenjeria intimă, pe un par.

Pereții nu erau izolați. În centrul Texasului iernile sunt destul de aspre. Chiar și cu o sobă cu gaze deasupra și un radiator electric lângă pat, dormeam îmbrăcat. Dar cel mai rău lucru era faptul că nu exista o fundație corespunzătoare sub parchet. Mă luptam mereu cu ratonii și cu tatu, care își făceau vizuinile chiar sub patul meu. Ratonii ăia erau țâfnoși și îndrăzneți; cred că am împușcat vreo douăzeci, până au priceput că nu erau bine-veniți sub casa mea.

Am început ca șofer de tractor, plantând grâu pentru vite pe timp de iarnă. Am trecut la răscolitul nutrețului pentru vite. În cele din urmă, David s-a convins că erau șanse mari să rămân prin preajmă și a început să îmi dea tot mai multe responsabilități. Mi-a mărit și salariul până la 400 de dolari pe lună.

La încheierea cursurilor, pe la ora două după-amiaza, mă duceam la ranch. Acolo lucram până la asfințitul soarelui, învățam puțin și mă culcam. La prima oră a dimineții hrăneam toți caii, apoi mă duceam la facultate. Vara era cel mai frumos. Stăteam în șaua de la cinci dimineața până la nouă seara.

Într-un final, am ajuns la doi ani de vechime și am trecut la dresarea „cailor de despărțit”, pregătindu-i pentru licitații. (Caii de despărțit – numiți și cai de separat, cai de sortat, cai de îndepărtat – sunt dresați să-i ajute pe cowboy să „despartă” vacile de cireadă. Genul ăsta de cai este important la ranch și unul bun poate valora bani frumoși.)

Aici am învățat cu adevărat cum să lucrez cu caii și am devenit mult mai răbdător decât înainte. Dacă îți pierzi cumpătul cu un cal, îl poți distruge pe viață. M-am deprins să nu mă pripesc și să fiu blând cu ei.

Caii sunt extrem de deștepți. Învață repede – dacă știi cum să-i iei. Le arăți câte puțin, apoi te oprești și repeți. Calul își linge buzele când învață. Asta trebuie să urmărești. Închei lecția într-o notă bună și continui de unde-ai rămas a doua zi.

Bineînțeles, mi-a luat o vreme să învăț toate astea. De fiecare dată când o dădeam în bară, șeful meu avea grijă să îmi atragă atenția. Mă ocăra imediat, îmi zicea că degeaba făceam umbră pământului. Însă nu m-am supărat niciodată pe David. În mintea mea mă gândeam: „Sunt mai bun decât crezi tu și o să-ți arăt eu ție”.

Întâmplarea face că exact asta-i atitudinea de care ai nevoie ca să devii SEAL.

„Nu” de la Marina Militară

Cât am stat la ranch, am avut timp și spațiu berechet ca să mă gândesc încotro mă îndrept. Studiul și cursurile nu mi se potriveau. Cum cariera mea la rodeo ajunsese la sfârșit, am decis să mă las de facultate, să renunț la munca de la ranch și să revin la planul meu inițial: să mă înrolez în armată și să mă fac soldat. Cum asta îmi doream cu adevărat să fac, nu mai avea niciun rost să aștept.

Și astfel, într-o zi din 1996, m-am dus la centrul de recrutare, hotărât să mă înrolez.

Centrul ăsta de recrutare arăta ca un mall în miniatură. Birourile armatei, marinei și aviației erau înșirate toate, unul lângă celălalt. Fiecare te zărea când intrai. Concurau între ele, iar competiția nu era deloc amicală.

M-am dus la pușcașii marini mai întâi, dar cei de acolo erau plecați la prânz. Când am dat să o șterg, tipul de la armată m-a strigat.

— Hei! exclamă el. De ce nu vii aici?

„Da, de ce nu?”, m-am gândit eu. Și m-am dus.

— Ce te interesează să faci în armată? m-a întrebat el.

I-am răspuns că îmi plăcea ideea de operațiuni speciale și că, din ce auzisem despre Forțele Speciale ale Armatei, acolo mi-aș fi dorit cel mai mult să ajung – asta dacă mă înrolam în armată, desigur. (Forțele Speciale sau FS reprezintă o unitate de elită din armată, însărcinată cu un număr de misiuni specifice. Termenul „forțe speciale” este folosit uneori incorect pentru a descrie trupele speciale în general, dar eu îl voi folosi doar ca să mă refer la unitatea din armată.)

La vremea respectivă, trebuia să fii gradat – măcar sergent – înainte să poți aplica pentru FS. Nu mă încânta ideea de a aștepta atâta vreme înainte să ajung la ce mă interesa.

— Ai putea fi Ranger, sugeră recrutorul.

Nu știam prea multe despre Rangeri, însă mi s-a părut destul de îmbietor ce mi-a propus el – să sari din avioane, să iei țintele cu asalt, să devii expert în armele de mână. Mi-a deschis ochii spre această variantă, dar nu a reușit să mă convingă în totalitate.

— Mă voi gândi la asta, am zis eu și am plecat.

Când dădeam să ies, tipul de la marină m-a strigat din celălalt capăt al holului:

— Hei, tu! Vino înapoi.

M-am dus la el.

— Despre ce vorbești acolo? m-a întrebat el.

— Mă gândeam să intru în FS, i-am răspuns eu. Dar trebuie să fii gradat. Așa că aflam mai multe despre Rangeri.

— Da? De SEAL ai auzit?

Pe atunci, trupele SEAL erau relativ necunoscute. Auzisem câte ceva despre ele, însă nu știam prea multe. Cred că am ridicat din umeri.

— Ce-ar fi să intrăm puțin, îmi zise marinarul. Îți povestesc eu despre ele.

A început prin a-mi vorbi de BUD/S, adică Basic Underwater Demolition/Scuba training^[5], etapa preliminară pe care trebuie să o parcurgă toți membrii SEAL. În ziua de azi există sute de cărți și de filme despre SEAL și BUD/S; există chiar și o secțiune destul de lungă despre metodele noastre de antrenament pe Wikipedia. Însă, pe atunci, BUD/S avea încă o aură de mister, cel puțin pentru mine. Când am auzit cât de greu era, cum munceau instructorii și cum mai puțin de 10 dintr-o grupă izbuteau să treacă mai departe, am fost impresionat. Trebuia să fii un dur și jumătate numai ca să treci de instrucție.

Mie îmi plăceau provocările de acest gen.

Apoi recrutorul a început să-mi povestească despre toate misiunile pe care trupele SEAL și predecesorii lor, UDT, le îndepliniseră cu succes. (UDT erau membrii Underwater Demolition Teams^[6], scafandrii care făceau misiuni de recunoaștere pe plajele inamice, îndeplinind totodată și alte operațiuni speciale de război începând cu cel de-al Doilea Război Mondial.) Se auziseră povești despre felul în care înotaseră printre obstacole pe plajele ocupate de japonezi și despre lupte crâncene purtate în spatele liniilor inamice în Vietnam. Erau chestii grozave și, când am plecat de acolo, îmi doream să fac parte din trupele SEAL mai presus de orice pe lume.

Mulți recrutori, în special cei iscusiți, au un strop de pungășie în ei și nici ăsta nu era diferit. Când m-am întors să semnez, mi-a zis că trebuie să renunț la prima ce se acordă după semnare dacă voiam să fiu sigur că obțineam un contract de SEAL.

Așa am făcut.

Era o minciună sfruntată, desigur. Faptul că m-a făcut să renunț la primă l-a pus pe el într-o lumină bună, sunt convins. Pun pariu că îl așteaptă o carieră nemaipomenită pe post de vânzător de mașini la mâna a doua.

Marina nu mi-a promis că voi fi membru SEAL; a trebuit să câștig acel privilegiu. Totuși, mi-a garantat că voi avea șansa mea. Pentru mine, fost de ajuns, deoarece eram convins că nu voi da greș.

Singura problemă a fost că nici măcar nu am avut ocazia să dau greș.

Marina m-a descalificat când examenul medical a dezvăluit că aveam șuruburi la încheieturi de la accidentul de rodeo. Am încercat să mă cert cu ei, să-i implor; nimic n-a mers. M-am oferit chiar să semnez o declarație prin care exoneram marina de orice răspundere pentru orice s-ar fi întâmplat cu brațul meu.

Însă ei m-au respins fără să mai stea la discuții.

Și uite-așa mi s-a încheiat cariera militară, am crezut eu.

Telefonul

Odată ce armata ieșise din calcul, m-am concentrat asupra unei cariere la ranch-uri, încercând să devin cowboy în toată regula. Cum aveam deja o slujbă bună la un ranch, am hotărât că nu mai avea rost să rămân la facultate. Am renunțat, chiar dacă mai aveam vreo șaiszeci de credite și absolveam.

David mi-a dublat leafa și mi-a dat și mai multe responsabilități. Oferte mai mari m-au momit, în cele din urmă, spre alte ranch-uri, deși din varii motive reveneam mereu la ferma lui David. Într-un final, puțin înainte de iarna anului 1997-1998, am ajuns în Colorado.

Am acceptat slujba pe nevăzute, ceea ce s-a dovedit a fi o mare greșală. Eu mă gândisem că îmi ajunsese timpul petrecut pe șesurile din Texas și că o mutare la munte va reprezenta o schimbare bine-venită de peisaj.

Însă ce să vezi; am primit o slujbă la un ranch din singura parte din Colorado mai plată decât Texasul. Și mult mai rece, pe deasupra. Nu a trecut mult și l-am sunat pe David să-l întreb dacă avea nevoie de ajutor.

— Vino înapoi, mi-a spus el.

Am început să-mi fac bagajele, dar nu am ajuns până la capăt. Înainte să termin de făcut aranjamentele ca să mă mut, am primit un telefon de la un recrutor de-al marinei.

— Te mai interesează să fii membru SEAL? m-a întrebat el.

— De ce?

— Te vrem la noi, a răspuns recrutorul.

— Chiar și cu șuruburile din braț?

— Nu-ți face griji în privința lor.

Nu mi-am făcut. Am început pregătirile imediat.

CA UN CIOCAN PNEUMATIC

Bun venit în BUD/S

— Culcat! O sută de flotări! ACUM!

Două sute douăzeci și ceva de trupuri se trântesc pe asfalt și încep să împingă. Eram toți în uniforme BUD de camuflaj, cu căști proaspăt vopsite în verde. Era începutul pregătirii la BUD/S. Eram îndrăzneți, entuziaști și agitați la culme.

Eram pe cale să fim struniți și ne plăcea la nebunie.

Instructorul nici nu se mai obosea să iasă din biroul lui, aflat în clădirea din apropiere. Glasul lui profund, ușor sadic, se auzea clar până în curtea în care eram adunați.

— Încă *un rând de flotări! Băgați patruzeci! PATRU- ZEEECI!*

Mușchii încă nu începuseră să-mi ardă, când am auzit un șuierat ciudat. Am ridicat privirea ca să văd ce se întâmpla.

Drept răsplată m-am trezit cu un șuvoi de apă în față. Mai apăruseră câțiva instructori și puseseră furtunurile de apă pe noi. Toți fraierii care ridicau privirea erau făcuți learcă.

Bun venit la BUD/S!

— *Dați din picioare! MIȘCĂ!*

BUD/S este cursul introductiv pe care trebuie să-l treacă orice candidat înainte de a deveni membru SEAL. În prezent el se ține la Centrul Naval de Operațiuni Speciale din Coronado, California. Începe cu „Indoc”, adică îndoctrinarea, prin care candidații află ce li se cere. Urmează apoi trei faze; pregătire fizică, scufundări, război pe uscat.

Au apărut o grămadă de reportaje și de documentare de-a lungul anilor despre BUD/S și despre gradul ridicat de dificultate. Cam tot ce s-a zis în această privință este adevărat. (Măcar în mare parte. Marina și instructorii mai îndulcesc povestea pentru *reality show*-uri și pentru televiziune, în general. Totuși, chiar și varianta îndulcită este destul de adevărată.) Mai pe scurt, instructorii te muncesc ca pe un câine, apoi te muncesc și mai abitir. După ce fac asta, te bat de-ți sar capacele și pe urmă te muncesc iar ca pe un câine.

Cred că v-ați prins ce vreau să spun.

Mie mi-a plăcut la nebunie. Am urât treaba asta, am detestat-o, am blestemat-o... dar mi-a plăcut la nebunie.

Jalnic... tot mai jalnic

Îmi luase aproape un an ca să ajung în acest punct. M-am înrolat în marină și m-am prezentat la instrucția de bază în februarie 1999. Baza de instruire era destul de jalnică. Îmi amintesc că l-am sunat pe tata la un moment dat și i-am zis că instrucția asta e floare la ureche comparativ cu munca la ranch. Nu mi-a prins deloc bine. Eu mă înrolasem în marină ca să ajung SEAL și să îmi pun puterile la încercare. În loc să se întâmple asta, m-am îngrășat și mi-am ieșit din formă.

Vedeți voi, baza de instruire are rolul de a te pregăti să stai pe un vapor. Te învață multe despre marină, ceea ce nu-i rău, numai că eu voiam să am parte mai degrabă de instrucția de bază a pușcașilor marini – o provocare din punct de vedere fizic. Fratele meu s-a înrolat la pușcași și a ieșit din instrucție dur și într-o condiție fizică excelentă. Eu, pe de altă parte, aș fi picat pregătirea de la BUD/S dacă m-aș fi dus direct acolo după instrucție. Între timp s-a modificat procedura. Acum există o bază de instruire separată pentru BUD/S, unde se pune mai mult accentul pe menținerea formei fizice.

Durând peste jumătate de an, pregătirea de la BUD/S este extrem de solicitantă din punct de vedere fizic și psihic; așa cum menționeam mai sus, rata de renunțare poate depăși 90%. Cea mai cunoscută parte din BUD/S este Săptămâna Iadului, 132 de ore de exerciții și activități fizice. Unele proceduri s-au mai schimbat de-a lungul anilor și îmi închipui că vor continua să evolueze. Săptămâna Iadului a rămas cel mai solicitant test fizic și, probabil, va continua să fie unul dintre punctele de apogeu – sau de exasperare, în funcție de perspectivă. Pe vremea mea, Săptămâna Iadului debuta la sfârșitul Primei Faze. Însă despre asta voi vorbi mai târziu.

Din fericire, nu m-am dus direct la BUD/S. Am trecut și prin alte etape de pregătire, iar criza de instructori de la cursurile BUD/S a făcut să scap de muștruluieli o vreme.

Conform regulamentelor marinei, a trebuit să-mi aleg o specializare (o Specializare de Ocupație Militară sau SOM, cum i se mai zice) în caz că nu aș fi trecut cursul BUD/S și nu m-aș fi calificat în trupele SEAL. Eu am ales informațiile – în naivitatea mea, credeam că voi ajunge ca James Bond. N-aveți decât să râdeți.

Însă, în timpul acelei instrucții, am început și eu să fac exerciții fizice mai consistente. Mi-am petrecut trei luni învățând chestiunile elementare din specialitățile de informații ale marinei și, mai important, aducându-mi corpul într-o formă mai bună. S-a întâmplat să întâlnesc niște membri SEAL adevărați la bază, iar vederea lor m-a inspirat să trag tare de mine. Mă duceam la sală și îmi lucram fiecare parte vitală din corp: picioare, piept, tricepși, bicepși etc. De asemenea, am început să fac alergări de trei ori pe săptămână, între șase și doisprezece kilometri pe zi, adăugând câte trei kilometri la fiecare sesiune.

Nu îmi plăcea deloc să alerg, dar începusem să gândesc cum trebuie: „Fă orice-i nevoie”.

Tot așa am învățat să înot sau, mai bine zis, să înot mai bine.

Eu vin dintr-o parte a Texasului aflată departe de apă. Printre alte lucruri, a trebuit să îmi perfecționez stilul bras – un stil esențial pentru un membru SEAL.

La sfârșitul cursurilor de informații începusem să intru în formă, dar, probabil, nu eram încă pregătit pentru BUD/S. Deși la vremea aceea nu gândeam așa, am avut noroc

că a intervenit o criză de instructori pentru BUD/S, fapt care a dus la un surplus de cadeți. Marina a decis să mă pună să-i ajut pe instructorii SEAL de rang înalt câteva săptămâni până apăsarea un loc liber. (Instructorii de rang înalt sunt acei oameni din armată care se ocupă de diverse sarcini de personal. Ei sunt corespondenții celor de la resurse umane din marile corporații.)

Lucram cam jumătate de zi cu ei, fie de la 8 la 12, fie de la 12 la 4. Când nu lucram, mă antrenam cu alți candidați la trupele SEAL. Făceam vreo două ore de PF, adică pregătire fizică – ceea ce profesorii demodați de sport numesc calistenie. Știți la ce mă refer: exerciții pentru copii, din mișcări rapide, abdomene, flotări, genuflexiuni, în ritmul muzicii.

Nu lucram cu greutate. Ideea era să nu te încarci cu mușchi; voiai să fii puternic, dar să ai și un maximum de flexibilitate.

Marțea și miercurea făceam înot până la epuizare – adică înotam până nu ne mai puteam ține deasupra apei, practic. Vinerea aveam programate ture lungi, de 16-20 de kilometri. Era greu, însă în BUD/S lumea se aștepta să alergi semimaratonul.

Părinții mei își amintesc că au purtat o discuție cu mine cam prin această perioadă. Eu încercam să-i pregătesc sufletește pentru ce ar fi putut urma. Ei nu știau prea multe despre trupele SEAL; probabil că a fost mai bine așa.

Cineva îmi explicase că identitatea mea ar putea fi ștearsă din evidența publică. Atunci când le-am spus alor mei, am observat o ușoară grimasă pe chipurile lor.

I-am întrebat dacă se puteau împăca, până la urmă, cu asta. Nu că ar fi avut de ales, oricum.

— Este în regulă, a fost de acord tata.

Mama a rămas tăcută. Erau amândoi îngrijorați, totuși au încercat să mi-o ascundă și nu mi-au zis niciodată ceva care să mă descurajeze de la urmarea drumului ales.

Într-un final, după vreo șase luni de așteptare, exerciții fizice și tot așa, am primit ordinele: „Prezintă-te la BUD/S”.

Încasând-o

M-am ridicat de pe bancheta din spate a taxiului și mi-am netezit uniformă. Am coborât, mi-am luat geanta din mașină, am tras adânc aer în piept și am pornit spre dune, clădirea unde trebuia să mă prezint. Aveam douăzeci și patru de ani și eram pe punctul de a-mi vedea visul devenit realitate.

Totodată, eram pe punctul de a o încasa.

Era întuneric, chiar dacă nu foarte târziu – era cam 5-6 seara. Mă așteptam să-mi sară cineva în cărcă îndată ce intram pe ușă. Auzi tot felul de zvonuri despre BUD/S și despre cât de greu este, dar nu știi niciodată precis. Iar anticipația nu face decât să agraveze situația.

Am văzut un tip așezat la un birou. M-am dus și m-am prezentat. El s-a ocupat de cazarea mea și de toate formalitățile administrative necesare.

În acest timp, chibzuim: „Haide, că nu-i atât de greu”.

Dar și: „O să fiu atacat din clipă în clipă”.

Firește, mi-a fost greu să adorm. Mă tot gândeam că instructorii vor da buzna și îmi vor trage o mamă de bătaie. Eram entuziasmat, dar și puțin îngrijorat, totodată.

Dimineața a venit fără nici cea mai mică tulburare peste noapte. De-abia atunci am aflat că nu eram, de fapt, în BUD/S; nu încă, nu în mod oficial. Eram în Indoc – adică la Îndoctrinare. Indoc are rolul de a te pregăti pentru BUD/S. Este un fel de BUD/S cu roți ajutătoare. Asta dacă în SEAL ar exista așa ceva.

Indoc a durat o lună. Au răcnit la noi cât de cât, însă nici nu se compara cu BUD/S. Am petrecut o vreme învățând chestiunile elementare care aveau să ni se ceară, cum ar fi parcurgerea terenului cu obstacole. Ideea era să lăsăm garda jos înainte ca lucrurile să se încingă. De asemenea, ne-am petrecut multă vreme ajutând și noi cum puteam, în timp ce alte grupe treceau prin instrucția propriu-zisă.

A fost distractiv la Indoc. Mi-a plăcut mult aspectul fizic, faptul că îmi împingeam trupul până la limită. Totodată, vedeam cum erau tratați candidații de la BUD/S și mă gândeam: „Rahat! Trebuie să mă pun serios pe treabă și să trag mai mult de mine”.

Și apoi, până să mă dumiresc, a început Prima Fază. Acolo instrucția era *pe bune* și chiar mi-o încasam. În mod regulat și cu mult aplomb.

Și astfel ajungem la punctul în care am început acest capitol, cu jetul de apă în plină figură în timp ce mă antrenam. Făcusem PF luni întregi și totuși, în faza aceea, era mult mai greu. Ce-i ciudat e că, deși mă așteptam cât de cât la asta, nu înțelesesem pe deplin cât de greu va fi. Până nu simți ceva pe propria piele, n-ai de unde să știi cu adevărat.

La un moment dat în acea dimineață, m-am gândit: „Oh, Doamne, tipii ăștia o să mă omoare cu zile! O să-mi pice brațele și o să mă fac totuna cu caldarâmul”.

Cum-necum însă, am reușit să merg mai departe.

Prima oară când m-a izbit jetul, mi-am întors fața. Asta a atras atenția asupra mea – în cel mai rău sens posibil.

— Nu te întoarce! a urlat instructorul, adăugând câteva cuvinte bine alese referitoare la lipsa mea de caracter și de capacitate. Întoarce-te la loc și îndură!

Ceea ce am și făcut. Nu știu câte sute de flotări sau de alte exerciții am efectuat. Știu însă că am simțit că voi renunța. Asta m-a mânat de la spate – nu voiam să cedez.

Am continuat să înfrunt acea spaimă și să ajung la aceeași concluzie, zi de zi, uneori chiar de mai multe ori.

Lumea întreabă cât de dure erau exercițiile, câte flotări trebuia să finalizăm, câte genuflexiuni... Ca să răspund la prima întrebare, făceam câte o sută din fiecare, dar numărul aproape că nu conta. Din câte-mi amintesc, toți puteau efectua o sută de flotări. Ceea ce făcea ca pregătirea BUD/S să fie atât de dură era repetiția și stresul permanent, precum și ocările ce însoțeau mereu exercițiile. Presupun că-i greu de explicat cuiva care nu a trecut prin așa ceva.

Există o idee greșită, cum că toți membrii SEAL sunt niște vlăjgani într-o condiție fizică de vârf. Partea a doua este, în general, adevărată – toți cei din trupele SEAL sunt într-o formă fizică de invidiat. Însă nu toți sunt vlăjgani. Eu aveam 1,88 metri și 80 de kilograme; camarazii mei aveau înălțimi cuprinse între 1,70 și 2 metri. Ceea ce aveam în comun nu erau mușchii, ci voința de a face orice era necesar.

Cel mai important lucru de care ai nevoie ca să treci de BUD/S și să ajungi în SEAL este rezistența mentală. Cheia spre succes constă în încăpățănare și în refuzul de a te da bătut. Eu am reușit să aplic formula asta câștigătoare.

Trecând neobservat

În cea primă săptămână, am încercat să trec cât mai neobservat posibil. Nu era *deloc* bine să fii observat. Fie că erai în timpul PF, al vreunui exercițiu sau chiar și în rând, cel mai mărunț lucru te putea aduce în centrul atenției. Dacă te cocârjai un pic când stăteai în rând, imediat puneau tunurile pe tine. Dacă un instructor ne spunea să facem ceva, încercam să fim primul care se supunea ordinului. Dacă o făceam cum trebuia – și mă străduiam din răspuțeri –, mă ignorau și se luau de altcineva.

Nu puteam scăpa complet neobservat. În ciuda eforturilor mele, în ciuda PF și așa mai departe, tracțiunile îmi dădeau mari bătăi de cap.

Sunt sigur că știți la ce mă refer – te agăți cu mâinile de bară și te salți. Apoi te lași jos. Pe urmă repeți, repeți, repeți...

În BUD/S, trebuia să ne agățăm de bară și să așteptăm până ne zicea instructorul să începem. Ei bine, prima dată când am făcut asta în grup, tipul s-a nimerit să stea foarte aproape de mine.

— Start! a spus el.

— Îhhh, am icnit eu, săltându-mă cu ajutorul brațelor.

Mare greșală. Am fost etichetat imediat drept slab.

Oricum nu puteam face prea multe tracțiuni, poate vreo șase (adică minimul necesar). Însă, de vreme ce erau toți ochii pe mine, nu mai puteam să mă fofilez. Trebuia să execut *perfect* tracțiunile. Cât mai multe. Instructorii au pus tunurile pe mine, punându-mă să fac tot mai multe și dându-mi și exerciții suplimentare.

Ceea ce nu a rămas fără urmări. Tracțiunile au devenit unul dintre exercițiile la care excelam. Puteam face treizeci fără probleme. Nu am ajuns chiar cel mai bun din grupă, dar nici nu m-am făcut de râs.

Cât privește înotul... Am cules roadele tuturor eforturilor pe care le-am depus înainte să ajung la BUD/S. Înotul a devenit cel *mai bun* exercițiu al meu. Eram unul dintre înotătorii rapizi din grup, dacă nu chiar cel *mai rapid*.

Din nou, distanțele minime cerute nu reprezintă decât un punct de pornire. Ca să te califici, trebuie să înoți o mie de metri în ocean. După ce termini ciclul BUD/S, o asemenea distanță e o nimica toată. Ajungi să înoți tot timpul. Trei kilometri erau ceva obișnuit. Ca să nu mai zic că odată am fost scoși în larg și lăsați la vreo șapte mile marine de țărm, adică la aproximativ treisprezece kilometri.

— Singura cale de întoarcere acasă, băieți, e să începeți să înotați, ne-au spus instructorii.

De la o masă la alta

Probabil că toată lumea care a auzit de trupele SEAL a auzit și de Săptămâna Iadului. Sunt cinci zile și jumătate de exerciții continue concepute pentru a vedea dacă dispui de

anduranța și de voința de a deveni un războinic desăvârșit.

Fiecare membru SEAL are o poveste diferită din Săptămâna Iadului. Povestea mea începe, de fapt, cu o zi-două înainte de Săptămâna Iadului, pe niște stânci din larg. Eram alături de un grup, într-o MBP – „mică barcă pneumatică”, o ambarcațiune de șase persoane – și a trebuit să o aducem la țarm peste acele stânci. Eu eram în avangardă, adică trebuia să sar din MBP și să o țin bine până când coborau și ceilalți și o ridicau.

Ei bine, chiar când mă pregăteam să fac asta, un val imens s-a înălțat, a luat barca pe sus și mi-a trântit-o pe picior. Am simțit o durere cumplită și piciorul mi-a amortit instantaneu.

Am ignorat durerea cât am putut de mult și am reușit, până la urmă, să-mi fac datoria. Mai târziu, după ce am terminat ce aveam de făcut pe acea zi, m-am dus la tatăl unui amic, care era medic, și acesta m-a consultat. La radiografie a descoperit că piciorul era fracturat.

Firește, el voia să mi-l pună în gips, însă eu am refuzat. Dacă apăream la BUD/S cu piciorul în gips, ar fi însemnat să mi se suspende pregătirea pe termen nelimitat. Și, dacă făceam asta înainte de Săptămâna Iadului, ar fi trebuit să o iau de la capăt – și nu voiam cu niciun chip să mai trec prin ce trecusem până atunci.

(Chiar și pe perioada BUD/S, poți părăsi baza în cazul în care ești învoit, dar numai în timpul tău liber. Evident că nu m-am dus la un medic militar ca să mă consulte, deoarece acesta m-ar fi pus să o iau de la capăt imediat.)

În noaptea în care ar fi trebuit să înceapă Săptămâna Iadului, am fost duși într-o cameră mare, am primit pizza și ni s-a oferit un veritabil maraton cinematografic: *Black Hawk Down*, *We Were Soldiers*, *Braveheart*. Ne relaxam cu toții într-un fel destul de tensionat, știind bine că urma să înceapă Săptămâna Iadului. Era ca o petrecere pe *Titanic*. Filmele ne-au încântat, totuși știam că aisbergul era acolo, pândind în întuneric.

Imaginația mi-a luat-o din nou razna și am devenit agitat. Intuiam clar că la un moment dat un instructor avea să dea buzna pe ușă cu o mitralieră în mâini, trăgând gloanțe oarbe, și că voi fi nevoit să fug afară și să intru în formație în zona de instrucție.

Dar când, oare?

Fiecare minut care trecea îmi făcea stomacul să se strângă ghem. Stăteam și îmi spuneam: „Dumnezeule!” Întruna. Foarte elocvent și profund, n-am ce zice.

Am încercat să trag un pui de somn, dar n-am putut adormi. Într-un final, cineva chiar a dat buzna și a început să zbiere.

„Slavă Domnului!”, am reflectat eu.

Nu cred că am mai fost vreodată atât de fericit să fiu ocărât. Am fugit afară. Instructorii declanșaseră niște petarde emițând lumini orbitoare, ca niște fulgere, flash-uri, și porniseră furtunurile la maximum. (Flash-urile și grenadele paralizante produc o strălucire puternică și fac un zgomot asurzitor când explodează, însă nu te rănesc. Tehnic vorbind, termenii se aplică diverselor grenade folosite de armată și de marină, dar noi schimbăm numele între ele.)

Eram pregătit pentru ceea ce unii oameni consideră a fi testul suprem pentru cadeții SEAL. În același timp mă și gândeam: „Ce naiba se petrece?” Fiindcă, deși știam tot ce

era de știut despre Săptămâna Iadului – sau cel puțin așa credeam – și netrecând niciodată prin asta, nu aveam cum să înțeleg pe deplin ce mă aștepta.

Am fost despărțiți. Ne-au trimis în posturi diferite și am început să facem flotări, să dăm din picioare, să sărim pe loc...

După aceea, totul a început să se lege. Picioarul? A rămas cea mai neînsemnată dintre dureri. Am înotat, am făcut PF, am scos bărcile în larg. Ideea era să nu ne oprim o clipă. La un moment dat, unul dintre tipi a ajuns să fie atât de epuizat, încât a confundat caiacul ce venea să ne verifice cu un rechin și a început să țipe ca să ne avertizeze. (Era chiar comandantul. Nu știu dacă a luat-o ca pe un compliment sau nu.)

Înainte să înceapă cursul BUD/S, cineva mi-a zis că e mai indicat să fac totul de la o masă la alta (în intervale scurte). Tragi cât poți de tare până primești de mâncare. Ți se dă rația la fiecare șase ore, fără greș. Așa că m-am concentrat pe asta. Scăparea venea mereu după cinci ore și cincizeci și nouă de minute.

Totuși, au fost unele momente în care am crezut că nu voi reuși. Am fost tentat să mă ridic și să fug la clopoțelul care ar fi pus capăt chinului – dacă tragi de acest clopot, ești dus la o cafea și la o gogoasă. După care își iau rămas-bun de la tine, deoarece sunatul clopoțelului (sau chiar simpla lui ridicare însoțită de fraza „renunț”) înseamnă sfârșitul programului pentru tine.

Fie că mă credeți sau nu, piciorul meu fracturat a început treptat să se simtă mai bine, pe măsură ce trecea timpul. Poate că doar m-am obișnuit atât de mult cu senzația, încât nu am mai băgat-o în seamă. Însă frigul nu îl suportam. Partea în care am stat întins pe plajă, în apa de la țarm, despuiat și înghețat, a fost cea mai cruntă. Mă prindeam cu brațele de tipii din părțile laterale și „făceam ca un ciocan pneumatic”, dârdâind nebunește de frig. Mă rugam să se urineze cineva pe mine.

Sunt sigur că toată lumea își dorea același lucru. Urina era cam singurul lucru cald pe care îl mai aveam la dispoziție în acele clipe. Dacă urmărești desfășurarea unui curs BUD/S și vezi niște tipi îngrămădiți laolaltă, înseamnă că se ușurează cineva și toată lumea profită de asta.

Dacă ar fi fost mai aproape clopoțelul, poate că m-aș fi ridicat și m-aș fi dus să-l sun, primind apoi cafeaua caldă și gogoșa. Însă nu am făcut-o.

Fie eram prea încăpățânat ca să mă dau bătut, fie prea leneș ca să mă ridic. Alegeți voi ce variantă vă convine.

Ceea ce m-a determinat să merg mai departe a fost motivația mea puternică. Mi-am amintit de fiecare persoană care îmi spusese că nu voi trece de cursul BUD/S. Dacă rezistam până la capăt, era ca și cum le făceam lor în ciudă. Vasele pe care le vedeam în larg constituiau o altă motivație: m-am întrebat dacă voiam să sfârșesc pe ele.

„Nu, la naiba!”

Săptămâna Iadului a început duminică noapte. Miercuri deja simțeam că puteam rezista până la capăt. La acel moment, scopul meu principal era să rămân treaz. (Am dormit vreo două ore în toată această perioadă, însă nu legate între ele.) Bătăile se răriseră mult și provocarea rămăsese mai degrabă una mentală. Mulți instructori spun că Săptămâna Iadului este în proporție de 90% mentală și au dreptate. Trebuie să

demonstrezi că ai capacitatea mentală de rezistență ca să continui o misiune până cazi lat. Asta-i ideea din spatele testării.

Este, categoric, o modalitate eficientă de a cerne candidații. La vremea respectivă nu vedeam lucrurile așa, trebuie să recunosc. În focul luptei însă am înțeles. Nu poți să te duci să suni un clopoțel ca să pleci acasă când se trage asupra ta. Nu mai poți spune atunci: „Dați-mi ceașca de cafea și gogoașa pe care mi le-ați promis”. Dacă te dai bătut, mori și mai iei cu tine și câțiva camarazi.

Instructorii mei din BUD/S ziceau mereu chestii precum: „Credeți că ați dat *acum* de greu? O să fie mult mai rău când veți intra în Trupă. Veți suferi mai abitir de frig și de oboseală când veți ajunge acolo”.

În vreme ce stăteam întins în apă, mi se părea că astea erau tâmpenii. Habar nu aveam pe atunci că, peste ani, voi ajunge să mi se pară Săptămâna Iadului floare la ureche.

Frigul a ajuns un coșmar pentru mine.

La propriu, vreau să spun. După Săptămâna Iadului, mă trezeam tremurând tot timpul. Puteam să fiu învelit cu oricâte pături, tot îmi era frig, deoarece re trăiam experiența în minte.

S-au scris atâtea cărți și s-au făcut atâtea videoclipuri despre Săptămâna Iadului, încât nu vă voi mai irosi timpul descriind-o. Vă voi zice totuși că e mult mai greu să treci prin ea decât să citești despre asta.

Punct și de la capăt

Următoarele șapte zile de după Săptămâna Iadului reprezintă o scurtă perioadă de recuperare numită Săptămâna de mers. Deja la acel moment ești bătut atât de crunt, încât îți simți tot trupul vânăt și umflat. Porți teniși și nu alergi – doar mergi repede peste tot. Este o concesie care nu durează prea mult; după câteva zile, încep să te bată din nou, de îți merg fulgii.

— Gata cu relaxarea, zbiară instructorii. Taci și înghite, soldat!

Ei îți spun când te doare și când nu.

După ce am trecut peste Săptămâna Iadului, am crezut că am scăpat basma curată. Am schimbat cămașa albă cu una cafenie și am început partea a doua din BUD/S, faza de scufundări. Din păcate, la un moment dat am contractat o infecție. Nu mult după începutul Fazei a Doua, eram într-un turn de scufundări, un aparat special de antrenament care simulează condițiile unei scufundări. În acest exercițiu, trebuia să mă antrenez cu un clopot de scufundări, efectuând ceea ce se cheamă o urcare bazată pe forță ascensională pozitivă, în vreme ce îmi păstram presiunea din urechile interioare și exterioare egalizată. Există câteva metode prin care se poate face asta; una dintre cele mai comune este să-ți închizi gura, să-ți ții strâns nările cu degetele și să expiri încet prin nas. Dacă nu poți să-ți eliberezi căile respiratorii în mod adecvat, vei avea probleme...

Mi se zisese asta, dar, din cauza infecției, nu reușeam s-o fac și pace. Cum eram în

BUD/S și nu aveam încă experiență, am hotărât să îndur și să fac o încercare. Nu a fost o idee bună: m-am scufundat și am sfârșit prin a-mi perfora timpanul. Îmi ieșea sângele pe urechi, pe nas și pe ochi când am revenit la suprafață.

Am primit îngrijiri medicale pe loc, apoi am fost trimis să îmi tratez urechile. Din cauza problemelor medicale, am fost pus să iau cursul de la capăt – urmând să mă alătur unui alt grup după ce mă vindecam.

Când ești pus să o iei de la capăt, ești azvârlit într-un soi de purgatoriu. Cum trecusem deja prin Săptămâna Iadului, nu a trebuit să o iau *chiar* de la capăt – Săptămâna Iadului nu se repetă, slavă Domnului. Însă nici nu puteam sta degeaba până venea din urmă grupul respectiv. Îndată ce am devenit apt, i-am ajutat pe instructori, am făcut PF zilnic și am alergat alături de un grup de cămăși albe (Prima Fază), în timp ce membrii acestuia o încasau.

Un lucru pe care trebuie să-l știți despre mine este că îmi place să mestec tutun.

Încă din adolescență. Tatăl meu m-a prins cu tutun de mestecat când eram în liceu. Nu era de acord, așa că a hotărât să mă dezbare de nărav o dată pentru totdeauna. M-a pus să mănânc o cutie întregă de tutun cu aromă de perișor. Nici în ziua de azi nu pot folosi pastă de dinți cu aromă de perișor.

Însă lucrurile stau cu totul altfel când vine vorba de alte soiuri. În prezent, Copenhagen este preferatul meu.

Nu ai voie să mesteci tutun când ești candidat la BUD/S. Fiind însă pus să repet cursul, am crezut că puteam trece neobservat. Într-o zi mi-am băgat niște Copenhagen în gură și am intrat în formația de alergare. Eram în interiorul grupului și nimeni nu avea să bage de seamă. Cel puțin, așa am crezut eu.

Dar ce să vezi? Unul dintre instructori a venit și a început să-mi vorbească. Îndată ce am răspuns, a văzut că aveam tutun în gură.

— *Culcat!*

Am ieșit din formație și am luat poziția de flotări.

— Unde ții cutia? întrebă el.

— În ciorap.

— Adu-o.

Desigur, trebuia să rămân în poziția de flotare în timp ce făceam asta, așa că am întins o mână și am luat-o. El deschise cutia și mi-o puse în față.

— Mănâncă-l.

De fiecare dată când mă lăsam la pământ, trebuia să iau o gură mare de Copenhagen și să o înghit. Mestecam tutun de la cincisprezece ani și mă obișnuisem deja să înghit tutunul după ce își pierde aroma, așa că nu era atât de rău cum s-ar crede. Cu siguranță, nu era atât de rău cum și-ar fi dorit instructorul. Poate dacă ar fi fost perișor, lucrurile ar fi stat altfel. Pe el l-a enervat că nu vomitam. Așadar, a stat pe capul meu câteva ore, punându-mă să fac exerciții. A fost cât pe ce să vomit – nu de la Copenhagen, ci de epuizare.

Într-un final, m-a lăsat în pace. După aceea ne-am înțeles destul de bine. Am aflat că și el mesteca tutun. El și un alt instructor din Texas au prins drag de mine spre sfârșitul

cursului BUD/S și am învățat multe de la ei pe măsură ce acesta avansa.

Mulți oameni sunt surprinși să afle că rănilile nu te descalifică neapărat din cursa de a deveni membru SEAL, cu excepția celor destul de grave încât să pună capăt carierei tale în marină. Însă e cât se poate de logic, de vreme ce apartenența la SEAL presupune mai degrabă cerbicie mentală decât potență fizică – dacă ai tăria psihologică de a te reface după o rană și de a completa programul, ai șanse rezonabile să ajungi un membru de nădejde al Trupeii. Cunosco personal un membru SEAL care și-a rupt șoldul atât de rău în timpul instrucției, încât a trebuit să și-l înlocuiască. Omul a fost nevoit să stea pe bară un an și jumătate, dar a reușit, până la urmă, să treacă de BUD/S.

Auzi tipi povestind cum au fost dați afară din BUD/S, deoarece s-au luat la bătaie cu instructorul și l-au bătut măr. Indivizii ăia mint de îngheață apele. Nimeni nu se ia la bătaie cu instructorii. Pur și simplu, nu se face. Credeți-mă, dacă i-ar trece cuiva prin cap să facă așa ceva, s-ar pune toți pe tine și te-ar burduși atât de tare, încât nu ai mai merge pe picioarele tale vreodată.

Marcus

Poți deveni apropiat față de oamenii din BUD/S, deși bine ar fi să încerci să nu te apropii *prea* mult până nu se termină Săptămâna Iadului. Atunci se cerne sita cel mai mult. Doar două duzini din clasa noastră au absolvit; mai puțin de 10% din numărul inițial.

Printre ei m-am numărat și eu. Am început în clasa 231, dar repetarea m-a făcut să absolv în 233.

După cursul BUD/S, membrii SEAL trec la pregătirea avansată – cunoscută în mod oficial sub numele SQT sau SEAL Qualifying Training^[7]. În acea perioadă m-am reîntâlnit cu un prieten pe care mi-l făcusem în BUD/S – Marcus Luttrell.

Marcus și cu mine ne împrieteniserăm de la bun început. Era și normal: eram amândoi texani.

Nu cred că puteți înțelege asta dacă nu sunteți din Texas. Se pare că există o legătură specială între locuitorii acestui stat. Nu știu dacă-i vorba de experiențele comune sau dacă o fi ceva în apă – sau mai bine zis în bere. Texanii se înțeleg, de obicei, bine între ei și în cazul ăsta ne-am împrietenit instantaneu. Poate că nu-i un mister atât de mare; la urma urmei, aveam multe experiențe în comun, de la pasiunea pentru vânatoare până la înrolarea în marină și trecerea prin BUD/S.

Marcus absolvise cursul BUD/S înaintea mea, apoi făcuse pregătire specială avansată înainte să revină la SQT. Cum avea o pregătire medicală, el a fost cel care m-a consultat când am luat prima supradoză de O₂ în timpul unei scufundări. (Mai pe înțelesul tuturor, „supradoza de O₂” se produce în momentul în care îți pătrunde prea mult oxigen în sânge pe parcursul unei scufundări. Ea poate fi cauzată de diverși factori și poate fi extrem de gravă. La mine a fost ceva minor.)

Iar scufundări. Mereu spun că sunt un „... L”, nu un SEAL. Mie îmi place *the land*, uscatul; văzduhul și marea le las altora.

În ziua incidentului, înotam cu un locotenent și eram hotărâți să obținem înotătoarea de aur – un premiu pentru cea mai reușită scufundare a zilei. Exercițiul implică înotul pe sub o navă și plantarea de mine-scai. (O mină-scai este o încărcătură specială amplasată pe carena unui vas. În mod normal, explozia este temporizată.)

Ne descurcam de minune când, brusc, în timp ce mă aflam sub carena navei, m-a apucat vertijul și creierul mi s-a transformat într-o legumă. Am izbutit să mă agăț de un pilon, îmbrățișându-l. Locotenentul a vrut să-mi înmâneze o mină, apoi a încercat să-mi semnalizeze când a văzut că nu o luam. Eu stăteam cu privirea pierdută în adâncul oceanului. În cele din urmă, mi s-a limpezit mintea și am reușit să îmi duc treaba la bun sfârșit.

N-am primit nicio înotătoare de aur în acea zi. Când am ajuns la suprafață deja îmi revenisem, iar Marcus și instructorii n-au mai avut cu ce să mă ajute.

Deși am fost repartizați în Trupe diferite, Marcus și cu mine am păstrat legătura de-a lungul anilor. Aveam senzația că de fiecare dată când mă întorceam dintr-o misiune, el venea să mă înlocuiască. Luam prânzul împreună și făceam schimb de informații.

Spre sfârșitul perioadei SQT, am primit ordine în care eram anunțați în care trupă SEAL vom fi repartizați. Chiar dacă absolviserăm cursul BUD/S, nu ne consideram încă membri SEAL plini; de-abia când intram într-o Trupă aveam să ne primim Tridentele – ba chiar și atunci trebuia să ne dăm măsura abilităților. (Tridentele SEAL – cunoscute și ca Budweiser – sunt un „dispozitiv” sau insignă metalică purtată de trupele SEAL. Pe lângă tridentul lui Neptun, simbolul mai cuprinde un vultur și o ancoră.) La vremea respectivă erau șase Trupe, adică trei variante pe fiecare coastă, Est și Vest; prima mea alegere era Trupa Seal 3, cu baza în Coronado, California. Am ales-o deoarece acea trupă fusese în focul luptei, în Orientul Mijlociu, și erau șanse mari să revină acolo. Voiam să am și eu parte de acțiune, dacă se putea. Cred că toți voiau asta.

Următoarele două alegeri de pe lista mea erau Trupe de pe Coasta de Est, fiindcă fusesem în Virginia, unde se aflau bazele. Nu sunt vreun mare fan al Virginiei, dar îmi place mult mai mult decât California. San Diego – orașul cel mai apropiat de Coronado – are o vreme frumoasă, însă sudul Californiei este tărâmul țicniților. Voiam să stau într-un loc cu oameni mai sănătoși la cap.

Tipul de la personal pentru care lucram mi-a zis că va avea grijă să fiu repartizat unde îmi doream. Nu eram sută la sută sigur de asta, însă ajunsesem la punctul în care aș fi acceptat orice mi-ar fi dat să fac – asta și pentru că, oricum, nu aveam un cuvânt de spus.

Obținerea repartizării propriu-zise nu a fost deloc încărcată de dramatism. Ne-au dus într-o clasă mare și ne-au dat hârtiile cu ordine. Eu am primit ce îmi dorisem: Trupa 3.

Iubirea

În acea primăvară mi s-a întâmplat și altceva care a avut un impact imens nu doar asupra carierei mele militare, ci a întregii mele vieți.

M-am îndrăgostit.

Nu știu dacă, într-adevăr, credeți în dragoste la prima vedere; eu, unul, nu credeam înainte de acea noapte din aprilie 2001, când am văzut-o pe Taya stând la barul unui club din San Diego și vorbind cu unul dintre prietenii mei. A avea un trup frumos, astfel încât pantalonii negri din piele de pe ea o făceau să arate atât sexy, cât și elegant. Combinația îmi convenea de minune.

Tocmai intrasem în Trupa 3. Nu începusem încă instrucția, așa că savuram o săptămână de pauză înainte să intru în pâine și să-mi câștig locul din Trupă.

Taya lucra ca reprezentant pentru o companie farmaceutică atunci când ne-am cunoscut. De fel din Oregon, făcuse facultatea în Wisconsin și se mutase pe coastă cu vreo doi ani înainte să ne întâlnim. Prima mea impresie a fost că era frumoasă, deși părea iritată de ceva. Când am început să vorbim, am descoperit că mai era și deșteaptă pe deasupra, având și simțul umorului. Am conștientizat de îndată că dădusem de cineva care putea ține pasul cu mine.

Dar poate că ar trebui să o las pe ea să vă povestească; oricum, varianta ei sună mai bine decât a mea:

Taya:

„Îmi amintesc seara în care ne-am cunoscut – mai bine zis, o parte din ea. Nu aveam de gând să ies în oraș. Era o perioadă proastă din viața mea. Zilele mi le petreceam mergând la un serviciu care nu-mi plăcea. Eram relativ nouă în oraș și încă mai căutam să îmi fac prietene bune. Mai ieșeam cu tot felul de tipi, fără să închei ceva serios. De-a lungul anilor avusesem câteva relații mai acătării și vreo două rele de tot, iar între ele ieșeam la întâlniri. Mi-aduc aminte că mă rugam la Dumnezeu să îmi trimită un tip cumsecade, chiar înainte să îl întâlnesc pe Chris. Nimic altceva nu mai conta, mă gândeam eu. Mă rugam să găsesc și eu pe cineva bun la suflet și cumsecade.

M-a sunat o prietenă care voia să mergem în San Diego. Eu locuiam în Long Beach pe atunci, la aproape 150 de kilometri distanță. Nu voiam să merg, însă ea a reușit să mă convingă cumva.

Ne plimbam pe stradă și am trecut pe lângă un bar numit Maloney s. Dinăuntru răsună melodia *Land Down Under* a celor de la Men at Work. Prietena mea voia să intrăm, dar prețul era scandalos de mare, la vreo 10-15 dolari.

— N-ai să vezi, i-am spus eu. N-o să dau atât ca să intru într-un bar unde se difuzează Men at Work.

— Mai taci, mi-a închis gura prietena mea, apoi a plătit ea intrarea și pentru mine.

Eram la bar. Beam și eram nervoasă. La un moment dat a apărut un tip înalt și arătos care a intrat în vorbă cu mine. Vorbisem cu unul dintre prietenii lui până atunci, iar ăla părea un nemernic. Eram încă într-o dispoziție proastă, deși tipul ăsta îmi inspira mai multă încredere. Mi-a spus cum îl chema (Chris) și i-am zis și eu numele meu.

— Cu ce te ocupi? l-am întrebat eu.

— Sunt șofer pe o mașină de înghețată.

— Lasă vrăjeala, am replicat eu. Se vede de la o poștă că ești în armată.

— Nu, nu, a protestat el.

Mi-a povestit apoi o grămadă de lucruri. Membrii SEAL nu recunosc aproape niciodată în fața străinilor cu ce se ocupă, iar Chris avea niște povești trăsnet. Una dintre cele mai tari era cea cu lustragiul de delfini: susținea că delfinilor din captivitate trebuie să li se lustruiască pielea ca să nu se dezintegreze. E o poveste destul de convingătoare – dacă ești o tipă tânără, naivă și ușor cherchelită.

Din fericire, cu mine nu a încercat-o – sper că n-a făcut-o pentru că și-a dat seama că nu i-ar fi mers. Pe alte fete le-a convins că opera bancomate, stând înăuntru și distribuind bani când oamenii își introduceau cardurile în ele. Eu nu eram nici pe departe atât de naivă sau de beată ca să încerce asemenea vrăjeli cu mine.

Mi-am dat seama dintr-o privire că lucra în armată. Era bine făcut, avea părul tuns scurt și un accent ce trăda faptul că nu era «din partea locului».

Într-un final, a recunoscut.

— Și ce faci în armată? am întrebat eu.

Mi-a mai zis și alte chestii și, până la urmă, a dezvăluit adevărul:

— Tocmai am absolvit cursul BUD/S.

Iar eu am rostit ceva de genul: «Bun, deci ești membru SEAL».

— Da.

— Știu eu ce vă poate pielea, i-am spus eu.

Vedeți voi, sora mea tocmai divorțase de soțul ei. Fostul meu cumnat dorise să fie SEAL – făcuse o parte din pregătire așa că știam (sau credeam că știam) ce le putea pielea membrilor SEAL.

Drept urmare, i-am împărtășit și lui Chris părerea mea.

— Sunteți aroganți, egocentrice și mereu în căutarea gloriei, i-am zis eu. Mințiți și credeți că puteți face orice vreți.

Da, eram foarte fermecătoare.

Însă m-a intrigat reacția lui. Nu a rânjit, nu a făcut pe deșteptul și nici nu s-a prefăcut ofensat. Pur și simplu, a părut... nedumerit.

— De ce spui asta? a întrebat el, cât se poate de sincer.

I-am povestit de cumnatul meu.

— Eu mi-aș da viața pentru țară, adăugă el. Unde vezi tu egocentrism în asta? Este tocmai opusul.

Era atât de idealist și de romantic când venea vorba de patriotism și de slujirea țării, încât n-am putut să nu-l cred.

Am mai vorbit o bucată de vreme, apoi a apărut prietena mea și mi-am îndreptat atenția asupra ei. Chris a spus că se duce acasă.

— De ce? l-am întrebat eu.

— Păi, ai zis că nu ai ieși niciodată în oraș cu un tip din SEAL.

— A, nu! Am zis că nu m-aș mărita cu unul, nu că n-aș ieși în oraș cu el.

Am văzut cum se lumina la față.

— În acest caz, a rostit el cu surâsul lui pișicher, cred că ar trebui să-mi lași numărul de telefon.

A mai zăbovit. Am zăbovit și eu. Când s-a închis localul, eram amândoi tot acolo.

Ridicându-mă ca să plec, în îmbulzeala creată am fost împinsă în el. Eranumai fibră și mirosea bine, așa că l-am sărutat ușor pe gât. Am ieșit și el ne-a condus în parcare, iar eu am început să vomit tot scotch-ul cu gheață pe care îl băusem”.

Cum să *nu* iubești o fată care își pierde controlul de la prima întâlnire? Am știut de la bun început că găsisem pe cineva cu care voiam să îmi petrec cât mai mult timp posibil. Însă nu am putut face asta din prima. Am sunat-o a doua zi dimineață ca să mă asigur că se simțea bine. Am vorbit și am râs puțin. După aceea, o sunam și îi lăsam mesaje. Ea nu mă suna.

Ceilalți tipi din Trupă au început să mă tachineze din cauza asta. Puneau pariuri dacă mă va suna și ea vreodată. Vedeți voi, am mai vorbit de câteva ori, când chiar răspundea la telefon – crezând, poate, că era altcineva. După o vreme, mi-am dat seama și eu că ea nu încerca niciodată să dea de mine.

Apoi s-a schimbat ceva. Îmi aduc aminte când m-a sunat *ea* prima dată. Eram pe Coasta de Est, la instrucție.

După ce am închis, am fugit înăuntru și am început să sar pe paturile camarazilor mei. Am luat apelul drept un semn că era și *ea* interesată. Mă bucuram să le împărtășesc asta tuturor chibiților.

Taya:

„Chris a fost mereu receptiv la sentimentele mele. Este extrem de vigilent, în general, și asta se aplică și atunci când e vorba despre emoțiile mele. Nu trebuie să spună prea multe. O simplă întrebare dezvăluie faptul că este sută la sută receptiv la sentimentele mele. Nu-i face mare plăcere să discute despre sentimente, dar simte când se cuvine sau când e nevoie să mă descoasă, scoțând la lumină lucruri pe care altminteri le-aș ține în mine.

Am remarcat asta încă de la începutul relației noastre. Vorbeam la telefon și el era foarte atent.

În multe privințe suntem firi opuse. Totuși, se pare că ne potrivim. Într-una dintre conversațiile noastre la telefon, el m-a întrebat ce credeam eu că ne făcea compatibili. Am hotărât să-i enumăr câteva dintre trăsăturile care m-au atras la el.

— Cred că ești un tip foarte de treabă, i-am zis eu. Foarte cumsecade. Și sensibil.

— Sensibil?!? s-a mirat el, părând șocat și jignit. Ce vrei să spui?

— Nu știi ce înseamnă sensibil?

— Adică să plâng la filme și chestii de-astea?

Am râs. I-am explicat că mă refeream la felul în care părea să remarce cum mă simțeam, uneori chiar înaintea mea. Și că mă lăsa să-mi exprim acea emoție și, mai important, că nu mă sufoca.

Nu cred că asta-i imaginea pe care o au cei mai mulți oameni despre membrii SEAL, dar era și este o imagine corectă, cel puțin în privința lui Chris”.

11 septembrie 2001

Pe măsură ce în relația noastră deveneam tot mai apropiați, Taya și cu mine am

început să petrecem tot mai mult timp împreună. Într-un final, am ajuns să stăm când la unul, când la celălalt, în Long Beach sau în San Diego.

M-am trezit într-o dimineață când am auzit-o țipând.

— Chris! Chris! Trezește-te! Trebuie să vezi asta!

M-am grăbit să mă duc în sufragerie. Taya deschise televizorul și dădu volumul mai tare. Am văzut fum ieșind din clădirea World Trade Center din New York.

Nu am înțeles prea bine ce se întâmpla. Eram încă adormit.

Apoi, chiar sub ochii noștri, un avion intră în latura celui de-al doilea turn.

— Nenorociții! am îngăimat eu.

M-am holbat la ecran, mânios și confuz, neconvins pe deplin că era aievea ce vedeam.

Deodată mi-am amintit că îmi lăsasem telefonul pe modul silențios. L-am înșfăcat și am văzut că primisem mai multe mesaje. Cam toate transmiteau același lucru:

„Kyle, întoarce-te naibii la bază. Acum!”

Am luat SUV-ul lui Taya – avea destulă benzină, spre deosebire de camioneta mea – și am pornit în trombă spre bază. Nu mai știu cu ce viteză goneam, dar se prea poate să fi depășit 150 km/h.

Când am ajuns pe la San Juan Capistrano, am aruncat o privire în oglinda retrovizoare și am zărit un girofar.

Am tras pe dreapta. Polițistul a venit nervos la mașină.

— Aveți vreun motiv pentru care mergeți atât de repede? m-a întrebat el.

— Da, domnule, i-am răspuns eu. Îmi cer scuze. Sunt soldat și tocmai am fost chemat la bază. Înțeleg că trebuie să îmi dați amendă. Știu că am greșit, însă, cu tot respectul cuvenit, ați putea să vă grăbiți să scrieți amenda ca să pot ajunge la bază?

— În ce armă lupti?

„Of, la dracu! Tocmai ți-am explicat că trebuie să mă prezint la bază. Nu poți să-mi dai odată blestemata aia de amendă?”, m-am gândit eu. Însă mi-am păstrat cumpătul.

— Activez în marină, am rostit eu.

— Unde anume în marină? a insistat el.

Deja începeam să mă enervez.

— Sunt în trupele SEAL.

Agentul și-a închis chitanțierul.

— Te escortez eu până la marginea orașului, mi-a zis el. Du-te și răzbună-ne!

Și-a pornit girofarul și a trecut în fața mea. Am mers ceva mai încet decât condusesem eu când m-a tras pe dreapta, însă chiar și așa depășeam mult limita de viteză. M-a dus până unde i se termina jurisdicția, poate chiar un pic mai departe, apoi mi-a făcut semn să continui singur.

Instrucția

Am fost puși imediat în stare de alertă, dar, după cum s-a dovedit mai apoi, nu era nevoie de noi în Afganistan sau altundeva la momentul respectiv. Plutonul meu avea să aștepte aproape un an înainte să intre în acțiune și, când s-a întâmplat asta, în sfârșit,

nu a fost împotriva lui Osama bin Laden, ci alui Saddam Hussein.

Există multă confuzie printre civili cu privire la trupele SEAL și la misiunea noastră. Mai toți oamenii cred că noi suntem trupe de comando ce acționează numai pe mare, considerând că baza noastră se află pe un vas și că noi atacăm ținte de pe apă sau de pe coastă.

Este adevărat că o mare parte dintre sarcinile noastre se desfășoară pe mare – în fond, suntem totuși în marină. Unde mai pui că, dintr-o perspectivă istorică, așa cum am menționat deja pe scurt, trupele SEAL provin din Echipele de Genistică Subacvatică ale marinei, numite și UDT-uri. Constituite în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, UDT-urile făceau misiuni de recunoaștere pe plaje înainte ca ele să fie atacate, antrenându-se și pentru diverse alte operațiuni nautice, precum infiltrarea porturilor și plantarea minelor-scai pe carenele vaselor inamice. Ei reprezentau elita scafandrilor de luptă din cel de-al Doilea Război Mondial și din perioada postbelică, iar trupele SEAL sunt mândre să le calce pe urme.

Însă, pe măsură ce misiunea UDT s-a extins, cei din conducerea marinei au conștientizat că operațiunile speciale nu se puteau opri la linia țărmului. Când au fost formate noile unități (numite SEAL) și antrenate pentru aceste misiuni extinse, ele au ajuns să înlocuiască vechile unități UDT.

Deși „uscatul” e menționat abia la finalul numelui nostru, în niciun caz nu-i ultimul lucru pe care-l facem. Fiecare unitate de operațiuni speciale din armata americană are propria sa specialitate. Sunt multe chestii care se suprapun în pregătirea noastră, iar aria misiunilor noastre e similară în multe privințe. Însă fiecare armă are propriul domeniu de expertiză. Forțele Speciale ale Armatei, cunoscute ca FS, se descurcă de minune în pregătirea trupelor străine, atât în metodele convenționale de război, cât și în cele neconvenționale. Rangerii sunt o forță de asalt impresionantă – dacă vrei să elimini o țintă de mari dimensiuni, un aeroport, de exemplu, apelezi la ei. Trupele speciale ale aviației – trupe aeropurtate – excelează la scoaterea oamenilor din situații de rahat.

Printre specialitățile noastre se numără AD-urile.

AD vine de la „acțiune directă”. O misiune cu acțiune directă înseamnă o lovitură foarte scurtă și rapidă împotriva unei ținte de mici dimensiuni, dar de maximă importanță. Ați putea să vă gândiți la ea ca la o lovitură executată chirurgical împotriva inamicului. De fapt, vorbim de orice, de la un atac asupra unui pod crucial din spatele liniilor inamice până la un raid asupra unei ascunzătorii teroriste pentru capturarea unui producător de bombe – o operațiune de „înhață și fugi”, cum i se mai spune. Deși vorbim de misiuni foarte diferite, ideea este aceeași: lovește tare și iute înainte ca inamicul să afle ce se petrece.

După 11 septembrie 2001, membrii SEAL au început să se pregătească pentru zonele cele mai probabile în care s-ar fi putut afla teroriștii islamici – în primul rând Afganistan, apoi Orientul Mijlociu și Africa. Așadar, continuăm să facem toate lucrurile pe care le fac membrii SEAL – scufundări, sărituri cu parașuta, eliminarea vaselor etc. Însă se pune mai mult accent pe războiul de uscat decât se obișnuia în trecut.

Schimbarea asta a fost dezbătută în cercuri foarte înalte. Unii oameni voiau să

limiteze raza de acțiune a trupelor SEAL la 15 kilometri de țăr. Nu mi-a cerut nimeni părerea, dar eu, unul, consider că nu ar trebui să existe vreo limită. Recunosc că, personal, mă bucur de orice prilej pentru a sta departe de apă, însă nu asta-i ideea. Vreau doar să fiu lăsat să-mi fac treaba pentru care am fost antrenat, oriunde este nevoie.

Instrucția a fost distractivă, în cea mai mare parte, chiar și atunci când era cruntă. Am făcut scufundări, am mărșăluit în deșert, am lucrat în munți. Ba chiar am trecut prin înecări simulate și gazări.

Toată lumea trece prin înecări simulate la antrenament. Ideea este să te pregătească pentru cazul în care ești capturat. Instructorii ne-au torturat cât puteau de tare, legându-ne și snopindu-ne în bătaie, oprindu-se doar când ajungeau pe punctul de a ne produce daune permanente. Se spune că fiecare om are o limită și că prizonierii cedează într-un final. Dar eu aș fi făcut tot posibilul ca să-i determin să mă omoare înainte să le mărturisesc vreun secret.

Gazarea a fost o nouă lovitură. Practic, ești bombardat cu gaz SC și trebuie să-i rezisti. SC este „spray de capturare” sau gaz lacrimogen – ingredientul activ e 2-clorobenzalmalononitril, pentru studenții la chimie care citesc cartea asta. Noi îi ziceam „tușește și scuipă”, deoarece asta-i cea mai bună metodă de combatere a efectelor. Înveți de la instrucție să îți lași lacrimile să șiroiască; cel mai rău lucru pe care îl poți face este să te freci la ochi. O să-ți curgă nasul, o să tușești și o să lăcrimezi, dar vei putea să-ți folosești arma și să lupți cu ajutorul ei. Asta-i și rostul exercițiului.

Am mers în Kodiak, Alaska, unde am urmat un curs de navigație terestră. Nu era chiar toiu iernii, dar era destulă zăpadă încât să fim nevoiți să ne punem bocancii. Am început cu instrucția elementară ca să ne încălzim – strat peste strat de haine etc. – și am aflat despre chestii precum adăposturile de zăpadă. Unul dintre punctele importante ale acestei instrucții, care se aplică oriunde, a fost să învățăm cum să ne conservăm greutatea pe teren. Trebuie să îți dai seama dacă este mai important să fii mai ușor și mai mobil sau să ai muniție suplimentară și vestă antiglonț mai solidă.

Eu prefer să fiu ușor și rapid. Număr fiecare gram când plecăm, nu fiecare kilogram. Cu cât ești mai ușor, cu atât devii mai mobil. Nemernicii care ne așteaptă pe teren sunt al naibii de iuți; fiecare avantaj pe care îl poți obține contează.

Instrucția a fost dominată de spiritul competitiv. Am aflat la un moment dat că plutonul cel mai performant din Trupă urma să fie trimis în Afganistan. Ritmul antrenamentelor a crescut din acea clipă. Era o competiție aprigă și nu doar pe platforma de instrucție. Ofițerii se înjunghiau pe la spate. Se duceau la comandant și se săpau între ei:

„Ați văzut cum s-au prezentat ăia la instrucție? Nu-s buni de nimic...”

Până la urmă, singurii rămași în competiție am fost noi și un alt pluton. Iar noi am încheiat pe locul 2. Ei au plecat la război; noi am rămas acasă.

Nu există soartă mai rea pentru un membru SEAL.

Cum conflictul din Irak se întrezărea la orizont, instrucția a luat o nouă turnură. Am exersat lupta în deșert și lupta în orașe. Am muncit din greu, însă au existat mereu și

momente de detașare.

Mi-aduc aminte unul dintre ele, când eram într-un RUT (Real Urban Training^[8]). Comandamentul nostru găsea câte o administrație locală dispusă să ne lase să ocupăm o clădire adevărată – un depozit gol sau o casă, să zicem –, ceva puțin mai autentic decât orice-am fi găsit într-o bază. În exercițiul la care mă refer, ținta era o casă. Totul fusese aranjat în prealabil cu secția locală de poliție. Câțiva „actori” urmau să joace diverse roluri în timpul exercițiului.

Rolul meu era să mă ocup de securitatea din exterior. Am blocat traficul, făcând semn vehiculelor să ocolească zona sub privirile poliției locale.

Cum stăteam acolo, cu arma în poziție de tragere, fără să par deloc prietenos, apare un tip pe stradă și pornește spre mine.

Mi-am intrat imediat în rol. Mai întâi i-am făcut semn să circule; el continua să se apropie. I-am făcut apoi semnale luminoase; nu s-a oprit. L-am avertizat cu fasciculul laser; nimic.

Desigur, cu cât se apropia mai mult, cu atât eram mai convins că tipul își juca rolul, fiind trimis să mă testeze. Am recapitulat în minte RDA („Regulile De Abordare”), care îmi impuneau conduita.

— Ce mai ești și tu? Vreun copoi? m-a întrebat el, întinzându-și gâtul spre mine.

„Copoi” (termen interlop pentru polițiști) nu era pomenit în RDA, dar am crezut că tipul improviza. Următorul pas era să-l pun la pământ. Și așa am făcut. El a dat să opună rezistență, vârand mâna sub haină pentru ceea ce am presupus că era o armă, adică exact mișcarea pe care ar face-o un membru SEAL în rol de băiat rău. Așa că am ripostat pe măsură, oferind o replică de SEAL adevărat, trântindu-l în țărână și burdușindu-l oleacă.

Chestia pe care o avea sub haină se sparse și lichidul se vărsă peste tot. Tipul înjura mai departe, zbătându-se, însă nu m-am gândit la toate astea pe moment. După ce s-a dat bătut, i-am pus cătușele și m-am uitat împrejur.

Polițiștii, așezați în mașina lor de patrulă în apropiere, erau pe burtă de răs. M-am dus la ei să văd ce-i distra atât de tare.

— Ăla-i așa și pe dincolo, mi-au explicat ei. Unul dintre cei mai importanți traficanți de droguri din oraș. Ne-am fi dorit să-i tragem și noi o mamă de bătaie, așa, ca tine.

Aparent, domnul traficant nu luase în seamă toate semnele, intrând în plin exercițiu cu gândul de a-și desfășura afacerile nestingherit. Există idioți peste tot – însă cred că așa se explică faptul că a intrat în branșa respectivă.

Inițiat^[9] și priponit

Luni întregi, Consiliul de Securitate al Națiunilor Unite a presat Irakul să respecte complet rezoluțiile ONU, mai ales pe cele care impuneau inspectarea presupuselor arme de distrugere în masă și a locurilor unde ar fi putut fi ascunse acestea. Războiul putea fi încă evitat – Saddam Hussein putea să se supună și să le arate inspectorilor tot ce voiau să vadă. Însă noi știam că nu o va face. Așa că am primit cu entuziasm vestea trimerii în Kuwait. Ne-am dat seama că mergeam la război.

Oricum, aveam multe de făcut acolo. Pe lângă păzirea granițelor Irakului și protejarea minorității kurde, pe care Saddam o gazase și o masacrase în trecut, trupele americane impuneau zone de interdicție aeriană în nord și în sud. Saddam făcea contrabandă cu petrol și cu alte resurse, încălcând sancțiunile ONU. Statele Unite și aliații lor încercau să suprimă această contrabandă.

Înainte de plecare, Taya și cu mine am hotărât să ne căsătorim. A fost o decizie surprinzătoare pentru amândoi. Am început să vorbim într-o zi în mașină și am ajuns amândoi la concluzia că trebuia să ne căsătorim.

Decizia m-a uluit de cum am luat-o. Era decizia corectă, perfect logică. Ne iubeam unul pe celălalt, fără doar și poate. Știam că ea era femeia cu care voiam să îmi petrec restul vieții. Și totuși, dintr-un motiv sau altul, nu credeam că va fi o căsnicie durabilă.

Cunoșteam amândoi faptul că procentul divorțurilor este extrem de ridicat în cadrul trupelor SEAL. De fapt, am auzit consilieri matrimoniali vorbind de un procent de aproape 95% și îi cred. Poate că asta mă îngrijora. Poate că o parte din mine nu era încă pregătită să își ia un angajament pe viață. În plus, înțelegeam cât de solicitantă avea să fie meseria mea odată început războiul. Nu pot explica, de fapt, contradicțiile.

Dar știu că eram îndrăgostit lulea și că ea mă iubea. Așa că, la bine și la rău, fie pace sau război, căsătoria era următorul pas firesc. Din fericire, am reușit să trecem peste toate împreună.

Trebuie să știți ceva despre membrii SEAL: toți răcanii sunt „inițiați”. Plutoanele sunt niște grupuri foarte unite. Nou-veniții – numiți întotdeauna „prospături” – sunt tratați ca ultimii oameni până când dovedesc că locul lor e acolo. De obicei, asta se întâmplă doar în timpul primei misiuni, în cel mai fericit caz. Prospăturile primesc cele mai înjositoare sarcini. Sunt testați în permanență. Sunt mereu ciuca bățăilor.

E o inițiere extinsă, care poate lua mai multe forme. De exemplu: ai mult de furcă la un exercițiu de antrenament. Instructorii te inițiază toată ziua. Apoi, după ce termini, plutonul se duce să se distreze. Când suntem într-o misiune de antrenament, mergem, de obicei, cu dube de câte douăsprezece locuri. Șoferul este întotdeauna un răcan. Ceea ce înseamnă că nu poate bea când ajungem la bar, desigur. Nu cât un SEAL adevărat, oricum.

Asta-i cea mai blândă formă de inițiere. De fapt, e atât de blândă, încât nici nu poate fi numită inițiere cu adevărat.

Să-l strângi de gât când conduce – asta-i inițiere.

Într-o seară, la scurt timp după ce ajunsesem în pluton, ieșiserăm să ne distrăm după o misiune de antrenament. Când am plecat de la bar, toți tipii cu vechime s-au bulucit în spate. Nu conduceam eu, dar nu m-a deranjat – îmi place să stau în față. După o bucată de vreme am auzit pe nepusă masă: „Un-doi-trei-patru, pe răcani i-a cam luat dracu”.

Pe urmă au început să mă burdușească. Încăierările astea din dube însemnau, de fapt, că era liber la vânat prospături. M-am ales cu câteva vânătași la coaste și cu ochii umflați. Cred că buza mi-a fost spartă de vreo zece ori în perioada de inițiere.

Înfruntările astea din dube nu sunt similare cu cele din baruri, o altă marcă înregistrată de-a trupelor SEAL. Membrii SEAL sunt renumiți pentru confruntările din

baruri, iar eu nu m-am dat niciodată în lături de la așa ceva. Am fost arestat de mai multe ori de-a lungul anilor, deși, de obicei, nu am ajuns în fața instanței sau am scăpat repede basma curată.

De ce se luptă atât de mult membrii SEAL?

Nu-i ca și cum aș fi făcut vreun studiu științific pe tema asta, însă cred că principala cauză este agresivitatea acumulată. Suntem antrenați să omorâm oameni. Totodată, suntem învățați să ne considerăm invincibili. Iar asta este o combinație explozivă.

Când intri într-un bar, va exista mereu cineva care să te îmbrâncească sau să îți sugereze să-ți iei tălpășița. Asta-i valabil pentru toate barurile din lume. Aproape toți oamenii ignoră incidentele astea minore.

Dacă însă îi faci așa ceva unui SEAL, nu mai rămâi pe picioare.

Totuși, trebuie să precizez că, deși membrii SEAL *ies învingători* din aceste încăierări, ei nu prea le încep. În multe cazuri, luptele sunt rezultatul unei invidii prostești sau al nevoii unui dobitoc de a-și demonstra bărbăția și de a se lăuda apoi că s-a bătut cu un SEAL.

Când intrăm în baruri, noi nu ne ascundem într-un colț, încercând să trecem neobservați. Suntem extrem de încrezători în forțele noastre. Poate că suntem gălăgioși. Și cum cei mai mulți dintre noi sunt tineri și bine făcuți, lumea ne remarcă. Fetele roiesc în jurul membrilor SEAL, stârnind gelozia iubiților lor. Mai sunt și tipi care vor să demonstreze ceva, din alte motive. În orice caz, situația escaladează rapid și se ajunge la bătaie.

Dar nu vorbeam de încăierările din baruri, ci de inițiere. Și de nunta mea.

Eram în munții din Nevada; era rece – atât de rece, încât ninge. Primisem o permisie de câteva zile ca să mă căsătoresc; trebuia să plec a doua zi dimineață. Restul plutonului mai avea de lucru.

Ne-am întors în acea noapte la baza noastră temporară și am intrat în sala de planificare a misiunilor. Plutonierul ne-a zis că ne vom relaxa la o bere în timp ce treceam în revistă operațiunea de a doua zi. Apoi s-a întors către mine.

— Răcan! Du-te și adu berea și tăria din dubă.

M-am executat imediat.

Când m-am întors, erau toți așezați pe scaune. Rămăsese doar unul singur liber, plasat oarecum în centrul unui cerc format din celelalte. Nu am acordat prea mare atenție dispoziției și m-am așezat.

— Bun, iată ce vom face, a început plutonierul, stând în fața unei table de scris. Operațiunea va fi o ambuscadă. Ținta va fi în centru. O vom încercui complet.

„Nu pare o idee prea bună. Dacă îi atacăm din toate direcțiile, o să ne împușcăm între noi”, am chibzuit eu. De obicei, ambuscadele noastre sunt gândite în formă de L, ca să evităm acest risc.

L-am privit pe plutonier. El s-a uitat la mine și expresia serioasă de pe chipul lui a lăsat locul unui rânjet diabolic.

În acel moment tot plutonul a sărit pe mine.

Într-o secundă eram pe jos. M-au legat cu cătușe de un scaun și au început o parodie

de proces.

Eram acuzat de o grămadă de chestii. În primul rând, pentru că mărturisisem că voiam să ajung lunetist.

— Răcanul ăsta e nerecunoscător! tună „procurorul”. Nu vrea să-și facă treaba. Se crede mai bun decât noi.

Am încercat să protestez, dar judecătorul – nimeni altul decât plutonierul – mi-a închis imediat gura. M-am întors spre „avocatul” meu.

— Păi, și la ce vă așteptați? întrebă el. A făcut școală până la genunchiul broaștei.

— Vinovat! declară judecătorul. Următoarea acuzație!

— Onorată instanță, inculpatul dă dovadă de lipsă de respect, rosti procurorul. I-a spus comandantului să se ducă dracu’.

— Obiectez! ripostă avocatul meu. I-a zis ofițerului de serviciu să se ducă dracu.

Comandantul este șeful Trupeii; ofițerul de serviciu este șeful plutonului. O diferență destul de mare, mai puțin în acest caz.

— Vinovat! Următoarea acuzație!

Pentru fiecare ofensă de care eram găsit vinovat – adică pentru orice le trecea lor prin cap –, trebuia să iau un gât de Jack Daniels amestecat cu Coca-Cola, urmat de o dușcă de Jack sec.

Eram deja mangă înainte să ajungă la infracțiunile grave. La un moment dat, m-au dezbrăcat și mi-au băgat gheață în boxeri. În cele din urmă, am leșinat.

Apoi m-au vopsit cu spray și, ca să fie tacâmul complet, mi-au desenat fete din *Playboy* pe piept și pe spate cu markerul. Exact genul de desene pe care ți le dorești în luna de miere.

Într-un final, amicii mei au început să-și facă griji cu privire la starea mea de sănătate. Așa că m-au legat de o scândură cu bandă adezivă, gol-goluț, m-au scos afară și m-au așezat în zăpadă. M-au lăsat o vreme acolo până mi-am recăpătat cât de cât cunoștința. Dârdâiam atât de tare, că aș fi făcut gaură printr-un acoperiș de buncăr. Mi-au pus o perfuzie – soluția salină reduce concentrația de alcool din sânge – și apoi m-au dus înapoi la motel, legat în continuare de scândură.

După aceea nu îmi mai amintesc decât cum eram purtat pe niște trepte, spre camera mea de motel, după toate aparențele. Probabil că apăruseră și câțiva gură-cască, pentru că băieții răcneau: „Nimic de văzut aici! Nimic de văzut!” în timp ce mă cărau.

*

Taya a reușit să șteargă cea mai mare parte a vopselei și a „iepurașilor” *Playboy* când m-am întâlnit cu ea a doua zi. Însă au mai rămas câteva urme vizibile pe sub cămașă. Am stat cu haina închisă la toți nasturii în timpul ceremoniei.

La acel moment nu mai aveam fața atât de tumefiată. Copcile de la sprânceană (căpătate după o încăierare amicală cu camarazii, cu vreo câteva săptămâni în urmă) se vindeau bine. Tăietura de la buză (dobândită într-un exercițiu de antrenament) se vindeca și ea rezonabil. Probabil că nu-s prea multe mirese care să-și dorească un mire vopsit pe tot trupul și bătut, dar Taya nu părea să aibă nimic de comentat.

Din păcate însă, nu am avut parte de o lună de miere în adevăratul sens al

cuvântului. Trupa a binevoit să-mi acorde trei zile pentru „priponire” și lună de miere. Fiind răcan, am fost recunoscător pentru scurta permisie. Noua mea soție nu a fost la fel de înțelegătoare și a avut grijă să mi-o arate. Totuși, ne-am căsătorit și am trecut rapid prin luna de miere. Apoi m-am întors la treabă.

CAPTURĂRI

Cu arma pregătită

— *Trezește-te. Am ochit un petrolier.*

M-am săltat de pe partea ambarcațiunii unde mă odihnisem puțin, în pofida vântului rece și a apelor zbuciumate. Eram ud până la piele. Chiar dacă eram un răcan în prima mea misiune, mă obișnuisem deja să dorm în tot felul de condiții – o abilitate nemediatizată, dar crucială pentru orice membru SEAL.

În depărtare se zărea un petrolier. Un elicopter îl depistase în timp ce încerca să se furișeze prin Golf, după ce își luase încărcătura ilegală din Irak. Treaba noastră era să urcăm la bord, să-i verificăm actele și, dacă așa cum bănuiam, vasul încălca sancțiunile ONU, să îl predăm pușcașilor marini sau celorlalte autorități pentru procesare.

M-am pregătit în pripă. RHIB-ul^{10} nostru (folosit pentru diverse operațiuni SEAL) arăta ca o combinație de barcă de salvare din cauciuc și șalupă deschisă, cu două motoare uriașe în spate. Lungă de aproape unsprezece metri, putea transporta până la opt persoane și să ajungă la o viteză de 45 de noduri^{11} pe o mare liniștită.

Gazul de eșapament produs de cele două motoare se înălța deasupra bărcii, amestecându-se cu stropii de apă în timp ce acceleram. Ne deplasam cu o viteză bunicică, rămânând în siajul vasului, acolo unde nu puteam fi depistați de radar. M-am apucat de treabă, ridicând o prăjină lungă de pe punte. Am încetinit brusc când ambarcațiunea a trecut într-o parte a petrolierului, până ce am ajuns să ne deplasăm cam cu aceeași viteză. Motoarele navei iraniene vibrau în apă atât de puternic, încât acopereau zgomotul propriilor noastre motoare.

În timp ce înaintam pe lângă petrolier, am întins prăjina în sus, încercând să agăț ancora cu patru gheare de balustrada vasului. După ce s-a agățat ancora, am smucit prăjina spre mine.

Gata!

O coardă elastică lega ancora de prăjină. O scară din cablu de oțel era prinsă de ancoră. Cineva prinse treapta de jos și o ținu strâns pentru ca oamenii să se cațăre pe vas.

Un petrolier încărcat poate atârna destul de greu, atât de greu, de fapt, încât uneori poți să te prinzi de balustradă și să sari peste ea. Nu era și cazul acestuia – balustrada era destul de sus față de mica noastră ambarcațiune. Nu mă dau în vânt după înălțimi, dar, câtă vreme nu mă gândeam la ce făceam, totul era în regulă.

Scara se legăna în bătaia vântului, purtată de vapor; m-am cățărat pe ea cât am putut de repede, mușchii mei amintindu-și toate acele tracțiuni făcute la cursurile BUD/S. Când am ajuns pe punte, tipii din fața mea porniseră deja spre timonerie și spre puntea principală. Am fugit după ei ca să îi prind din urmă.

Deodată, petrolierul a început să accelereze. Conștientizând, într-un târziu, că avea intruși la bord, căpitanul încerca să ajungă în apele teritoriale iraniene. Dacă reușea să

o față, am fi fost nevoiți să sărim de pe vas – aveam ordine stricte care ne interziceau să preluăm controlul asupra vreunei nave în afara apelor internaționale.

L-am ajuns din urmă pe șeful trupei chiar în momentul în care aceasta ajunsese la ușa punții principale. Unul dintre membrii echipajului a ajuns și el acolo cam în același timp, încercând să o încuie. Nu s-a mișcat destul de iute sau nu a avut destul forță: unul dintre camarazii mei s-a izbit de ușă și a trântit-o la perete.

Am intrat în fugă, cu arma pregătită.

Făcuserăm zeci de asemenea operațiuni în ultimele câteva zile și rareori ni se întâmplase să întâmpinăm chiar și o minimă rezistență. Însă căpitanul acestui vas părea mai pus pe hartă și, chiar dacă nu era înarmat, nu era dispus să se predea.

S-a repezit asupra mea.

Nu a fost o idee prea înțeleaptă. În primul rând, nu numai că eram mai solid decât el, dar purtam și o vestă antiglonț completă. Ca să nu mai spun că aveam și un pistol-mitralieră în mână.

Am apucat gura țevii și l-am lovit pe dobitoc în piept. Tipul s-a prăbușit imediat.

Nu știu cum, însă am alunecat și eu, aterizând cu cotul în fața lui.

De câteva ori.

Asta i-a cam diminuat chefurile de bătaie. L-am rostogolit pe burtă și i-am pus cătușele.

Abordajul și percheziția vaselor – manevră cunoscută în mod oficial drept VBSS^[12] – este o misiune SEAL standard. În vreme ce trupele „regulate” ale Marinei Militare dispun de marinari antrenați special care să facă asta pe timp de pace, nouă ne cad în sarcină perchezițiile din locuri în care se presupune că putem întâmpina rezistență. Iar în perioada de dinaintea izbucnirii războiului, adică în iarna 2002-2003, asta însemna Golful Persic, din largul coastei irakiene. Autoritățile ONU au estimat mai târziu că, prin încălcarea sancțiunilor internaționale, petrol și produse în valoare de miliarde de dolari au fost scoase prin contrabandă din Irak, banii intrând în buzunarele regimului lui Saddam.

Contrabanda lua diverse forme. Găseam petrol ascuns în butoaie pe barje de grâu. Însă, de obicei, petrolierii luau, pur și simplu, câteva mii de litri în plus față de limita impusă de programul „Petrol pentru Hrană” al ONU.

Și nu era doar petrol. Unul dintre cele mai mari transporturi de contrabandă pe care le-am capturat în acea iarnă a fost unul de curmale. Se pare că puteau obține un preț bunel pe piața mondială.

În timpul acelor prime luni din prima mea misiune, am făcut cunoștință cu polonezii de la *Wojskowa Formacja Specjalna GROM im. Cichociemnych Spadochroniarzy Armii Krajowej* – Formația de Forțe Speciale GROM a Parașutiștilor din Armata Poloneză – sau GROM, mai pe scurt. Ei sunt corespondentul polonez al Forțelor Speciale, având o reputație excelentă în operațiunile speciale, și au lucrat cot la cot cu noi în acele capturări.

În general, baza noastră era o navă mare, pe care o foloseam drept port plutitor pentru RHIB-uri. Jumătate de pluton pleca pentru perioade de câte 24 de ore. Ne

duceam până la destinație și pluteam acolo noaptea, așteptând. Dacă aveam noroc, un elicopter sau un vapor ne transmitea informații despre câte un vas ce pleca din Irak atârând cam greu în apă. Orice vas de marfă încărcat era abordat și inspectat. Ne duceam să îl capturăm.

Am lucrat de câteva ori și pe o barcă Mk-V. Modelul Mk-V este o ambarcațiune de operațiuni speciale pe care lumea o compară cu bărcile PT^{13} din cel de-al Doilea Război Mondial. Ambarcațiunea seamănă cu o șalupă blindată, iar scopul ei este să ducă trupele SEAL în focul acțiunii cât mai rapid posibil. Construită din aluminiu, poate prinde viteze grozave – se spune că poate ajunge la 65 de noduri. Însă cel mai mult ne plăcea la ele că aveau platforme în spatele suprastructurii. În mod normal, am fi depozitat două Zodiace acolo. Dar cum nu aveam nevoie de Zodiace, toată trupa se cățara acolo și se întindea ca să tragă un pui de somn până se zărea vreo navă. Iar asta era mult mai plăcut decât să te întinzi pe punte sau să te foiești ca să îți găsești loc pe copastie.

Capturarea vaselor în Golf a devenit în scurt timp o rutină. Capturam și câteva duzini pe noapte. Însă cea mai mare captură nu am realizat-o în Irak, ci la vreo 2.800 de kilometri distanță, în largul coastei Africii.

Rachetele Scud

Spre sfârșitul toamnei, un pluton SEAL din Filipine s-a furișat lângă un cargobot. Din acel moment, vasul nord-coreean a fost marcat, la propriu.

Cargobotul de 3.500 de tone avea un istoric interesant de transportare a unor mărfuri și nu numai din și către Coreea de Nord. Se zvonea că ar fi transportat substanțe chimice care puteau fi folosite pentru producerea unor arme cu efect paralizant. În cazul de față, actele navei arătau că transporta ciment.

În realitate însă, nava transporta rachete Scud.

Vasul a fost urmărit în timp ce ocolea Capul Horn, din sudul Africii, în vreme ce administrația Bush hotăra ce-i de făcut. Într-un final, președintele a ordonat ca vasul să fie abordat și percheziționat: treaba la care trupele SEAL excelează.

Aveam un pluton în Djibouti, aflat mult mai aproape de ambarcațiune decât noi. Dar după felul în care funcționa lanțul ierarhic și atribuirea misiunilor – unitatea respectivă lucra pentru pușcașii marini, în timp ce noi eram direct în subordinea Marinei Militare – am primit noi sarcina capturării cargobotului.

Vă puteți închipui ce „fericiți” au fost camarazii noștri din celălalt pluton când ne-au văzut aterizând în Djibouti. Nu numai că le „furaserăm” misiunea, dar mai erau nevoiți să suporte și umilința de a ne ajuta la descărcat și la pregătiri.

Îndată ce am coborât din avion, am zărit un amic.

— Salutare! i-am strigat eu.

— Du-te dracu', a replicat el.

— Ce s-a întâmplat?

— Du-te dracu'.

Așa am fost întâmpinați. Nu că i-aș găsi vreo vină în asta; în locul lui aș fi fost și eu

enervat. Până la urmă, el și colegii lui s-au dat pe brazdă – nu pe noi erau supărați, în fond; erau supărați din cauza situației create. Fără prea mare tragere de inimă, ne-au ajutat să ne pregătim de misiune, apoi ne-au urcat într-un elicopter de corespondență și aprovizionare de pe *USS Nassau*, o navă amfibie de asalt din Oceanul Indian.

Amfibiile, cum li se spune, sunt vase mari de asalt care transportă trupe și elicoptere, și uneori câte un avion de luptă Marine Harrier. Arată ca niște portavioane de modă veche, cu o punte de zbor perfect plană. Sunt destul de mari, având dispozitive de comandă ce pot fi folosite pentru planificare în prealabil și drept posturi de comandă în timpul operațiunilor de asalt.

Există mai multe modalități de capturare a unei nave, în funcție de condiții și de țintă. Am fi putut utiliza elicoptere ca să ajungem pe cargobotul nord-coreean, dar când am văzut imagini cu vasul, am observat o grămadă de cabluri întinse pe punte. Cablurile respective ar fi trebuit îndepărtate înainte să putem ateriza, iar asta ar fi lungit în mod inutil operațiunea.

Știind că am fi pierdut elementul surpriză dacă apelam la elicoptere, am ales să folosim RHIB-uri. Am început să facem drumuri de probă pe lângă *Nassau* cu bărci aduse acolo de o Unitate de Ambarcațiuni Speciale. (Unitățile de Ambarcațiuni Speciale sunt serviciul de taximetrie al trupelor SEAL. Ele transportă RHIB-urile, Mk-V-urile și toate celelalte vase necesare. Printre altele, unitățile sunt echipate și antrenate să facă livrări în focul luptei, înfruntând tirul inamic ca să ducă și să aducă trupele SEAL de pe câmpul de luptă.)

În tot acest timp, cargobotul își continua drumul spre noi. Ne-am echipat când a ajuns în raza noastră de acțiune, pregătiți să îl asaltăm. Însă înainte să apucăm să urcăm în bărci, am primit un telefon prin care eram instruiți să rămânem în expectativă – interveniseră spaniolii.

Ce?!

Fregata spaniolă *Navarra* interpelase vasul nord-coreean, care nu păcălea pe nimeni, navigând fără vreun steag arborat și cu numele acoperit. Conform ultimelor rapoarte, trupele speciale spaniole au intervenit după ce cargobotul nu s-a supus ordinelor fregatei de a se opri. Evident, au folosit elicoptere și, așa cum preziseserăm noi, au întârziat din cauza cablurilor de pe punte. Din ce am auzit, acea întârziere i-ar fi oferit timpul necesar căpitanului de cargobot să scape de documentele incriminatoare și de celelalte probe; eu, unul, așa cred, cel puțin.

Bineînțeles, în culise se întâmplau multe lucruri de care noi nu aveam habar.

În sfârșit!

Misiunea noastră s-a modificat pe loc: în loc să capturăm vasul, am primit ordin să urcăm la bordul acestuia și să preluăm controlul – ocazie cu care am descoperit rachetele Scud.

Probabil credeți că nu-i atât de greu să găsești niște rachete. Însă, în acest caz, nu se vedea nici urmă de ele. Cală vasului era plină cu saci de ciment – saci de 35 de kilograme. Erau sute de mii, probabil.

Rachetele Scud nu puteau fi altundeva. Am început să dăm cimentul la o parte. Sac cu

sac. Asta am făcut 24 de ore. Nu am dormit; doar am dat saci de ciment la o parte. Cred că am cărat câteva mii doar eu. A fost oribil. Eram plin de praf. Dumnezeu știe cum arătau plămâni mei în acele clipe. Într-un final am dat peste containere de transport dedesubt. Am scos lanternele și fierăstraiele.

Eu eram la unul dintre circulare. Cunoscut și ca fierăstrău abraziv, acesta arată ca o drujbă cu o lamă circulară în partea din față. Taie aproape prin orice, inclusiv prin containere de Scud.

Sub ciment erau ascunse cincisprezece rachete Scud. Nu mai văzusem un Scud de aproape; ca să fiu sincer, mi s-au părut destul de arătoase. Am făcut poze, apoi i-am adus înăuntru pe tipii de la EOD^{14} (experții noștri în dezamorsarea bombelor) ca să se asigure că nu erau activate.

Deja la acel punct tot plutonul era acoperit complet cu praf de ciment. Câțiva tipi s-au aruncat peste bord ca să se spele. Experiența mea neplăcută cu scufundările m-a făcut să nu risc. Cine naiba poate spune ce se întâmplă dacă intri în apă îmbâcsit de atâta ciment?

Le-am predat cargobotul pușcașilor marini și ne-am întors pe *Nassau*. Am fost informați de cartierul general că vom fi luați de acolo și readuși în Kuwait „la fel de repede cum fuseserăm aduși”.

Vorbe goale, bineînțeles. Am rămas pe *Nassau* două săptămâni. Din nu știu ce motiv, Marina Militară nu a reușit să ne pună la dispoziție unul dintre nenumăratele lor elicoptere ținute la sol, ca să ne ducă înapoi în Djibouti. Așa că am jucat jocuri video și am tras de fiare cât am așteptat. În restul timpului am dormit.

Din nefericire, singurul joc video pe care îl aveam la noi era Madden Football. Am ajuns să mă descurc destul de bine. Până atunci, nu mă pasionaseră prea mult jocurile video. Însă am ajuns repede un expert – mai ales la Madden. Probabil că pe acea navă amfibie le-am deprins gustul. Cred că soția mea blestemă acele două săptămâni petrecute pe *Nassau* până în ziua de azi.

*

O mică notă în privința rachetelor Scud: rachetele se îndreptau spre Yemen. Cel puțin așa au susținut autoritățile yemenite. Existau zvonuri că ar fi făcut parte dintr-un soi de troc cu Libia pentru ca ea să îl primească pe Saddam Hussein în exil, dar habar nu am dacă era adevărat sau nu. În orice caz, rachetele Scud au fost lăsate să își continue drumul spre Yemen, Saddam a rămas în Irak, iar noi ne-am întors în Kuwait ca să ne pregătim de război.

Crăciunul

Acela a fost primul Crăciun petrecut departe de familie pentru mine și mi s-a părut puțin deprimant. Ziua a venit și a trecut fără să-mi rămână în memorie cu ceva.

Îmi amintesc însă cadourile trimise de părinții Tarei în acel an: mașinuțe Hummer telegidate.

Erau niște jucării mici, controlate prin telecomandă de la distanță și ne distram

nemaipomenit conducându-le. Unii irakieni care lucrau la baza noastră nu mai văzuseră în viața lor așa ceva. Îndreptam mașinuța spre ei, iar oamenii țipau și o luau la fugă. Nu știu dacă ei credeau că era vreo rachetă cu senzori de căutare sau ceva asemănător. Țipetele lor stridente, combinate cu sprinturile în direcția opusă, mă făceau să mă prăpădesc de râs. Distracțiile mărunte erau la mare preț în Irak.

Unii oameni care lucrau pentru noi nu erau tocmai onorabili și nici nu îi prea aveau la suflet pe americani.

Unul a fost prins masturbându-se în mâncarea noastră.

A fost scos repede sub escortă din bază. Cei din conducere – adică ofițerii noștri superiori – știau foarte bine că, îndată ce aflam ce făcuse individul, cineva avea să încerce să-i facă de petrecanie.

Am stat în două tabere diferite în Kuweit: la Ali al-Salem și la Doha. Clădirile noastre de acolo nu erau încă finisate.

Doha era o bază mare a Armatei Americane, jucând roluri importante în ambele Războaie din Golf. Ni s-a repartizat un depozit și camere nefinisate improvizate de câțiva Seabees, geniștii Marinei Militare. Am ajuns să ne bazăm pe Seabees în asemenea ocazii pe viitor.

Ali al-Salem era un loc și mai primitiv, cel puțin pentru noi. Acolo am primit un cort și câteva rafturi de depozitare; și asta a fost tot. Bănuiesc că șefii au considerat că trupele SEAL nu aveau nevoie de prea multe.

Eram în Kuweit când am văzut prima mea furtună de nisip. Ziua s-a întunecat brusc, devenind noapte. Nisipul se învoldura peste tot. De la depărtare poți vedea un nor vast portocaliu-marونیu ce se îndreaptă către tine. Și apoi totul se înnegrește și te simți ca și cum ai fi în mijlocul unei galerii de mină ce se învâрте sau în cadrul unui program de clătire al unei mașini bizare de spălat, care folosește nisip în loc de apă.

Îmi amintesc că eram într-un hangar și, chiar dacă ușile erau închise, cantitatea de nisip din aer era incredibilă. Nisipul era foarte fin și nu ți-ai fi dorit niciodată să-ți intre în ochi, deoarece nu ar mai fi ieșit de-acolo. Am priceput rapid că trebuia să purtăm ochelari de protecție ca să ne ferim ochii; ochelarii de soare nu sunt de ajuns.

Mitraliorul de 60

Fiind răcan, am fost desemnat mitraliorul de 60.

Presupun că mulți dintre voi știu că „60” se referă la mitraliera universală M-60, o armă cu cartușieră folosită de soldații americani în diverse versiuni vreme de câteva decenii.

Modelul M-60 a fost dezvoltat în anii '50. Trage gloanțe de 7.62 mm; are un design atât de flexibil, încât poate fi folosit ca bază pentru o mitralieră coaxială în vehicule blindate și în elicoptere, dar și ca armă ușoară, purtată de soldați. A fost un cal de bătaie în Războiul din Vietnam, unde infanteriștii au poreclit-o „Scroafa”, blestemându-i ocazional țeava încinsă care necesita o mânășă din azbest pentru schimbare după ce

trăgea o sută de cartușe – ceea ce nu era prea comod în focul luptei.

Marina Militară a adus îmbunătățiri substanțiale armei de-a lungul anilor și aceasta rămâne reductabilă și în prezent. De fapt, cea mai nouă versiune este atât de îmbunătățită, încât a primit o nouă denumire: Mk-43 Mod 0. (Unii sunt de părere că ar trebui să fie considerată o armă complet diferită; nu am de gând să intru în acea dezbatere.) Este mai ușoară, prin comparație – undeva la vreo zece kilograme – și are o țeavă relativ scurtă. De asemenea, e prevăzută cu niște șine care permit atașarea lunetelor și a altor dispozitive.

În prezent, mai sunt folosite și modelele M-240, M-249 și Mk-46, o variantă de M-249.

Ca o regulă generală, mitralierele purtate de trăgătorii din plutoanele mele erau numite mereu *șaiyeciste*, chiar și atunci când erau, de fapt, altceva, precum Mk-48. Am folosit tot mai multe arme Mk-48 în perioada petrecută în Irak, dar cu excepția cazurilor în care are vreo semnificație aparte, mă refer la toate mitralierele ușoare cu termenul *șaiyeciste*, lăsându-i pe alții să facă diferențele de nuanță.

Porecla „Scroafa” pentru modelul 60 a rămas, ceea ce face ca mulți mitraliori de 60 să fie numiți „Porci” sau o altă variantă creativă; în plutonul nostru, un prieten de-al meu pe nume Bob s-a ales cu ea.

Mie nu mi s-a aplicat niciodată. Porecla mea era „Tex”. Mă refer la cea mai acceptabilă poreclă pe care mi-au dat-o oamenii.

*

Când războiul a devenit inevitabil, am demarat misiuni de patrulare de-a lungul graniței Kuweitului, asigurându-ne că irakienii nu încercau să întreprindă vreun atac irevocabil. Și totodată, am început să ne pregătim pentru rolul pe care trebuia să îl jucăm în luptele ce se prefigurau.

Asta însemna să petrecem mult timp în DPV-uri^[15], cunoscute și ca mașinuțe de dune ale trupelor SEAL.

DPV-urile arată grozav de la distanță și sunt mult mai bine echipate decât ATV-urile obișnuite. Au o mitralieră de calibru .50, un lansator de grenade Mk-19 în față și un M-60 în spate. Apoi mai sunt rachetele LAW, arme antitanc de unică folosință, urmașele spirituale ale modelelor bazooka și Panzerfaust din cel de-al Doilea Război Mondial. Rachetele sunt montate în locașuri speciale de pe cadrul tubular superior. Aspectul șic era dat și de antena de radio prin satelit de pe capota vehiculului, cu o antenă radio falică lângă ea.

Practic, toate fotografiile cu DPV-uri înfățișează vehiculul plutind pe deasupra unei dune de nisip. Este o imagine strașnică.

Din păcate, e doar o imagine. Nu o realitate.

Din câte înțeleg eu, DPV-urile aveau la bază un design ce fusese folosit în cursele Baja. Când erau dez echipate, arătau grozav, fără îndoială. Problema era că noi nu le conduceam dez echipate. Tot armamentul pe care îl transportam adăuga o greutate considerabilă. Apoi mai erau și ranițele, apa și mâncarea de care ai nevoie ca să supraviețuiești în deșert câteva zile. Benzină de rezervă. Asta pe lângă cei trei membri SEAL înarmați până în dinți – șoferul, ofițerul cu navigația și mitraliorul Porc.

Și, în cazul nostru, un steag al Texasului fluturând în spate. Plutonierul și cu mine eram texani, astfel încât drapelul era de-a dreptul obligatoriu.

Încărcătura creștea rapid în greutate. DPV-urile aveau un mic motor de Volkswagen care, în experiența mea, nu era bun de nimic. Probabil că ar fi fost bun într-o mașină obișnuită sau într-o mașinuță de dune ce nu intra în luptă. Dar dacă ieșeam două-trei zile cu vehiculul, la întoarcere ajungeam aproape întotdeauna să ne petrecem aceeași perioadă reparându-l. În mod inevitabil, ceda vreun pivot sau vreo bucsă. Trebuia să ne facem singuri reparațiile. Norocul nostru era că aveam în pluton un mecanic certificat ASCE și el se ocupa de mentenanța vehiculelor.

Însă cel mai mare dezavantaj era de departe faptul că aveau tracțiune doar pe două roți. Iar asta era un mare impediment dacă terenul era cât de cât moale. În timpul mersului nu întâmpinam prea mari probleme, dar, dacă ne opream, dădeam de bucluc. Trebuia să le scoatem mai mereu din nisipul kuweitian.

Erau grozave când mergeau. Ca mitralior, stăteam pe scaunul înălțat din spatele șoferului și al ofițerului cu navigația, așezați unul lângă altul în fața mea. Înarmat cu ochelari balistici tactici și cu cască de tip elicopter, mă legam cu centura de siguranță și mă țineam bine în timp ce goneam prin deșert cu 110 km/h. Trăgeam câteva rafale cu calibrul .50, apoi deblocam maneta de lângă scaun și mă întorceam spre partea din spate. Înșfăcam M-60 de acolo și mai trăgeam niște rafale. Dacă simulam că eram atacați din lateral, puteam să trag în acea direcție cu M-4 din dotare.

Era *distractiv* să tragi cu mitraliera mare!

Mai greu era să țintești cu măgăoaia aia în vreme ce vehiculul sălta prin deșert. Poți mișca arma respectivă în sus și-n jos ca să menții ținta în cătare, dar nu ai cum să fii foarte precis – în cel mai bun caz, tragi suficient de multe rafale încât să scapi naibii de-acolo.

În afară de cele patru DPV-uri cu trei locuri, mai aveam și două de șase locuri. Acestea erau simple, de culoarea vaniliei – trei rânduri de câte două scaune, singura armă fiind șaițecista din față. Le foloseam pe post de centru de comandă. Era foarte plictisitor să mergi cu ele. Parcă șofai cu mama într-un autoturism combi, în timp ce tata conducea mașina sport.

Ne antrenam câteva săptămâni. Făceam multă orientare în spațiu, construiam ascunzători și efectuam SR („supraveghere și recunoaștere”) la graniță. Săpam, acopeream vehiculele cu plase și încercam să le ascundem în mijlocul deșertului. Nu-i deloc ușor pentru un DPV: până la urmă, arăta ca un DPV ce încerca să se ascundă în mijlocul deșertului, de cele mai multe ori. De asemenea, exersam și scoaterea DPV-urilor din elicoptere, stând deja în șa când atingeau solul: un fel de rodeo pe roți.

Pe măsură ce ianuarie se apropia de sfârșit, a început să ne macine îngrijorarea, nu că avea să izbucnească războiul, ci că nu vom fi în prima linie din prima clipă. La vremea respectivă, turele din zonele de conflict durau șase luni. Noi eram acolo din septembrie și ar fi trebuit să ne întoarcem în State peste câteva săptămâni.

Voiam să intru în focul luptei, să pun în practică tot ce învățasem. Contribuabilii americani investiseră sume considerabile în pregătirea mea ca membru SEAL. Voiam să

îmi apăr țara, să îmi fac datoria și meseria.

Dar, mai presus de orice, voiam să simt fiorul bătăliei.

Taya vedea lucrurile complet diferit.

Taya:

„Pe măsură ce lucrurile se precipitau și războiul bătea la ușă, eram tot mai speriată. Chiar dacă ostilitățile nu începuseră în mod oficial, știam că ei erau angrenați în operațiuni periculoase. Când trupele SEAL sunt la treabă, există mereu anumite riscuri. Chris încerca să le minimizeze ca să nu îmi mai fac griji, însă știam și eu să citesc printre rânduri. Anxietatea mea se manifesta în diverse moduri. Eram panicată. Vedeam lucruri cu coada ochiului care nu erau acolo în realitate. Nu puteam dormi decât cu toate luminile aprinse; citeam în fiecare noapte până mi se închideau ochii în mod involuntar. Făceam tot posibilul ca să evit să rămân singură sau să am prea mult timp pentru gânduri negre.

Chris m-a sunat de două ori și mi-a mărturisit că a fost implicat în accidente de elicopter. Fuseseră incidente minore, dar se temea să nu aflu cumva de ele din presă și să îmi fac griji de pomană.

— Vreau să afli de la mine, nu de la știri, îmi zicea el. Am avut un mic accident de elicopter, însă sunt teafăr.

Într-o zi mi-a spus că are un exercițiu de antrenament cu un alt elicopter. A doua zi dimineață, la știri, s-a anunțat că un elicopter s-a prăbușit în apropierea graniței și că nu existau supraviețuitori. Prezentatorul a zis că aparatul transporta soldați din forțele speciale.

În armată, termenul «Forțe Speciale» se referă la trupele de operațiuni speciale ale Forțelor Terestre, dar prezentatorii de știri îl aplică adeseori și trupelor SEAL. Așa că m-am gândit la ce era mai rău.

Nu am primit nicio veste de la el în acea zi, chiar dacă îmi promisese că mă va suna.

Mi-am zis că nu trebuie să mă panichez. Nu are cum să fie tocmai el.

Mi-am ocupat mintea la serviciu. Seara, cum telefonul nu mai suna, am simțit cum începea să mă cuprindă teama... Apoi m-am panicat puțin. Nu puteam să dorm, deși eram extenuată de la serviciu și de la toate lacrimile ținute în frâu, și care amenințau să îmi spulbere înșelătoarea stare de calm pe care mi-o impusesem.

Într-un final, pe la ora unu noaptea am început să cedez nervos.

A sunat telefonul. Am sărit să răspund.

— Bună, scumpo! l-am auzit eu spunând pe un ton voios.

Am izbucnit în hohote de plâns.

Chris mă tot întreba ce s-a întâmplat. Eu nu puteam nici măcar să mai îngaim ceva inteligibil. Toată spaima și ușurarea pe care le simțeam se revărsau în hohote de plâns.

După aceea am jurat să nu mă mai uit la știri”.

ÎNCĂ CINCI MINUTE DE TRĂIT

Mașinuțele de dune și mocirla nu fac casă bună

Echipat și cu centura pusă, stăteam vibrând în scaunul mitraliorului din DPV la câteva minute după miezul nopții de 20 martie 2003, în timp ce un MH-53 al Aviației Militare decola de pe pista din Kuwait. Vehiculul fusese urcat în spatele aparatului PAVE-Low și în acea noapte eram în drum spre misiunea pe care o repetaserăm în ultimele săptămâni. Așteptarea se apropia de sfârșit; se declanșase Operațiunea pentru Libertatea Irakului.

În sfârșit, primeam și războiul pe care mi-l doream.

Transpiram și nu doar de nerăbdare. Neștiind exact ce ași avea în mânecă Saddam, primiserăm ordin să purtăm echipament MOPP^{16} complet (poreclit „costum de astronaut” de unii). Costumele protejează împotriva atacurilor chimice, dar sunt la fel de comode ca niște pijamale din cauciuc, iar masca de gaze e chiar mai rea.

— Picioarele ude! rosti cineva la radio.

Mi-am verificat armele. Erau pregătite toate, inclusiv 50-ul. Nu mai trebuia decât să trag piedica de la încărcător.

Eram cu fața spre coada elicopterului. Rampa din spate nu era închisă până la capăt, așa că puteam vedea afară, în noapte. Deodată, fâșia neagră pe care o urmăream pe deasupra rampei licări roșiatic – irakienii porniseră artileria și radarele antiaerene de care nu ar fi trebuit să dispună, conform informațiilor transmise de serviciul nostru de spionaj, iar piloții elicopterelor începură să tragă rachete de semnalizare și panglici reflectoare pentru a-i induce în eroare.

Apoi apărură trasoarele, rafale de gloanțe zburând prin fața dreptunghiului negru și îngust.

„La naiba! O să fim doborâți înainte să apuc să fac și eu de petrecanie cuiva”, m-am gândit eu.

Surprinzător însă, irakienii nu au reușit să ne nimerească. Elicopterul a continuat să înainteze.

— Picioarele uscate! rosti cineva la radio.

Eram deasupra uscatului în momentul acela.

Afară se dezlănțuise infernul. Noi făceam parte dintr-o echipă însărcinată cu atacarea resurselor petroliere irakiene înainte ca inamicul să le poată arunca în aer sau incendia, așa cum făcuse în timpul Furtunii în Deșert, în 1991. Trupele SEAL și GROM trebuiau să atace platformele petroliere și pe cele de gaze naturale (GOPLAT) din Golf, dar și rafinăriile și zonele portuare.

Doisprezece dintre noi trebuia să pătrundem mai adânc în teritoriul inamic și să atacăm rafinăria de la al-Faw. Cele câteva minute în plus însemnară o ploaie de gloanțe și, când ateriză elicopterul, eram deja în focul acțiunii.

Rampa se deschise și șoferul nostru apăsa pedala de accelerație. Mi-am încărcat

arma, gata să trag, în timp ce goneam pe rampă. DPV-ul căzu pe pământul moale și... se împotmoli imediat.

„Ce porcărie!”

Șoferul băgă maneta în marșarier, forțând cureaua de transmisie ca să ne urnească din loc. Măcar nu mai eram în elicopter – un alt DPV se înțepenise la jumătatea rampei. Pilotul încerca disperat să scape de el – piloților nu le place deloc să fie în bătaia puștii, așa că voiau să plece cât mai repede.

Deja puteam auzi unitățile DPV raportând prin radio. Aproape toate se împotmoliseră în mocirla îmbibată cu țitei. Specialistă în spionaj care ne consilia ne asigurase că vom ateriza pe teren solid. La fel de adevărat este însă că ea și colegii ei susținuseră că irakienii nu aveau artilerie antiaeriană. Așa cum se zice, sintagma „military intelligence”^[17] este un oximoron.

— Ne-am împotmolit! strigă plutonierul nostru.

— Mda, și noi ne-am împotmolit, confirmă și locotenentul.

— Ne-am împotmolit, se auzi încă o voce.

— La dracu', trebuie să plecăm de-aici.

— Bine. Coborâți din vehicule și ocupați-vă pozițiile, rosti plutonierul.

Mi-am desfăcut centura, am înșfăcat șaizecista din spate și am pornit în direcția gardului care împrejmuia rafinăria. Misiunea noastră era să preluăm controlul asupra porții și trebuia să o îndeplinim chiar dacă nu mai dispuneam de motorizare.

Am găsit un morman de dărâmături în apropierea porții și am instalat șaizecista. Un tip a venit lângă mine cu un Carl Gustav. O armă fără recul (în teorie), aceasta trage o rachetă care poate scoate din luptă un tanc sau să facă o gaură într-o clădire. Nimic nu avea să treacă pe acea poartă fără permisiunea noastră.

Irakienii stabiliseră un perimetru defensiv în afara rafinăriei. Problema lor era că noi aterizaserăm înăuntru, în acele clipe ne aflam între ei și rafinărie – cu alte cuvinte, în spatele pozițiilor lor.

Asta nu le-a plăcut prea mult. S-au întors și au început să tragă în noi.

Îndată ce am înțeles că nu eram atacați cu gaze, mi-am aruncat masca de pe față. Trăgând cu șaizecista, aveam o grămadă de ținte la dispoziție – prea multe, de fapt. Eram copleșiți numeric. Însă asta nu era o problemă pentru noi. Am început să cerem sprijin aerian. În câteva minute, deasupra noastră au apărut tot felul de avioane: F/A-18, F-16, A-10A, chiar și o aeronavă de atac AC-130.

Modelele A-10A, cunoscute ca Facoceri, erau grozave. Sunt aparate cu viteză redusă, însă în mod deliberat sunt concepute să zboare încet, la joasă altitudine, ca să poată atinge cât mai multe ținte de la sol. În afară de bombe și de rachete, ele mai sunt echipate și cu o mitralieră Gatling de 30 mm. Mitralierele alea au măcinat strașnic inamicul în acea noapte. Irakienii au adus blindate din oraș ca să ne vină de hac, dar nici n-au apucat să se apropie de noi. După o vreme, și-au dat seama că nu era a bună și au încercat să fugă.

Mare greșală din partea lor! Asta i-a transformat în ținte și mai ușoare. Avioanele continuau să vină, decimându-i. Îi luau în cătare și îi anihilau. Auzeai proiectilele șuierând prin aer (*errrrrrrrrr*), apoi ecoul (*erhrhrhrh*), urmat la câteva secunde de al

doilea rând de explozii și de prăpădul semănat de gloanțe.

„La dracu, e nemaipomenit! Îmi place la nebunie! E palpitant, periculos și îmi place la nebunie”, mi-am zis eu în sinea mea.

Gazați

O unitate britanică a aterizat a doua zi dimineată. Bătălia se încheiase deja. Bineînțeles că nu ne-am putut abține să nu-i luăm peste picior pentru asta.

— Pofțiți, pofțiți. Lupta s-a terminat. Puteți veni liniștiți.

Nu cred că li s-a părut foarte amuzant, dar nici nu pot fi sigur. Vorbesc o engleză ciudată. Epuizați, ne-am dus să căutăm un loc de odihnă dincolo de poartă. Am găsit o casă distrusă aproape complet în timpul luptei. Ne-am strecurat printre dărâmături, ne-am trântit în moloz și am adormit.

M-am trezit peste câteva ore. Mai toți camarazii din compania mea dădeau și ei semne de trezire. Am ieșit și am început să verificăm perimetrul câmpurilor petrolifere. În timpul investigațiilor am descoperit o parte din apărarea antiaeriană pe care irakienii *nu* o aveau. Însă nu mai trebuia să actualizăm rapoartele serviciului de informații – antiaeriana respectivă nu avea să mai deranjeze pe nimeni.

Erau cadavre pretutindeni. Am văzut un tip al cărui fund fusese spulberat, la propriu. Făcuse hemoragie și murise, nu înainte însă de a încerca să se târască departe de avioane. Se vedea dâra de sânge în țărână.

Pe când ne lămuream cum stătea treaba, am zărit o autofurgonetă Toyota în depărtare. Venea pe șosea și s-a oprit la nici doi kilometri distanță.

Autofurgonetele albe, fără însemne, erau folosite de irakieni ca vehicule militare pe timp de război. De obicei, erau versiuni de Toyota Hilux, modelul compact produs sub mai multe forme. (În State, Hilux-ul este cunoscut mai degrabă ca SR5; la un moment dat, noi nu am mai importat acel model, dar el continuă să fie vândut în străinătate.) Neștiind ce se întâmpla, ne-am holbat la autovehicul câteva clipe, până când am auzit un *șuierat*.

La câțiva metri de noi a picat *ceva*. Irakienii trăseseră cu mortierul de pe platforma din spate a autofurgonetei. Proiectilul se afundă în mocirla unsuroasă, fără să rănească pe cineva.

— Slavă Domnului că nu a explodat, observă cineva. Am fi murit cu toții.

Un fum alb începu să se înalțe din gaura în care aterizase proiectilul.

— Gaz! urlă altcineva.

Am luat-o la fugă cât puteam de repede spre poartă, însă chiar înainte să ajungem la ea, santinelele britanice ne-au trântit-o în nas, refuzând să o deschidă.

— Nu puteți intra! a zberat unul dintre soldați. Ați fost gazați.

În timp ce aparatele Cobra ale pușcașilor marini zburau pe deasupra noastră ca să distrugă mortierele, noi încercam să ne dăm seama dacă vom muri sau nu.

După câteva minute, cum încă mai respiram, am conștientizat că fumul fusese doar atât – fum. Poate că era aburul din noroi. Nu contează. Fusese un simplu sfârâit, fără explozie sau gaz.

Ceea ce reprezenta o mare ușurare pentru noi.

Shatt al-Arab

După ce am ocupat al-Faw, am reparat două DPV-uri și am pornit spre nord, spre Shatt al-Arab, râul care separă Iranul și Irakul înainte să se verse în Golf. Misiunea noastră era să depistăm ambarcațiunile-kamikaze și plantatorii de mine ce ar fi putut coborî pe râu, venind către Golf. Am găsit un punct vechi de frontieră, abandonat de irakieni, și ne-am instalat un post de observație acolo.

La începutul războiului, regulile noastre de angajare în luptă erau foarte simple: „Dacă vedeți vreun bărbat între șaisprezece și șaiszeci și cinci de ani, împușcați-l. Omorâți toți bărbații pe care îi vedeți”.

Nu aceștia erau termenii folosiți, dar cam asta era ideea. Atunci eram cu ochii pe Iran, deși aveam ordine stricte să *nu* deschidem focul, cel puțin nu în direcția iraniilor.

În fiecare noapte trăgea în noi cineva de pe cealaltă parte a râului. Noi raportam incidentul și ceream permisiunea de a riposta. Și de fiecare dată primeam același răspuns, clar și răspicat: „NU!” Foarte limpede și foarte categoric.

Privind în retrospectivă, reacția lor avea sens. Cele mai grele piese de care dispuneam erau un Carl Gustav și două șaiszeciste. Iraniții aveau artilerie grea și ne știau poziția. Nu le-ar fi trebuit prea mult ca să ne nimerească. De fapt, probabil că încercau să ne ațâțe ca să aibă motiv să ne facă de petrecanie.

Cert e că ne-au enervat. Când cineva trage în tine, vrei să ripostezi.

După entuziasmul de la începutul războiului, moralul ne-a mai scăzut. Stăteam fără să facem nimic. Unul dintre băieți avea o cameră de filmat și am înregistrat un clip ca să ne mai destindem. Nu aveam de făcut mare brânză. Am găsit câteva arme irakiene și le-am adunat într-un morman cu gândul de a le arunca în aer. Cam asta a fost tot. Irakienii nu trimiteau ambarcațiuni în direcția noastră, iar iraniții trăgeau un singur foc, așteptând ca noi să reacționăm. Singura chestie pe care o puteam face era să intrăm în apă și să ne ușurăm în direcția lor.

Am stat de strajă cu rândul o săptămână – doi ca santinele și patru odihnindu-se –, monitorizând comunicațiile radio și cu ochii pe apă. În cele din urmă, am fost înlocuiți de un alt grup de membri SEAL și ne-am întors în Kuwait.

Cursa spre Bagdad

În acel moment, așa-zisa Cursă spre Bagdad începuse deja. Unitățile americane și aliate dăduseră năvală peste graniță, avansând rapid în fiecare zi.

Ne-am petrecut câteva zile în tabăra noastră din Kuwait, așteptând să primim instrucțiuni. Oricât de frustrantă ar fi fost perioada petrecută în postul de frontieră, în acele momente era și mai rău. Voiam să intrăm în acțiune. Erau atâtea misiuni pe care le-am fi putut duce la bun sfârșit – eliminarea acelor antiaeriene „inexistente” ceva mai în adâncul teritoriului irakian, de exemplu –, însă comandanții nu dădeau semne că ar fi vrut să apeleze la serviciile noastre.

Șederea ne fusese prelungită pentru a putea participa la prima fază a războiului. Însă

la un moment dat se zvonea că vom fi trimiși înapoi în State și înlocuiți cu Trupa nr. 5. Nimeni nu voia să plece din Irak de vreme ce se precipitau lucrurile. Moralul era la minimum. Eram irascibili toți.

Colac peste pupăză, irakienii lansaseră niște rachete Scud chiar înainte de izbucnirea războiului. Aproape toate fuseseră anihilate de rachetele Patriot, însă una scăpase. Vă vine să credeți că proiectilul a distrus exact Starbucks-ul în care ne petreceam noi timpul în perioada de antrenament?

E josnic să tragi într-o cafenea. Ar fi putut fi mai rău, bănuiesc. Ar fi putut fi o gogoșerie.

Poanta e că președintele Bush a declarat război doar după ce a fost lovit Starbucks-ul. Poți să-i iei în balon pe cei de la ONU cât vrei tu, dar, dacă ameninți dreptul oamenilor de a se alimenta cu cafeină, poți fi sigur că vei plăti.

Am rămas pe loc trei-patru zile, morocănoși și deprimați. Apoi ne-am alăturat ofensivei pușcașilor marini din regiunea Nasiriyei. Eram înapoi în război.

În apropierea Nasiriyei

Nasiriya este un oraș de pe fluviul Eufrat, în sudul Irakului, la vreo 200 de kilometri nord-vest de Kuweit. Orașul propriu-zis a fost ocupat de pușcașii marini în 31 martie, însă luptele au continuat o vreme în regiune, mici grupuri de soldați irakieni și de fedayeeni opunând rezistență și atacând trupele americane. În apropierea Nasiriyei a fost capturată și reținută Jessica Lynch^{18} în primele zile ale războiului.

Unii istorici consideră că luptele din acea regiune au fost cele mai aprige din tot războiul pentru pușcașii marini, comparându-le cu cele mai crunte confruntări din Vietnam și mai apoi din Fallujah. Pe lângă orașul propriu-zis, pușcașii marini au ocupat și Aerodromul Jalibah, câteva poduri de pe Eufrat, drumuri și orașele ce deschideau calea către Bagdad în acel prim stadiu al războiului. Pe drum, ei au început să dea peste tot felul de insurgenți fanatici, fapt ce avea să se generalizeze după căderea Bagdadului.

Noi am jucat un rol foarte mic în conflictul de acolo. Am participat la niște bătălii crâncene, dar greul a căzut pe umerii pușcașilor marini. Evident, nu pot scrie despre majoritatea lucrurilor care s-au petrecut acolo; am văzut bătălia ca și cum aș fi privit un peisaj enorm printr-un pai minuscul.

Când lucrezi cu unități din armată și din Corpul pușcașilor marini observi imediat diferența. Și în armată sunt oameni de nădejde, însă performanțele lor depind adeseori de caracteristicile fiecărei unități în parte. Unele sunt excelente, pline cu luptători de elită. Există și câteva absolut jalnice; aproape toate se situează undeva între aceste extreme.

Din experiența mea, toți pușcașii marini sunt la fel de zeloși, gata oricând să lupte până la moarte. Nu-i unul care să nu vrea să se arunce în focul luptei și să omoare. Sunt toți niște duri.

Un 53 ne-a lăsat în deșert în toiul nopții, pe două DPV-uri de trei locuri. Terenul era destul de tare încât să nu ne mai împotmolim.

Ne aflam chiar în spatele avangardei americane și nu existau unități inamice prin preajmă. Am străbătut deșertul până am dat de o bază de-a armatei. Ne-am odihnit câteva ore cu ei, apoi am plecat să îi găsim pe pușcașii marini poziționați în fața lor.

Deșertul nu era complet pustiu. Deși există multe porțiuni aride și nepopulate, mai dai din când în când și peste orașe sau alte mici așezări. Noi preferam să ocolim orașele, observându-le de la distanță. Treaba noastră era să identificăm fortărețele inamice, transmițând pozițiile acestora pentru ca pușcașii marini să poată decide dacă să le atace sau să treacă mai departe. Când dădeam de teren ceva mai ridicat, ne opream puțin și scanam zona.

Am avut un singur contact semnificativ în acea zi. Treceam pe la marginea unui oraș ceva mai mare. Se pare că ne-am apropiat prea mult, deoarece s-a deschis focul asupra noastră. Am tras cu arma de calibru .50, apoi am folosit șaizecista în timp ce părăseam zona.

Cred că am străbătut sute de kilometri în ziua aceea. Ne-am întins puțin la sfârșitul după-amiezii, ne-am odihnit și pe urmă am luat-o iarăși din loc la căderea nopții. Când am început să fim vizați de tirurile inamice, ni s-au schimbat ordinele. Cei de la cartierul general ne-au chemat înapoi, trimițând elicoptere care să ne scoată de acolo.

Ați putea crede că treaba noastră era tocmai asta: să atragem tirul inamic asupra noastră, silindu-l astfel să-și dezvăluie poziția. Ați putea crede că tirurile tot mai dese ale inamicului însemnau că ne apropiaserăm destul de mult de o forță semnificativă de care nu știuse nimeni în prealabil. Ați putea crede că asta era un lucru bun.

Ați putea avea dreptate. Însă comandantul nostru era de altă părere. El voia ca noi să *nu* intrăm în bătaia puștii inamicului. Să nu înregistrăm pierderi, chiar dacă asta însemna că nu ne puteam îndeplini misiunea corespunzător. (Ar trebui să adaug că, în pofida tirurilor de armă și a apropierii de inamic, nu înregistraserăm pierderi.)

Asta ne-a scos din sărite. Porniserăm la drum cu gândul că vom fi în misiune de recunoaștere o săptămână. Aveam combustibil, apă și hrană berechet, și știam deja cum să ne realimentăm în caz de nevoie. La dracu', puteam să mergem până la Bagdad, care era încă în mâinile irakienilor la acel moment.

Ne-am întors deznădăjduiți la bază.

Războiul nu s-a încheiat acolo pentru noi, dar acela a fost un semn de rău augur pentru ceea ce ne aștepta.

Trebuie să înțelegeți: niciun SEAL nu *vrea* să moară. Scopul războiului, după cum spunea și generalul George S. Patton, este să îl omori pe celălalt nenorocit. Însă voiam să luptăm.

Parțial, asta ține de considerente personale. E la fel ca la sportivi: ei vor să participe la competițiile importante, să concureze pe terenul de joc sau în ring. Totuși, cred că un rol mai important îl joacă patriotismul.

Este genul de lucru care nu poate fi înțeles dacă trebuie explicat. Probabil că episodul următor vă va ajuta totuși să pricepeți:

Într-o noapte, ceva mai târziu, am fost implicați într-un schimb istovitor de focuri. Vreo zece dintre noi ne-am petrecut aproape 48 de ore la etajul unei clădiri vechi și abandonate din cărămidă, luptând la peste 35°C, cu echipamentul complet pe noi. Gloanțele zburau peste tot, demolând pereții din jurul nostru neconținut. Nu ne opream decât ca să ne reîncărcăm armele.

Într-un final, când a răsărit soarele, șuieratul gloanțelor a încetat. Lupta se încheiase. S-a lăsat o liniște sinistră.

Când au venit pușcașii marini să ne înlocuiască, ne-au găsit pe toți din încăpere fie rezemați de pereți, fie prăbușiți la podea, oblojindu-ne rănile sau trăgându-ne, pur și simplu, sufletul.

Unul dintre pușcașii marini de afară a luat un drapel american și l-a înălțat deasupra poziției noastre. Altul a pus Imnul Național – nu știu de unde se auzea muzica, însă simbolismul ei și modul în care mi-a atins sufletul au fost copleșitoare; rămâne și acum una dintre cele mai impresionante amintiri pentru mine.

Deși istoviți, ne-am ridicat toți, ne-am dus la fereastră și am salutat. Cuvintele imnului ne răsunau în inimi în timp ce urmăream stindardul fluturând în lumina palidă a zorilor. Această aducere-aminte a lucrurilor pentru care luptam ne-a stârnit lacrimi, care apoi s-au amestecat cu sângele și sudoarea.

Am trăit sensul propriu al „pământului celor liberi” și al „casei celor viteji”. Pentru mine, nu este un sentimentalism ieftin. O simt cu toată ființa mea. Chiar și la meciuri mă enervez când cineva vorbește în timpul imnului sau nu își descoperă capul. Și nici nu-mi țin gura în privința asta.

Pentru mine și pentru ceilalți membri SEAL alături de care am luptat, patriotismul și intrarea în focul luptei erau puternic conectate. Însă comandantii decid cât de mult luptăm, nu noi. Multe depind de cartierul general, de ofițerii care ne conduc. Ofițerii SEAL sunt foarte diferiți între ei. Unii sunt buni, alții nu. Iar unii sunt niște papă-lapte.

Nu zic că nu ar fi niște duri ca indivizi, dar duritatea asta *individuală* nu este suficientă pentru a te transforma într-un conducător bun. Mai e nevoie de metode și de țeluri.

Comandanții noștri voiau să obținem o rată de succes de 100% cu zero pierderi. Sună admirabil, într-adevăr – cine nu vrea să aibă succes și cine vrea să aibă pierderi? Însă în război aceste două lucruri sunt incompatibile, iar țelul este nerealist. Dacă îți propui o rată de succes de 100% cu zero pierderi, nu o să întreprinzi prea multe operațiuni. Nu îți vei asuma niciodată riscuri, oricât de necesare ar fi acestea.

La modul ideal, am fi putut supraveghea câmpul de luptă înarmați cu puști cu lunete și să efectuăm misiuni de recunoaștere pentru pușcașii marini din regiunea Nasiriyei. Am fi putut juca un rol mult mai mare în înaintarea pușcașilor. Am fi putut salva niște vieți.

Voiam să ieșim noaptea și să atacăm următoarea localitate prin care Corpul pușcașilor marini avea să treacă. Le mai ușuram și lor munca astfel, omorând cât mai mulți dușmani posibil. Am făcut și câteva misiuni de acest gen, dar au fost mult prea puține față de câte am fi putut efectua.

Răul

Nu am știut niciodată mare lucru despre islam. Crescut în religia creștină, știam, bineînțeles, de conflictele religioase din istorie. Știam de Cruciade și știam că existaseră lupte și atrocități dintotdeauna.

Însă mai știam un lucru: creștinismul evoluase față de stadiul la care fusese în Evul Mediu. Nu mai omorâm oameni pentru că sunt de o altă religie.

Oamenii cu care ne luptam în Irak, după ce învingeam armata lui Saddam sau aceasta fugea, erau fanatici. Ne urau fiindcă nu eram musulmani. Voiau să ne omoare, chiar dacă tocmai îl răsturnaserăm pe dictatorul lor, deoarece practicam o altă religie decât ei.

Parcă religia trebuia să le insufle toleranță oamenilor, nu-i așa?

Lumea spune că trebuie să te distanțezi emoțional de inamic ca să îl poți ucide. Dacă asta-i adevărat, în Irak insurgenții ne-au ușurat mult misiunea. Povestea pe care v-am zis-o în paginile anterioare, cea cu mama care a tras cuiul de la grenadă sacrificându-și copilul, este doar unul dintre exemplele înfiorătoare.

Fanaticii cu care ne luptam nu puneau preț decât pe propria lor interpretare pervertită a religiei. Iar mulți dintre ei doar *pretindeau* că țineau religia la loc de cinste – mai toți nici măcar nu se rugau. Unii erau drogați ca să se lupte cu noi.

Mulți insurgenți erau lași. Foloseau în mod obișnuit droguri ca să capete curaj. Fără acestea nu făceau doi bani. Am o casetă video pe undeva în care apar un tată și fata lui într-o casă pe care o percheziționam. Ei erau la parter; din nu știu ce motiv, o grenadă luminoasă s-a declanșat la etaj.

Pe înregistrarea video se vede cum tatăl se ascunde în spatele fetei, temându-se că va fi omorât și dispus deci să-și sacrifice fata.

Cadavre ascunse

Totuși, chiar dacă erau lași, asta nu înseamnă că nu puteau omorî oameni. Insurgenții nu își băteau capul cu reguli de angajare în luptă sau cu judecarea în fața Curții marțiale. Dacă li se ivea ocazia, omorau toți occidentalii pe care îi puteau găsi, indiferent dacă erau soldați sau nu.

Într-o zi am fost trimiși într-o casă unde auziserăm că ar putea fi ținuți prizonieri americani. Nu am găsit pe nimeni în clădire. Însă în pivniță erau semne clare că pământul fusese răscolit. Așa că am aprins luminile lanternelor și am început să săpăm.

N-a trecut mult și am văzut un picior acoperit de pantalon, apoi un cadavru proaspăt îngropat.

Un soldat american. Din armată.

Lângă el mai era unul. Și încă unul, acesta purtând uniforma de camuflaj a pușcașilor marini.

Fratele meu se înrolase în Corpul pușcașilor marini cu puțin înainte de 11 septembrie 2001. Nu mai aveam vești de la el și credeam că fusese trimis în Irak.

Nu știu de ce, dar în timp ce ajutam la dezgroparea cadavrului, am fost convins că

era fratele meu.

Dar nu era. Am rostit o rugăciune în gând și am continuat să săpăm.

Încă un cadavru, tot de pușcaș marin. M-am aplecat și m-am forțat să îl privesc.

Nu era el.

Însă în clipele acelea, cu fiecare om pe care îl scoteam din acel mormânt – și erau o grămadă –, eram tot mai sigur că îmi voi vedea și fratele. Am simțit cum mi se făcea stomacul ghem. Am continuat să sap. Îmi venea să vomit.

În cele din urmă, am terminat. Nu era acolo.

Am avut o clipă de ușurare, ba chiar de jubilarie – niciunul dintre ei nu era fratele meu. Apoi am simțit o mâhnire profundă pentru tinerii uciși ale căror cadavre le scoseserăm la suprafață.

Când am primit, în sfârșit, vești de la fratele meu, am aflat că, deși era în Irak, nu se afla nici măcar în apropierea zonei în care văzusem acele cadavre. Trecuse și el prin propriile spaime și greutăți, sunt convins, dar m-am simțit mult mai bine când i-am auzit glasul.

Eram tot fratele mai mare care încerca să-l protejeze. La dracu', nu avea nevoie de mine pe post de dădacă; era pușcaș marin și încă unul pe cinste. Însă unele instincte îți rămân pe vecie.

Într-un alt loc am găsit butoaie cu materiale chimice care urmau să fie folosite ca arme biochimice. Toată lumea spune că nu au existat arme de distrugere în masă în Irak, dar asta-i adevărat doar dacă vorbim de bombe nucleare finisate, nu și de multiplele arme chimice sau de precursorii acestora, pe care le adunase Saddam de-a lungul vremii.

Poate că motivul este că scrisul de pe butoaie arăta că substanțele chimice proveneau din Franța și Germania, aliații noștri occidentali.

M-am întrebat mereu cât de mult a apucat Saddam să ascundă înaintea de invazia propriu-zisă. I-am acordat atâtea avertismente înainte să intervenim, încât sunt sigur că a apucat să mute și să îngroape tone de materiale. Ce cale au luat acestea, unde vor ajunge, ce vor otrăvi – cred că astea sunt întrebări pertinente care nu vor primi niciodată răspuns.

Într-o zi am văzut niște lucruri în deșert și am crezut că erau IED-uri^{19}. I-am chemat pe băieții de la dezamorsări și aceștia au scos obiectul la suprafață. Spre uluirea tuturor, nu era o bombă, ci un avion.

Saddam își îngropase câteva avioane de vânătoare în deșert. Le acoperise cu plastic și apoi încercase să le ascundă. Crezuse, probabil, că vom veni doar în trecere, cum se întâmplase la Furtuna în Deșert, dând lovitura și pe urmă plecând.

S-a înșelat în această privință.

„O să murim”

Am continuat să lucrăm alături de pușcașii marini în marșul lor spre nord. Misiunile

noastre ne duceau, de obicei, în fața lor, fiindcă trebuia să depistăm pâlcurile de inamici. Deși aveam informații care indicau prezența unor soldați irakieni în regiune, nu ar fi trebuit să dăm peste unități prea mari.

Între timp, plutonul se reunise și acționam deci laolaltă, toți șaisprezece. Am ajuns la un mic grup de clădiri de la marginea unui oraș. Imediat s-a deschis focul asupra noastră.

Focurile de armă s-au întetit în curând și în câteva minute am înțeles că eram încercuiți, calea de scăpare fiindu-ne blocată de câteva sute de irakieni.

Am început să omor irakieni cât cuprinde – cot la cot cu camarazii mei –, însă pentru fiecare om împușcat păreau să răsară patru sau cinci în loc. Am ținut-o așa ore în șir, lupta întetindu-se și domolindu-se în răstimpuri.

Aproape toate schimburile de focuri din Irak erau sporadice. Puteau fi foarte intense câteva minute, poate chiar o oră sau mai bine, dar într-un final irakienii se retrăgeau. Sau ne retrăgeam noi.

Acolo nu s-a întâmplat așa. Lupta a continuat în valuri toată noaptea. Irakienii știau că ne copleșeau numeric și că ne-au încercuit, așa că nu aveau de gând să înceteze. Ușor-ușor, au început să se apropie tot mai mult, până când a devenit foarte limpede că aveau să ne învăluie.

Se terminase cu noi. Urma să murim. Sau, mai rău, să fim luați prizonieri. M-am gândit la familia mea și la cât de groaznic ar fi fost asta pentru ei. Am hotărât că mai bine muream.

Am mai tras câteva rafale, însă îmi simțeam tot mai aproape. Am început să mă gândesc ce era de făcut dacă ne șarjau. Mi-aș fi folosit pistolul, cuțitul, mâinile – orice.

Și apoi aș fi murit. M-am gândit la Taya, la cât de mult o iubeam. Am încercat să nu mi las mintea să zboare aiurea, concentrându-mă pe luptă.

Irakienii se apropiau tot mai mult. Am estimat că mai aveam cinci minute de trăit. Am început să număr secunde în gând.

Nu ajunseseam prea departe cu numărătoarea, când am auzit în stația radio a companiei: „Venim pe la sud de voi”.

Trupe aliate se apropiau de poziția noastră.

Cavaleria.

De fapt, pușcașii marini. Nu aveam să murim. Cel puțin nu în următoarele cinci minute.

Slavă Domnului!

Gata cu lupta

Acțiunea de învăluire a irakienilor s-a dovedit a fi ultima confruntare semnificativă din acea tură. Comandantul ne-a chemat înapoi la bază.

A fost o tâmpenie. Pușcașii marini intrau în Nasiriya noapte de noapte, încercând să curețe locul pe măsură ce insurgența se întetea. Ne-ar fi putut da un sector în care să patrulăm. Ne-am fi putut duce acolo să eliminăm băieții răi –, dar comandantul nostru s-a opus.

Am auzit-o în bazele și taberele din față, unde stăteam de pomană, așteptând să facem și noi ceva mai serios. Trupele GROM – forțele speciale poloneze – ieșeau pe teren în misiuni. Ne-au zis că eram niște lei conduși de câini.

Pușcașii marini erau mai direcți. În fiecare seară, când se întorceau, se lua de noi: „Câți ați hăcuit în seara asta? A, stai așa – nici măcar n-ați plecat de-aici”.

Câtă zeflema! Mai rău, nu aveam replică. Și eu credeam că șefii noștri erau niște fricoși.

Începuserăm să ne antrenăm pentru cucerirea Barajului Mukarayin de la nord-est de Bagdad. Punct strategic important nu doar pentru că oferea hidroelectricitate, ci și pentru că ar fi putut încetini avansul trupelor noastre care îi atacau pe irakieni în acea regiune, dacă era lăsat să o inunde. Însă misiunea era amânată întruna și, în cele din urmă, a fost dată Trupei SEAL nr. 5 care a venit să ne înlocuiască în Golf. (Misiunea, care a urmat planul nostru de bază, a fost un succes.)

Am fi putut face multe lucruri. Ce impact ar fi avut acestea asupra desfășurării războiului, asta nu aș putea spune. Cu siguranță, am fi putut salva câteva vieți, ba poate chiar am fi putut scurta unele conflicte cu o zi sau mai mult. Însă ni s-a zis să ne pregătim de plecare. Tura noastră se terminase.

Am stat în bază câteva săptămâni fără să am nimic de făcut. Mă simțeam ca un laș nenorocit, jucându-mă pe calculator și așteptând să fiu trimis acasă.

Eram destul de nervos. De fapt, eram atât de furios, încât voiam să plec din Marina Militară și din trupele SEAL.

LUNETIST

Taya:

„Prima dată când s-a întors Chris în permisie, era scârbit de tot. În special de America.

În mașină, în drumul spre casă, ascultam radioul. Nu se vorbea despre război; viața mergea mai departe, de parcă nu se întâmpla nimic în Irak.

— Oamenii vorbesc numai despre rahaturi, a zis el. Noi luptăm pentru patrie și nimănui nu îi pasă.

Fusese foarte dezamăgit când izbucnise războiul. Se afla în Kuweit și văzuse ceva de rău despre trupele noastre la televizor. M-a sunat și mi-a spus:

— Știi ceva? Dacă asta cred ei, n-au decât să se ducă dracu'. Eu sunt aici, gata să-mi dau viața, și ei nu fac niciun rahat.

A trebuit să-l asigur că erau mulți oameni cărora le păsa, nu doar de soldații noștri, în general, ci și de el. Mă avea pe mine, îi avea pe prietenii din San Diego și Texas, și familia.

Însă i-a fost greu să se reacomodeze când s-a întors. Se trezea din somn dând cu pumnul. Fusese mereu mai țâfnos din fire, dar atunci, când mă trezeam în toiul nopții, îi rosteam numele înainte să mă urc înapoi în pat. Trebuia să îl trezesc înainte să revin în pat ca să mă asigur că nu mă lovea din reflex.

Odată m-am trezit cu mâinile lui încleștate pe brațul meu. Mă ținea de antebraț și de cot. Dormea tun și părea pe punctul să îmi rupă brațul în două. Am rămas cât mai nemișcată, repetându-i numele din ce în ce mai tare ca să nu-l bruschez, însă încercând să previn vătămarea gravă a brațului. În cele din urmă, el s-a trezit și mi-a dat drumul din strânsoare.

Încet-încet, am deprins noi obiceiuri și ne-am acomodat”.

Spaime

Nu am plecat din trupele SEAL.

Aș fi făcut-o dacă nu aș mai fi avut atât de mult din contract. Poate că m-aș fi înrolat în Corpul pușcașilor marini. Însă asta nu era o opțiune.

Aveam și motive de speranță. Când te întorci acasă și Trupa revine dintr-o tură, se produc modificări la vârf și se schimbă conducerea. Erau șanse ca noul nostru comandament să fie mai destoinic.

Am vorbit cu Taya și i-am zis cât de supărat eram. Desigur, ea vedea lucrurile din propria perspectivă: se bucura că eram viu și că mă întorsesem teafăr acasă. Între timp, ofițerii superiori erau promovați și felicitați pentru rolul jucat în război. Primeau toată gloria.

O glorie de rahat.

O glorie de rahat pentru un război în care nu luptaseră și pentru poziția lașă pe care

o adoptaseră. Lașitatea lor provocase pierderea unor vieți pe care le-am fi putut salva dacă ne-ar fi lăsat să ne facem treaba. Dar așa-i în politică: niște birocrați felicitându-se între ei în timp ce erau distruse viețile unor oameni.

De fiecare dată când veneam în permisie dintr-o tură, stăteam acasă o săptămână întreagă, fără să ies deloc. Pur și simplu, stăteam. În general, ne reapucam de treabă la vreo lună după ce despachetam și ne verificam echipamentul. În acea primă săptămână stăteam acasă cu Taya și-mi vedeam de-ale mele. De-abia după aceea începeam să-mi vizitez rudele și prietenii.

Nu rememoram secvențe neplăcute din trecut sau ceva dramatic de genul ăsta; pur și simplu, voiam să fiu singur.

Îmi amintesc totuși că, după prima tură în Irak, am avut un soi de aducere-aminte, deși a ținut doar câteva secunde. Stăteam în camera pe care o foloseam drept birou în casa noastră din Alpine, în apropiere de San Diego. Aveam un sistem de alarmă antifurt și Taya îl declanșase din greșeală când venise acasă.

M-a speriat de moarte. Mi-am amintit imediat de Kuwait. M-am aruncat sub birou. Am crezut că era un atac cu rachete Scud.

Acum râdem de acel episod, însă în clipele alea am fost cu adevărat speriat, mai speriat chiar decât fusesem în Kuwait când rachetele chiar zburau pe deasupra.

*

M-am distrat pe cinste cu alarmele pentru hoți. M-am trezit într-o zi după ce Taya plecase la serviciu. Îndată ce am coborât din pat a pornit alarma. ăsta era un model diferit, cu voce, așa că am auzit:

„Alertă! Intrus! Intrus în casă! Alertă! Intrus!”

Am luat pistolul și m-am dus să mă confrunt cu infractorul. Niciun nenorocit care încerca să-mi jefuiască locuința nu avea să scape viu.

„Intrus: sufragerie!”

M-am îndreptat precaut spre sufragerie și mi-am folosit toate abilitățile de SEAL ca să o scrutez.

Nimeni. Aveam de-a face cu un infractor isteț.

Am trecut în hol.

„Intrus: bucătărie!”

Nici în bucătărie nu era nimeni. Ticălosul fugea de mine.

„Intrus: hol!”

Nenorocitul!

Nu vă pot spune acum cât mi-a luat până să-mi dau seama că *eu* eram intrusul: sistemul mă urmărea pe mine. Taya configurase alarma în ideea că nu era nimeni în casă, pornind astfel senzorii de mișcare.

N-aveți decât să râdeți. Dar cu mine, nu de mine, bine?

Întotdeauna m-am simțit mai vulnerabil acasă. După fiecare tură pe câmpul de luptă, mi se întâmpla ceva, de obicei la antrenamente. Îmi rupeam un deget sau ceva mărunț

de genul ăsta. Când mă aflam în misiune, peste mări și țări, parcă eram invincibil.

— Îți dai jos mantia de supererou când te întorci acasă din misiune, obișnuia Taya să glumească.

După o vreme, i-am dat dreptate.

*

Părinții mei fuseseră agitați cât fusesem plecat. Voiau să mă vadă imediat ce am ajuns acasă și cred că nevoia mea de a fi singur o vreme i-a afectat mai mult decât vor să recunoască. Însă când ne-am întâlnit, a fost o zi fericită pentru toată lumea.

Tatăl meu a fost mai afectat de plecarea mea pe front, manifestându-și neliniștea mult mai mult decât mama. E ciudat – câteodată persoanele mai puternice se simt mai rău când nu au cum să controleze o situație și nu pot fi alături de oamenii pe care îi iubesc. Am simțit asta pe pielea mea.

Și asta s-a întâmplat de fiecare dată când am plecat în misiune. Mama era cea stoică; tatăl meu, altminteri stoic, își făcea griji cu carul.

Instruit

Am renunțat la o parte din concediu și m-am întors din permisie cu o săptămână mai devreme, ca să mă înscriu la cursul de lunetiști. Aș fi renunțat la mult mai mult pentru ocazia asta.

Lunetiștii Corpului de pușcași marini au primit multă atenție de-a lungul anilor și pe bună dreptate: programul lor de pregătire este considerat în continuare ca fiind unul dintre cele mai bune din lume. De fapt, lunetiștii SEAL acolo erau instruiți. Între timp însă, ne-am făcut și noi propria noastră școală, adaptând o mare parte din ceea ce fac pușcașii marini, dar adăugând anumite lucruri cu care un lunetist SEAL s-ar putea confrunta în misiune. De aceea, școala SEAL durează de două ori mai mult.

După BUD/S, pregătirea de lunetist a fost cel mai greu curs pe care l-am urmat. Se jucau mereu cu mințile noastre. Ne țineau noaptea până târziu și ne trezeau dimineața devreme. Ne alergau și ne sâcăiau în permanență cu câte ceva.

Asta era o componentă crucială a instrucției. Cum nu te puteau împușca, puneau cât mai multă presiune pe tine în orice alt fel. Din ce am auzit, numai 50% dintre membrii SEAL care se înscriu la școala asta o termină. Nu mă mir.

La primele cursuri înveți cum să folosești computerele și camerele de filmat necesare pentru acest rol. Lunetiștii SEAL nu sunt doar trăgători. De fapt, trasul propriu-zis cu arma e doar un aspect. Unul important, chiar vital, dar în niciun caz nu-i totul.

Un lunetist SEAL este antrenat să observe. Asta-i o abilitate fundamentală. Se prea poate să ajungă în fața grosului trupelor, însărcinat să descopere tot ce poate despre inamic. Chiar dacă misiunea lui este să elimine o țintă importantă, primul lucru pe care trebuie să-l facă este să observe bine împrejurimile. Trebuie să știe să utilizeze abilități și dispozitive de orientare moderne, precum GPS-ul, și totodată să prezinte informațiile pe care le-a cules. Deci cu asta începem.

Următoarea parte a cursului și, în anumite privințe, cea mai grea este cea de pândă. Aici pică majoritatea cursanților. Pânda înseamnă să te furișezi într-o poziție fără să fii

văzut: ușor de spus, greu de făcut. Înseamnă să te miști încet și cu grijă exact în locul de unde trebuie să-ți îndeplinești misiunea. Nu-i vorba de răbdare sau, mai bine zis, nu doar de asta. E vorba de disciplină profesională.

Eu nu sunt un tip răbdător, dar am învățat că, pentru a avea succes la pândă, nu trebuie să mă grăbesc. Dacă știu că am de omorât pe cineva, pot aștepta o zi, o săptămână, două chiar.

Mă rog, am și făcut-o, *de fapt*.

Voi face tot ce este necesar. Gândiți-vă că nu există pauze de mers la toaletă.

În cadrul unuia dintre exerciții, a trebuit să ne furișăm printr-o miriște. Am stat câteva ore ca să îmi aranjez iarba și fânul de pe uniforma de camuflaj. Această uniformă este una specială, făcută din pânză groasă de sac, fiind oarecum baza de camuflaj pentru un lunetist aflat la pândă. Uniforma îți permite să adaugi fân, iarbă sau mai știu eu ce, ca să te contopești cât mai bine în peisaj. Pânza contribuie și ea, astfel încât să nu arăți ca un tip cu fân ieșindu-i din fund când străbați câmpul. Arăți ca o tufă.

Însă în acele uniforme te încingi și transpiri. Și ele nu te fac invizibil. Când ajungi pe o porțiune diferită de teren, trebuie să te oprești și să-ți rearanjezi camuflajul. Trebuie să te adaptezi la mediul pe care îl străbați.

Îmi amintesc că odată, când înaintam foarte încet pe un câmp, am auzit clopoței unui șarpe. Reptila prinsese drag de terenul respectiv. Am încercat să o gonesc cu puterea gândului, dar nu a funcționat. Nedorind să-mi deconspir poziția în fața instructorului care mă nota, m-am furișat încet într-o parte, modificându-mi traseul. Cu unii inamici chiar nu merită să te lupți.

În timpul segmentului de pândă din antrenamentul nostru, nu primești notă pentru primul foc pe care îl tragi, ci pentru al doilea. Cu alte cuvinte: după ce tragi, poți fi depistat?

Ideal ar fi să nu se întâmple asta. Deoarece, pe lângă posibilitatea destul de mare de a fi nevoit să tragi mai mult de-un foc, trebuie să mai și scapi de-acolo... de preferință, viu.

E important să ții minte că nu există cercuri perfecte în natură, iar asta înseamnă să faci tot posibilul să îți camuflezi luneta și țeava puștii. Eu îmi acopeream țeava cu bandă adezivă, pe care apoi o vopseam cu spray ca să o ascund și mai bine. Îmi puneam ierburi și în fața lunetei, și a țevii – nu trebuie să vezi absolut tot, doar ținta.

Mie pândă mi s-a părut cea mai grea parte a cursului. Am fost cât pe ce să-l pic din cauza nerăbdării mele.

De-abia după ce am deprins arta pândei am trecut la tragerile propriu-zise.

Armele

Lumea mă tot întreabă de arme, ce foloseam ca lunetist, ce armă am avut în școală, pe care o prefer eu. Pe câmpul de luptă, îmi alegeam arma potrivită misiunii și situației specifice. La școala de lunetiști, am învățat elementele de bază despre o gamă variată

de arme, deci eram pregătit nu doar să le folosesc pe toate, ci și să o aleg pe cea mai potrivită pentru fiecare caz în parte.

Am utilizat patru arme elementare la școala de lunetiști. Două erau semiautomate cu cartușieră: Mk-12, o pușcă prevăzută cu lunetă de calibru 5.56; și Mk-11, o pușcă de calibru 7.62. (Când mă refer la o armă, adeseori menționez doar calibrul, deci Mk-12 este 5.56. A, și în fața numerelor nu mai pun „punct”; e de la sine înțeles.)

Apoi mai era un Win Mag de .300. Și acesta avea cartușieră, dar cu buton zimțat de reglaj. Toate aceste trei arme aveau supresor. Ceea ce înseamnă că la capătul țevii există un dispozitiv care maschează scânteia și reduce zgomotul glonțului când iese din pușcă, aproape ca un amortizor de armă. (Nu este tocmai un amortizor, deși unii așa cred. Fără să intru în amănunte prea tehnice, vreau să menționez că supresorul funcționează prin eliberarea gazului din țevă la ieșirea glonțului. În general, există două modele, unul care se atașează de țeava armei și altul care este lipit de aceasta. Printre efectele practice ale supresorului de la o pușcă prevăzută cu lunetă se numără și faptul că tinde să reducă reculul resimțit de trăgător. Asta sporește acuratețea tragerii.)

Mai aveam și o pușcă de calibru .50, fără supresor.

Haide să vedem cum stă treaba cu fiecare armă în parte.

Mk-12

Denumită în mod oficial Pușca-automată cu Utilizare Specială a Marinei Militare a Statelor Unite Mk-12, această armă are o țevă de 41 de centimetri, însă folosește aceeași platformă ca un M-4. Ea trage un cartuș de 5.56 x 45 mm dintr-o cartușieră de 30 de piese. (Poate fi folosită și cu o cartușieră de 20.)

Derivat din ceea ce a devenit cunoscut drept cartușul .223, adică mai mic și mai ușor decât majoritatea cartușelor militare de dată mai veche, 5.56 nu este tocmai glonțul ideal de tras. Trebuie să tragi de câteva ori ca să pui la pământ pe cineva, mai ales dacă ai de-a face cu țicniți drogați, cum am pățit noi în Irak. Asta dacă nu îi nimerești în cap. Însă, contrar a ceea ce credeți voi, probabil, nu toți lunetiștii vizează capul victimei. Eu, unul, mă concentrez asupra masei centrale – o țintă solidă în mijlocul corpului, oferindu-mi astfel spațiu de manevră berechet.

Pușca era foarte ușor de manevrat, putând fi schimbată, practic, oricând cu M-4, care, deși nu este o pușcă prevăzută cu lunetă, rămâne totuși un accesoriu prețios în luptă. De fapt, când m-am întors la plutonul meu, am scos rezervorul inferior de la M-4 și l-am atașat la rezervorul superior de la Mk-12. Astfel am obținut un pat de armă pliant, care mi-a permis să trec pe modul automat. (Am văzut că în prezent unele Mk-12 sunt echipate de la bun început cu patul de armă pliant.)

Când patrulez, prefer să folosesc un pat de armă mai scurt. E mai ușor de ridicat la umăr și de luat ținta în cătare. Totodată, e mai indicat în spații închise și strâmte.

Aș mai adăuga ceva în privința configurației mele personale: nu am folosit niciodată modul automat al puștii. Singura dată când vrei să treci neapărat pe automat este atunci când trebuie să ții pe cineva cu capul plecat – împrășcatul cu gloanțe nu oferă deloc precizie. Însă cum se poate ivi și o împrejurare care să impună asta, am dorit să

am și această opțiune pregătită.

Mk-11

Cunoscută în mod oficial drept Pușca-semiautomată cu Utilizare Specială Mk-11 Mod X, dar și ca SR25, această armă este extrem de versatilă. Îmi place în mod deosebit Mk-11, deoarece puteam patrula cu ea (în loc de un M-4), în același timp folosind-o și ca pușcă prevăzută cu lunetă. Nu avea un pat de armă pliant, însă acesta era singurul său dezavantaj. Îmi legam supresorul de raniță, scoțându-l astfel înainte să plec în patrulare. Dacă trebuia să trag de la distanță, îl puneam la loc. Însă dacă eram pe stradă sau mergeam pe jos, puteam riposta imediat la focul inamic. Era semiautomată, deci puteam băga o grămadă de gloanțe într-o țintă și trăgea gloanțe de 7.62 x .51 mm dintr-o cartușieră de 20. Aceste cartușe au putere de oprire mai mare decât varianta de 5.56 folosită de trupele NATO. Un singur foc era suficient ca să culci un individ la pământ.

Noi utilizăm muniție de mare precizie de la Black Hills, compania care fabrică, probabil, cea mai bună muniție pentru puștile cu lunetă.

Mk-11 avea o reputație destul de proastă pe câmpul de luptă, deoarece se bloca des. La antrenamente nu prea pățeam asta, dar odată ajunși în zona de conflict situația se schimba dramatic. În cele din urmă, am înțeles că de vină era stratul de praf de pe pușcă, strat care producea iluzia unei duble alimentări; am rezolvat în mare parte problema nemaidezlipind folia de protecție. Mai existau însă și alte probleme cu această armă, care nu s-a numărat niciodată printre favoritele mele.

.300 Win Mag

Modelul .300 intră într-o clasă cu totul și cu totul diferită.

După cum sunt sigur că mulți cititori știu, .300 Win Mag se referă la glonțul tras de pușca-automată, cartușul .300 Winchester Magnum (7.62 x 67 mm). Este un cartuș multilateral excelent, care oferă atât o acuratețe superbă, cât și putere de oprire.

Alte servicii trag acest cartuș din arme diferite (sau ușor modificate); cea mai celebră este Sistemul Armă cu Lunetă M-24 al armatei, bazat pe pușca Remington 700. (Da, vorbim de aceeași pușcă pe care civilii și-o pot cumpăra pentru vânătoare.) În cazul nostru, am început cu paturi de armă MacMillan, am personalizat țevile și am folosit cartușe de .700. O pușcă strașnică.

În cel de-al treilea pluton în care am activat – cel trimis în Ramadi – am primit arme de .300 noi-nouțe. Acestea folosesc paturi de armă Accuracy International, cu țeavă și cartușe noi. Versiunea AI avea o țeavă mai scurtă și un pat pliant. Era grozavă!

Modelul .300 este conceput să fie ceva mai greu. Trage ca un laser. Nimerești fără probleme orice țintă de la minimum o mie de metri. Iar pentru țintele mai apropiate nu trebuie să îți bați capul prea mult cu reglarea înălțătorului. E de ajuns să îți configurezi arma pentru raza de cinci sute de metri și poți nimeri orice țintă între o sută și șapte sute de metri, fără să mai fie nevoie să faci ajustări minuțioase.

Asta-i arma pe care am folosit-o pentru eliminarea celor mai multe ținte.

Calibru .50

50-ul este o armă imensă și extrem de grea, iar mie nu mi-a plăcut niciodată. Nu am folosit-o deloc în Irak.

Există o anumită aură care învăluie aceste arme ce trag cartușe de 12.7 x 99 mm. Forțele militare americane (și nu numai) folosesc diverse variante. Probabil că ați auzit de Barrett M-82 sau de M-107, produse de Barrett Firearms Manufacturing. Au o rază uriașă și sunt arme foarte bune, dacă sunt folosite corespunzător. Doar că mie nu mi-au plăcut atât de mult. (Singura variantă de .50 care îmi place este modelul Accuracy International, cu un pat mai compact, pliant și cu o precizie ceva mai mare; însă la vremea respectivă nu îl aveam la dispoziție.)

Toată lumea spune că modelul .50 este arma antivehicule perfectă. Adevărul este însă că, dacă tragi cu ea în blocul cilindrilor unui vehicul, nu vei izbuti să îl oprești. Nu imediat, oricum. Fluidele se vor scurge și, într-un final, acesta se va opri din mers. Dar oprirea nu se va produce instantaneu, în niciun caz. Un .338, ba chiar și un .300 vor reuși același lucru. Cea mai bună cale de a opri un vehicul este să împuști șoferul. Iar asta o poți face cu foarte multe arme.

.338

Noi nu am avut modele .338 la antrenament; am început să le primim mai târziu, în timpul războiului. Numele face referire tot la glonț; există diverși producători, inclusiv MacMillan și Accuracy International. Glonțul are o traiectorie mai plată și ajunge mai departe decât unul de calibru .50, cântărește mai puțin, este mai ieftin și produce cam aceleași pagube. Este o armă grozavă.

Am folosit un .338 în ultima mea tură. Aș fi întrebuințat-o mai mult dacă aș fi avut-o la dispoziție. Singurul dezavantaj mi s-a părut faptul că modelul meu nu avea supresor. Când tragi în interiorul unei clădiri, șocul este atât de tare, încât îți provoacă dureri – la propriu. După câteva împușcături mă dureau urechile.

Dacă tot vorbesc de arme, vreau să precizez că momentan prefer armele produse de cei de la GA Precision, o companie foarte mică fondată în 1999 de George Gardner. El și angajații lui acordă mare atenție fiecărui detaliu, iar armele sale sunt, pur și simplu, nemaipomenite. Nu am avut ocazia să le folosesc decât după ce am părăsit serviciul militar, dar acum nu mai am nevoie de altceva.

Lunetele sunt o parte importantă din sistemul armei. În străinătate utilizam o lunetă de putere 32. (Puterile în cazul lunetelor se referă la grosimentul distanței focale. Ca să nu intru în detalii prea tehnice: cu cât e mai mare puterea, cu atât lunetistul poate vedea mai bine la distanță. Însă există și dezavantaje, în funcție de situație și de lunetă. Lunetele ar trebui alese ținând mereu cont de situația în care vor fi folosite; ca să dau un exemplu cât mai evident, o lunetă de 32 ar fi cât se poate de nepotrivită pentru o carabină.) Pe lângă asta, în funcție de împrejurări, mai foloseam un laser în infraroșu și în roșul vizibil, cât și vedere nocturnă pentru lunetă.

Ca membru SEAL, întrebuițam lunete Nightforce. Acestea au sticla foarte clară, fiind extrem de durabile în condiții vitrege. Își mențin mereu cătarea. În misiuni foloseam un telemetru Leica pentru a determina distanța față de o țintă.

Aproape toate paturile de la armele mele utilizau o falcă ajustabilă a patului. Cunoscută și drept creastă (tehnic vorbind, creasta este partea superioară a patului armei, dar termenii se mai schimbă uneori între ei), extensia îmi permitea să rămân cu ochiul în poziția necesară când mă uitam prin lunetă. La armele mai vechi adaptam o bucată de plută mai densă și ridicam patul până la înălțimea potrivită. (Pe măsură ce inelele de lunetă au început să fie produse în mărimi și forme tot mai variate, capacitatea de modificare a înălțimii patului a căpătat o importanță sporită.)

Eu foloseam un trăgaci de 900 de grame la puștile mele. Este un trăgaci relativ ușor. Vreau să mă surprindă de fiecare dată; nicidecum să îmi smucească arma când trag. Nu vreau să întâmpin rezistență:

Mă instalez, mă pregătesc, pun degetul pe trăgaci și încep să apăs ușor, iar acesta se declanșează.

Fiind vânător, știam cum să trag, cum să fac glonțul să ajungă din punctul A în punctul B. La școala de lunetiști am învățat toată baza științifică. Unul dintre cele mai interesante aspecte pe care le-am aflat a fost că țeava puștii nu trebuie să atingă nicio parte din patul ei: doar să fie separate pentru sporirea preciziei. (Țeava „plutește”, practic, în pat, datorită felului în care acesta este croit. Ea se atașează doar de trunchiul principal al puștii.) Când tragi un cartuș, se produce o vibrație în țeavă, cunoscută drept șfichiuire a țevii. Orice atinge țeava va influența vibrația respectivă, influențând astfel și precizia armei. Apoi mai sunt lucruri precum efectul Coriolis, care are de-a face cu rotația Pământului și cu rezultatul pe care îl are aceasta asupra unui glonț tras din pușcă. (Asta e valabil doar pentru distanțele extrem de mari.)

Ajungî să visezi detaliile astea tehnice la școala de lunetiști. Înveți cât de mult trebuie să urmărești pe cineva aflat în mișcare – dacă persoana respectivă merge sau aleargă, în funcție de distanță. Faci asta până ce ți se întipărește nu numai în creier, ci și în brațe, mâini și degete.

În majoritatea situațiilor de tragere, îmi ajustez arma pentru înălțime, nu și pentru deviere. (În termeni mai simpli, ajustarea pentru înălțime înseamnă reglarea cătării pentru a compensa căderea glonțului în funcție de distanța pe care trebuie să o parcurgă; devierea se referă la compensarea pentru efectul pe care îl are vântul asupra glonțului.) Vântul se schimbă în permanență. Așa că, până fac eu ajustarea de vânt, acesta se schimbă. Înălțimea e cu totul altă mâncare de pește, deși, dacă te afli într-o situație de luptă, de cele mai multe ori nu îți mai permiți luxul de a face ajustări de finețe. Trebuie să tragi, dacă nu vrei să fii împușcat.

Testat

Nu eram cel mai bun lunetist din clasă. De fapt, am picat la testul practic. Asta putea

însemna excluderea din clasă.

Spre deosebire de pușcașii marini, noi nu lucrăm cu cercetași pe teren. Filosofia trupelor SEAL este simplă: dacă se întâmplă să ai un camarad cu tine, el trebuie să tragă, nu să se uite. Acestea fiind spuse, la antrenamente folosim totuși cercetași.

După ce am picat testul, instructorul a trecut în revistă împreună cu mine și cu cercetașul meu tot ce făcusem, ca să își dea seama unde greșisem. Luneta era montată perfect, raza era reglată, nu era nimic în neregulă din punct de vedere mecanic cu pușca...

Apoi s-a uitat brusc la mine.

— Mesteci tutun? a rostit el, mai mult o afirmație decât o întrebare.

— O...

Nu îmi mai băgasem tutun în gură în timpul testului. Era singurul lucru pe care îl făcusem diferit... și s-a dovedit a fi crucial. Am trecut examenul cu brio – și cu niște tutun în gură.

Lunetiștii tind să fie superstițioși de fel. Suntem ca niște jucători de baseball, cu micile noastre ritualuri și chestii pe care trebuie neapărat să le facem. Uitați-vă la un meci de baseball și veți vedea că un jucător ofensiv (*batter*) efectuează întotdeauna același ritual când se așază pe poziție – își face cruce, răscolește puțin pământul, flutură bâta. Lunetiștii sunt la fel.

În timpul antrenamentului și chiar și după aceea, îmi păstram armele într-un anumit mod, purtam aceleași haine, îmi aranjam totul exact la fel. E o chestiune de a controla tot ce ține de mine. Știu că arma își va face treaba. Trebuie doar să mă asigur că mi-o voi face și eu.

Ca să fii lunetist SEAL, nu-i de ajuns să tragi. Pe măsură ce avansa pregătirea, am fost învățat să studiez terenul și împrejurimile. Am învățat să văd lucrurile cu ochi de lunetist.

Dacă aș încerca eu să mă omor, oare unde m-aș instala?

Pe acoperișul ăla. Aș putea elimina tot plutonul de acolo.

După ce identificam acele locuri, mă mai uitam o vreme la ele. Aveam o vedere excelentă când am început cursul, dar nu era vorba neapărat de văzut, cât de perceput – să știi ce mișcări ar trebui să-ți atragă atenția, să discerni siluete discrete care ar putea da de gol o posibilă ambuscadă.

A trebuit să exersez ca să rămân ager. Observația este treabă grea. Ieșeam afară și mă străduiam să văd lucruri aflate la depărtare. Încercam mereu să mă perfecționez, chiar și în permisiile. La un ranch din Texas vezi animale, păsări – înveți să privești în depărtare și să distingi mișcări, forme, mici neregularități din peisaj.

O vreme, aparent tot ce făceam mă ajuta să mă pregătesc, chiar și jocurile video. Aveam un aparat mic, de mână, cu jocul mahjongg, pe care îl primisem de la un prieten de-al meu ca dar de nuntă. Nu știu dacă era cel mai potrivit dar de nuntă – nu se poate juca în doi –, dar a fost neprețuit ca metodă de antrenament. La mahjongg trebuie să scrutezi cu privirea piesele, căutând perechi. Jucam împotriva computerului,

contracronometru, ca să îmi perfecționez capacitatea de observație.

*

Am mai zis-o și o voi repeta: nu sunt cel mai bun trăgător din lume. Sunt foarte mulți tipi mai buni ca mine, chiar și în clasa mea. Eu am absolvit în pluton.

Întâmplarea face ca șeful de promoție să fie repartizat în plutonul meu. Însă el nici măcar nu s-a apropiat de numărul meu de ținte eliminate, deoarece a fost trimis câteva luni în Filipine, în timp ce eu eram în Irak. Ai nevoie de calități ca să fii lunetist, dar mai ai nevoie și de oportunități. Și de noroc.

Bătut de delfini, mâncat de rechini

După ce mi-am petrecut toată vara la școala de lunetiști, m-am întors la plutonul meu și am făcut diferite ședințe de antrenament în timp ce ne pregăteam de revenirea pe terenul de luptă, de peste un an. Ca de obicei, cel mai greu mi-a fost în apă.

Toată lumea se înmoaie brusc când vine vorba de animalele marine, dar eu am avut câteva incidente care numai plăcute n-au fost.

În cadrul unui program ce folosea delfini pentru apărarea porturilor, Marina Militară ne-a transformat pe noi în ținte, uneori fără să ne anunțe în prealabil. Delfinii apăreau de nicăieri și ne băteau măr. Eram antrenați să lovească în lateral și puteau să-ți rupă coastele. Și dacă nu erai avertizat înaintea exercițiului, nu știai ce se petrecea – prima ta reacție (cel puțin așa a fost în cazul meu) era să crezi că te atacau rechinii.

Eram odată în larg și delfinii ne cafteau. Nemaiputând suporta, am pornit spre țărm ca să scap de nemernici. Am zărit niște piloni și m-am ascuns lângă ei – știam că nu mă vor urmări acolo.

Eram în siguranță.

Deodată am simțit cum mă prindea ceva de picior și mă strângea tare. Foarte tare.

Era un leu de mare. Aceștia erau antrenați să păzească docurile.

M-am întors în larg. Prefer să fiu bătut de un delfin decât să fiu mâncat de un leu de mare.

Însă rechinii erau cei mai răi, de departe.

Într-o seară trebuia să traversăm înot golful San Diego, pe întuneric, și să plantăm o mină-scai pe un anumit vas. O operațiune SEAL simplă, standard.

Nu toți membrii SEAL manifestă aversiune față de apă. De fapt, sunt mulți cărora le place enorm, așa că se scufundă și le joacă feste celorlalți în timpul exercițiului. Se întâmplă ca un tip să își planteze mina, apoi să se dea la fund și să-l aștepte pe următorul. De obicei, este suficientă lumină ca să poți zări silueta celui de-al doilea scafandru. Așa că, atunci când victima – adică scafandrul – vine să își planteze mina, celălalt urcă și își agită cizmulița.

Asta îl sperie de moarte pe cel de-al doilea scafandru. În general, crede că este un rechin în apă și face praf restul exercițiului. Ca să nu mai spun că trebuie după aceea să-și curețe bine de tot echipamentul.

În ziua respectivă, mă afluam chiar sub vas și tocmai îmi plantasem mina, când m-a apucat ceva de cizmuliță.

RECHIN!!!

Mi-am venit apoi în fire, amintindu-mi de toate poveștile și avertismentele camarazilor mei din trupă.

„E unul dintre ei; încearcă să-mi joace o festă”, mi-am zis eu. M-am întors să-l pocnesc.

Și m-am trezit dându-i cu tifla unui rechin căruia părea să-i fi căzut cu tronc cizmulița mea. O ținea în fălci.

Nu era un rechin uriaș, dar compensa din plin prin țâfnă. Am apucat cuțitul și mi-am retezat cizmulița – nu mai avea rost să o păstrez așa mestecată cum era în clipa aia, nu?

În timp ce el molfăia resturile, am înotat spre suprafață și am semnalizat către barca de siguranță. M-am prins de latură și le-am explicat că trebuiau să mă salte la bord IMEDIAT!! Fiindcă era un RECHIN!! acolo, și încă unul hămesit la culme.

În timpul altui exercițiu de pregătire – asta se întâmpla înainte de prima mea misiune – un submarin ne-a lăsat, pe mine și pe alți trei camarazi, pe coasta Californiei. Am ajuns la țărm cu două Zodiace, ne-am construit o ascunzătoare și am plecat în recunoaștere. La momentul potrivit, ne-am urcat în Zodiace și am pornit spre locul de întâlnire cu submarinul.

Din păcate, ofițerul meu dăduse coordonatele greșite submarinului. De fapt, îl trimisese atât de departe, încât ne despărțea o insulă.

Bineînțeles, noi nu știam asta atunci. Ne-am învărtit o vreme, am încercat să luăm legătura prin radio cu un vas aflat prea departe ca să ne audă. La un moment dat, radioul nostru fie s-a udat, fie și-a consumat bateria; în orice caz, am pierdut orice speranță să contactăm pe cineva prin el.

Ne-am petrecut aproape toată noaptea pe apă, în Zodiace. În cele din urmă, spre revărsatul zorilor ni s-a terminat combustibilul. Pluta mea începea să se dezumfle. Am hotărât cu toții să ne întoarcem pe țărm și să așteptăm. Măcar acolo puteam să tragem un pui de somn.

Pe măsură ce ne apropiam de țărm, am văzut un leu de mare ce părea prietenos. Fiind de fel din Texas, nu avusesem ocazia să văd lei de mare, așa că eram curios și am început să-l urmăresc pe amicul meu marin. Era o creatură interesantă, chiar dacă urâtă.

Și deodată – *pleosc* – a dispărut sub apă.

Până să mă dezmeticesc, am văzut că era înconjurat (ca și noi, de altfel) de înotătoare mari și ascuțite. Niște rechini hotărâseră să-l servească la micul dejun, aparent.

Leii de mare sunt masivi, însă acolo erau prea mulți rechini ca să se mulțumească doar cu el. Au început să înoate tot mai aproape de barca mea, care se subția vertiginos și cobora tot mai mult spre nivelul apei.

Am aruncat o privire către țărm. Era foarte departe.

„La dracu’! O să fiu mâncat”, am chibzuit eu.

Camaradul din barca mea era un tip mai rotofei, cel puțin după standardele SEAL.

— Dacă ne ducem la fund, să știi că te împușc, l-am avertizat eu. Așa o să le dau ceva de ronțăit rechinilor până ajung la țärm.

El s-a mulțumit să mă înjure. Probabil, a crezut că glumeam.

Dar nu glumeam.

Tatuaje

Am reușit să ajungem la țärm fără să fim mâncați. La momentul ăsta ne căuta deja toată Marina Militară. Ajunsesse și în presă știrea: patru membri SEAL pierduți pe mare.

Nu țineam morțiș să rămânem celebri pentru așa ceva.

A durat o vreme, dar, până la urmă, ne-a depistat un avion de patrulare și a fost trimis un Mk-V să ne recupereze. Comandantul ambarcațiunii de asalt s-a ocupat de noi și ne-a dus acasă.

*

A fost una dintre puținele ocazii în care chiar m-am bucurat să urc într-o barcă sau pe un vas. În general, pe mare m-am plictisit. Tocmai teama de a fi repartizat pe vreun vas m-a motivat în timpul cursului BUD/S.

Submarinele sunt cele mai rele. Chiar și pe cele mari duci lipsă de spațiu. Ultima oară când am fost la bordul unuia, nici măcar nu ni s-a dat voie să facem exerciții fizice. Sala de fitness se afla de cealaltă parte a reactorului nuclear față de camerele noastre și nu aveam autorizație să trecem prin zona reactorului ca să ajungem acolo.

Portavioanele sunt mult mai încăpătoare, dar pot fi la fel de plictisitoare. Totuși, măcar ele au săli în care te poți juca pe calculator și nu există restricții în privința mersului la sală, ca să mai elimini din tensiunea acumulată.

Ba chiar s-a întâmplat odată ca însuși comandantul să ne ceară să mergem la sală.

Ne aflam pe *Kitty Hawk* când s-a ivit o problemă cu niște găști. Se pare că niște golani de marinari făceau parte din găști și provocau scandal la bord. Comandantul vasului ne-a luat deoparte și ne-a zis când mergea gașca la sală.

Așa că ne-am dus și noi, am încuiat ușa în urma noastră și am rezolvat problema.

În acea perioadă, am ratat o ședință de scufundări, deoarece m-am îmbolnăvit. A fost ca și cum mi s-ar fi stins o lumină în cap. Din acea clipă, de fiecare dată când apărea vreo ședință de scufundări în program, cădeam brusc la pat. Sau găseam vreo expediție de lunetiști în care *trebuia* neapărat să plec chiar atunci.

Restul tipilor mă tachinau, spunând că mă pricepeam la eschive mai bine decât oricine.

Pot să-i contrazic?

*

Cam tot atunci m-am căpătat cu primul tatuaj. Voiam să onorez Trupele SEAL, dar nu mă simțeam încă vrednic de tatuajul Tridentului. (Emblema oficială a trupelor SEAL înfățișează un vultur cocoțat într-o poziție de supraveghere pe un trident ce formează

bara transversală a unei ancore; în față este o flintă. Insigna este cunoscută sub numele trident sau, în mod neoficial, „Budweiser”, referire la BUD/S... sau la bere, în funcție de cel pe care-l întrebi.)

Așa că mi-am făcut un „os de broască”, un tatuaj care seamănă cu un schelet de broască. Și acesta este un simbol tradițional al trupelor SEAL și UDT – în cazul ăsta, făcut în onoarea camarazilor noștri căzuți în luptă. Am tatuajul pe spate, până deasupra umărului – ca și cum predecesorii mei îmi poartă de grijă, protejându-mă cumva.

Nașterea

Însă nu eram doar SEAL, ci și soț. Și după ce m-am întors acasă, Taya și cu mine am decis să începem o familie.

Lucrurile au mers bine. Ea a rămas însărcinată cam de la primul contact neprotejat. Iar sarcina a avansat aproape perfect. Nașterea propriu-zisă a fost mai complicată.

Din nu știu ce motiv, soția mea avea numărul trombocitelor coborât. Din păcate, problema nu a fost descoperită decât atunci când a fost prea târziu și din cauza asta nu au putut să îi administreze un anestezic în coloană sau să îi dea vreun alt calmant când a sosit clipa să nască. Așa că a trebuit să nască natural, fără alte pregătiri.

Fiul nostru a avut 3,6 kg, nefiind un bebeluș deloc mic.

Afli multe despre o femeie când trece prin momente grele. M-a făcut cu ou și cu oțet. (Ea susține contrariul, însă știu eu mai bine. Și pe cine veți crede: pe un membru SEAL sau pe soția acestuia?)

Taya a avut un travaliu de șaisprezece ore. Spre sfârșit, au hotărât să îi dea gaz ilariant ca să-i mai potolească durerea. Înainte să o facă însă, m-au avertizat de toate efectele pe care le-ar fi putut avea acesta asupra fiului meu, indiferent cât de mici ar fi fost riscurile.

Nu mi se părea că aveam prea mult de ales. Ea trecea prin chinuri groaznice. Avea nevoie de un respiro. Le-am zis să o facă, deși în mintea mea mă temeam ca băiatul să nu iasă cumva cu probleme.

Apoi doctorul mi-a spus că fiul meu era atât de mare, încât nu putea ieși prin canalul de naștere. Voiau să îi pună o chestie de sucțiune pe cap ca să îl ajute să iasă. Între timp, Taya deja nu mai era conștientă între contracții.

— Bine, am zis eu, fără să înțeleg prea bine despre ce era vorba.

Doctorul s-a uitat la mine.

— S-ar putea să aibă capul puțin conic.

„Minunat! Copilul meu nu numai că o să iasă cu probleme, dar o să mai aibă și capul conic pe deasupra”, am reflectat eu.

— La dracu, scoateți-l odată de acolo! m-am răstit eu. Îmi omorâți soția! Faceți-o!

Băiatul meu a ieșit sănătos. Însă trebuie să spun că am avut nervii întinși la maxim în tot acel timp. A fost cel mai puternic sentiment de deznădejde din lume, să-mi văd soția suferind îngrozitor, fără să pot face nimic.

Am fost mult mai agitat când am urmărit cum naștea decât am fost vreodată în luptă.

Taya:

„A fost o perioadă foarte emoțională, cu urcușuri și coborâșuri. La naștere au venit și-ai lui, și-ai mei. Ne-am bucurat toți, știind însă că în curând Chris va trebui să plece în Irak.

Partea aceea nu era deloc plăcută.

Lui Chris i-a fost greu să se acomodeze cu plânsul copilului la început, ceea ce mă stresa și pe mine – poți rezista în război, dar nu poți rezista la câteva zile de plâns?

Aproape toți oamenii au problema asta. Chris nu s-a numărat printre excepții.

Știam că aveam să mă ocup exclusiv de fiul nostru în următoarele luni, cât era el plecat. Mai important, știam că toată acea senzație de noutate și magie avea să-mi rămână mie. Nu știam cum mă voi descurca și eram tristă că nu voi putea împărtăși cu el amintirile frumosului nostru fiu.

Totodată, eram supărată că pleca și îngrozită că nu se va mai întoarce. Îl mai și iubeam nebunește”.

Școala de navigație

Pe lângă școala de lunetiști, șeful meu mă mai oferise pe post de „voluntar” pentru școala de navigație. M-am dus la cursuri fără niciun chef.

Navigația sau, mai simplu, orientarea pe teren este o abilitate importantă în luptă – fără un ofițer navigator, nu știi cum să ajungi la locul bătăliei și cu atât mai puțin cum să pleci de-acolo după ce-ți faci datoria. În eventualitatea unei AD (acțiuni directe), ofițerul navigator stabilește calea optimă de a ajunge la țintă, oferă alternative și îndrumă trupa spre un adăpost de siguranță la sfârșit.

Problema este că ofițerii navigatori din trupele SEAL nu apucă să mai și lupte în AD-ul spre care te îndrumă. La cum sunt gândite lucrurile la noi, ofițerul navigator este pus, de obicei, să rămână în vehicul în vreme ce restul unității dă buzna în casă sau mai știu eu ce face. Asta pentru a fi pregătit în caz că trebuie să plecăm de-acolo rapid.

Nu pot spune că mă încânta ideea de a sta pe locul din dreapta, introducând numere într-un computer. Însă plutonierul voia ca de planificarea rutelor să se ocupe cineva pe care se putea bizui și, când îți cere superiorul să faci ceva, te execuți.

Mi-am petrecut prima săptămână de la școala de navigație încruntându-mă la birou, în fața unui laptop Toughbook, învățând funcțiile computerului, cum să mă conectez la GPS și cum să manipulez imaginile din satelit și hărțile. De asemenea, am învățat cum să iau imagini și să le copiez în PowerPoint pentru ședințe informative și alte cele.

Da, chiar și membrii SEAL folosesc PowerPoint.

Cea de-a doua săptămână a fost puțin mai interesantă. Am condus prin oraș – eram în San Diego –, făcând tot felul de planuri și urmând diverse rute. Nu vreau să pară ceva nemaipomenit – era important, într-adevăr, dar nu foarte palpitant.

Ironia sortii a făcut ca tocmai datorită abilităților mele de orientare să fiu trimis în Irak înaintea tuturor.

RĂSPÂNDIND MOARTE

Înapoi în război

Spre sfârșitul pregătirii am aflat că la Bagdad se forma o nouă unitate, care urma să întreprindă raiduri asupra suspecților de terorism și a liderilor rezistenței. Ea avea să fie condusă de GROM, unitatea de operațiuni speciale a polonezilor. Deși polonezii urmau să se ocupe de chestiile mai anevoioase, aveau totuși nevoie de lunetiști și de ofițeri de orientare. Astfel că în septembrie 2004 am fost luat din plutonul meu și trimis în Irak să ajut trupele GROM în calitate de ofițer de orientare. Restul plutonului avea să plece abia peste o lună; trebuia să ne întâlnim acolo.

Nu mi-a venit ușor să plec de lângă Taya. Ea era încă în convalescență după naștere. Însă consideram că datoria mea de SEAL era mai importantă. Voiam să revin în focul luptei. Voiam să mă duc la război.

În acel moment, deși îmi iubeam fiul, nu mă legasem încă sufletește de el. Nu am fost unul dintre acei tați care vor să simtă cu mâna lor când fătul lovește în burta mamei. Trebuie să cunosc bine de tot pe cineva, chiar și din sângele meu, înainte să las jos garda (emoțional vorbind).

Lucrurile s-au schimbat cu timpul, dar în acele clipe nu conștientizasem încă ce însemna cu adevărat să fii tată.

În general, când trupele SEAL pleacă sau revin din misiune, o fac foarte discret – e în natura operațiunilor speciale. De obicei, nu se strânge prea multă lume în afară de rudele apropiate; uneori nici măcar acelea. În cazul de față, dată fiind plecarea mea timpurie, s-a nimerit să trec pe lângă un mic grup de protestatari ce demonstra împotriva războiului. Ei aveau pancarte în care eram făcuți ucigași de copii, criminali și mai știu eu cum, și protestau împotriva trupelor care plecau la luptă.

Însă nu protestau împotriva cui trebuia. Nu noi am votat în Congres; nu noi am votat în favoarea declanșării războiului.

Eu m-am înrolat ca să apăr această țară. Nu eu aleg războaiele. Întâmplarea face să-mi placă lupta. Dar nu eu îmi aleg bătăliile. Voi mă trimiteți acolo.

Nu m-am putut abține să nu mă întreb de ce nu protestau oamenii ăștia împotriva reprezentanților lor din Congres sau la Washington. Protestele împotriva celor care aveau ordine să-i apere... haide să spunem că mi-au lăsat un gust amar.

Îmi dau seama că nu toată lumea gândea așa. Am văzut pancarte de sprijinire a trupelor pe unele case, pe care scria „Vă iubim” și alte cele. Și erau destule plecări și sosiri întâmpinate cu lacrimi și respect, unele chiar la televizor. Însă pe acei protestatari ignoranți i-am reținut peste ani.

În plus, aș vrea să menționez că nu mă deranjează faptul că trupele SEAL nu au parte de tam-tam la plecare sau la sosire. Noi suntem profesioniști discreți; operăm în secret și

invitarea mass-mediei la aeroport nu face parte din program.

Totuși, ar fi frumos să ni se mai și mulțumească din când în când pentru felul în care ne facem treaba.

Irak

În Irak se întâmplaseră multe de când plecasem eu, în primăvara anului 2003. Țara fusese eliberată de sub jugul lui Saddam Hussein și al armatei acestuia odată cu căderea Bagdadului, în data de 9 aprilie a acelui an. Însă diverse forțe teroriste au continuat (sau au început) să lupte după înlăturarea lui Saddam. Se luptau atât cu alți irakieni, cât și cu trupele americane care încercau să reinstaureze stabilitatea în țară. Unii erau foști membri ai armatei lui Saddam și ai Partidului Ba'ath pe care acesta îl condusese. Erau fedayeeni, membri ai unui grup paramilitar de rezistență pe care dictatorul îl organizase înainte de război. Erau grupuri mici și prost organizate de gherilă cunoscute tot sub numele fedayeeni, deși, tehnic vorbind, nu aveau nicio legătură cu organizația lui Saddam. Cu toate că erau aproape în exclusivitate musulmani, păreau mânați mai degrabă de naționalism decât de religie.

Apoi mai erau grupurile constituite pe o bază religioasă. Acestea se identificau drept mujahedine, ceea ce înseamnă, practic, „oameni aflați în jihad” – sau ucigași în numele Domnului. Ei se concentrau pe omorârea americanilor și a musulmanilor care nu credeau în ramura specifică de islam în care credeau ei.

Mai era și Al-Qaeda din Irak, un grup în mare parte străin, care vedea în război un bun prilej de a mai omorî americani. Aceștia erau musulmani sunniți radicali loiali lui Osama bin Laden, liderul terorist care nu mai are nevoie de vreo prezentare și pe care trupele SEAL l-au găsit și l-au executat după cum merita în 2011.

Mai erau și iranienii, cu Garda lor Republicană, care luptau – uneori direct, de cele mai multe ori prin interpuși – pentru a omorî americani și a prelua puterea politică în Irak.

Sunt sigur că mai erau și mulți alții printre cei care au ajuns să fie cunoscuți în mass-media drept „insurgenți”. Toți ne erau dușmani.

Nu am stat niciodată să mă gândesc prea mult cine ațintea arma spre mine sau cine planta vreun IED. Mi-era de ajuns să știu că voiau să mă omoare.

Saddam a fost capturat în decembrie 2003.

În 2004, Statele Unite au predat formal autoritatea guvernului provizoriu, oferindu-le înapoi irakienilor controlul asupra țării, cel puțin teoretic. Însă insurgența s-a intensificat dramatic în acel an. În acea primăvară s-au purtat câteva bătălii la fel de încrâncenate precum cele din timpul invaziei inițiale.

În Bagdad, un cleric šiit conservator pe nume Muqtada al-Sadr a constituit o armată de adepți fanatici și i-a îndemnat să îi atace pe americani. Sadr era deosebit de puternic într-o parte a Bagdadului cunoscută ca Sadr City, o mahala botezată după numele tatălui său, Mohammad Mohammad Sadeq al-Sadr, mare ayatollah și oponent al regimului lui Saddam în anii '90. O zonă extrem de săracă, chiar și după standarde

irakiene, Sadr City era înțesat cu șiiți radicali. Fiind cam cât o jumătate din Manhattan, Sadr City era localizat la nord-est de Zona Verde din Bagdad, de cealaltă parte a Canalului Armatei și a străzii Imam Ali.

Multe dintre locurile în care trăiesc irakienii de rând, chiar dacă sunt considerate de clasă mijlocie, arată ca niște mahalale pentru americani. Deceniile de domnie ale lui Saddam au transformat o țară ce ar fi putut fi destul de bogată datorită rezervelor sale de petrol într-una foarte săracă. Chiar și în zonele mai răsărite din orașe există multe străzi neasfaltate și clădirile sunt destul de părăginite.

Sadr City este o adevărată mahala, chiar și pentru Irak. Inițial a fost o zonă rezidențială destinată sărmanilor, iar la momentul izbucnirii războiului ajunsese un refugiu pentru șiiți, care erau discriminați de guvernul predominant sunnit al lui Saddam. După începerea războiului, în zona respectivă s-au mutat și mai mulți șiiți. Am văzut rapoarte în care se estima că peste două milioane de oameni locuiau pe cei aproximativ 20 de kilometri pătrați.

Dispuse într-o rețea de linii, străzile au între cincizeci și o sută de metri lungime. Mai toate zonele au clădiri aglomerate, cu 2-3 etaje. Construcția era făcută de mântuială; chiar și la cele mai arătoase clădiri liniile decorative nu corespundeau de la un capăt la altul. Multe străzi sunt niște canalizări deschise, cu resturi menajere pretutindeni.

Muqtada al-Sadr a lansat ofensiva împotriva forțelor americane în primăvara anului 2004. Oamenii lui au reușit să omoare niște soldați americani și un număr mult mai mare de irakieni înainte ca fanaticul lider să ordone încetarea focului în iunie. În termeni militari, ofensiva lui a eșuat, dar insurgenții și-au păstrat poziția puternică din Sadr City.

Între timp, insurgenții sunniți au pus stăpânire pe provincia al-Anbar, o regiune mare din țară aflată la vest de Bagdad. Erau cu precădere puternici în orașele de acolo, inclusiv în Ramadi și Fallujah.

Tot în acea primăvară americanii au fost șocați de imaginea cadavrelor pângărite a patru antreprenori spânzurați de un pod din Fallujah. A fost un preambul pentru ce avea să urmeze. Pușcașii marini au pătruns în oraș la scurtă vreme după aceea, însă li s-a ordonat să își înceteze operațiunile de acolo după lupte grele. S-a estimat că în acel moment controlau vreo 25 din oraș.

La retragerea lor, trupele irakiene au intrat în oraș ca să preia controlul. Teoretic, ele ar fi trebuit să îi împiedice pe insurgenți să pătrundă acolo. În realitate însă, lucrurile nu au stat deloc așa. Deja în toamna aceluiași an orașul era locuit aproape în totalitate de insurgenți. Fallujah devenise mai periculos pentru americani decât fusese în primăvară.

Când am plecat spre Irak în septembrie 2004, unitatea mea începuse pregătirile pentru o nouă operațiune de pacificare a orașului, o dată pentru totdeauna. Dar eu m-am dus să lucrez cu polonezii la Bagdad.

Alături de GROM

— *Kyle, vii și tu.*

Subofițerul polonez care ținuse ședința informativă își mângâie barba stufoasă,

arătând spre mine. Eu nu înțelegeam prea multă polonă, iar el nu vorbea o engleză extraordinară, dar mesajul părea să fie clar – voiau să îmi însoțesc în casă în operațiunea respectivă.

— Oh, da! am exclamat eu.

El a surâs. Unele expresii sunt universale.

După o săptămână pe teren, fusesem promovată de la ofițer de orientare la membru al trupei de asalt. Eram în culmea fericirii.

Orientarea rămăsese în sarcina mea în continuare. Trebuia să găsec o rută sigură spre casa pe care o vizam, atât la dus, cât și la întoarcere. În timp ce insurgenții erau activi în zona capitalei, luptele scăzuseră în intensitate și nu apăruse încă pericolul uriaș al IED-urilor și al ambuscadelor întâlnite prin alte părți. Totuși, situația se putea schimba în orice clipă și eram foarte atent în plănuirea rutelor.

Am urcat în vehiculele Hummer și am pornit. Stăteam pe locul din dreapta șoferului. Învățasem destulă polonă cât să îmi dau indicații – *Prawo kolei*: „Fă dreapta” – și să-l îndrum pe străzi. Țineam laptopul în poală; în dreapta aveam brațul oscilant al unei mitraliere. Scoseserăm portierele Hummer-ului ca să ne înlesnim urcarea, coborârea și tirul. Pe lângă armele din dreapta mea și din spate, mai era o turelă de .50.

Am ajuns la destinație și am coborât din vehicul. Eram nerăbdător să reintru în focul luptei.

Polonezii m-au pus cam al șaselea sau al șaptelea în rând. Dezamăgitor. Când ești atât de în spate nu prea ai parte de acțiune. Dar nu aveam de gând să mă plâng de asta.

Cei din GROM iau casele cu asalt aproape la fel ca trupele SEAL. Există mici variații, pe ici, pe colo: felul în care vin de după colț, de exemplu, și modul de acoperire a camarazilor în timpul unei operațiuni. Însă principalul rămâne violența acțiunii. Surprinde ținta, lovește-o tare și repede, preia controlul.

Ce îmi place la ei e versiunea lor de grenade luminoase. Grenadele paralizante americane explodează cu o străfulgerare de lumină și cu un zgomot răsunător. Grenadele poloneze, în schimb, produc o serie de explozii. Noi le-am poreclit „șapte bubuituri”. Sună ca un tir intens de armă. Am încercat să iau cât mai multe de la ei când a sosit clipa despărțirii.

Am pornit în momentul în care s-a activat grenada. Am intrat pe ușă și l-am zărit pe subofițer dând indicații trupei. Mi-a făcut semn să avansez, iar eu am fugit să îmi securizez camera.

Aceasta era goală.

Totul era în regulă.

Am coborât înapoi la parter. Câțiva camarazi de-ai mei îl găsiseră pe tipul după care veniserăm și îl urcau deja într-un Hummer. Ceilalți irakieni din casă încremeniseră, speriați de moarte.

După ce am ieșit afară, am sărit în Hummer și am început să dau indicații pentru revenirea la bază. Misiunea se desfășurase fără incidente, dar cei din GROM o consideraseră un botez al focului pentru mine – din acea clipă am fost privit ca un membru deplin al trupei.

Votcă poloneză cu urină de bivol

Am participat la acțiuni directe încă două săptămâni și jumătate, dar într-una singură am avut cât de cât probleme. Am dat de un tip pus pe hartă când am intrat într-o casă. Din nefericire pentru el, nu avea la dispoziție decât pumnii. S-a trezit în fața unui pluton de soldați, înarmați până în dinți și cu veste antiglonț. Era fie prost, fie curajos; poate câte puțin din amândouă.

Trupele GROM l-au aranjat rapid. Un dobitoc în minus pe lista de suspecti dați în urmărire.

Am săltat tot felul de suspecti – finanțatori de-ai Al-Qaeda, constructorii de bombe, insurgenți locali și străini – odată am încărcat o mașină întreagă cu ei.

Tipii din trupele GROM semănau foarte mult cu membrii SEAL: extrem de profesioniști la muncă și foarte puși pe chefuit în timpul liber. Aveau toți votcă poloneză și le plăcea în special marca Zubrówka.

Zubrówka este o marcă veche de sute de ani, deși n-am văzut-o niciodată în America. În fiecare sticlă este un fir de iarba-bivolului cules de pe aceeași pășune din Polonia. Iarba-bivolului ar trebui să aibă proprietăți medicinale, dar amicii mei din GROM mi-au relatat o poveste mult mai colorată – sau poate incoloră. Din spusele lor, bizonul european cunoscut sub numele zimbru cutreieră pe acea pășune și se urinează pe iarbă. Distilatorii pun firele în sticle pentru un plus de savoare. (De fapt, în timpul procesului, anumite ingrediente din iarba-bivolului sunt neutralizate, rămânând doar aroma. Însă amicii mei nu mi-au zis asta – poate că era prea greu de tradus.)

Am fost destul de sceptic inițial, dar votca s-a dovedit a fi pe cât de fină, pe atât de tare. Era un argument serios în favoarea afirmației lor, cum că rușii habar n-au despre votcă și că votca poloneză e mai bună.

Fiind american, în mod oficial nu ar fi trebuit să beau. (Și, *oficial*, nici nu am băut.)

Regula asta idioată nu se aplica decât militarilor americani. Nu puteam să ne luăm nici măcar o bere. Toți ceilalți membri ai coaliției, polonezi sau nu, puteau.

Din fericire, membrilor GROM le făcea plăcere să împartă băutura. Tot ei se duceau la magazinul duty-free din aeroportul Bagdad și cumpărau bere, whisky sau ce mai doreau americanii care lucrau cu ei.

Am legat o prietenie strânsă cu unul dintre lunetiștii lor, pe nume Matthew (își luau cu toții nume false drept măsură de securitate). Am petrecut mult timp vorbind despre diverse puști și scenarii. Ne-am comparat notițele, văzând cum acționau ei, ce arme foloseau și așa mai departe. Mai târziu, am făcut un pic instrucție cu ei și le-am împărtășit câteva informații cu privire la modul de operare al trupelor SEAL. I-am învățat cum ne construim noi adăposturile în case și le-am arătat câteva tactici pe care să le perfecționeze la întoarcerea acasă. Am lucrat mult cu „săritori” – ținte ce sar pe neașteptate – și cu „mișcătoare” – ținte ce se mișcă de la stânga la dreapta și viceversa.

Cel mai interesant mi s-a părut să observ cât de bine comunicam între noi fără ajutorul cuvintelor, chiar și în timpul operațiunilor. Se întorceau și îmi făceau semn cu

mâna să înaintezi sau să mă retrag. Dacă ești profesionist, nu trebuie să îți se spună ce-ai de făcut. Intuiești asta din comportamentul celorlalți și reacționezi.

Echipat

Lumea mă întreabă mereu ce fel de echipament aveam în Irak. Răspunsul este: depinde. Îmi adaptam echipamentul de la misiune la misiune. Iată ce îmi luam la mine, de obicei:

Pistoale

Pistolul standard al membrilor SEAL era modelul SIG Sauer P226, cu muniție de 9 mm. Deși este o armă excelentă, am considerat că am nevoie de mai multă putere de impact decât îmi oferea calibrul de nouă milimetri, așa că am început să îmi iau arma personală în locul P226. N-are rost să ne ferim – dacă ajungi să folosești un pistol în luptă, înseamnă că situația e deja albastră. S-ar putea să nu mai ai timp să îți calibrezi ținta. Chiar dacă gloanțele mai mari nu îți omoară inamicul, este mult mai probabil să îl pună la pământ când îl nimerеști.

În 2004, mi-am adus cu mine un Springfield TRP Operator, care funcționa cu cartușe de calibru .45. Aceasta era o armă model 1911, cu mâner personalizat și cu un sistem ce îmi îngăduia să adaug o combinație de lumină și laser. Neagră, avea o țevă dreaptă și era o armă excelentă – până când a încasat-o în locul meu în Fallujah.

Am reușit să o repar totuși – modelele Springfield sunt foarte rezistente. Însă nu am vrut să-mi forțez norocul, așa că am înlocuit-o cu un SIG P220: arată aproape la fel ca un P226, numai că folosește muniție de calibru .45.

Purtarea pistolului

În primele două misiuni, am avut un toc lipit de picior. (Genul acesta de toc stă lipit de partea superioară a coapsei, fiind ușor de atins cu mâna de tragere.) Problema cu acel gen de toc este că tinde să se miște mult. În timpul luptei sau chiar dacă sari pe loc, centura alunecă pe picior. Așa că după primele două misiuni, am trecut la un toc de șold. Astfel știam în permanență unde mi-era arma.

Echipamentul medical

Orice soldat are propria „trusă de pană”, un mic set de ustensile medicale. Aveai mereu la tine strictul necesar pentru tratarea unei răni prin împușcare – bandaje pentru diverse răni, perfuzii, medicamente de coagulare. Trebuia să o ai mereu la îndemână – nu voiai ca persoana care te ajută să fie nevoită să o caute. Eu o țineam pe-a mea în buzunarul din dreapta de la pantaloni, sub toc. Dacă eram împușcat, camarazii mei puteau să taie partea de jos a buzunarului și să scoată trusa. Așa se proceda în general.

Când tratezi pe cineva pe câmpul de luptă înainte să ajungă un infirmier sau un medic la fața locului, folosești întotdeauna trusa rănitului. Dacă folosești trusa ta, de

unde poți ști dacă nu-ți va trebui pentru altcineva (sau chiar pentru tine) în curând?

Vesta și echipamentul antiglonț

În timpul primei mele misiuni, vesta mea antiglonț avea sistem MOLLE atașat. (MOLLE vine de la Modular Lightweight Load-carrying Equipment^{20}, un acronim pretențios pentru un sistem de plase de care pot fi atașate diverse cartușiere și piese de echipament, și care îți permite astfel să ți-l personalizezi. Termenul *MOLLE* în sine este o marcă înregistrată pentru sistemul dezvoltat și produs de Natick Labs. Totuși, multă lume îl utilizează pentru a descrie orice sistem similar.)

În misiunile ce au urmat, am avut o vestă antiglonț separată cu un echipament Rhodezian separat. (Rhodezian se referă la o vestă ce îți permite să montezi un MOLLE sau ceva asemănător acestuia. Principiul de bază este că îți poți personaliza modul în care îți transporti lucrurile.)

Vesta separată îmi permitea să îmi scot echipamentul și să îl las pe jos, fără să rămân neprotejat. Astfel îmi era mai ușor să mă întind, având totodată la îndemână tot ce-mi trebuia. Când treceam la pușca prevăzută cu lunetă, fiind nevoit să mă întind în spatele ei și privind prin lunetă, desfăceam chingile și desprindeam vesta. Așa aveam mai ușor acces la muniția din cartușiere. Vesta îmi rămânea pe umeri, în momentul în care mă ridicam.

(O scurtă notă despre vesta antiglonț – vesta oferită de marină are o reputație proastă: cade de pe umeri. Ținând cont de asta, părinții soției mele au dat dovadă de o mare generozitate și mi-au cumpărat o vestă Dragon Skin după cea de-a treia misiune. Este o vestă foarte grea, dar extrem de eficientă, cea mai bună pe care o poți avea.)

Aveam un aparat GPS la încheietura mâinii, unul de rezervă în vestă și chiar și o busolă, oricât de demodat ar suna. Am folosit cam două perechi de ochelari de protecție pe misiune; au miniventilatoare instalate pe interior cu scopul de a menține circulația aerului și de a preveni formarea condensului. Și, bineînțeles, aveam un briceag – am primit un Microtech după ce am absolvit cursul BUD/S – și lame fixe Emerson și Benchmade, în funcție de misiune.

Din echipament mai făcea parte și un panou pătrat VS-17, folosit pentru alertarea piloților, ca ei să nu tragă în noi. Măcar teoretic.

Inițial, încercam să nu țin nimic la cingătoare, preferând să-mi pun cartușierele suplimentare de pistol într-un alt toc lipit de picior. (Îl prindeam destul de sus, încât să pot avea acces la buzunarul de pe piciorul stâng.)

Nu am purtat niciodată apărătoare de urechi în Irak. Ale noastre aveau circuite ce înăbușeau zgomotele. Deși era posibil să auzi focurile trase de inamic, microfonul care capta acele sunete era omnidirecțional. Asta însemna că nu îți dădeai seama din ce direcție veneau împușcăturile.

În ciuda a ceea ce crede soția mea, chiar am purtat cască din când în când. Recunosc, nu s-a întâmplat prea des. Era o cască standard, incomodă și eficientă doar împotriva

celor mai anemice împuşcături și fragmente de șrapnel. Ca să nu-mi mai joace pe cap, am legat-o cu ajutorul unor bucșe Pro-Tec, însă tot era agasant să o port pe perioade lungi de timp. Era un surplus de greutate pe capul meu, împiedicându-mă să mă concentrez când eram de gardă.

Văzusem că gloanțele, chiar și cele de pistol, puteau străpunge foarte ușor o cască, iar asta nu mă stimula deloc să îndur disconfortul. Noaptea reprezenta o excepție de la regulă. Purtam cascheta ca să am de ce să îmi agăț binoclul cu infraroșu.

În restul timpului purtam, de obicei, o șapcă de baseball: cu un simbol Cadillac adaptat ca logo al unității. (Deși oficial eram Plutonul Charlie, obișnuiam să adoptăm nume alternative care începeau cu aceeași literă sau cu același sunet: Charlie devenea Cadillac etc.)

De ce o șapcă de baseball?

Nouăzeci la sută din *a fi* șic înseamnă să arăți șic. Și arăți mult mai șic cu o șapcă de baseball pe cap.

Pe lângă șapca mea Cadillac, mai aveam una preferată – o șapcă de la o trupă de pompieri din New York care își pierduse câțiva oameni în 11 septembrie 2001. Tatăl meu făcuse rost de ea în timpul unei vizite, după atacuri, la „Bârlogul Leului”, o remiză istorică de pompieri. Acolo s-a întâlnit cu membrii Echipajului 23; când pompierii au auzit că fiul lui pleca la război, au insistat să ia șapca.

— Spuneți-i să le-o plătească irakienilor, cu vârf și îndesat, i-au zis ei.

Dacă îmi citesc cumva cartea, vreau să știe că așa am făcut.

Aveam un ceas G-Shock la mână. Ceasul negru și cureaua lui din cauciuc înlocuiseră modelul Rolex Submariner ca parte a echipamentului SEAL standard. (Un prieten de-al meu, care socotea că era mare păcat ca tradiția să moară, mi-a făcut cadou unul recent. Încă mă simt ciudat cu Rolexul la mână, dar este o aducere-aminte pentru predecesorii mei.)

Când se lăsa frigul, îmi luam o geacă de-a mea – model North Face –, deoarece, dacă vă vine să credeți, mi-a fost greu să-i conving pe cei din mafia de la intențență să îmi dea echipament de vreme rea. Însă despre asta voi povesti altă dată.

Îmi introduceam un M-4 și zece cartușiere (trei sute de cartușe) în compartimentele din față ale plasei. Îmi mai luam în buzunarele respective aparatul de radiorecepție, câteva lanterne și blițul electronic. (Acesta din urmă poate fi folosit noaptea pentru semnalizarea altor unități sau aparate de zbor, a vaselor, bărcilor și așa mai departe. De asemenea, el poate fi utilizat și la identificarea trupelor aliate.)

Dacă aveam la mine o pușcă prevăzută cu lunetă, îmi luam și vreo două sute de cartușe în rucsac. Când luam Mk-11 în loc de Win Mag sau de .338, nu mă mai încărcăm și cu M-4. În acel caz, țineam cartușele pentru pușca prevăzută cu lunetă în plasă, mai la îndemână. Muniția era completată cu trei cartușiere pentru pistol.

Purtam bocanci de cățărare Merrill. Erau comozi și rezistenți, tocmai buni pentru misiune.

Trezește-te, Kyle!

La vreo lună după ce mă alăturasem trupelor GROM, am fost trezit brusc din somn. Cineva îmi scutura tare umărul.

Am sărit în capul oaselor, gata să-l pun la pământ pe cel care se furișase în camera mea.

— Calmează-te, mi-a zis locotenent-comandantul, el fiind cel care mă trezise. Era și el membru SEAL, și îmi era superior. Trebuie să te îmbraci și să vii în biroul meu.

— Da, să trăiți, am bâiguit eu.

Mi-am tras pe mine niște pantaloni scurți, mi-am pus în picioare șlapii și m-am dus în birou.

Credeam că intrasem în bucluc, deși nu știam sigur pentru ce anume. Nu fusesem deloc indisciplinat cât lucrasem cu polonezii, nu mă încăierasem cu nimeni. Mi-am bătut capul până am ajuns în biroul lui, pregătit să mă apăr. Când am ajuns însă acolo, tot nu știam ce să spun.

— Kyle, trebuie să îți iei pușca ta cu lunetă și să-ți faci bagajul, mi-a zis locotenent-comandantul. Pleci la Fallujah.

Apoi a început să-mi dea detaliile operaționale. Pușcașii marini plănuiau o ofensivă de amploare și aveau nevoie de ajutorul lunetiștilor.

„Oh, ce grozav o să fie! O să omorâm o grămadă de băieți răi. Iar eu o să fiu în toiul luptei”, m-am gândit eu.

O tabără militară

Din punct de vedere istoric, au existat două bătălii pentru Fallujah. Prima s-a desfășurat în primăvară, după cum menționam mai devreme. Din considerente politice, generate în marea lor parte de reportaje denaturate și de o propagandă arabă acerbă, pușcașii marini au fost siliți să își oprească ofensiva la scurt timp după începerea ei, cu mult înainte ca ea să își atingă scopul de a alunga insurgenții din oraș. În locul pușcașilor marini au fost aduse trupe irakiene loiale guvernului interimar, care ar fi trebuit să preia controlul asupra orașului.

Însă planul nu a funcționat. Aproape concomitent cu retragerea pușcașilor marini, insurgenții au ocupat complet Fallujah. Civili care nu aveau legături cu insurgența au fost uciși sau au fugit din oraș. Toți cei care își doreau pacea – toți cei cu o fărâmbă de rațiune – au plecat cât de repede au putut sau au fost omorâți.

Provincia Al-Anabar, regiunea în care se situa orașul, era înțesată de insurgenți de toate felurile. Mulți erau mujahedini irakieni, dar printre ei se mai găseau și persoane de alte naționalități, membre ale „Al-Qaeda din Irak” sau ale altor grupuri radicale. Șeful organizației Al-Qaeda din Irak, Sheikh Abdullah al-Janabi, își avea sediul în oraș. Un iordanian care luptase alături de Osama bin Laden în Afganistan, individul era determinat să omoare americani. (În pofida numeroaselor rapoarte ce susțin contrariul, din câte se știe până în prezent, Sheikh Abdullah al-Janabi a scăpat din Fallujah și este încă în libertate.)

Insurgenții erau un amestec de teroriști și bande de infractori. Plantau IED-uri,

răpeau oficiali și familiile acestora, atacau convoaie americane, omorau irakieni care nu le împărtășeau credința sau opiniile politice – orice le trecea prin cap. Transformaseră Fallujah în bârlogul lor, o anticapitală a Irakului dedicată răsturnării guvernului interimar și împiedicării organizării alegerilor libere.

Provincia Al-Anabar și, mai specific, zona generală din jurul orașului Fallujah a devenit cunoscută în mass-media drept Triunghiul Sunnit. Asta-i o aproximare *foarte* vagă a zonei respective – cuprinsă între Bagdad, Ramadi și Baqubah – și a compoziției etnice.

(Câteva informații despre religia islamică din Irak: existau două grupuri principale de musulmani în Irak, sunniții și șiiții. Înainte de război, șiiții locuiau în marea lor majoritate în sud și est, de la Bagdad până la granițe, iar sunniții dominau împrejurimile Bagdadului și regiunea de nord-vest. Cele două grupuri coexistau, detestându-se însă reciproc. Deși șiiții erau majoritari, în timpul regimului lui Saddam ei au fost discriminați și nu li s-a permis ocuparea unor funcții importante. Ceva mai spre nord, zona era dominată de kurzi, care, deși sunniți în marea lor parte, au tradiții separate și nu se consideră irakieni. Saddam îi socotea un popor inferior; în timpul unei suprimări politice, el a ordonat folosirea armelor chimice, ducând o campanie oribilă de epurare etnică.)

Deși foloseau Fallujah ca bază de atac a regiunii înconjurătoare și a Bagdadului, insurgenții își petreceau foarte mult timp fortificând orașul, pentru a putea rezista unui alt atac. Își făceau rezerve de muniție și arme, pregăteau IED-uri și consolidau case. Se plantau mine, iar drumurile erau închise în scopul utilizării lor pentru ambuscade. „Găuri de șobolan” erau create în pereții clădirilor lipite, permițându-le insurgenților să treacă dintr-o casă în alta fără să iasă pe străzi. Multe dintre moscheile orașului, dacă nu chiar toate, au fost transformate în buncăre fortificate, insurgenții știind că americanii respectau lăcașele de cult și evitau să le atace. Un spital a fost transformat în sediu al insurgenței, fiind folosit ca bază de operațiuni pentru aparatul de propagandă al insurgenților. Pe scurt, orașul era o fortăreață teroristă în vara anului 2004.

De fapt, insurgenții erau atât de încrezători, încât lansau în mod regulat atacuri cu rachete împotriva bazelor americane din zonă și organizau ambuscade pentru convoaiele de pe șoselele principale. În cele din urmă, comandamentul american a decis că nu se mai putea continua așa și că Fallujah trebuia reocupat.

Planul lor s-a numit Furia Nălucii. Orașul avea să fie încercuit, pentru a împiedica aprovizionarea cu resurse și trupe a inamicului. Insurgenții din Fallujah aveau să fie scoși din văgăunile lor și nimiciți.

Deși pușcașii marini din Divizia I-a formau grosul forței de atac, lor li s-au adăugat membri ai tuturor celorlalte arme. Lunetiști SEAL au fost introduși în grupuri de asalt de-ale pușcașilor, oferindu-le acestora supraveghere și efectuând misiuni specifice lunetiștilor.

Pușcașii marini și-au petrecut câteva săptămâni pregătindu-se de asalt, lansând o gamă variată de operațiuni pentru inducerea în eroare a insurgenților. Băieții răi știau că li se pregătea ceva, dar nu cunoșteau de unde avea să vină lovitura și nici când. Partea de est a orașului era puternic fortificată, iar inamicul a crezut, probabil, că în

partea aceea avea să fie lansat atacul.

Însă atacul urma să se producă dinspre nord-vest, ținând către inima orașului. Acolo mă îndreptam și eu.

Cum am ajuns acolo

După ce am primit instrucțiunile de la locotenent-comandant, mi-am strâns imediat echipamentul, apoi am ieșit din clădire și m-am îndreptat spre camioneta care aștepta să mă ducă la elicopter. Un 60 – un Blackhawk H-60 – ne aștepta, pe mine și pe un alt tip care lucrase cu trupele GROM, un specialist în comunicații pe nume Adam. Ne-am privit și ne-am zâmbit. Eram nerăbdători să intrăm în focul luptei cu adevărat.

Membrii SEAL aflați în Irak întreprindeau călătorii similare, îndreptându-se către marea bază a pușcașilor marini din sudul orașului, și anume Tabăra Fallujah. Își stabiliseră deja propria bază în cadrul taberei când am ajuns eu acolo. Mi-am croit drum prin holurile înguste ale clădirii, poreclită Alamo, încercând să nu dărâm ceva. Pe lângă pereți erau înșirate piese de echipament, cutii cu arme și valize metalice, cutii din carton și navete de suc. Ai fi zis că eram o formație de rock aflată în turneu, pregătind un spectacol pe stadion.

Numai că noi pregăteam un spectacol pirotehnic de mare efect.

În afară de lunetiștii din Trupa 3, mai fuseseră aduși oameni din Trupele 5 și 8 ca să se alăture asaltului. Îi știam deja pe cei mai mulți tipi de pe Coasta de Vest; pe ceilalți am ajuns să îi respect în săptămânile ce au urmat.

Nivelul de energie era intens. Toată lumea era nerăbdătoare să intre în luptă și să-i ajute pe pușcașii marini.

Frontul de acasă

Pe măsură ce se apropia începutul bătăliei, gândurile îmi zburau la soția și la fiul meu. Băiețelul meu creștea. Taya începuse să-mi trimită fotografii și videoclipuri prin care îi înregistrase progresele. Îmi mai trimitea imagini și prin e-mail, ca să am la ce mă uita.

Revăd acum cu ochii minții acele videoclipuri – stătea întins pe spate, dând din mâini și din picioare, ca și cum ar fi alergat, cu un zâmbet larg pe față.

Era un puști extrem de energic. Exact ca taică-său.

Ziua Recunoștinței, Crăciunul – în Irak, acele date nu mai însemnau mare lucru pentru mine. Însă în acele zile era diferit: fiul meu se născuse și eu nu eram alături de el nici de sărbători. Cu cât eram plecat mai mult, cu cât îl vedeam crescând mai mare, cu atât voiam să-l ajut să crească mai repede – să fac toate lucrurile pe care le face un tată pentru fiul lui și împreună cu el.

Am sunat-o pe Taya în timp ce așteptam declanșarea asaltului.

A fost o conversație scurtă.

— Uite ce-i, iubito, nu pot să-ți spun unde merg, dar voi fi plecat o vreme, i-am zis eu. Urmărește știrile și-ți vei da seama și singură. Nu știu când vom putea vorbi din nou.

Trebuia să se mulțumească doar cu atât momentan.

Începe

În seara zilei de 7 noiembrie m-am înghesuit într-un Amtrac cu o duzină de pușcași marini și cu câțiva membri SEAL, toți pregătiți de luptă. Vehiculul mare și blindat a prins viață, pornind încet spre capătul unei coloane de mașini blindate ce ieșea din tabără la nord de oraș, în plin deșert.

Stăteam față în față pe banchete, în interiorul sărăcăcios. Un al treilea rând fusese îngrămădit în mijlocul compartimentului. Modelul AAV-7A1 nu era tocmai o limuzină de lux; încercai să nu-i înghesui pe tipii de lângă tine, dar nu aveai foarte multe opțiuni. Înghesuit nu-i cel mai potrivit termen. Din fericire, aproape toată lumea din vehicul făcuse duș recent.

La început, a fost frig – era noiembrie, iar pentru un texan ca mine părea să fie ger –, dar după câteva minute radiatorul ne-a încălzit și am fost nevoiți să cerem ca temperatura să fie coborâtă puțin. Mi-am lăsat rucsacul jos. Cu pușca Mk-11 proptită între picioare și cu casca pe fund, îmi improvizasem o pernă. Am încercat să trag un pui de somn. Dacă-ți închizi ochii, timpul parcă zboară mai iute.

Nu am apucat să dorm ca lumea. Din când în când mai aruncam câte o privire spre ferestrele de pe ușa din spate, însă nu puteam vedea dincolo de tipii care stăteau acolo. Nu am pierdut mare lucru – oricum, ei nu vedeau decât restul coloanei, un nor de praf și câteva porțiuni de deșert. Exersaserăm împreună cu pușcașii marini vreo săptămână, repetând totul, de la urcarea și coborârea din vehiculele lor până la identificarea încărcăturilor cu care puteam să tragem prin pereții clădirilor. În pauze lucram la radiocomunicații și la strategia generală, făcând schimb de idei cu privire la cea mai bună acoperire pe care le-o puteam oferi trupelor, dar luând și decizii tactice de probă, cum ar fi dacă să tragem de la ultimul etaj al clădirilor sau de la penultimul.

Așadar, eram pregătiți, dar, așa cum se întâmplă adeseori în armată, eram în modul „grăbiți-vă și așteptați”. Vehiculele cu șenile ne-au dus până la nord de Fallujah, apoi s-au oprit.

Am rămas acolo vreme de câteva ore. Simțeam crampe în fiecare mușchi din corp. Într-un final, cineva a decis că puteam coborî rampa ca să ne dezmoțim puțin. M-am dat jos de pe banchetă și m-am dus să pălăvrăgesc cu ceilalți membri SEAL din apropiere.

În cele din urmă, chiar înainte de revărsatul zorilor, am urcat la loc în vehicule și am pornit spre marginea orașului. Adrenalina era la cote maxime în acea cutie de conserve pe șenile. Eram gata să ne luăm la trântă cu inamicul.

Destinația noastră era un complex de apartamente din colțul nord-vestic al orașului. Aflați la vreo opt sute de metri de orașul propriu-zis, clădirile ofereau o panoramă perfectă asupra zonei în care pușcașii marini urmau să își lanseze asaltul: o locație excelentă pentru lunetiști. Nu trebuia decât să le ocupăm.

— Cinci minute! a urlat unul dintre subofițeri.

Mi-am strecurat un braț prin cureaua rucsacului și am apucat bine arma.

Amtracul s-a oprit cu o smucitură. Rampa din spate s-a trântit la pământ și eu am sărit din el, împreună cu ceilalți, țâșnind spre un mic pâlț de copaci și bolovani ca să ne

ascundem. M-am mișcat repede – nu îmi era neapărat teamă că voi fi împușcat, cât că voi fi călcat de vreunul dintre vehiculele care ne aduseseră acolo. Imensele Amtracuri nu păreau dispuse să încetinească pentru nimic în lume.

M-am trântit la pământ, am tras rucsacul lângă mine și am început să scrutez clădirea, căutând orice semn cât de cât suspect. Mi-am plimbat privirea în jurul ferestrelor și al zonei dimprejur, așteptând în tot acest răgaz să fiu împușcat. Între timp pușcașii marini se revărsau din vehiculele lor. Pe lângă mașinile blindate pe șenile mai erau și cunoscutele Hummer, tancuri și zeci de vehicule auxiliare. Pușcașii coborau întruna, năpădind complexul.

Au început să trântesc ușile de perete. Nu auzeam mare lucru, doar ecourile puștilor cu care spărgeau încuietorile. Pușcașii marini reținuseră câteva femei găsite afară, însă în rest curtea din jurul clădirii era goală.

Ochii mei nu se opreau o clipă. Scrutam totul neîntrerupt, încercând să depistez ceva.

Tipul nostru de la comunicații veni și se instalează în apropiere. El monitoriza progresul pușcașilor în timp ce aceștia înaintau prin clădirea de apartamente, securizând-o. Cei câțiva locatari găsiți înăuntru fuseseră scoși de acolo și duși la loc sigur. Nu întâmpinaseră nicio rezistență în interior – dacă erau și insurgenți pe acolo, fie fugiseră când ne văzuseră venind, fie pretindeau că erau irakieni loiali și prieteni ai Statelor Unite.

Pușcașii marini au scos în total 250 de civili din complex, mult mai puțini decât se așteptaseră inițial. Fiecare civil a fost interogat mai întâi. Dacă nu trăsese cu arma de curând (pușcașii căutaseră să vadă dacă aveau urme de praf de pușcă), dacă nu se afla pe vreo listă de suspecti sau dacă nu dădea de bănuit cu ceva, capul familiei primea 300 de dolari și era informat că trebuia să plece de acolo. Conform spuselor unui ofițer de-al pușcașilor, li se îngăduia să se întoarcă în apartament, să-și ia ce aveau nevoie și să plece.

(Câțiva insurgenți cunoscuți au fost capturați și reținuți în timpul operațiunii.)

În timp ce eram pe bermă și scrutam orașul, urmăream orice semn al unui lunetist irakian cunoscut ca Mustafa. Din rapoartele primite, Mustafa era un trăgător de Olimpiadă care își folosea abilitățile împotriva americanilor, a polițiștilor și soldaților irakieni. Existau mai multe videoclipuri în care îi era scos în evidență talentul.

Eu, unul, nu l-am văzut niciodată, însă alți lunetiști au ucis mai târziu un lunetist irakian care corespundea semnalmentelor.

Spre apartamente

— Gata, rosti tipul de la comunicații, într-un final. Vor să intrăm.

Am fugit de lângă copaci până la complexul de apartamente, unde un locotenent SEAL organiza supravegherea. A avea o hartă a orașului și ne-a arătat unde urma să se producă asaltul de a doua zi.

— Trebuie să acoperim zona asta, de aici, ne-a zis el. Duceți-vă și găsiți-vă câte o

cameră din care s-o faceți.

Ne-a indicat o clădire și am plecat. Eu făceam pereche cu un lunetist pe care îl cunoscusem la cursul BUD/S, Ray. (Am folosit acest nume ca să-i protejez identitatea.)

Ray este nebun după arme. Le iubește și le cunoaște foarte bine. Nu sunt sigur cât de bun țintaș este, dar probabil că de-a lungul vremii a uitat mai multe chestii decât am învățat eu vreodată despre arme.

Nu ne mai văzuserăm de ani buni, însă din ce-mi aminteam de la cursul BUD/S mi-am dat seama că ne vom înțelege bine. Trebuie să fii sigur că te poți bizui pe tipul cu care lucrezi – la urma urmei, practic, îți pui viața în mâinile lui.

Un Ranger căruia îi spuneam Ranger Molloy ne adusese puștile și echipamentul într-un Hummer. Veni și îmi dădu .300 Win Mag. Raza mai mare a acestui model față de Mk-11 avea să-mi fie de folos după ce-mi găseam un loc bun din care să trag.

Urcând scările în fugă, am recapitulat situația în minte. Știam pe ce parte a clădirii voiam să fiu și locul aproximativ în care voiam să fiu. Când am ajuns la ultimul etaj – hotărâsem că era mai indicat să trag dintr-o cameră decât de pe acoperiș – am luat-o de-a lungul holului, căutând apartamentul potrivit. Intram și mă uitam să văd dacă exista mobilă înăuntru pe care să o pot folosi ca paravan.

Pentru mine, casa în care mă aflam era doar o parte din câmpul de luptă. Apartamentele și tot ce era în ele nu constituiau decât lucruri ce puteau fi utilizate în atingerea scopului – eliminarea inamicilor din oraș.

Lunetiștii trebuie fie să se întindă, fie să stea jos o lungă perioadă de timp, așa că se impunea să găsesc mobilă care să-mi permită să fac asta cât mai confortabil cu putință. De asemenea, mai ai nevoie și de ceva de care să-ți rezemi pușca. În acest caz, urma să trag de la ferestre, deci trebuia să am o poziție înălțată. În timp ce căutam prin apartament, am găsit o cameră cu un pătuț de copil în ea. Rareori dădeai peste așa ceva și putea fi de mare folos.

Ray și cu mine am răsturnat pătuțul. Asta ne-a oferit o bază. Apoi am scos ușa camerei din țâțâni și am pus-o deasupra. Așadar, aveam o platformă stabilă de pe care să acționăm.

Mai toți irakienii nu dorm în pat; folosesc saci de dormit, saltele groase sau pături puse direct pe podea. Am găsit câteva și le-am așezat pe ușa. Astfel am obținut un pat înălțat, cât de cât confortabil, pe care să ne întindem în timp ce trăgeam. O saltea făcută sul ne oferea un loc pe care să ne rezemăm patul puștilor.

Am deschis fereastra și ne-am pregătit să tragem.

Am hotărât să lucrăm în schimburi de trei ore. Primul a stat de veghe Ray.

Am început să scotocesc prin complex ca să văd dacă găsesc chestii mai acătării – bani, arme, explozibili. Singurul lucru pe care am considerat că merită să-l iau a fost un joc de golf Tiger Woods.

Nu că aș fi fost autorizat să-l iau sau că l-aș fi luat, în mod oficial. Dacă *l-aș fi luat*, m-aș fi jucat pe el până la sfârșitul misiunii. Dacă aș fi făcut asta, s-ar fi putut explica de ce sunt atât de bun la jocul respectiv acum.

Dacă l-aș fi luat.

Am trecut la .300 Win Mag spre sfârșitul după-amiezii. Orașul la care mă uitam avea nuanțe gălbui-cafenii și cenușii, de parcă aș fi privit o fotografie sepia. Multe dintre clădiri (dar nu toate) erau făcute din cărămizi sau acoperite cu stuc de aceeași culoare. Pietrele și carosabilul erau cenușii. Un strat fin de praf din deșert părea să plutească deasupra caselor. Erau copaci și alte forme de vegetație, însă peisajul general arăta ca o colecție de cutii vopsite în culori fade și aruncate în deșert.

Aproape toate clădirile erau case joase, cu un singur etaj, uneori cu două sau trei. Minaretele sau turnurile de rugăciune ieșeau din cenușiul peisajului la intervale neregulate. Ici-colo se vedeau și cupolele moscheilor – aici un ou verde flancat de o duzină de ouă mai mici, colo un nap alb scânteind în lumina asfințitului.

Clădirile erau îndesate pe străduțe înguste, amplasate aproape geometric. Erau pereți peste tot. Orașul era deja de ceva vreme în război și erau multe dărâmături, nu doar pe margini, ci chiar pe arterele principale. Chiar în fața mea, dar dincolo de raza mea vizuală, se afla podul de proastă reputație unde insurgenții pângăriseră cadavrele angajaților Blackwater cu jumătate de an mai devreme. Podul era clădit peste Eufurat, care curgea într-un V inversat la sud de poziția mea.

Prima mea grijă era reprezentată de niște șine de cale ferată aflate la vreo opt sute de metri de clădire. Pe șoseaua de la sud de mine era o bermă și un postament de tren. La est, în stânga, așa cum mă uitam eu pe fereastră, calea ferată se îndrepta spre o gară de triaj aflată în afara părții principale a orașului.

Asaltul pușcașilor marini avea să treacă peste șine, pătrunzând într-o zonă de lângă Eufurat până la o șosea din capătul estic al orașului, marcată de o frunză de trifoi. Această zonă avea o lățime de aproximativ 5,3 km; planul era să străpungem cam 2,5 km, ajungând la Drumul Național 10 până la 10 noiembrie, în ceva mai puțin de trei zile. Poate că nu pare cine știe ce – mai toți pușcașii marini pot parcurge acea distanță în jumătate de oră –, dar drumul trecea printr-o rețea de străzi înțesate de bombe și pe lângă case puternic fortificate. Nu numai că pușcașii se așteptau să fie nevoiți să lupte pentru fiecare casă și fiecare cvartal în parte, însă își dăduseră seama și că situația avea să se înrăutățească, probabil, pe măsură ce avansau. Scoți șobolanii dintr-o gaură și ei se strâng în următoarea. Mai devreme sau mai târziu, nu mai au unde să se ascundă.

Uitându-mă pe fereastră, așteptam cu nerăbdare începerea bătăliei. Voiam să am o țintă. Voiam să trag în cineva.

Nu a trebuit să aștept prea mult.

Din clădirea în care mă aflam, aveam o vedere excelentă spre șinele de cale ferată și spre bermă, și dincolo de acestea, în oraș.

Am început să fac victime îndată ce am trecut la pușcă. Cele mai multe erau în zona din apropierea orașului. Insurgenții intrau în acel perimetru, încercând să ocupe poziții de pe care să atace sau, poate, să spioneze pușcașii. Se aflau la vreo opt sute de metri distanță, dincolo de șinele de cale ferată și sub bermă, crezând, probabil, că nu puteau fi văzuți.

Se înșelau amarnic.

V-am descris deja senzația pe care am avut-o când am tras prima oară în cineva cu

pușca mea cu lunetă; s-ar putea să fi existat o oarecare ezitare în mintea mea, o întrebare aproape subconștientă: „Pot omorî această persoană?”

Însă regulile de angajare erau clare și nu aveam niciun dubiu că bărbatul din cătarea puștii mele era un inamic. Nu conta doar faptul că era înarmat și că se îndrepta spre pozițiile pușcașilor marini, deși acestea erau factorii esențiali din punct de vedere al RDA. Civiii fuseseră avertizați să nu rămână în oraș și, chiar dacă nu toată lumea reușise să scape, evident, în urmă rămăsese doar o mână de nevinovați. Bărbații capabili de luptă și întregi la cap din perimetrul orașului erau aproape toți băieți răi. Ei credeau că ne vor goni, așa cum crezuseră că îi goniseră pe pușcașii marini în aprilie.

După primul foc tras în plin, celelalte au fost mult mai ușor de efectuat. Eu nu trebuie să mă automotivez sau să fac ceva special din punct de vedere mental – mă uit prin lunetă, iau ținta în cătare și ucid inamicul înainte ca el să-mi ucidă vreun camarad.

În ziua aceea am făcut trei victime, iar Ray, două.

Eu țin ambii ochi deschiși când lucrez cu luneta. Cu ochiul drept mă uit prin lunetă, iar cu stângul observ restul orașului. Asta îmi oferea o perspectivă mai bună asupra situației.

În Kilo

După ce pușcașii marini au intrat în oraș, au ajuns în curând pe o poziție unde nu le mai puteam asigura acoperirea din bloc. Am coborât și ne-am pregătit de următoarea fază – pătrunderea în interiorul orașului.

Am fost repartizat în Compania Kilo, ca să ajut unitățile de pușcași din partea vestică a orașului. Acestea reprezentau primul val al asaltului, curățând cvartal după cvartal. O altă companie avea să le calce pe urme, securizând zona și asigurându-se că insurgenții nu se furișau înapoi în urma lor. Ideea era să se elibereze Fallujah cvartal după cvartal.

Proprietățile din această parte a orașului, ca în multe orașe irakiene, erau separate de locuințele vecine prin pereți groși din cărămidă sau din stuc. Se găseau mereu unghere și spărturi în care să se ascundă insurgenții. Curțile din spate, de obicei aplatizate cu pământ bătătorit sau chiar cu ciment, erau niște labirinturi dreptunghiulare. Era un loc uscat și prăfuit, chiar și cu râul din apropiere. Mai toate casele nu aveau apă curentă; rezervorul de apă era plasat pe acoperiș.

Am lucrat cu lunetiști de-ai pușcașilor marini câteva zile din prima săptămână a acelei faze a asaltului. În cea mai mare parte a timpului am făcut echipă cu doi lunetiști de-ai pușcașilor marini și cu un JTAC, un membru SEAL care putea cere raiduri aeriene. Mai aveam și câțiva tipi din trupele auxiliare, pușcași care ne asigurau securitatea și ne ajutau ocazional cu diverse lucruri. Erau pușcași care își doreau să ajungă lunetiști; la sfârșitul misiunii, sperau să fie admiși la școala de lunetiști a pușcașilor marini.

Fiecare dimineață începea cu vreo douăzeci de minute de „focuri” – de mortier, de artilerie, bombe, obuze, rachete –, lansare care reprezenta un tir intens asupra pozițiilor-cheie ale inamicului. Tirul scotea din luptă depozite de muniție sau slăbea punctele în care ne așteptam să întâmpinăm o rezistență mai aprigă. Fuioare negre de fum se înălțau în depărtare, pe locul depozitelor lovite de bombardamente; pământul și

văzduhul se zguduiau de la exploziile secundare.

La început am fost în urma avansului pușcașilor marini. Însă nu a ținut mult și am înțeles că puteam face o treabă mai bună dacă o luam înaintea detașamentului de la sol. Astfel obțineam poziții mai bune, de unde puteam surprinde orice insurgenți care ar fi încercat să se ralieze trupelor inamice de la sol.

Așa am avut parte și de foarte multă acțiune. Astfel încât am început să ocupăm case pe care să le folosim ca ascunzători.

După ce era verificat parterul, eu fugeam pe scări, de la ultimul etaj până la acoperiș, ieșind în mica baracă ce adăpostea, de obicei, intrarea pe acoperiș. Asigurându-mă că acoperișul era liber, mă duceam până la parapet, mă orientam și mă instalam pe poziții. În mod normal găseam pe acoperiș ceva ce puteam utiliza – un scaun sau rogojini – ca să mă așez mai confortabil; dacă nu, găseam prin casă. În acele zile revenisem la Mk-11, conștientizând că aproape toate țintele mele aveau să fie relativ aproape, dată fiind dispunerea clădirilor din oraș. Arma respectivă era mai convenabilă decât Win Mag, fiind la fel de letală de la aceste distanțe.

Între timp, pușcașii marini de la sol eliberau strada, de obicei dintr-o parte în cealaltă, verificând casă după casă. După ce ajungeau într-un punct de unde nu le mai puteam asigura acoperire totală, ne mutam pe poziții noi, iar procesul se relua.

În general, trăgeam de pe acoperișuri. Acestea ne ofereau cea mai bună panoramă și erau adeseori echipate cu scaune și alte cele. Mai toate acoperișurile din oraș erau împrejmuite de parapete joase ce ofereau protecție când inamicul trăgea în noi. În plus, folosirea acoperișurilor ne permitea să ne mișcăm mai repede; asaltul nu ne aștepta pe noi să ne ocupăm pozițiile.

În cazul în care acoperișul nu era potrivit, trăgeam de la ultimul etaj, de obicei printr-o fereastră. Din când în când, trebuia să facem câte o gaură de lunetist în perete ca să ne pregătim poziția de tragere. Însă asta se întâmpla rar; nu voiam să atragem mai mult atenția asupra poziției noastre declanșând o explozie, oricât de mică ar fi fost ea. (Găurile erau acoperite după ce plecam.)

Într-o zi ne-am instalat într-o micuță clădire de birouri ce fusese abandonată de ceva vreme. Am tras birourile de la ferestre și ne-am așezat cât mai spre interior; umbrele naturale de pe peretele exterior contribuiau la camuflarea poziției noastre.

Băieții răi

Inamicii împotriva cărora luptam erau sălbatici și bine înarmați. Într-o singură casă, pușcașii marini au găsit două duzini de arme, inclusiv mitraliere și puști cu lunetă, alături de suporturi artizanale de rachete și de mortiere.

Și asta doar într-o casă, de pe o stradă foarte lungă. Era o casă frumoasă, de fapt, avea aer condiționat, candelabre de calitate și mobilă occidentală de lux. A fost un loc bun de odihnă pentru acea după-amiază.

Toate casele erau percheziționate cu mare grijă, dar armele erau destul de ușor de găsit, de obicei. Pușcașii marini intrau și vedeau câte un lansator de grenade rezemat de

un dulap cu porțelanuri – cu rachetele puse vraf lângă ceșcuțele de ceai de jos. Într-o casă, pușcașii au găsit rezervoare de scufundare – se pare că insurgentul care locuise acolo le folosise ca să se furișeze pe râu și să atace prin surprindere.

La fel de întâlnit era și echipamentul rusesc. Acesta era foarte vechi, de obicei – într-o casă am găsit grenade de pușcă din perioada celui de-al Doilea Război Mondial. Am mai găsit binocluri cu secera și ciocanul comuniste pe ele. Iar IED-urile, inclusiv unele cimentate în pereți, erau pretutindeni.

Mulți oameni care au scris despre bătăliile de la Fallujah menționează cât de fanatici erau insurgenții. *Erau* fanatici, într-adevăr, dar nu erau mânați doar de religie. Mulți dintre ei erau drogați.

Ceva mai târziu în acea campanie, am ocupat un spital de la marginea orașului pe care îl folosiseră ei. Am găsit acolo linguri pentru preparat amestecuri de narcotice, droguri și alte dovezi despre felul în care se pregăteau de luptă. Nu sunt un expert în asta, dar din ce am văzut am rămas cu impresia că își preparau heroină și și-o injectau înainte de bătălie. Am auzit de la alții că luau medicamente date pe rețetă și orice altceva le-ar fi putut insufla curaj.

Asta se observa uneori când îi împușcai. Unii încasau câteva gloanțe fără să dea vreun semn că ar simți ceva. Erau mânați și de altceva, nu doar de religie și adrenalină, ceva mai mult chiar decât setea de sânge. Erau deja pe drum spre Paradis, cel puțin în mintea lor.

Sub dărâmături

Într-o zi am coborât de pe un acoperiș ca să fac o pauză și am intrat în curtea din spatele casei cu un alt lunetist SEAL. Am desfăcut bipodul puștii și am lăsat-o jos.

Deodată s-a auzit o explozie chiar în fața noastră, la vreo trei metri de noi. M-am ferit, apoi m-am întors și am văzut peretele de ciment prăbușindu-se. În gaura căscată am zărit doi insurgenți, cu AK-uri atârinate pe umeri. Păreau la fel de uluiți ca noi; și ei erau într-o pauză când vreo rachetă rătăcită sau vreun IED doborâse peretele.

Parcă eram într-un duel dintr-un western – cine ajungea primul la pistol rămânea în viață.

Mi-am înșfăcat arma și am început să trag. Camaradul meu a făcut la fel.

I-am nimerit, însă gloanțele nu i-au pus la pământ. Au dat colțul și au fugit prin casa în care se ascuseseră, apoi au ieșit pe stradă.

Îndată ce au părăsit casa, pușcașii care asigurau securitatea pe drum i-au culcat la pământ.

Odată, pe la începutul bătăliei, în clădirea unde mă aflam eu s-a tras cu un lansator de rachete.

Era după-amiază când mă instalasem la o fereastră de la ultimul etaj. Pușcașii marini de la sol erau atacați de pe strada din față. Am început să îi acopăr, doborând țintele, una după alta. Irakienii au deschis focul asupra mea, din fericire, fără prea mare acuratețe, lucru deloc neobișnuit pentru ei.

Apoi o rachetă trasă dintr-un lansator a lovit latura casei. Peretele a fost izbit în plin, ceea ce era pe cât de bine, pe atât de rău totodată. Partea bună era că nu fusesem nimerit eu. Însă explozia doborâse o bucată masivă din perete. Aceasta mi-a căzut pe picioare, țintuindu-mă pe moment acolo.

Era o durere cumplită. Am dat o parte din dărâmături la o parte, trăgând în continuare la nenorociții din josul străzii.

— E totul în regulă? a strigat unul dintre tipii cu care lucram.

— Sunt bine, sunt bine, am strigat eu drept răspuns.

Însă picioarele mele erau de cu totul altă părere. Mă dureau al naibii de tare.

Insurgenții s-au retras, pe urmă lucrurile s-au încins din nou. Așa se întâmpla de regulă – o perioadă de acalmie, urmată de un schimb intens de focuri, apoi o nouă pauză.

Când s-a terminat lupta, m-am ridicat în picioare și am coborât din cameră. La parter, unul dintre camarazii mei a arătat spre picioarele mele.

— Șchiopătezi, a spus el.

— S-a prăbușit afurisitul ăla de zid peste mine.

El și-a ridicat privirea. În locul peretelui se căsca o gaură măricică. Până la acel moment, nimeni nu conștientizase că eu fusesem în camera lovită de rachetă.

Am șchiopătat o vreme după aceea. Destul de mult, chiar – până la urmă, a trebuit să mă operez la ambii genunchi, deși am amânat intervenția chirurgicală vreo doi ani.

Nu m-am dus la doctor. Dacă te duci la doctor, ești scos din luptă. Știam că puteam rezista.

Nu mă prăjiți!

Nu trebuie să-ți fie teamă să tragi. Dacă vezi pe cineva cu un IED sau cu o pușcă îndreptându-se spre camarazii tăi, ai motive clare să tragi. (Dacă un irakian avea o armă, asta nu însemna neapărat că îl puteai împușca.) RDA erau foarte specifice și în majoritatea cazurilor pericolul era evident.

Însă mai erau și situații în care nu era *tocmai* evident, când o persoană era aproape sigur un insurgent, făcea probabil ceva rău, dar rămâneau încă unele îndoieli din cauza circumstanțelor sau a împrejurărilor – de exemplu, nu se îndrepta spre o zonă cu soldați. De multe ori un tip părea să se dea mare în fața prietenilor, fără să aibă habar că eu îl urmăream sau că erau trupe americane prin preajmă.

Pe ăștia nu îi împușcam.

Nu puteai – trebuia să ai grijă și de pielea ta. Dacă nu puteai justifica vreun foc tras, te trezeai acuzat de crimă.

Stăteam adeseori și mă gândeam: „Știu că nemernicul ăsta e rău; chiar ieri l-am văzut făcând așa și pe dincolo pe stradă, dar acum nu face nimic, și dacă îl împușc, nu mă voi putea justifica în fața avocaților. O să mă prăjească”. După cum vă spuneam, se întocmesc acte pentru orice. Fiecare victimă confirmată necesita documentare, probe temeinice și un martor.

Așa că nu trăgeam.

Cazurile acestea nu erau prea dese, mai ales în Fallujah, însă eram mereu extrem de conștient de faptul că va trebui să-mi justific fiecare crimă în fața avocaților.

Atitudinea mea era: dacă justificarea mea este „*credeam* că ținta mea va face ceva rău”, atunci nu era suficient. Trebuia chiar să *facă* ceva rău.

Chiar și cu acest standard, găseam ținte berechet. Aveam o medie de 2-3 pe zi, uneori mai puțin, alteori mult mai multe, de păreau să nu se mai oprească.

Un turn turtit de apă se înălța deasupra acoperișurilor la câteva străzi de cel pe care eram noi cocoțați. Arăta ca o pătlăgică galbenă și mare.

Trecuserăm deja la câteva cvartale de turn, când un pușcaș marin a hotărât să se cațăre pe el și să dea jos steagul irakian care flutura acolo. În timp ce urca, insurgenții care se ascuseseră pe durata atacului de mai devreme au început să tragă în el. În câteva secunde, l-au rănit și l-au blocat acolo.

Am făcut cale îtoarsă, de-a lungul străzilor și de pe un acoperiș pe altul, până i-am găsit pe indivizii care trăgeau în el. Odată ce am eliberat zona, l-am trimis pe unul dintre camarazi să recupereze steagul. După ce l-am adus jos, i l-am trimis pușcașului la spital.

Dezertorul își dă arama pe față

Nu mult după aceea, eram pe stradă cu un tip căruia îi voi spune Dezertorul, când am dat peste niște insurgenți irakieni. Ne-am ascuns într-o firidă din zidul de la stradă, așteptând să se mai domolească ploaia de gloanțe.

— O să ne croim drum înapoi, i-am zis eu Dezertorului. Du-te tu primul. Te acopăr eu.

— Bine.

Am început să asigur foc de acoperire, forțându-i pe irakieni să se adăpostească. Am așteptat câteva secunde, dându-i timp Dezertorului să își ocupe poziția ca să mă poată acoperi la rândul lui. Când am considerat că trecuse suficient timp, am sărit și am luat-o la fugă.

Gloanțele au început să șuiere în jurul meu, dar nu de la Dezertor. Toate veneau dinspre irakieni, care încercau să-și scrijelească numele în spina mea cu gloanțe.

M-am lipit de zid, îndreptându-mă spre poartă. O clipă am fost dezorientat: unde era Dezertorul?

Ar fi trebuit să fie pe-aproape, așteptându-mă la adăpost ca să putem face cale îtoarsă. Însă el nu se vedea pe nicăieri. Oare trecusem pe lângă el deja?

Nu. Ticălosul își respecta din plin porecla.

Eram prins în capcană, împresurat de insurgenți și fără amicul meu dispărut în mod misterios.

Tirul irakienilor era atât de intens, încât am fost nevoit să cer întăriri. Pușcașii marini au trimis două vehicule Hummer și, datorită focurilor lor cuplate cu tot ce mai aveam eu, am reușit să scap de acolo.

La momentul acela pricepusem deja ce se întâmplase. Când am dat ochii cu

Dezertorul, am fost cât pe ce să-l sugrum – probabil că aş fi făcut-o dacă nu ar fi intervenit ofiţerul.

— De ce dracu ai şters-o? l-am întrebat eu. Ai fugit până în capătul străzii fără să mă mai acoperi.

— Am crezut că ești în urma mea.

— Minți!

A fost a doua oară în acea săptămână când Dezertorul ceda sub presiune. Prima oară mai lasasem de la mine, acordându-i prezumția de nevinovăție. Dar în momentul acela îmi era clar că tipul era un laș. Când era pus sub presiune, făcea pe el.

Ofiţerul ne-a despărţit. A fost înţelept din partea lui.

„Pur și simplu, vom trage”

La puțin timp după Palpitanta Aventură cu Dezertorul, am coborât de pe poziția mea de pe un acoperiș, când am auzit niște rafale înverșunate prin preajmă. Am fugit afară, dar nu am văzut nimic. Apoi am auzit prin stație că se înregistraseră victime.

Am alergat împreună cu un tip, căruia îi voi spune Vultur, în susul străzii, până am dat de un grup de pușcași marini care se retrăsese după ce fusese atacat ceva mai încolo. Ei ne-au zis că mai mulți insurgenți împresuraseră alți pușcași nu departe de acolo, așa că am hotărât să le sărim în ajutor.

Am încercat să ne instalăm pe poziții într-o casă din preajmă, dar aceasta nu era destul de înaltă. Vultur și cu mine ne-am dus mai aproape, încercând o altă casă. Acolo am găsit patru pușcași pe acoperiș, doi dintre ei răniți. Relatările lor erau confuze și nu puteam trage nici de acolo. Am hotărât să îi scoatem pentru ca răniții să poată primi îngrijiri medicale; puștiul pe care l-am dus eu fusese împușcat.

Ceva mai jos pe stradă, am primit indicații mai bune de la cei doi pușcași care nu fuseseră împușcați și ne-am dat, în sfârșit, seama că nu țintiserăm casa potrivită. Am luat-o pe o alee în direcția insurgenților, însă n-am apucat să înaintăm prea mult și am dat de obstacole de netrecut, așa că am făcut cale întoarsă. Imediat ce am dat colțul pe strada principală, am auzit o explozie în spatele meu – un insurgent ne văzuse venind și aruncase o grenadă.

Unul dintre pușcașii aflați în spatele meu a căzut la pământ. Vultur nu era doar lunetist, ci și infirmier, așa că l-am tras pe puștiul rănit de pe alee și el s-a apucat să-l îngrijească. Între timp, eu i-am luat pe ceilalți pușcași și am continuat să înaintăm în direcția fortăreței insurgenților.

Am găsit un al doilea grup de pușcași marini la următorul colț de stradă, blocat acolo de tirul din casă. Ei veniseră să salveze primul grup, dar nu mai ajunseseră la acesta. I-am strâns pe toți laolaltă și le-am zis că voi lua un mic grup cu mine și vom sprinta pe stradă pe când ceilalți ne asigurau foc de acoperire. Pușcașii prinși în capcană se aflau la vreo cincizeci de metri, aproape la un cvartal mai încolo.

— Nu contează dacă-i vedeți sau nu, le-am spus eu. Pur și simplu, vom trage cu toții.

M-am ridicat, gata să o iau din loc. Un terorist a sărit în mijlocul drumului și a început să tragă în noi ca nebunul, împrôșcându-ne cu gloanțe dintr-o armă cu

cartușieră. Ripostând cât puteam de bine, ne-am adăpostit din nou. Ne-am uitat să vedem dacă fusese nimerit careva; în mod miraculos, nu fusese nimeni împușcat.

Aveam cu mine vreo 15-20 de pușcași marini.

— În regulă, le-am zis eu. Haideți să mai încercăm o dată. Și de data asta haideți să mergem până la capăt.

Am sărit de după colț, trăgând din fugă. Mitraliorul irakian fusese ucis de tirul nostru precedent, dar mai era încă o grămadă de băieți răi pe stradă.

După câțiva pași am înțeles că niciun pușcaș marin nu mă urmase.

Rahat. Nu m-am oprit din fugă.

Insurgenții au început să-și concentreze tirul asupra mea. Mi-am ridicat Mk-11 sub braț și am tras din alergare. Semiautomata este o armă excelentă, foarte adaptabilă, dar în situația de față magazia ei de douăzeci de cartușe părea îngrozitor de insuficientă. Am terminat o magazie, am apăsat piedica, am băgat o rezervă și am tras în continuare.

Am găsit patru oameni adăpostindu-se lângă un zid, nu departe de casă. Am descoperit că doi dintre ei erau reporteri care însoțeau trupele de pușcași; vedeau deci bătălia mult mai aproape decât și-ar fi dorit.

— Vă acopăr eu, am strigat. Fugiți naibii de-aici!

Am sărit în picioare și am deschis focul când ei au luat-o la fugă. Ultimul pușcaș m-a bătut pe umăr ca să știu că nu mai era nimeni după el. Gata să-l urmez, am aruncat o privire în dreapta, ca să-mi verific flancul.

Cu coada ochiului am zărit un corp întins la pământ. Purta uniforma pușcașilor marini.

De unde venise, dacă fusese acolo când ajunsesem eu sau se târâse acolo de altundeva, habar nu aveam. Am fugit până la el și am văzut că fusese împușcat în ambele picioare. Am băgat o nouă magazie în armă, l-am apucat de vesta antiglonț și l-am tras după mine în timp ce mă retrăgeam.

La un moment dat, în timp ce fugeam, unul dintre insurgenți a aruncat o grenadă cu fragmentație, care a explodat undeva în apropiere. Bucăți din zid m-au lovit de la fund până la genunchi. Norocul a făcut ca Mk-11 al meu să încaseze cea mai mare bucată. A fost noroc chior – ar fi putut să-mi facă o gaură de toată frumusețea în picior.

M-a durut fundul o vreme, dar pare să funcționeze și acum destul de bine.

Am ajuns înapoi la ceilalți pușcași fără să mai fim răniți.

Nu am aflat niciodată cine era tipul rănit. Mi s-a zis că era sublocotenent, însă nu am avut ocazia să dau de el.

Ceilalți pușcași au spus că i-am salvat viața. Dar nu am fost singur. A fost nevoie de un efort colectiv ca să-i ducem pe oamenii ăia la adăpost; am lucrat toți împreună.

Cei din Corpul pușcașilor marini au fost recunoscători că am contribuit la salvarea oamenilor lor și unul dintre ofițeri a propus să fiu decorat cu o Stea de Argint.

Din câte am auzit eu, generalii au hotărât că, de vreme ce niciun pușcaș marin nu primise Stele de Argint în timpul asaltului, nu era cazul ca decorația să ajungă la un SEAL. Am primit o Stea de Bronz cu un V (pentru vitejie în luptă).

Și acum pufnesc când îmi amintesc.

Medaliile sunt în regulă, însă au de-a face mai degrabă cu politica, iar eu nu sunt un mare fan al jocurilor politice.

Până la urmă, aveam să-mi închei cariera de SEAL cu două Stele de Argint și cinci Medalii de Bronz, toate pentru vitejie. Sunt mândru de felul în care mi-am slujit țara, dar în niciun caz nu am făcut-o pentru medalii. Decorațiile nu mă fac mai bun sau mai rău decât alt soldat. Medaliile nu spun niciodată întreaga poveste. Și, așa cum ziceam, în cele din urmă, au devenit mai degrabă politice decât conforme cu realitatea. Am văzut oameni care meritau mult mai mult și oameni care meritau mult mai puțin răsplățiți de superiori ce negociau pentru cauza publică de interes la momentul respectiv. Acestea sunt și motivele pentru care nu-mi etalez medaliile, nici acasă, nici la birou.

Soția mea mă îndeamnă să mă organizez sau să înrămez diplomele primite și să etalez medaliile. Politice sau nu, ea crede că sunt parte din povestea mea.

Poate că o voi face într-o bună zi.

Sunt însă șanse mai mari să nu o fac.

Uniforma mea era acoperită cu atât de mult sânge de la asalt, încât pușcașii marini mi-au dat una de-a lor. Din acel moment, am arătat ca un pușcaș.

Era un pic ciudat să port uniforma altcuiva. Însă era și o onoare să mă considere unul de-al lor, fiind dispuși să-mi dea o uniformă. Ba, mai mult, mi-au dat și o geacă de lână și un fes de lână – era frig acolo.

Taya:

„După o misiune, mergeam cu mașina și Chris a zis, pe nepusă masă:

— Știi că există un anumit miros când cineva moare într-un anumit fel?

Eu am răspuns:

— Nu. Nu știam asta.

Așa că mi-a povestit.

A fost o poveste înfiorătoare.

Așa făcea de cele mai multe ori: spunea câte ceva, ca să vadă dacă eram pregătită să aflu detaliile. Îi ziceam că nu mă interesează deloc ce a făcut în război. Știa că îl sprijineam necondiționat. Totuși, el simțea nevoia să mă ia încet, să încerce marea cu degetul. Cred că voia să știe că nu îl voi privi cu alți ochi și, mai mult de-atât, știa că va pleca din nou pe front și nu voia să mă sperie.

Așa cum văd eu lucrurile, toți cei care au o problemă cu ce fac soldații noștri acolo sunt incapabili să empatizeze. Oamenii vor ca America să aibă o anumită imagine când luptă. Însă cred că, dacă ar trage cineva în ei și le-ar muri în brațe vreun membru al familiei care luptă împotriva unui inamic ascunzându-se în spatele copiilor lui sau face pe mortul și aruncă o grenadă când te apropii de el, și nu are nicio rețineră în a-și trimite copilul să moară cu grenada în mână (după ce chiar ei i-au scos cuiul) – nu și-ar mai bate atât de tare capul cu respectarea regulilor.

Chris a respectat RDA, deoarece a fost nevoit să o facă. Regulile mai generale sunt

rezonabile. Problema apare la regulile de angajare ce se referă la detalii; teroriștii nu dau doi bani pe Convenția de la Geneva. Așa că analizarea fiecărei mișcări a unui soldat care se confruntă cu un inamic hain, sadic și neînfrânat de reguli nu este doar ridicolă; e de-a dreptul condamabilă.

Pe mine mă interesează ca soțul meu și ceilalți americani să se întoarcă teferi acasă. Așa că, în afară de grijile pe care mi le făceam pentru siguranța lui, chiar nu mă temeam să aud tot ce voia el să-mi împărtășească. Și chiar dinainte să aud poveștile, nu cred că îmi închipuisem vreodată că războiul era ceva frumos sau plăcut.

Când mi-a povestit cum a omorât pe cineva de aproape, tot ce mi-a trecut prin minte a fost: «Slavă Domnului că el e teafăr!»

Apoi m-am gândit: «Ești tare! Uau!»

De cele mai multe ori nu vorbeam despre război sau despre moarte. Însă umbra acestuia mai revenea, ocazional.

Nu neapărat într-un sens negativ: într-o zi, Chris își schimba uleiul la un atelier din partea locului. În sală mai așteptau câțiva tipi cu el. Omul de la casă i-a strigat numele lui Chris. El a plătit și s-a așezat la loc.

Unul dintre tipii care așteptau s-a uitat la el și a zis:

— Tu ești Chris Kyle?

Chris a răspuns:

— Da.

— Ai fost la Fallujah?

— Da.

— Oh, Doamne, tu ești tipul care ne-a salvat!

Tatăl tipului era și el acolo, și a venit să dea mâna cu Chris și să-i mulțumească. Repetau întruna:

— Ai fost grozav! Ai omorât mai mulți decât oricine!

Chris s-a fâstâcit și a răspuns, cu modestie:

— Și voi m-ați salvat de multe ori.

Și asta a fost tot”.

ÎN RAHAT

Pe stradă

Puștiul mă privi cu un amestec de entuziasm și scepticism. Era un pușcaș tânăr, nerăbdător, dar călit în luptele pe care le purtaseram în ultima săptămână.

— Vrei să fii lunetist? l-am întrebat eu. Chiar acum?

— Oh, da! exclamă el.

— Bine, i-am zis eu, înmânându-i Mk-11. Dă-mi M-16. Ia tu pușca mea cu lunetă. Eu mă duc la ușa din față.

Acestea fiind spuse, am plecat la plutonul cu care lucram și i-am anunțat pe membrii lui că îi voi ajuta la asaltul asupra caselor.

De câteva zile încoace, insurgenții nu mai ieșeau la luptă. Numărul țintelor eliminate cu pușca prevăzută cu lunetă scăzuse considerabil. Băieții răi stăteau înăuntru, știind că, dacă ieșeau afară, îi împușcam.

Însă nu renunțaseră. Se baricadau în case, atrăgându-i pe pușcașii marini în ambuscade și luptându-se cu ei în camere mici și holuri înguste. Vedeam tot mai mulți oameni de-ai noștri scoși pe brațe și evacuați pentru îngrijiri medicale.

Mă bătea gândul să cobor și eu în stradă de ceva vreme și mă hotărâsem deci să trec la fapte. Am ales unul dintre soldații care ajutau echipa de lunetiști. Părea un puști de ispravă, de mare potențial.

Unul dintre motivele pentru care am coborât în stradă a fost plictiseala. Însă și mai mult a predominat ideea că îi puteam proteja mai bine pe pușcașii marini dacă eram cu ei. Erau omorâți îndată ce pătrundeau pe ușă. Îi vedeam intrând, auzeam împușcături și apoi vedeam cum era scos careva pe targă după ce fusese împușcat. Iar asta mă scotea din sărite.

Țin enorm la pușcașii marini, dar adevărul este că tipii ăștia nu au fost niciodată învățați să elibereze o cameră cum am fost învățat eu. Nu-i o specialitate de-a lor. Erau toți luptători vajnici, însă mai aveau multe de învățat despre războiul urban. Și vorbim de chestii simple: cum să ții pușca atunci când intri într-o cameră astfel încât să nu-ți poată fi smulsă din mână; unde să te îndrepti când intri în cameră; cum să fii cu ochii în patru când lupți într-un oraș – lucruri pe care membrii SEAL le învață atât de bine, încât le pot face și în somn.

Plutonul nu avea ofițer; subofițerul cu cel mai mare grad era un sergent major, un E6 în Corpul pușcașilor marini. Eu eram E5, adică îi eram subordonat, dar el nu a fost deloc deranjat să-mi predea controlul. Lucram de ceva vreme împreună și cred că îi câștigasem respectul. În plus, nici el nu voia ca oamenii lui să fie împușcați.

— Uite ce-i: eu sunt SEAL, voi sunteți pușcași marini, le-am zis eu băieților. Nu sunt cu nimic mai presus decât voi. Singura diferență dintre voi și mine este că mi-am petrecut mai mult timp specializându-mă și antrenându-mă pentru situații de-astea.

Lăsați-mă să vă ajut.

Ne-am antrenat puțin în pauză. I-am dat niște explozibili unui tip din pluton care avea mai multă experiență cu ei. Am făcut niște exerciții în care le-am arătat cum să arunce încuietorile în aer. Până în acel moment, avuseseră foarte puțini explozibili la dispoziție, fiind siliți să spargă ușile cu piciorul, ceea ce lua mai mult timp și îi făcea mai vulnerabili, desigur.

La sfârșitul pauzei, am început să punem în aplicare ce repetasem cu ei.

Înăuntru

Am trecut în fața lor.

În timp ce așteptam lângă prima casă, m-am gândit la tipii pe care îi văzusem scoși pe targă.

Nu voiam să pățesc și eu asta.

Însă nu era exclus.

Mi-era greu să-mi scot asta din minte. De asemenea, știam că aveam să intru într-un mare bucluc dacă eram rănit – nu ar fi trebuit să cobor în stradă, cel puțin nu din punct de vedere oficial. Eu, unul, nu aveam dubii în privința asta (simțeam că *trebuia* să o fac), dar comandanții aveau să se înfurie la culme.

Însă asta ar fi fost cea mai neînsemnată dintre probleme dacă aș fi fost împușcat, corect?

— Haideți s-o facem, le-am zis eu.

Am aruncat ușa în aer. Am intrat primul, lăsându-mi instinctele și reflexele deprinse la antrenament să preia controlul. Am verificat prima cameră, am pășit într-o parte și am început să le dau indicații. Făceam totul aproape automat. După ce a început misiunea și am înaintat prin casă, am simțit cum pune ceva stăpânire pe mine. Nu mi-am mai făcut griji în privința tuturor răniților pe care îi văzusem cu ochii mei. Nu mă mai gândeam decât la ușă, la casă, la cameră.

Când intri într-o casă, nu știi niciodată ce vei găsi înăuntru. Chiar dacă verifici camerele de la parter fără să întâmpini probleme, asta nu înseamnă că poți să lași garda jos. Dacă urci la etaj gândind așa, s-ar putea să începi să crezi că vei găsi camerele goale sau că nu vei avea probleme nici acolo, iar asta e un sentiment înșelător. Nu poți ști niciodată ce te așteaptă. Fiecare cameră trebuie verificată bine și chiar și atunci trebuie să rămâi în gardă. De multe ori, după ce am securizat o casă, am fost atacați cu gloanțe și grenade de afară.

Deși multe case erau mici și înghesuite, am trecut la un moment dat și printr-o zonă mai bună a orașului, pe măsură ce au avansat ostilitățile. Acolo străzile erau asfaltate, iar clădirile arătau de afară ca niște palate în miniatură. Dar după ce treceai de fațadă și aruncai o privire prin camere, vedeai că mai toate erau vraște. Irakienii cu bani fie fugiseră, fie fuseseră omorâți.

În pauze, ieșeam cu pușcașii marini și îi instruiam. În timp ce alte unități mâncau de

prânz, eu îi învățam tot ce știam despre verificarea camerelor.

— Uite ce-i: nu vreau să pierd niciun om! răcneam eu la ei.

Nu aveam de gând să mă cert cu ei. I-am instruit bine, punând presiune pe ei când ar fi trebuit să se odihnească, însă asta-i și chestia la pușcașii marini: tu îi instruiesti și ei îți mai cer o porție.

Am intrat într-o casă cu un salon mare. I-am luat pe locatari prin surprindere.

Însă am fost și eu surprins: când am dat buzna, m-am trezit față în față cu niște tipi în camuflaj de deșert – uniforme vechi, ciocolatii, din Furtună în Deșert, Primul Război din Golf. Toți erau echipați așa. Erau toți albi, unul sau doi fiind chiar blonzi, în niciun caz irakieni sau arabi.

Ce dracu'?

Ne-am uitat unii la alții. Mi s-a declanșat o alarmă undeva în creier și am apăsat trăgaciul puștii M-16, secerându-i.

Dacă aș mai fi ezitat o clipă, eu aș fi fost cel căzut la pământ, într-o baltă de sânge. S-a dovedit că erau ceceni, musulmani recrutați pentru războiul sfânt împotriva Occidentului. (Le-am găsit pașapoartele după ce am percheziționat casa.)

Bătrânul

Habar n-am câte cvartale, cu atât mai puțin câte case am luat cu asalt. Pușcașii marini urmau un plan bine pus la punct – trebuia să fim într-un anumit loc la amiază, apoi să atingem un alt obiectiv până la căderea nopții. Întreaga forță de invazie înainta prin oraș în mod ordonat, asigurându-se că nu lăsa în urmă găuri sau puncte slabe pe care insurgenții să le poată folosi pentru a ne ataca pe la spate.

Din când în când mai dădeam de câte o clădire ocupată de familii, dar în cea mai mare parte nu întâlneam decât insurgenți.

Percheziționam complet fiecare casă. Într-una dintre ele, am auzit gemete înfundate când am coborât în pivniță. Doi bărbați atârnav de lanțuri prinse în perete. Unul era mort; celălalt de-abia mai respira. Amândoi fuseseră torturați crunt, cu electroșocuri și cu mai știu eu ce. Erau amândoi irakieni, aparent retardați – insurgenții doriseră să se asigure că nu vor vorbi cu noi, dar decisese să se distreze puțin cu ei mai întâi.

Cel de-al doilea bărbat a murit în timp ce primea îngrijirile infirmierului nostru.

Pe podea era o pancartă neagră, de genul celor folosite de fanatici în videoclipurile lor când decapitează occidentali. Erau mădulare amputate și mai mult sânge decât vă puteți imagina.

Locul duhnea oribil.

După vreo două zile, unul dintre lunetiștii pușcașilor marini a hotărât să coboare cu mine în stradă și am început amândoi să conducem acțiunile directe.

Începeam cu casa din dreapta, apoi traversam strada și luam casa din fața acesteia. Un du-te-vino continuu. Toate astea necesitau mult timp. Trebuia să ocolim porțile, să ajungem la uși, să le aruncăm în aer și să dăm năvală înăuntru. Nemernicii dinăuntru aveau timp berechet să se pregătească pentru a riposta. Ca să nu mai zic că și cu

surplusul adus de mine, tot aveam din ce în ce mai puțini explozibili.

Un vehicul blindat ne însoțea, înaintând pe mijlocul drumului odată cu noi. Avea o singură armă de calibru .50, dar adevărata lui valoare consta în mărimea sa. Niciun zid irakian nu-i putea rezista.

M-am dus la comandant.

— Uite ce vreau să faci, i-am spus eu. Ni se termină explozibilii. Dărâmați zidul din fața casei și băgați cinci cartușe de calibru .50 în ușa de la intrare. Apoi dați înapoi și lăsați-ne pe noi să ne ocupăm.

Așa că am început să procedăm astfel, economisind explozibili și mișcându-ne mult mai repede.

Urcam pe scări, alergam pe acoperiș, coboram îndărăt, atacam următoarea casă – am ajuns să luăm câte 50-100 de case pe zi.

Pușcașii marini nu resimțeau efortul, însă eu am slăbit aproape zece kilograme în acele șase săptămâni petrecute în Fallujah. Am pierdut majoritatea kilogramelor asudând la sol. A fost o trudă istovitoare.

Pușcașii marini erau toți mult mai tineri decât mine – practic, niște adolescenți, unii dintre ei. Cred că nu îmi arătam vârsta, deoarece după ce intram în vorbă cu ei și pomeneam la un moment dat câți ani aveam, ei se holbau la mine și întrebau mirați:

— *Atât de bătrân ești?*

Aveam treizeci de ani. Eram un bătrân în Fallujah.

O zi ca oricare alta

În timp ce pușcașii marini se apropiau de marginea de sud a orașului, acțiunea de la sol din sectorul nostru a început să scadă în intensitate. Am urcat din nou pe acoperișuri și am început să fac iarăși misiuni de supraveghere, considerând că voi doborî mai multe victime de acolo. Balanța se înclinase în favoarea noastră. Trupele americane preluaseră controlul asupra orașului din mâinile băieților răi, iar în acel moment era doar o chestiune de timp înainte ca rezistența acestora să se frângă. Fiind însă în mijlocul acțiunii, nu puteam fi sigur încă.

Știind că noi consideram cimitirele locuri sacre, insurgenții le foloseau, de regulă, pentru a ascunde rezerve de armament și explozibili. La un moment dat, am ajuns într-o ascunzătoare de unde vedeam zidurile unui cimitir mare din centrul orașului. Lung cât trei terenuri de fotbal și lat cât două, era un adevărat oraș din ciment al morților, plin cu pietre funerare și mausolee. Ne-am instalat pe un acoperiș din apropierea unui turn de rugăciune și al unei moschei ce străjuiau cimitirul.

Acoperișul pe care ne aflam era destul de complex. Era mărginit de un zid din cărămidă cu bare din fier, oferindu-ne poziții de tragere excelente; m-am așezat pe vine și mi-am strecurat pușca printr-o gaură din grilaj, scrutând aleile dintre mormintele de la câteva sute de metri mai încolo. Era atât de mult praf și nisip în aer, încât nu mi-am dat jos ochelarii de protecție. Tot în Fallujah am învățat să-mi țin casca strânsă bine, pentru a mă proteja de bucățile de ciment ce zburau din zidărie în timpul unui schimb de focuri.

Am zărit câteva siluete mișcându-se prin cimitir. Am luat una dintre ele în cătare și am tras.

În câteva secunde eram deja în plin schimb de focuri. Insurgenții se iveau de după pietrele funerare – nu știu dacă era vreun tunel acolo sau veneau de altundeva. Șaizecista din apropiere a început să scuipe gloanțe.

Mi-am calculat împușcăturile, în timp ce pușcașii din jurul meu trăgeau în neștire. Tot ce făceau ei se pierdea în fundal în vreme ce eu îmi fixam liniștit luneta pe o țintă, mă concentram pe zona centrală, apoi apăsam încet trăgaciul. Când glonțul țâșnea din țeavă, era aproape o surpriză.

Ținta cădea. Căutam alta. Și alta. Și tot așa.

Până când, într-un final, nu au mai fost ținte. M-am ridicat și m-am dus până într-un loc unde zidul mă adăpostea complet de cimitir. Mi-am scos casca și m-am rezemat de zid. Acoperișul era plin de cartușe goale – sute, poate chiar mii.

Cineva mi-a dat să beau dintr-o sticlă mare cu apă. Unul dintre pușcași și-a tras rucsacul mai aproape, folosindu-l pe post de pernă ca să tragă un pui de somn. Altul a coborât la magazinul de la parterul clădirii. Era o tutungerie; s-a întors cu cartușe de țigări mentolate. A aprins câteva și o aromă de cireșe s-a amestecat cu duhoarea grea ce anina mereu deasupra Irakului, un miros de canalizare, transpirație și moarte.

O zi ca oricare alta în Fallujah.

Străzile erau acoperite cu așchii și tot felul de resturi. Orașul, care nu arătase niciodată extraordinar, era în ruine. Sticle din plastic, strivite, cu apă zăceau în mijlocul drumului lângă stive de lemn și metal contorsionat. Noi lucram într-un cvartal cu clădiri cu două etaje al căror parter era plin cu magazine. Marchizele lor erau acoperite cu un strat gros de praf și nisip, care înceteșaseră culorile strălucitoare ale pânzei. Paravane metalice blocau majoritatea vitrinelor; acestea erau ciuruite de șrapnel. Pe câteva dintre ele erau afișe cu insurgenți urmăriți de guvernul legitim.

Am câteva fotografii din acea perioadă. Efectele războiului sunt evidente chiar și în cele mai banale și obișnuite scene. Ici și colo mai apare câte un semn al vieții normale de dinainte de război, ceva care nu are nimic de-a face cu acesta: jucăria vreunui copil, de exemplu.

Războiul și pacea nu fac casă bună, aparent.

Cea mai reușită lovitură de lunetist

Aviația, pușcașii și marina ne asigurau suportul aerian. Aveam destulă încredere în ei încât să le cerem să bombardeze ținte aflate la un cvartal de noi.

Unul dintre tipii noștri de la comunicații, care lucra la o stradă mai încolo, se afla alături de o unitate prinsă sub tirul intens al unor insurgenți dintr-o clădire. I-a contactat prin radio pe pușcașii marini, cerându-le permisiunea să solicite un atac aerian. Îndată ce a primit aprobarea, a luat legătura cu un pilot și i-a dat acestuia locația și celelalte detalii.

— Pericol în apropiere! ne-a avertizat el prin radio. Adăpostiți-vă!

Ne-am pus la podea în clădire. Habar n-am cât de mare a fost bomba aruncată, dar explozia a zguduit pereții. Amicul meu a raportat mai târziu că deflagrația a ucis peste treizeci de insurgenți – o dovadă atât a numărului mare de persoane care încercau să ne omoare, cât și a importanței sprijinului aerian.

Trebuie să menționez că toți piloții erau destul de preciși. În foarte multe situații, noi le ceream să-și lanseze bombele și rachetele la câteva sute de metri distanță. Asta-i o distanță foarte mică, atunci când e vorba de aproape o jumătate de tonă de explozibili. Însă nu au existat accidente, iar eu eram încrezător că oamenii își făceau bine treaba.

Într-o zi, un grup de pușcași de lângă noi a fost atacat din minaretul unei moschei de la câteva cvartale distanță. Vedeam de unde trăgea inamicul, dar nu puteam trage în el. Avea o poziție perfectă, putând controla o mare parte din orașul de sub el.

Deși, în mod normal, orice legat de o moschee era tabu pentru noi, prezența lunetistului o transformase într-o țintă legitimă. Am cerut un atac aerian asupra turnului, care avea în vârf o cupolă înaltă, cu ferestre, cu două rânduri de pasarele la exterior, făcând-o să semene cu un turn de control al traficului aerian. Acoperișul era făcut din geamuri din sticlă, iar în vârf era montat un par ascuțit.

Ne-am adăpostit când am văzut avionul apropiindu-se. Bomba a zburat prin aer, a lovit vârful minaretului și a coborât printr-un geam mare de pe acoperiș. Apoi și-a continuat traiectoria până într-o curte din cealaltă parte a aleii. Acolo a explodat înfundat, fără vreun impact vizibil.

— Rahat, am exclamat eu. A ratat. Haideți să-i venim noi de hac ticălosului.

Am fugit până la intrarea turnului și am început să urcăm un șir aparent nesfârșit de trepte. Ne așteptam ca, din clipă în clipă, lunetistul sau cel care-i ținea de șase să apară deasupra și să tragă în noi.

Dar nu a apărut nimeni. Când am ajuns în vârf, am înțeles de ce. Lunetistul, singur în clădire, fusese decapitat de bombă când aceasta zburase prin fereastră.

Și asta n-a fost tot. Întâmplarea face ca aleea în care a aterizat bomba să fie plină cu insurgenți; le-am găsit cadavrele și armele la scurt timp după aceea.

Cred că a fost cea mai reușită lovitură de lunetist pe care am văzut-o în viața mea.

Redistribuit

După ce am lucrat vreo două săptămâni cu Compania Kilo, comandanții au rechemat toți lunetiștii SEAL la bază, ca să ne poată redistribui acolo unde era nevoie de noi.

— Ce dracu' faci acolo? m-a întrebat unul dintre primii camarazi pe care l-am întâlnit. Am auzit cum că ai coborât la sol.

— Da, așa este. Nu mai iese nimeni pe stradă.

— Și ce dracu' crezi că faci? a continuat el, trăgându-mă deoparte. Dacă află comandantul ce faci, o să zbori de-aici.

Avea dreptate, însă nu l-am băgat în seamă. Știam în adâncul sufletului ce aveam de făcut. De asemenea, aveam destul de multă încredere în superiorul meu direct. Era un tip onest, hotărât să facă tot ce trebuia făcut.

Ca să nu mai zic că aveam atât de puțin de-a face cu comandanții de la vârf, încât le-ar fi luat o grămadă de timp ca să afle, cu atât mai mult să dea ordinele prin care să fiu scos din luptă.

Au venit și alți tipi lângă noi, dându-mi dreptate: trebuia să coborâm în stradă. Habar n-am ce au făcut ei; evident, în mod oficial, au rămas cu toții pe acoperișuri, pândind cu luneta.

— Păi, în loc să folosești un M-16, mi-am adus un M-4 cu mine, rosti unul dintre băieții de pe Coasta de Est. Pot să ți-l împrumut, dacă vrei.

— Serios?

Am luat arma și am omorât o grămadă de inamici cu ea. Atât M-16, cât și M-4 sunt arme bune; pușcașii marini preferă cel mai recent model de M-16 din diverse motive care au de-a face cu felul în care luptă ei, de obicei. Desigur, când era vorba de luptă în spații închise, preferam M-4 cu țeava scurtă și am fost bucuros să pot împrumuta arma prietenului meu cât am mai stat în Fallujah.

Am fost repartizat în Compania Lima, care opera la câteva cvartale de Kilo. Lima se ocupa de astuparea găurilor – elimina cuiburile de insurgenți care se infiltraseră sau pe lângă care se trecuse în prima fază. Avea parte de multă acțiune.

În acea noapte, m-am dus și am discutat cu comandantul companiei într-o casă pe care o ocupaseră chiar în ziua respectivă. Comandantul pușcașilor auzise deja ce făcusem când lucrasem cu Compania Kilo, așa că m-a întrebat ce voiam să fac.

— Aș vrea să cobor în stradă cu voi.

— Îmi convine.

Cei din Compania Lima s-au dovedit a fi tot niște tipi de ispravă.

Nu-i spune mamei

Peste câteva zile tocmai verificam un cvartal, când am auzit împușcături pe o stradă din preajmă. Le-am zis pușcașilor cu care eram să rămână pe poziții, apoi am fugit să văd dacă puteam ajuta cu ceva.

Am dat peste un alt grup de pușcași marini, care pornise pe o alee și nimerise sub un tir intens. Membrii grupului respectiv se retrăseseră deja și se adăpostiseră când am ajuns acolo.

Am văzut un puști întins pe spate, la câțiva metri mai încolo, urlând de durere.

Am început să trag și am fugit să îl înhaț și să-l scot din raza inamicului. Când am ajuns la el, am văzut că era rănit grav, în stomac. M-am lăsat jos și l-am apucat de subsuori, pe urmă am început să-l trag în spate.

Nu știu cum, dar am alunecat în timp ce mă retrăgeam. Am căzut pe spate, cu el deasupra mea. Eram atât de vlăguit, încât am rămas acolo câteva minute, cu gloanțele șuierând pe lângă noi.

Puștiul avea vreo optsprezece ani. Era rănit foarte grav. Mi-am dat seama că avea să moară.

— Te rog să nu-i spui mamei că am murit în chinuri, a murmurat el.

„La naiba, puștiule, nici nu știu cine ești. N-o să-i spun nimic maică-tii”, m-am gândit

eu.

— Bine, bine, am zis eu. Nu-ți face griji. Nu-ți face griji. O să avem grijă să sune bine. Cât mai bine.

A murit chiar atunci. Nu a mai trăit nici cât să mă audă mințind că totul va fi bine.

Au venit câțiva pușcași. L-au săltat de pe mine și l-au urcat în spatele unui Hummer. Am cerut sprijin aerian și un avion a bombardat pozițiile de pe care se trăsesse în noi, de la celălalt capăt al aleii.

M-am întors la compania mea și am continuat lupta.

Ziua Recunoștinței

Mă gândeam la toți morții și răniții pe care îi văzusem, și la faptul că aș putea fi chiar eu următorul scos pe targă. Dar nu aveam de gând să renunț, să nu mai intru în case sau să nu îi mai acopăr de pe acoperișuri. Nu îi puteam dezamăgi pe tinerii pușcași alături de care luptam.

Mi-am zis: „Eu sunt SEAL. Se presupune că sunt mai dur și mai bun decât ei. Nu intenționez să-i las de izbeliște”.

Nu că m-aș fi crezut mai dur sau mai bun decât ei. Însă știam că așa ne considera lumea. Și nu voiam să-i dezamăgesc. Nici să scad în ochii lor – sau în ai mei.

Asta ni se repetă întruna, până la refuz: „Suntem cei mai buni dintre cei mai buni. Suntem invincibili”.

Nu știu dacă sunt cel mai bun dintre cei mai buni. Totuși știam că, dacă mă dădeam bătut, în niciun caz nu aș fi fost.

Nu mă simțeam deloc invincibil. Trebuia să fiu însă: am scăpat din tot felul de situații-limită fără să fiu ucis... deocamdată.

Ziua Recunoștinței a trecut aproape pe nesimțite când eram în focul luptei.

Îmi amintesc cum mi-am primit masa de Ziua Recunoștinței. Au oprit asaltul pentru vreo jumătate de oră și ne-au adus mâncare pe acoperișul pe care ne instalaserăm.

Curcan, piure de cartofi, tocătură, fasole verde – toate într-o cutie mare.

La grămadă. Nu tu cutii separate sau măcar compartimentate. Toate la grămadă.

De asemenea, nu am avut farfurii, furculițe, cuțite și linguri.

Am mâncat cu degetele. Asta a fost Ziua Recunoștinței.

Comparativ însă cu rațiile pe care le consumam de obicei, a fost o masă pe cinste.

Atacând mlaștina

Am rămas cu Lima cam o săptămână, apoi am revenit la Kilo. A fost cumplit să aflu cine a fost rănit și pe cine au pierdut cât lipsisem eu.

Cum asaltul era aproape de final, am primit o nouă sarcină: să stabilim un cordon pentru a ne asigura că insurgenții nu mai puteau intra înapoi în oraș. Sectorul nostru era chiar lângă Eufrat, în partea de vest a orașului. Din acel moment mi-am reluat sarcinile de lunetist. Și, conștientizând că urma să trag din nou la distanțe mai mari, am revenit la .300 Win Mag.

Ne-am instalat într-o casă cu etaj și cu vedere spre râu, la câteva sute de metri de podul Blackwater. De cealaltă parte a râului era o zonă mlăștinoasă, năpădită complet de buruieni și alte cele. Era în apropierea unui spital pe care insurgenții îl transformaseră într-un cartier general înainte de asaltul nostru și chiar și atunci regiunea părea să fie un adevărat magnet pentru sălbatici.

În fiecare noapte se găsea cineva care să încerce să se strecoare pe acolo. În fiecare noapte îmi făceam norma de împușcături, eliminând unul, doi sau chiar mai mulți inamici.

Noua armată irakiană își instalase tabăra în apropiere. Idioții ăia trăgeau și ei câteva focuri spre noi. Zi de zi. Am atârnat un panou de semnalizare deasupra poziției noastre ca să le indicăm că nu le eram inamici – împușcăturile însă au continuat să vină. Am luat legătura prin radio cu comandanții lor. Împușcăturile au continuat să vină. Le-am contactat din nou comandanții, înjurându-i de data asta. Împușcăturile au continuat să vină. Am încercat aproape toate soluțiile ca să-i facem să înceteze, mai puțin un raid aerian.

Întoarcerea Dezertorului

Dezertorul a fost și el repartizat în Kilo. Mă mai răcorisem între timp și am adoptat o atitudine civilizată, deși sentimentele mele față de el nu se schimbaseră.

Nici Dezertorul nu se schimbase, am băgat eu de seamă. Era jalnic.

Se afla cu noi pe acoperiș într-o noapte în care au început să tragă insurgenții.

M-am adăpostit în spatele zidului înalt de 1,20 metri. După ce s-a oprit tirul, am aruncat o privire peste parapet ca să văd din ce direcție se trăsesse. Însă era prea întuneric.

Tirul s-a reluat. Toată lumea s-a adăpostit din nou. Am lăsat doar capul puțin mai jos, sperând să pot zări sclipirea vreunei țevi de pușcă. Dar nu am putut vedea nimic.

— Of, haide odată, am pufnit eu. Nici nu au precizie. De unde trag?

Niciun răspuns din partea Dezertorului.

— Dezertorule, vezi dacă poți observa vreo țeavă de pușcă, am zis eu.

N-am primit niciun răspuns. Au mai urmat vreo două-trei împușcături, fără ca să-mi pot da seama din ce direcție se trăgea. În cele din urmă, m-am întors să-l întreb dacă văzuse ceva.

Însă Dezertorul, ia-l de unde nu-i! Coborâse la parter – din câte-mi dau eu seama acum, singurul lucru care l-a oprit a fost ușa blocată de pușcașii marini care făceau de strajă.

— Aș putea fi omorât acolo sus, mi-a spus el când l-am ajuns din urmă.

L-am lăsat la parter, cerându-i să trimită sus un pușcaș în locul lui. Măcar știam că ăsta nu ar fi dat bir cu fugiții.

Dezertorul a fost transferat, în cele din urmă, undeva departe de câmpul de luptă. Își pierduse complet curajul. Ar fi trebuit să ceară singur să plece. Ar fi fost jenant, dar cât de rău putea să fie? Însă el a insistat să convingă pe toată lumea că nu era un fricos,

când toate dovezile indicau contrariul.

Fiind un vajnic luptător, Dezertorul le-a spus pușcașilor că trupele SEAL și lunetiștii își pierdeau vremea făcând supravegheri.

— Membrii SEAL nu ar trebui să fie aici. Asta nu-i o misiune de operațiuni speciale, le-a zis el. Însă nu este vorba doar de trupele SEAL, s-a grăbit el să adauge. Irakienii ăia se vor regrupa și ne vor copleși numeric.

Predicția lui s-a dovedit a fi destul de aproape de adevăr. Măcar știu că are un viitor strălucit în față ca planificator militar.

Mlaștina

Adevărata noastră problemă o constituiau insurgenții care foloseau mlaștina de pe cealaltă parte a râului pe post de acoperire. Lunca râului era presărată cu nenumărate insulițe cu copaci și arbuști. Ici și colo dintre tufe se mai ivea câte o temelie veche sau câte un morman de mâl și pietre.

Insurgenții se ițeau dintre tufe, trăgeau, apoi se ascundeau la loc, iar noi nu-i mai vedeam. Vegetația era atât de deasă, încât se puteau apropia nu numai de râu, ci chiar de noi – deseori veneau până la o sută de metri fără să fie observați. Chiar și irakienii pot nimeri de la distanța aia.

Ca să complice și mai mult lucrurile, o cireadă de bivoli indieni se aciuase în mlaștină și din când în când o mai străbătea. Auzeai ceva sau vedeai iarba mișcându-se și nu știai dacă era un insurgent sau un animal.

Am încercat să găsim o soluție și am cerut un atac cu napalm asupra mlaștinii, pentru a rade toată vegetația.

Însă ideea a fost respinsă.

Odată cu trecerea nopților, am înțeles că numărul insurgenților creștea. Era clar că aveam să fiu pus la încercare, într-un final, insurgenții ar fi putut aduna suficient de mulți oameni încât să nu-i pot ucide pe toți.

Nu că nu mi-ar fi făcut mare plăcere să încerc totuși.

Pușcașii au adus un FAC^{21}, care să ceară sprijin aerian împotriva insurgenților. Tipul pe care l-au trimis era un aviator din Corpul pușcașilor marini, un pilot ce lucra momentan la sol. Omul a încercat de câteva ori să obțină atacuri aeriene, dar solicitările lui erau mereu respinse de superiori.

La vremea respectivă mi s-a zis că orașul fusese atât de devastat, încât nu mai voiau să producă victime colaterale. Eu, unul, nu-mi dau seama cum bombardarea unor buruieni și a mâlului ar fi făcut ca Fallujah să arate mai rău decât arăta deja, totuși nu sunt decât un SEAL și nu pricep chestiuni dintr-astea complicate, evident.

Oricum, pilotul era un tip de treabă. Nu își dădea aere; nici n-ai fi zis că era ofițer. Ne plăcea de el și îl respectam. Ca să-i arătăm că nu-i purtam pică, îl lăsam și pe el să se uite prin lunetă. Nu a nimerit pe nimeni.

În afară de FAC, pușcașii au mai trimis un pluton specializat în arme grele, alți lunetiști și apoi operatori de mortiere. Aceștia din urmă au adus și niște proiectile cu

fosfor alb cu care au încercat să pârjolească vegetația. Din păcate, proiectilele nu ardeau decât porțiuni mici din mlaștină – ardeau un pic, pe urmă sfârâiau și se stingeau din cauza umezelii.

Am încercat și cu grenade termice, niște dispozitive incendiare care ard la o temperatură de 2.200° C și pot străpunge o bucată de oțel groasă de șase milimetri în câteva secunde. Am coborât la râu și le-am azvârlit pe celălalt mal.

Nici asta nu a funcționat, așa că am început să ne preparăm propriile amestecuri. Fiind atâția lunetiști și operatori de mortiere, o paletă foarte largă de idei era concentrată asupra acelei mlaștini. Dintre toate planurile, preferatul meu a fost utilizarea foarte creativă a încărcăturilor în formă de cașcaval pe care le aveau la ei operatorii de mortiere. („Cașcavalul” este folosit pentru propulsarea proiectilelor de mortier. Distanța poate fi ajustată prin reglarea cantității de „cașcaval” utilizată în propulsarea proiectilului.) Îndesam niște „cașcaval” într-un tub, adăugam un fir de detonare, niște motorină și un focos de distanță. Apoi azvârleam dispozitivul pe celălalt mal și așteptam să vedem ce se întâmpla.

Am obținut câteva scânteieri ca lumea, dar nimic nu funcționa cu adevărat.

Ehe, dacă am fi avut un aruncător de flăcări...

Mlaștina a rămas un „mediu bogat în ținte”, plină cu insurgenți. Cred că numai eu am omorât vreo 18-19 săptămâna aceea; ceilalți băieți au urcat totalul din acea zonă la peste treizeci.

Râul părea să exercite o fascinație aparte pentru băieții răi. În timp ce noi testam tot felul de modalități de pârjolire a mlaștinii, ei încercau tot felul de variante de a-l traversa.

Cea mai bizară a fost cea cu mingile de plajă.

Mingi de plajă și împușcături la distanță

Eram pe acoperiș într-o după-amiază, când am văzut un grup compus din vreo șaisprezece insurgenți înarmați până în dinți și care ieșiseră din ascunzătorile lor. Purtau veste antiglonț și echipament greu. (Mai târziu am descoperit că erau tunisieni, recrutați, după toate aparențele, de una dintre grupările militante ca să lupte împotriva americanilor în Irak.)

Nimic ieșit din comun până aici. Numai că indivizii ăștia duceau și patru mingi de plajă foarte mari și colorate.

Nu-mi venea să cred ce-mi vedeau ochii – au format patru grupuri și au intrat în apă, câte patru oameni la o minge de plajă. Apoi, folosind mingile ca să rămână la suprafață, au început să traverseze râul.

Era sarcina mea să nu las să se întâmple una ca asta, ceea ce nu însemna că trebuia să-i împușc pe fiecare în parte, totuși. La naiba, trebuia să îmi economisesc muniția pentru confruntările ulterioare.

Am tras în prima minge de plajă. Cei patru indivizi agățați de ea au început să înoate disperăți spre mingile rămase.

Poc.

Am tras în a doua minge.

Era destul de distractiv.

Dar ce zic eu? Era *extrem* de distractiv. Insurgenții se băteau între ei, planul lor ingenios de a omorî americani întorcându-se deci împotriva lor.

— Hei, veniți să vedeți asta, le-am spus eu pușcașilor marini când am tras în a treia minge.

Ei au venit la marginea acoperișului, uitându-se cum insurgenții se băteau între ei pentru ultima minge de plajă. Cei care nu se puteau agăța ca lumea se duceau la fund imediat și se înecau.

I-am urmărit bătându-se încă o vreme, apoi am spart și ultima minge. Pușcașii le-au venit de hac insurgenților rămași.

Acelea au fost cele mai ciudate ținte pe care le-am eliminat. Și cele mai îndepărtate ținte eliminate le-am executat cam în aceeași perioadă.

Într-o zi, un grup de trei insurgenți a apărut pe mal, în amonte, fiind în afara razei mele de bătaie, la aproximativ 1.500 de metri. Mai încercaseră câțiva asta înainte, stând acolo și știind că nu voi trage în ei deoarece erau prea departe. Regulile noastre de angajare ne permiteau să îi eliminăm, dar distanța era atât de mare, încât nu prea avea rost să trag. Crezându-se în siguranță, au început să ne ia în zeflema ca niște delincvenți juvenili.

Controlorul de Trafic aerian Avansat a venit mai aproape și a început să râdă de mine în timp ce eu mă uitam la ei prin lunetă.

— Chris, n-ai cum să tragi până acolo.

Nici nu zisesem că aveam de gând să încerc, dar am luat vorbele lui ca pe o provocare. Câțiva dintre ceilalți pușcași au venit și mi-au spus cam același lucru.

De fiecare dată când îmi spune cineva că nu pot face ceva, mă ambiționez. Însă 1.500 de metri reprezenta o distanță atât de mare, încât luneta nu putea nici măcar focaliza. Așa că am făcut un calcul în minte și mi-am reglat ținta cu ajutorul unui copac aflat în spatele unuia dintre insurgenții care se maimuțăreau la noi.

Apoi am tras.

Luna, Pământul și stelele s-au aliniat. Dumnezeu a suflat asupra glonțului și l-am nimerit în burtă pe dobitoc.

Amicii lui și-au luat imediat tălpășița de acolo.

— Împușcă-i, împușcă-i! urlară pușcașii.

Bag de seamă că în acel moment credeau că puteam nimeri orice sub soare. Adevărul este însă că avusesem mare noroc să îl nimeresc pe individul respectiv; nu intenționam să trag în ținte mișcătoare.

Acea s-a dovedit a fi una dintre cele mai îndepărtate ținte pe care le-am eliminat în Irak.

Prejudecăți

Lumea crede că lunetiștii reușesc să elimine ținte de la asemenea distanțe la orice oră. Deși tragem la distanțe mai mari decât majoritatea tipilor de pe câmpul de luptă, probabil că astfel de distanțe nu sunt chiar atât de mari cum crede lumea.

Nu mi-am bătut niciodată capul să măsoz cât de departe trăgeam. Distanța depindea, oricum, de situație. În orașe, acolo unde au fost înregistrate cele mai multe victime de ale mele, nu poți trage decât între 180 și 360 de metri. În raza asta se află țintele tale, deci acolo trebuie să tragi și tu.

În mediul rural însă, situația se schimbă complet. Acolo raza este cuprinsă între 720 și 1.100 de metri. La asemenea distanțe cea mai indicată armă este .338.

Cineva m-a întrebat odată dacă aveam vreo distanță preferată. Răspunsul meu este simplu: cu cât mai aproape, cu atât mai bine.

Așa cum pomeneam mai devreme, o altă prejudecată pe care o are lumea despre lunetiști este ideea că noi am ținti mereu spre capul persoanei vizate. Eu, personal, nu țintesc aproape niciodată spre cap, decât dacă sunt absolut sigur că voi nimeri. Iar asta se întâmplă foarte rar pe câmpul de luptă.

De obicei, prefer să țintesc spre masa centrală – adică spre centrul corpului. Acolo am o marjă de eroare mai mare. Indiferent unde îl nimeresc, știu că o să-l pun la pământ.

Înapoi la Bagdad

După o săptămână petrecută la râu, am fost scos de acolo, făcând schimb de locuri cu un alt lunetist SEAL, rănit aproape pe la începutul operațiunii și care era gata să reintre în acțiune. Îmi făcusem un scor bun în zona respectivă; sosise vremea să las locul altcuiva.

Superiorii m-au trimis înapoi la Tabăra Fallujah pentru câteva zile. A fost una dintre puținele pauze din război care mi-a picat la țanc. În urma ritmului nebun al confruntărilor din oraș, o minivacanță era extrem de bine-venită. Mâncarea și dușurile calde erau nemaipomenite.

După ce m-am relaxat câteva zile, mi s-a ordonat să mă întorc la Bagdad ca să lucrez din nou cu trupele GROM.

Eram pe drum spre Bagdad când Hummer-ul în care mă aflam a trecut peste un IED îngropat. Dispozitivul explozibil improvizat a sărit în aer chiar în spatele nostru; toată lumea din vehicule s-a speriat – mai puțin eu și un alt tip care fusese în Fallujah de la începutul asaltului. Ne-am uitat unul la altul, ne-am făcut cu ochiul, apoi ne-am culcat la loc. Comparativ cu exploziile la care fuseserăm martori în luna aceea și la rahaturile prin care trecuserăm, asta era o nimica toată.

În timp ce eram în Irak, plutonul meu a fost trimis în Filipine cu misiunea de a instrui armata locală în lupta împotriva teroriștilor radicali. Nu era cea mai palpitantă sarcină. Într-un final, după ce și-au îndeplinit misiunea, au fost trimiși și ei la Bagdad.

M-am dus și eu să-i întâmpin la aeroport, împreună cu alți membri SEAL.

Mă așteptam la o revedere emoționantă – în sfârșit, mi se reunea familia.

Însă ei au coborât din avion boscorodindu-mă:

— Sal'tare, boule!

Și alte chestii, chiar mai rele. Membrii SEAL excelează la orice fac, inclusiv la limbajul vulgar.

Oh, invidie, numele tău e SEAL!

Mă miram că nu primeam nicio veste de la ei de atâtea luni! De fapt, mă întrebam de ce mă invidiau atât de mult – din câte știam eu, ei nu erau la curent cu ce făcusem în tot acest timp.

Ca să aflu că plutonierul șef le prezentase în permanență rapoartele mele de lunetist din Fallujah. Ei îi dădăceau pe filipinezi și se plictiseau de moarte, iar eu aveam parte de toată distracția.

Le-a trecut însă. Ba chiar m-au pus să le fac o prezentare a acțiunilor mele, cu indicatoare și tot tacâmul. Încă o ocazie de a folosi PowerPoint-ul.

Distracție cu marii mahări

Așadar, de vreme ce veniseră și ei, m-am realăturat grupului și am început să executăm acțiuni directe. Serviciul de informații descoperea câte un producător de IED-uri sau câte un finanțator de teroriști, ne înmâna datele necesare, iar noi mergeam și-l înhățam. Ne duceam peste individ la prima oră a dimineții – îi aruncam ușa în aer, dădeam buzna înăuntru și îl săltăm înainte să apuce să coboare din pat.

Am făcut asta vreo lună. Deja acțiunile directe deveniseră o rutină; erau mult mai puțin periculoase în Bagdad față de Fallujah.

Noi stăteam lângă BIAP – Aeroportul Internațional din Bagdad – și lucram de acolo. Într-o zi, plutonierul a venit și mi-a zis, rânjind:

— Trebuie să te distrezi și tu puțin, Chris. Trebuie să faci un pic de PSD.

Folosea jargonul SEAL. PSD vine de la „Personal Security Detail”^[22]. Trebuia deci să fac pe bodyguardul. Plutonul primise sarcina de a asigura securitatea oficialilor irakieni de rang înalt. Insurgenții începuseră să îi răpească, încercând să pună bețe în roate guvernului. Era o sarcină destul de ingrată. Până atunci reușisem să o evit, dar se pare că eschivele mele nu mai dădeau roade. M-am dus în cealaltă parte a orașului, în Zona Verde. (Zona Verde era o secțiune din centrul Bagdadului concepută ca o regiune sigură pentru aliați și noul guvern irakian. Era separată fizic de restul orașului prin ziduri din ciment și sârmă ghimpată. Nu existau decât câteva căi de acces, toate sub control strict. Acolo se aflau atât ambasadele Statelor Unite și ale aliaților săi, cât și clădirile guvernamentale.)

Am făcut asta o săptămână întreagă.

Așa-zișii oficiali irakieni erau renumiți pentru că nu își informau escortele cu privire la agenda lor și nici nu le dădeau amănunte despre persoanele care urmau să le însoțească. Dat fiind nivelul de securitate din Zona Verde, asta era o problemă importantă.

Eu am fost folosit în „avangardă”. Asta însemna că mă duceam înaintea convoiului oficial, verificam ca ruta să fie sigură și apoi rămâneam la punctul de control pentru verificarea vehiculelor din convoi. Astfel, mașinile irakiene puteau trece repede prin

punctele de control, fără să devină ținte.

Într-o zi, eram în avangarda unui convoi în care se afla vicepreședintele irakian. Verificasem deja ruta și sosisem la punctul de control al pușcașilor marini din fața aeroportului.

Aeroportul Internațional Bagdad se afla în cealaltă parte a orașului față de Zona Verde. Deși incinta propriu-zisă era securizată, zona din jurul ei și șoseaua ce ducea la poartă mai nimereau din când în când sub focul inamic. Era o țintă principală pentru teroriști, de vreme ce insurgenții conștientizau și ei că oricine intra sau ieșea de acolo trebuia să aibă o oarecare legătură cu americanii sau cu noul guvern irakian.

Vorbeam prin stația radio cu unul dintre camarazii mei din convoi. El mi-a explicat cu amănunte cine era în grup, câte vehicule erau și alte cele. De asemenea, mi-a zis că respectivul convoi era deschis și închis cu câte un Hummer de-al armatei – indicatoare simple pe care le puteam transmite gărzilor.

Convoiu a trecut în viteză pe lângă noi, cu un Hummer în deschidere. Am numărat vehiculele și, într-adevăr, la urmă venea tot un Hummer.

Toate bune și frumoase până aici.

Deodată au apărut încă două vehicule, urmărind în viteză convoiul.

Pușcașii marini s-au uitat la mine.

— Alea două nu-s ale mele, le-am spus eu.

— Ce vrei să facem?

— Săriți în Hummer-ul vostru și puneți cincizecista pe spinarea lor, am urlat eu, ridicându-mi M-4.

Am sărit pe șosea, cu arma ridicată, sperând să le atrag atenția.

Însă mașinile nu s-au oprit.

În spatele meu, mitraliorul Hummer-ului era pregătit să tragă. Neștiind încă sigur dacă era vorba de o răpire sau doar de niște vehicule rătăcite, am tras un foc de avertisment.

Mașinile au virat și zbughit-o în direcția din care veniseră.

Să fi fost o tentativă eșuată de răpire? Atentatori sinucigași care își pierduseră curajul?

Nu. Am aflat mai târziu că era vorba de doi prieteni de-ai vicepreședintelui. Omul a uitat să ne spună despre ei.

Nu a fost foarte mulțumit. Nici superiorii mei nu au fost foarte mulțumiți. Am fost scos din postul de PSD, ceea ce nu ar fi fost tocmai rău dacă nu ar fi trebuit apoi să stau degeaba o săptămână în Zona Verde.

Plutonierul meu a încercat să îmi ridice pedeapsa, ca să mă poată lua în acțiunile directe. Însă cei din cartierul general hotărâseră să îmi facă un pic în ciudă, ținându-mă ca pe ghimpi. Asta-i cea mai cruntă tortură pentru un SEAL – să nu aibă parte de acțiune.

Din fericire, nu a durat prea mult.

Strada Haifa

În decembrie 2005, Irakul s-a mobilizat pentru alegerile generale, primele de la căderea lui Saddam – de altfel, primele alegeri libere și corecte din acea țară. Insurgenții făceau tot posibilul să împiedice organizarea lor. Oficialii electorali erau răpiți în stânga și-n dreapta. Alții erau executați în plină stradă.

Asta da campanie negativă!

Strada Haifa din Bagdad era un loc deosebit de periculos. După ce trei oficiali electorali au fost uciși acolo, armata a întocmit un plan de protejare a tuturor oficialilor din zona respectivă.

Strategia necesita supravegherea lunetiștilor.

Eu eram lunetist. Eram disponibil. Nici nu a fost nevoie să mă ofer voluntar.

M-am alăturat unei unități de-a armatei din Garda Națională din Arkansas, o trupă de băieți de nădejde, războinici unul și unul.

Lumea obișnuită cu delimitările tradiționale între diversele ramuri militare ar putea considera că-i neobișnuit ca un SEAL să lucreze cu armata sau chiar cu pușcașii marini, însă forțele armate erau foarte bine integrate cât am stat în Irak.

Orice unitate putea face o RFF^{23}. Solicitarea respectivă primea răspuns de la orice ramură militară disponibilă la acel moment. Astfel, dacă o unitate avea nevoie de lunetiști, precum în cazul de față, ramura militară care avea lunetiști disponibili îi trimitea imediat.

Există un du-te-vino permanent între marinari, soldați și pușcași marini. Însă am văzut respectul existent între diversele ramuri, cel puțin în timpul luptei. Eu, unul, cel puțin, am avut de-a face aproape în totalitate cu pușcași și soldați excelenți. Erau și excepții – dar excepții erau și în marină.

În prima zi în care m-am prezentat pentru noua misiune, am crezut că voi avea nevoie de un translator. Unii mă mai tachinează pe seama accentului meu legănat de texan, însă țărănoii ăștia... Dumnezeu! Am primit informațiile importante de la subofițerul cu cel mai înalt grad și de la ofițeri care vorbeau o engleză de Doamne-ajută. Numai că soldații și ceilalți subofițeri ziceai că vorbeau chineză, nu alta.

Am început să lucrăm pe strada Haifa în apropierea locului în care fuseseră uciși cei trei oficiali electorali. Garda Națională securiza un bloc pe care urma să-l folosim apoi ca loc de pândă. După aceea intram eu, îmi alegeam un apartament și mă instalam.

Strada Haifa nu era tocmai bulevardul Hollywood, deși era locul potrivit dacă erai un băiat rău. Strada avea vreo trei kilometri în lungime, de la Poarta Asasinilor de la capătul Zonei Verzi și până în nord-vest. Era scena a numeroase schimburi de focuri, a tot soiul de atacuri cu IED-uri, de răpiri, asasinate – tot ce era mai rău se întâmpla pe Haifa. Soldații americani o porecliseră Purple Heart Boulevard^{24}.

Clădirile pe care le foloseam pentru supraveghere erau înalte de 14-15 etaje, oferind o vedere foarte bună de ansamblu. Ne mutam cât puteam de des, ca să-i derutăm pe insurgenți. Existau nenumărate ascunzători în clădirile mai joase de pe cealaltă parte a șoselei. Băieții răi nu aveau prea mult de mers ca să ajungă la „treabă”.

Insurgenții de aici erau foarte amestecați; unii erau mujahedini, foști membri Baath

sau ai Armatei Irakiene. Alții erau loiali mișcărilor Al-Qaeda din Irak sau Sadr, sau altor țicniți de pe-acolo. La început purtau niște eșarfe negre sau verzi, dar, după ce au înțeles că ele îi scoteau în evidență, au trecut la ținute civile, ca restul lumii. Voiau să se amestece cu civilii pentru ca nouă să ne vină mai greu să-i depistăm. Erau niște lași, care nu numai că se ascundeau în spatele femeilor și al copiilor, ci sperau, probabil, ca noi să omorâm femeile și copiii, crezând că asta va fi de folos cauzei lor, deoarece ne făcea pe noi să arătăm rău.

Într-o după-amiază, urmăream un adolescent care aștepta autobuzul în fața blocului meu. Când a oprit autobuzul, au coborât din el niște adulți. Puștiul s-a întors brusc și a pornit grăbit în direcția opusă.

Grupul l-a ajuns repede din urmă. Unul dintre ei a scos un pistol și l-a prins pe puști de gât.

Îndată ce a făcut asta, am început să trag. Puștiul pe care îl protejam a fugit. Am apucat să omor vreo doi-trei dintre răpitori; ceilalți au scăpat.

Printre țintele preferate se numărau fiii oficialilor electorali. Insurgenții foloseau familiile acestora pentru a pune presiune pe oameni și a-i determina să se retragă. Sau, pur și simplu, le omorau familia ca avertisment, astfel încât alții să nu ajute guvernul să organizeze alegerile sau chiar să voteze.

Lasciv și suprealist

Într-o seară, am ocupat un apartament pe care îl credeam abandonat, de vreme ce era gol când am sosit noi acolo. Lucram în ture cu un alt lunetist și în timpul meu liber m-am dus să văd dacă găsesc ceva cu care să-mi fac cât mai comodă ascunzătoarea.

În sertarul deschis al unui birou am dat peste o lenjerie intimă sexy. Chiloței șoc, cămăși de noapte – chestii foarte sugestive.

Însă nu erau măsura mea.

Adeseori descopeream în clădiri un amestec bizar, aproape suprealist, de lucruri, care ar fi fost nelalocul lor, ca să nu spun mai mult. Printre ele, cauciucurile găsite pe acoperișul din Fallujah sau capra dibuită în toaleta unui apartament de pe strada Haifa.

Vedeam ceva, apoi îmi petreceam restul zilei întrebându-mă care era povestea din spatele ciudățeniilor. După o vreme, bizareria a început să pară firească.

Nu la fel de surprinzătoare erau televizoarele și antenele parabolice. Astea erau pretutindeni. Chiar și în deșert. De multe ori dădeam peste o mică așezare de nomazi, cu corturi și câteva animale, și cu câmpul deschis împrejur. Cu toate acestea, antenele parabolice erau nelipsite.

Sunând acasă

Într-o noapte, eram de gardă și se instalase acalmia. Noapțile treceau în mod normal încet în Bagdad. Insurgenții nu atacau, de obicei, atunci, deoarece știau că tehnologia ne oferea un avantaj, incluzând aici echipamentul nostru de vedere de noapte și senzorii cu infraroșu. Așa că m-am gândit să-mi sun soția acasă, să-i spun doar că mă gândeam la ea.

Mi-am luat telefonul cu conexiune la satelit și am format acasă. De cele mai multe ori,

când vorbeam cu Taya, îi ziceam că eram la bază, chiar dacă mă aflam în misiune de supraveghere sau pe câmpul de luptă. Nu voiam să-și facă griji.

Nu știi de ce, dar în noaptea asta i-am spus ce făceam.

— Și poți vorbi? m-a întrebat ea.

— Oh, da, e în regulă, am răspuns eu. E liniște aici.

Nu am apucat să mai rostesc decât vreo două-trei propoziții, când cineva a început să tragă spre clădire de pe stradă.

— Ce se-aude? a întrebat ea.

— Nimic, am răspuns eu, cu nonșalanță.

Numai că focurile de armă au crescut în intensitate chiar în momentul în care mi-au ieșit cuvintele pe gură.

— Chris?

— Cred că-i cazul să închid, i-am zis eu.

— Ești în regulă?

— A, da! Nu-i nicio prolemă, am mințit eu. Nu se întâmplă nimic. Vorbim mai târziu.

Chiar atunci s-a tras cu un lansator de rachete în peretele de lângă mine. Bucăți din clădire m-au izbit în față, insurgenții oferindu-mi astfel câteva alunițe și tatuaje temporare. Am lăsat telefonul din mână și am început să ripostez la foc. Am zărit inamicii peste drum și am eliminat unul sau doi; lunetiștii care mă însoțeau au mai doborât câțiva înainte ca restul să își ia tălpășița de-acolo.

După ce s-a încheiat lupta, am luat din nou telefonul. I se terminase bateria, așa că nu am mai putut suna acasă.

Situația s-a mai agitat un pic câteva zile și de-abia peste două-trei zile am apucat să o sun pe Taya ca să văd ce mai face.

Ea a izbucnit în plâns de când mi-a auzit vocea la telefon.

Astfel am aflat că nu închisese telefonul înainte să-l las jos. Ea auzise tot schimbul de focuri, completat cu înjurături, înainte ca bateria să se consume. Fapt care s-a petrecut brusc, evident, dându-i motive suplimentare de neliniște.

Am încercat să o calmez, dar mă îndoiesc că lucrurile pe care i le-am zis au liniștit-o.

Ea brava întotdeauna, insistând că nu trebuia să-i ascund nimic. Pretindea că nimic ce mi se putea întâmpla în realitate nu se compara cu gândurile negre pe care și le făcea.

Eu nu aș fi atât de sigur.

Am mai sunat de câteva ori acasă în perioadele de acalmie din turele mele în Irak. Ritmul general al acțiunii era atât de intens și de neîntrerupt, încât nu prea aveam de ales. Dacă aș fi așteptat să revin în tabără, ar fi însemnat să zăbovesc o săptămână sau mai mult. Și nu o puteam apela tot timpul, oricum.

Cert e că mă obișnuisem cu bătăliile. Era ceva normal să se tragă în mine. O rachetă expediată dintr-un lansator? O zi ca oricare alta la muncă.

Tatăl meu are o poveste despre cum l-am sunat într-o zi la serviciu, după o perioadă în care nu apucasem să vorbesc cu el. A ridicat receptorul și a fost surprins să-mi audă vocea.

Apoi a fost și mai uluit să mă audă vorbind în șoaptă.

— Chris, de ce vorbești atât de încet? m-a întrebat el.

— Sunt într-o operațiune, tată. Nu vreau ca inamicul să afle unde sunt.

— A, a îngăimat el, cu glas tremurat.

Mă îndoiesc că eram atât de aproape de inamic, încât acesta să audă ceva, însă tatăl meu a jurat că peste câteva secunde a auzit împușcături pe fundal.

— Trebuie să închid, i-am spus eu înainte ca el să afle despre ce era vorba. Te sun mai târziu.

Din ce zicea tata, am sunat peste două zile ca să-mi cer scuze că i-am închis telefonul în nas. Când m-a întrebat dacă ceea ce auzise fusese începutul unui schimb de focuri, am schimbat subiectul.

Cum mi-am clădit reputația

Încă mă dureau genunchii după ce fusesem prins sub dărâmături în Fallujah. Am încercat să obțin niște injecții cu cortizon, dar nu am reușit. Nici nu voiam să insist prea tare: mă temeam că voi fi scos din luptă din cauza răni.

Din când în când mai luam niște Motrin; asta era cam tot ce puteam face. În bătălie nu aveam probleme, desigur – când îți crește nivelul de adrenalină, nu mai simți nimic.

Însă durerea nu mă împiedica să savurez ceea ce făceam. Poate că războiul nu este distractiv, însă îmi plăcea. Mi se potrivea.

Deja îmi dobândisem o oarecare reputație ca lunetist. Aveam foarte multe victime confirmate. Înregistrasem un scor foarte bun pentru o perioadă atât de scurtă – de fapt, pentru orice perioadă.

În afară de băieții din Trupă, oamenii nu mă știau după nume sau după față. Însă începuseră să circule zvonuri, iar șederea mea aici mi-a sporit reputația.

Se părea că oriunde mă instalam făceam rost de-o țintă măcar. Asta a început să-i irite pe ceilalți lunetiști, care își petreceau uneori ture sau chiar zile întregi fără să vadă *pe nimeni*, nicidecum vreun insurgent.

Într-o zi, Ștrumf, un camarad SEAL, a început să se țină după mine când am intrat într-un apartament.

— Unde te instalezi? m-a întrebat el.

M-am uitat împrejur și am găsit un loc care mi s-a părut că arăta mai bine.

— Acolo, am răspuns eu.

— Bun. Acum dispari de-aici. Iau eu locul ăla.

— Sigur, ia-l, am replicat eu.

M-am dus să caut un alt loc – și am făcut imediat o victimă de acolo.

O vreme nici nu a părut să conteze ce făceam: lucrurile, pur și simplu, se petreceau în fața mea. Nu inventam incidente – aveam martori pentru toate țintele eliminate. Poate că vedeam puțin mai departe ori anticipam conflictele mai bine decât alți oameni. Sau, cel mai probabil, era o chestiune de noroc.

Asta dacă presupunem că poți vorbi de noroc când ești ținta unora care vor să te omoare.

Odată eram într-o casă pe strada Haifa, unde se strânseseră atâția lunetiști, încât singurul loc de unde mai puteam trage era un gemuleț de deasupra unui closet. Am fost nevoit să stau în picioare în tot acel timp.

Și tot am făcut două victime.

Pur și simplu, aveam noroc.

Într-o zi am fost informați că insurgenții foloseau un cimitir de la marginea orașului, la aeroportul de lângă Tabăra Independenței, ca să ascundă armament și să lanseze atacuri. Singura modalitate prin care puteam vedea locul respectiv era să mă cațăr pe o macara foarte înaltă. După ce ajungeam în vârf, trebuia apoi să mă târăsc pe o platformă subțire din sârmă.

Nu știu la ce înălțime mă aflam. Nici nu vreau să știu. Înălțimile nu sunt printre preferatele mele – simt că mi se pune un nod în gât numai când mă gândesc la ele.

Macaraua îmi oferea o vedere rezonabilă asupra cimitirului, aflat la vreo 700 de metri distanță.

Nu am tras de acolo. Nu am văzut decât oameni îndoliați și înmormântări. Dar a meritat să încerc.

Pe lângă faptul că ne uitam după oameni cu IED-uri, mai trebuia să fim atenți să nu dăm noi peste bombe. Acestea erau peste tot – câteodată, chiar în blocuri. O trupă a scăpat ca prin urechile acului într-o după-amiază, explozibilii detonându-se chiar după ce soldații ieșiseră din clădire.

Garda folosea vehicule Bradley pentru deplasare. Modelul Bradley seamănă un pic cu un tanc, având turelă și tun în vârf, dar în realitate este transportor de trupe și vehicul de recunoaștere, în funcție de configurația lui.

Cred că este conceput să poată transporta șase persoane. Noi încercam să ne înghesuim câte opt sau zece înăuntru. Era încins, înăbușitor și claustrofobic. Dacă nu stăteai lângă rampă, nu puteai să vezi nimic. Trebuia să înduri și să aștepti să ajungi unde îți era destinația.

Într-o zi, vehiculele Bradley ne-au luat pentru o operațiune de lunetiști. Tocmai cotiserăm de pe Haifa pe una dintre străduțele lateralnice, când s-a auzit o bubuitură groaznică. Fuseserăm loviți de un IED masiv. Partea din spate a vehiculului s-a ridicat și s-a prăbușit pe asfalt cu o bufnitură. Înăuntru s-a umplut de fum.

Îl vedeam pe tipul din fața mea mișcându-și buzele, însă nu auzeam nimic: explozia îmi înfundase urechile.

Apoi Bradley-ul a pornit din nou. Era un vehicul al naibii de rezistent. Când am revenit la bază, comandantul a dat din umeri.

— Nici măcar nu i-a stricat șenilele, a rostit el, aproape dezamăgit.

Știu că este un clișeu, dar este adevărat: pe timp de război legi prietenii foarte strânse. Și apoi, circumstanțele se schimbă subit. Eu m-am împrietenit cu doi tipi din Gardă, oameni în mâinile cărora îmi puneam și viața.

Azi n-aș mai putea să vă spun cum îi cheamă nici dacă mi-ați pune pistolul la tâmplă.

Și nici măcar nu sunt sigur că i-aș putea descrie cât de cât ca să vă demonstrez că erau mai deosebiți.

M-am înțeles foarte bine cu băieții din Arkansas, poate și pentru că eram cu toții crescuți la țară.

Mă rog, ei erau țărănoi. Există băieți obișnuiți de la țară și țărănoi, care-s cu totul altă mâncare de pește.

Tot înainte

Alegerile au venit și au trecut.

Mass-media din State a făcut mare tam-tam pe seama alegerilor legislative din Irak, dar pentru mine nu a fost un eveniment. Nici măcar nu am fost de strajă în acea zi; le-am văzut la televizor.

Nu am crezut nicio clipă că irakienii își vor putea transforma țara într-o democrație cu adevărat funcțională, însă la un moment dat am fost dispus să le acord o șansă. Nu știu ce să mai cred acum. Locul este ros de corupție.

Însă nu mi-am riscat viața ca să instaurez democrația în Irak, ci pentru camarazii mei, ca să-mi protejez prietenii și compatrioții. M-am dus la război pentru țara *mea*, nu pentru Irak. Țara mea m-a trimis acolo pentru a ține primejdia departe de ea.

Nu am luptat niciodată pentru irakieni. Nu dădeam doi bani pe ei.

La scurtă vreme după alegeri, am fost trimis înapoi la plutonul SEAL. Se apropia termenul de plecare din Irak și începusem să aștept cu nerăbdare să revin acasă.

Staționarea în tabăra din Bagdad însemna și faptul că aveam propria mea cameră, cât de mică ar fi fost. Obiectele mele personale încăpeau în 4-5 cutii de bagaje, în două valize mari Stanley (cu roțile) și în câteva rucsacuri. (Cutii de bagaje reprezintă echivalentul modern al vestiarelor; sunt etanșe și au vreo 90 de centimetri lungime.) Când plecăm în misiuni ne luăm multe bagaje.

Mai aveam și un televizor. Cele mai recente filme se găseau pe DVD-uri piratate la colț de stradă, în Bagdad, cu cinci dolari bucata. Am cumpărat un set complet cu seria *James Bond*, niște filme cu Clint Eastwood, cu John Wayne – îmi place mult John Wayne. Îmi plac mai ales filmele lui cu cowboy, ceea ce nu-i greu de ghicit, la urma urmei. Cred că *Rio Bravo* este filmul meu preferat.

În afară de filme, mi-am petrecut timpul jucând jocuri video – *Command and Conquer* a devenit unul dintre preferatele mele foarte repede. Ștrumf avea un Playstation, așa că am început să jucăm jocul cu Tiger Woods pe acesta.

L-am bătut măr.

Acțiuni directe, elicoptere și înălțimi

Odată ce situația din Bagdad se mai calmase, cel puțin momentan, cei din cartierul nostru general au decis că ar fi cazul să deschidă o bază SEAL în Habbaniyah.

Habbaniyah se află la aproape 20 de kilometri est de Fallujah, în provincia Anabar. Nu era un focar de insurgență precum Fallujah, dar niciun oraș liniștit, ca San Diego.

Asta era zona unde, înainte de Primul Război din Golf, Saddam construise fabricile chimice dedicate producerii armelor de distrugere în masă, precum gazul paralizant și alți agenți chimici. Nu erau foarte mulți prieteni de-ai Americii acolo.

Însă exista o bază de-a armatei americane, condusă de faimosul Regiment 506 – Camarazii de Război. Tocmai veniseră din Coreea de Sud și habar n-aveau care era treaba în Irak, asta ca să fiu cât mai blând. Bănuiesc că toată lumea trebuie să învețe cum e mai greu.

Habbaniyah s-a dovedit a fi o mare belea. Noi primiserăm o clădire abandonată, dar aceasta nu era nici pe departe adecvată necesităților noastre. Am fost nevoiți să construim un TOC^{25}, ca să adăpostim toate computerele și echipamentele de comunicații utile pe durata misiunilor.

Moralul nostru era la pământ. Nu produceam nimic folositor pentru război; făceam pe tâmplarii. Nu că asta nu ar fi o meserie onorabilă, totuși nu era a noastră.

Taya:

„În timpul acestei misiuni, medicii au făcut niște analize și, nu știu de ce, au crezut că, de fapt, Chris avea tuberculoză. Medicii i-au zis că boala o să-l omoare, într-un final.

Îmi amintesc că am vorbit cu el imediat după ce a primit vestea. Era foarte fatalist. Se împăcase deja cu ideea morții și voia ca asta să se întâmple acolo, nu acasă, răpus de o boală căreia nu i se putea împotrivi cu arma sau cu pumnii.

— Nu contează, mi-a spus el. Eu o să mor și tu o să-ți găsești pe altcineva. Oamenii mor aici tot timpul. Soțiile lor își găsesc pe altcineva.

Am încercat să-i explic că era de neînlocuit pentru mine. Cum asta nu a părut să-i alunge gândurile negre, am adus în discuție un argument la fel de valid.

— Cum rămâne cu fiul nostru?

— Cum să rămână? Vei găsi pe altcineva și o să-l crească tipul ăla.

Cred că vedea atâta moarte în jur, încât începuse să creadă că oamenii pot fi înlocuiți.

M-a durut inima să-l aud vorbind așa. Chiar credea asta! Este o amintire extrem de neplăcută.

Credea că nimic nu-i mai frumos decât să mori în luptă. Am încercat să-i schimb această părere, dar el nu a vrut să asculte.

I-au repetat analizele și de data asta Chris a ieșit bine. Însă și-a păstrat atitudinea față de moarte”.

După ce ne-am așezat tabăra, am început să efectuăm acțiuni directe. Primeam numele și locația unui posibil insurgent, îi luam casa cu asalt noaptea, apoi ne întorceam cu el și cu probele pe care le găseam la DIF^{26}, adică la închisoare.

Făceam fotografii pe drum. Nu de dragul peisajelor; ci pentru binele nostru și, mai important, pentru cel al comandanților noștri. Fotografiile dovedeau că nu îl bătusem măr.

Mai toate aceste operațiuni erau de rutină, fără prea mari probleme și aproape fără

să ni se opună rezistență. Într-o noapte însă, unul dintre oamenii noștri a intrat într-o casă unde un irakian ceva mai corpolent a decis să nu vină cu noi de bunăvoie. Cei doi s-au luat la bătaie.

Din ce-am văzut noi, camaradul nostru SEAL o încasa rău de tot. Conform spuselor lui însă, pur și simplu, alunecase și nu avea nevoie de ajutorul nostru.

Bănuiesc că puteți s-o interpretați cum vreți. Ne-am repezit să îl înhățăm pe grăsan înainte să provoace pagube prea mari. Prietenul nostru a fost tachinat pentru „căderea” lui o bună bucată de vreme.

În majoritatea acestor misiuni, aveam fotografiile cu persoana pe care trebuia să o săltăm. În acel caz, și celelalte informații erau, de obicei, destul de precise. Tipul era mai mereu acolo unde ar fi trebuit să fie, iar lucrurile se derulau conform planului.

Dar nu toate cazurile se desfășurau la fel de bine. Am început să ne dăm seama că, dacă nu aveam nicio fotografie, nici informațiile suplimentare nu erau de încredere. Știind că americanii săltau suspecti, oamenii profitau de ocazie ca să își rezolve neînțelegeri și probleme personale. Vorbeau cu cei din armată sau cu alte autorități, acuzând pe cineva de ajutorare a insurgenților sau de comiterea vreunei alte infracțiuni.

Nu era deloc plăcut pentru persoana pe care o arestam, însă nu-mi băteam prea tare capul în privința asta. Era doar un alt exemplu care demonstra cât de nenorocită era țara asta.

Suspectat

Într-o zi, armata a cerut un lunetist care să supravegheze intrarea unui convoi al Regimentului 506 în bază.

Am plecat împreună cu o echipă mică și am ocupat o clădire de 2-3 etaje. M-am instalat la ultimul nivel și am început să supraveghez zona. În scurt timp a apărut și convoiul pe drum. Pe când observam zona, un bărbat a ieșit dintr-o clădire de lângă drum și a pornit în direcția în care se deplasa convoiul. Avea un AK în mâini.

L-am împușcat. Omul a căzut la pământ.

Convoiul și-a continuat înaintarea. Au mai apărut niște irakieni, care s-au adunat în jurul tipului pe care îl împușcasem, dar nu am mai văzut pe nimeni să se îndrepte amenințător spre convoi sau să fie pe punctul de a-l ataca, așa că nu am tras.

Câteva minute mai târziu, am auzit prin radio că armata trimitea o unitate care să investigheze de ce îl împușcasem.

Hă?

Le zisesem deja prin radio celor din comandament ce se întâmplase, însă am repetat. Eram surprins – nu mă credeau.

Un comandant de tanc a venit și a interogat-o pe soția decedatului. Ea a declarat că soțul său se ducea la moschee, cu un Coran în mână.

Sigur că da. Era ridicol, dar ofițerul – care, bag eu de seamă, nu era de prea multă vreme în Irak – nu m-a crezut. Soldații au început să caute pușca, însă trecuseră atâția oameni pe-acolo, încât aceasta dispăruse de mult.

Comandantul de tanc a indicat spre poziția mea.

— De acolo s-a tras?

— Da, da, a răspuns femeia, care habar nu avea de unde se trăsesse, evident, nefiind prin preajmă la momentul respectiv. Știu că este din armată, fiindcă poartă uniformă de armată.

Eu eram în partea din spate a camerei, cu un paravan în fața mea și cu o jachetă cenușie peste uniforma de SEAL. Poate că femeia a halucinat din cauza suferinței sau poate că a vrut să spună orice mi-ar fi produs neplăceri.

Am fost chemați înapoi la bază și tot plutonul nostru a fost pus în așteptare. Mi s-a zis că sunt „indisponibil operațional” – am fost reținut la bază în timp ce Regimentul 506 a investigat incidentul în detaliu.

Colonelul a vrut să mă interogheze. Ofițerul meu m-a însoțit.

Eram iritați cu toții. Respectasem RDA; aveam o grămadă de martori. „Anchetatorii” armatei erau cei care o dăduseră în bară.

Cu greu mi-am ținut gura. La un moment dat, i-am spus colonelului de armată:

— Nu omor oameni care au Coranul în mână – nu că n-aș vrea, dar nu o fac.

Cred că mi se cam urcase sângele la cap.

Ei bine, după trei zile și mai știu eu câte „investigații” suplimentare, omul a conștientizat, în sfârșit, că am acționat justificat și a lăsat-o baltă. Însă când regimentul ne-a mai cerut să îi ajutăm cu supravegherea, le-am zis să se ducă dracu’.

— De fiecare dată când voi împușca pe cineva, o să încercați să mă duceți în fața plutonului de execuție, am replicat eu. Nu am chef de așa ceva.

Oricum, plecam acasă peste două săptămâni. În afară de câteva acțiuni directe, mi-am petrecut timpul jucând jocuri video, uitându-mă la filme porno și făcând exerciții fizice.

Am încheiat tura aceea cu un număr substanțial de victime confirmate. Cele mai multe au fost din Fallujah.

Carlos Norman Hathcock al II-lea, cel mai cunoscut lunetist din istorie, o adevărată legendă și un om pe care îl admiram, a înregistrat 93 de victime confirmate în cei trei ani petrecuți în Războiul din Vietnam.

Nu spun că mă ridic la nivelul lui – pentru mine, omul a fost și va rămâne *cel mai iscusit* lunetist din toate timpurile – însă, ca număr, măcar, mă apropiasem destul de mult de el, încât lumea să considere că mă descurcam minunat.

CONFLICTE FAMILIALE

Taya:

„Ne-am dus până pe pistă să așteptăm avionul când a aterizat. Erau câteva soții și câțiva copii de față. Am ieșit cu bebelușul nostru, extrem de nerăbdătoare. Mă simțeam în al nouălea cer.

Îmi amintesc că m-am întors spre o femeie și i-am zis:

— Nu-i așa că este grozav? Nu-i așa că este palpitant? Nu mai pot de nerăbdare!

Ea a făcut un semn a lehamite.

M-am gândit că, poate, mă simțeam așa deoarece era ceva nou pentru mine.

Puțin mai încolo, ea și soțul ei, un SEAL din plutonul lui Chris, au divorțat”.

Apropierea sufletească

Plecasem din State cu vreo șapte luni înainte, la numai zece zile după nașterea fiului meu. Îl iubeam, dar, așa cum am zis și mai devreme, nu apucasem să mă apropii sufletește de el. Nou-născuții au o grămadă de nevoi – trebuie să-i hrănești, să-i speli, să ai grijă să se odihnească. Între timp avea personalitate. Mergea de-a bușilea deja. Aducea ceva mai mult a persoană. Îl văzusem crescând în fotografiile pe care mi le trimisese Taya, însă în acele zile sentimentul era mult mai intens.

Era fiul meu.

Ne întindeam pe podea în pijamale și ne jucam. El se cățara pe mine, iar eu îl aruncam în sus sau îl duceam în cârcă peste tot. Chiar și cele mai mărunte lucruri – ca atunci când îmi atingea fața, de exemplu – constituiau un motiv de bucurie.

Însă tranziția de la război la cămin a fost un veritabil șoc. Într-o zi ne luptam, a doua zi traversam râul la Baza Aeriană de la al-Taqqaddum (cunoscut ca TQ) și ne îmbarcam pentru State.

Război azi, pace mâine.

De fiecare dată când vii acasă, este ciudat. Mai ales în California. Cele mai mărunte chestii te pot supăra. Traficul, de exemplu. Conduci prin aglomerația nebunească de pe drum. Încă te gândești la IED-uri – vezi un gunoi și virezi imediat. Conduci agresiv către ceilalți șoferi, pentru că așa faci în Irak.

Mă închideam în casă câte o săptămână. Atunci am început să am probleme cu Taya.

Fiind părinți pentru prima dată, am avut neînțelegerile obișnuite în orice cuplu cu privire la copii. Dormitul împreună, spre exemplu – Taya îl ținea pe fiul meu într-un pătuț alături de ea. Când m-am întors acasă, am vrut să schimb asta. Ne-am certat destul de mult pe această temă. Consideram că bebelușul ar fi trebuit să doarmă în pătuțul din camera lui. Taya credea că astfel ar fi fost privată de apropierea față de el. Era de părere că ar fi trebuit să facem acea tranziție treptat.

Însă nu eram deloc de acord. Aveam convingerea că toți copiii trebuiau să doarmă în

paturile și în camerele lor.

Acum știu că asemenea probleme sunt comune, dar existau și alte motive de stres. Ea îl crescuse de una singură de atâtea luni, iar eu îmi băgăm nasul în rutinele ei și în modul în care făcea lucrurile. Ei doi erau incredibil de apropiați, ceea ce mi se părea grozav. Însă voiam să fiu și eu cu ei. Nu încercam să mă vâr între ei, ci doar să mă alătur familiei mele.

Din fericire, nimic din toate astea nu a însemnat mare lucru pentru fiul meu; dormea neîntors. Și încă are o relație foarte specială cu mama lui.

Viața de acasă avea și ea momentele ei interesante, deși dramatismul era de o cu totul altă natură. Vecinii și prietenii noștri apropiați îmi respectau nevoia de reacomodare. După ce s-a încheiat acea perioadă, au organizat un grătar de bun venit.

O duseseră bine cât fusesem plecat. Vecinii de peste drum angajaseră pe cineva ca să ne tundă iarba, ceea ce ne era de mare ajutor din punct de vedere financiar, ușurând totodată povara de pe umerii Tayei. Părea un lucru mărunț, dar pentru mine era foarte important.

Însă odată ce mă întorsesem acasă, era treaba mea să mă ocup de asemenea lucruri, bineînțeles. Aveam o curtică în spatele casei; mi-au fost îndeajuns cinci minute ca să tund iarba de-acolo. Numai că într-o parte a curții erau niște tufe de trandafiri cățărați, ce invadaseră niște arbuști. Arbuștii aveau floricele mov tot anul.

Combi-nația arăta foarte frumos. Dar trandafirii aveau niște spini care ar fi putut străpunge și o vestă antiglonț. De fiecare dată când tundeam iarba și coteam, mă agățau.

Într-o zi, trandafirii ăia au exagerat, zgâriindu-mă. M-am hotărât să mă ocup de ei o dată pentru totdeauna: am ridicat mașina de tuns iarba, până la nivelul pieptului, și am „aranjat” atât trandafirii, cât și arbuștii.

— Ce faci?! Glumești? a zberat Taya. Tunzi tufele cu mașina de tuns iarba?

Măcar a mers. Nu m-am mai agățat în ei după aceea.

Am făcut și niște chestii caraghioase. Mi-a plăcut mereu să fac oamenii să zâmbească și să râdă. Într-o zi, am văzut o vecină prin fereastra de la bucătărie, așa că m-am cățarat pe un scaun și am bătut în geam ca să-i atrag atenția. După care i-am arătat fundul. (Soțul ei era pilot în Marina Militară, deci sunt sigur că era obișnuită cu asemenea trăsnăi.)

Taya și-a dat ochii peste cap. Cred că era amuzată, deși nu voia să recunoască.

— Cine face așa ceva? m-a întrebat ea.

— A râs, nu? am replicat eu.

— Ai treizeci de ani. Cum să faci așa ceva?!

O parte din mine mă îndeamnă mereu să le joc renghiuri oamenilor, să-i fac să râdă. Și nu pot face doar chestii banale – vreau să îi distrez. Să-i fac să se țină de burtă de râs. Cu cât merg mai departe, cu atât mai bine. 1 aprilie este o zi deosebit de grea pentru rudele și prietenii mei, însă asta se datorează mai degrabă Tayei decât mie. Bănuiesc că ne place amândurora să ne amuzăm pe seama altora.

Însă eram și extrem de impulsiv. Dintotdeauna mi-a fost greu să-mi stăpânesc nervii,

chiar și înainte să devin membru SEAL. Dar între timp lucrurile au degenerat mult mai repede. Dacă îmi tăia cineva calea – lucru care se întâmplă foarte des în California –, înnebuneam. Îmi venea să-l calc cu mașina sau să mă opresc și să-i trag o mamă de bătaie.

Am fost nevoit să fac mari eforturi ca să mă calmez.

Desigur, reputația de SEAL îți oferă și anumite avantaje.

La nunta cumnatei mele, pastorul și cu mine am intrat în vorbă. La un moment dat, ea – pastorul era o doamnă – a observat o umflătură sub jacheta mea.

— Aveți armă? m-a întrebat ea.

— Da, am răspuns eu, explicându-i că eram militar.

Nu știu dacă ea știa sau nu că eram membru SEAL – eu, unul, nu i-am zis, dar vorba umblă repede –, însă înainte să înceapă ceremonia, neputând liniști mulțimea, a venit la mine, m-a bătut pe umăr și m-a întrebat iar:

— Puteți să-i rugați să se așeze?

— Da, pot, am răspuns eu.

N-a fost nevoie decât să ridic puțin tonul și ceremonia a putut continua fără probleme.

Taya:

„Lumea vorbește de dragoste fizică și de nevoi atunci când cineva revine acasă după o absență îndelungată: «Vreau să-ți smulg hainele de pe tine!» Chestii de-astea.

Teoretic, și eu simțeam asta, dar realitatea era ușor diferită.

Trebuia să ajung să-l cunosc din nou. Era ciudat. După atâta așteptare... Ți-e atât de dor de ei când pleacă în misiune și vrei să revină acasă, însă când se întorc, lucrurile nu sunt perfecte. Iar tu simți că așa ar trebui să fie. În funcție de misiune și de stările prin care trecusem, emoțiile mele variau de la tristețe la neliniște și mânie.

Când s-a întors din această misiune, m-am simțit aproape sfioasă. Eram proaspătă mămică și făcusem totul singură de luni bune. Ne schimbam și ne dezvoltam amândoi, în lumi complet separate. El nu o cunoștea în mod direct pe a mea și nici eu nu îi cunoșteam lumea lui.

Îl și compătimeam pe Chris. El se întreba care era problema. Între noi era o distanță pe care nu o puteam repara cu adevărat și despre care nici măcar nu puteam vorbi”.

Pătrundere prin efracție

Am făcut o pauză lungă, departe de război, dar am fost ocupați în tot acest timp, antrenându-ne și, în unele cazuri, deprinzând lucruri noi. Am fost la o școală condusă de agenți FBI și de CIA, și de ofițeri NSA. Ei m-au învățat cum să sparg încuietori și cum să fur mașini. Mi-a plăcut la nebunie. Unde mai pui că am făcut asta în New Orleans.

Știind cum să mă pierd în mulțime și să lucrez sub acoperire, mi-am cultivat latura mea iubitoare de jazz și mi-am lăsat țacălie. Spargerea încuietorilor a fost o revelație pentru mine. Am lucrat la o gamă variată de încuietori și la sfârșitul cursului nu cred că

ne mai putea face față vreun model. Furtul mașinilor a fost ceva mai dificil, însă am devenit destul de bun și la asta.

Am fost antrenați să purtăm camere video și microfoane fără să fim descoperiți. Ca să dovedim că puteam face asta, trebuia să intrăm cu dispozitivele respective într-un club de striptease și să ne întoarcem cu probe (video) că fuseserăm acolo.

Of, sacrificiile pe care trebuie să le faci pentru patrie...

Am furat o mașină de pe Bourbon Street ca parte a examenului meu final. (A fost nevoie să o duc la loc după ce am terminat; din câte știu, proprietarul nici nu și-a dat seama că lipsise.) Din păcate, toate astea sunt abilități perisabile – pot și acum să sparg o încuietoare, dar îmi ia mai mult timp. Va trebui să mă pun la punct dacă mă hotărâsc să o apuc pe calea fărădelegii.

Dintre cursurile mai normale l-aș menționa pe cel de recertificare pentru parașutism.

Săritura din avion – sau, mai bine zis, *aterizatul în siguranță* după săritura din avion – este o abilitate importantă, însă periculoasă. Din câte am auzit, conform statisticilor armatei, 70% dintre tipii dintr-o unitate care reușesc să aterizeze în siguranță și să fie apți de luptă este considerat un procent bun.

Gândiți-vă puțin. O mie de tipi – și trei sute nu ajung cu bine la destinație. Pentru armată, nu-i mare lucru.

Biine.

M-am dus la Fort Benning să mă pregătesc cu armata imediat după ce am devenit membru SEAL. Bănuiesc că ar fi trebuit să-mi dau seama ce mă așteaptă încă din prima zi de școală, când un soldat din fața mea a refuzat să sară.

Am stat cu toții acolo, așteptând – și gândindu-ne – în timp ce instructorii se ocupau de el.

Oricum, mă tem de înălțime, așa că incidentul respectiv nu mi-a dat deloc curaj. „Oh, Doamne, ce vede tipul ăla și nu văd eu?”, mă gândeam eu.

Fiind membru SEAL, trebuia să fac o impresie bună – sau măcar să nu par un pământău. După ce soldatul a fost luat din calea noastră, mi-am închis ochii și am plonjat.

Într-una dintre acele sărituri statice de la început (sărituri în care coarda este trasă automat pentru tine, un procedeu utilizat în cazul începătorilor) am făcut greșeala de a-mi ridica privirea ca să verific rucsacul parașutei când am sărit din avion.

Ești avertizat să nu faci asta. Tocmai mă întrebam de ce, când s-a deschis parașuta. Extraordinara senzație de ușurare că aveam rucsacul și nu urma să mor a fost anulată de funia care mi-a ars obrazii.

Motivul pentru care ți se spune să nu ridici privirea este că altfel riști să fii lovit de funiile ce-ți zboară pe lângă cap când se deschide parașuta. Unele lucruri trebuie să le înveți pe pielea ta.

Apoi mai sunt și săriturile nocturne. Nu vezi pământul apropiindu-se. Știi că trebuie să te rostogolești în PLF⁽²⁷⁾, dar când?

Îmi zic: „Imediat ce simt ceva, mă rostogolesc”.

Imediat... *I-me-diat!!*

Cred că m-am lovit la cap de fiecare dată când am sărit pe timpul nopții.

Trebuie să recunosc că prefer căderile libere săriturilor statice. Nu spun că îmi *plac*, doar că le prefer. Ca și cum ai alege pluton de execuție în loc de spânzurătoare.

În căderea liberă, coborârea este mult mai înceată și ai mult mai mult control. Știu că există o grămadă de videoclipuri cu oameni care fac cascadorii și trucuri și se distrează de minune executând sărituri HALO^{28}. Pe mine n-o să mă vedeți pe-acolo. Îmi verific în permanență altimetrul de la mână. Și trag de coardă îndată ce ajung la altitudinea potrivită.

La ultima mea săritură, un alt parașutist a ajuns chiar sub mine când coboram. Dacă se întâmplă asta, pânza parașutei de dedesubt îți poate „fura” aerul. Drept urmare... cazii mai repede decât până atunci.

Consecințele pot fi tragice, în funcție de circumstanțe. În acest caz, mă aflam la douăzeci de metri de sol. Până la urmă, am tras de coardă la înălțimea aia, iar crengile unui copac și pământul m-au scuturat bine. M-am căpătat cu câteva cucuie, vânătăi și coaste rupte.

Din fericire, a fost ultima săritură de la școală. Coastele mele și cu mine am îndurat cu stoicism, bucuroși că am scăpat.

Bineînțeles, oricât de rău ar fi parașutismul, tot e mai bine decât atârnatul de funie. Postura asta poate să pară grozavă, dar la prima mișcare greșită te trezești în Mexic. Sau în Canada. Sau chiar în China.

Cu toate acestea, elicopterele îmi plac. În timpul pregătirii în speță, plutonul meu a lucrat cu modelele MH-6 Little Birds. Este vorba de elicoptere mici și foarte rapide de recunoaștere și atac adaptate Operațiunilor Speciale. Versiunile noastre aveau banchete montate pe ambele laturi; pe fiecare banchetă încăpeau trei membri SEAL.

Îmi plăceau la nebunie.

E adevărat că îmi era o frică de moarte să urc într-o blestemăție de-asta. Dar, odată ce pilotul decola și ajungeam în aer, eram captivat. Simțeam adrenalina din plin – ești jos și te miști rapid. Este nemaipomenit. Inerția imprimată de aparat te ține pe loc; nici nu mai simți vântul pe piele.

Oricum, dacă e să cazii, nici nu mai apuci să simți ceva.

Piloții care conduceau aparatele acelea sunt printre cei mai buni din lume. Toți erau membri ai diviziei 160 SOAR^{29}, aleși pe sprânceană să lucreze cu personalul de Operațiuni Speciale. Diferența se simte.

Când atârni de o funie dintr-un elicopter condus de un pilot „obișnuit”, s-ar putea să te trezești la altitudinea greșită, prea sus pentru ca funia să atingă solul. În acel moment deja este prea târziu să mai faci ceva în privința asta, așa că nu-ți mai rămâne decât să gemi când te lovești de pământ. Mulți piloți au probleme și în păstrarea poziției – adică în a rămâne pe loc suficient de mult încât să poți coborî la locul potrivit de la sol.

Nu este cazul tipilor de la SOAR. Locul potrivit, din prima încercare, de fiecare dată. Când se dă drumul la funie, poți fi sigur că ai ajuns unde trebuie.

MARCUS

4 Iulie 2005 a fost o zi frumoasă în California: vreme perfectă, fără niciun nor pe cer. Soția mea și cu mine ne-am luat fiul și am mers acasă la un prieten de-al nostru, pe dealurile din afara orașului. Am întins o pătură și ne-am așezat pe platforma ușii din spate a modelului meu de mașină Yukon, ca să urmărim spectacolul de artificii din rezervația indiană din vale. Era locul perfect – vedeam artificiile urcând spre noi, iar efectul era impresionant.

Întotdeauna mi-a plăcut sărbătoarea de 4 Iulie. Îmi place simbolismul ei, semnificația zilei, dar și artificiile și grătarele, bineînțeles. E, pur și simplu, minunat!

Însă de data aceea, cum stăteam și priveam artificiile roșii, albe și albastre, am simțit o tristețe inexplicabilă. Am căzut într-o pasă foarte proastă.

— Ce rahat, am bombănit eu, în timp ce artificiile explodau.

Nu criticam spectacolul. Conștientizasem doar că s-ar putea să nu-l mai văd niciodată pe prietenul meu, Marcus Luttrell. Uram faptul că nu puteam face nimic ca să-mi ajut prietenul, care Dumnezeu știe prin ce trecea în acele clipe.

Primisem de știre cu câteva zile în urmă că era dat dispărut. Aflasem prin sursele mele din SEAL că toți cei trei tipi cu care era muriseră. Fuseseră prinși în ambuscadă de talibani în Afganistan; înconjurați de sute de talibani, ei se luptaseră din răspuțeri. Alți șaisprezece oameni, trimiși în misiune de salvare, muriseră când aparatul Chinook în care erau fusese doborât. (Puteți citi amănuntele în cartea lui Marcus, *Singurul supraviețuitor*. Ar trebui să o citiți.)

Până la acel moment, pierderea unui prieten în luptă părise, dacă nu imposibilă, măcar improbabilă. Poate vi se pare ciudat că spun asta, date fiind situațiile prin care trecusem, dar la acel moment ne simțeam foarte siguri pe noi. Poate chiar puțin încrezuți. Ajungi la un anumit punct în care crezi că ești un luptător atât de iscusit, încât nu poți fi rănit.

Plutonul nostru scăpase din război fără ca vreunul dintre noi să se aleagă cu răni prea grave. În anumite privințe, perioada de antrenament părea mai periculoasă.

La pregătire existaseră accidente. Nu cu mult înainte, executam abordaje de vase, când unul dintre membrii plutonului a căzut în timp ce escalada nava. A aterizat pe alți doi tipi din barcă. Toți trei au fost nevoiți să meargă la spital; unul dintre oamenii pe care a aterizat și-a rupt gâtul.

Nu ne gândeam prea mult la pericole. Cu familiile însă, lucrurile nu stăteau deloc așa. Cei apropiați sunt mereu conștienți de pericolele la care ne expunem. Soțiile și iubitele stau adeseori cu rândul în spital, alături de familiile răniților. Așa că, inevitabil, înțeleg că ar putea sta acolo pentru propriul lor soț sau iubit.

Situația lui Marcus m-a frământat tot restul nopții, neîngăduindu-mi să ies din pasa proastă. Am rămas așa câteva zile.

Munca a continuat, desigur. Într-o zi, plutonierul și-a vârat capul pe ușă și mi-a făcut semn să-l urmez afară.

— Hei, l-au găsit pe Marcus, mi-a zis el între patru ochi.

— Grozav!

— Este foarte rău.

— Și ce-i cu asta? O să-și revină.

Toți cei care îl cunoșteau pe Marcus știau că ăsta era adevărul. Tipul nu putea fi înfrânt.

— Mda, ai dreptate, a replicat plutonierul. Dar este într-o stare destul de proastă, bătut crunt. O să fie greu.

A fost greu, însă Marcus și-a revenit. De fapt, în pofida problemelor de sănătate care nu-i dau pace nici în ziua de azi, el a plecat în misiune la scurt timp după externarea din spital.

Așa-zisul expert

Datorită celor realizate de mine în Fallujah, am fost dus de câteva ori să discut cu tipii de la cartierul general despre felul în care credeam că ar trebui folosiți lunetiștii. Devenisem între timp un SME^[30], în limbaj militar.

Am urât chestia asta.

Unora s-ar putea să li se pară măgulitor să discute cu niște ofițeri de rang înalt, dar eu nu voiam decât să-mi fac treaba. Pentru mine, era un chin să stau în cameră, încercând să explic cum era războiul.

Mă întrebau lucruri de genul: „Ce fel de echipament crezi că ar trebui să avem?” Nu era o întrebare lipsită de logică, însă tot ce-mi trecea prin cap în acele momente era: „Oh, Doamne, cât de proști puteți fi! Astea-s chestii elementare pe care ar fi trebuit să le lămurii de mult”.

Le-am spus părerea mea, cum credeam eu că ar trebui să pregătim lunetiștii, cum să-i folosim. Le-am sugerat să se insiste mai mult pe misiunile de supraveghere urbană și pe crearea ascunzătorilor în interiorul clădirilor, chestii pe care eu, unul, le învățasem mai degrabă din mers. Le-am dat idei despre trimiterea lunetiștilor într-o zonă înainte de asalt, pentru ca ei să poată furniza informații trupelor de asalt înainte ca ele să intervină. Am făcut sugestii cu privire la oferirea unui rol mai activ și mai agresiv lunetiștilor. Le-am sugerat ca lunetiștii să exerseze trasul peste capetele membrilor trupelor de asalt la antrenamente, astfel încât ei să se obișnuiască deci cu asistența lor.

Le-am zis superiorilor despre problemele de echipament – învelitoarea de praf de la M-11, de exemplu, și supresoarele care zăngăneau la gura țevii, afectând acuratețea puștii.

Pentru mine, erau chestii cât se poate de evidente, pentru ei, nu.

Dacă îmi cereau opinia, le-o dădeam. Dar de cele mai multe ori nu o voiau *cu adevărat*. Ci doar ca să le validez unele decizii pe care le luaseră deja sau vreo idee care le trecuse prin minte. Le spuneam despre câte o piesă de echipament pe care consideram că trebuia să o avem; ei îmi replicau că deja cumpăraseră o mie de bucăți de altceva. Le ofeream o strategie pe care o folosisem cu succes în Fallujah; ei îmi citau din regulament de ce nu ar fi mers.

Taya:

„Am avut multe dispute cât a stat acasă. Se apropia momentul înrolării pentru următoarea tură, iar eu nu voiam ca el să mai plece.

Consideram că își făcuse datoria față de țară, chiar mai mult decât i-ar fi putut cere cineva. Și mai consideram că aveam nevoie de el, eu și fiul nostru.

Eu, una, am crezut dintotdeauna că responsabilitatea fiecăruia este față de Dumnezeu, familie și țară – în acea ordine. El nu era de acord – punea țara înaintea familiei.

Cert e că era complet nerezonabil. Îmi zicea mereu: «Dacă îmi spui să nu mă înrolez, nu o fac».

Însă eu nu puteam face asta. Îi ziceam: «Nu-ți pot spune ce să faci. Dacă aș face-o, m-ai detesta toată viața. Dar îți pot spune asta: dacă te înrolezi, voi ști exact cum stăm. Chestia asta va schimba lucrurile între noi. Nu că aș vrea asta, însă știu în adâncul sufletului că așa se va întâmpla».

Când s-a înrolat, mi-am zis: «Bine. Măcar acum știu. Pentru el, e mai important să fie SEAL decât tată sau soț».

Prospături

În timp ce ne antrenam pentru următoarea misiune, plutonul a primit un grup de prospături. Câțiva dintre ei ieșeau în evidență – Dauber și Tommy, de exemplu, care erau atât lunetiști, cât și infirmieri. Însă cred că Ryan Job a fost cel care a impresionat cel mai mult. Motivul? Tipul nu arăta deloc a membru SEAL; dimpotrivă, Ryan arăta ca o matahală proastă.

Am rămas mască să văd un asemenea tip admis în Trupă. Noi eram toți bine făcuți, în formă maximă. Iar el era rotund și moale.

M-am dus la Ryan și m-am postat în fața lui.

— Care-i problema ta, grăsan nenorocit? Te crezi SEAL?

I-am făcut toți viața grea. Unul dintre ofițerii mei – să-i zicem LT – îl știa de la cursul BUD/S și i-a luat apărarea, dar cum LT era și el prospătură, nu l-a băgat nimeni în seamă. Fiind nou-venit, oricum l-am fi caftit pe Ryan, însă greutatea lui i-a complicat mult situația. Ne străduiam din răspuțeri să-l facem să se retragă.

Numai că lui Ryan nu îi stătea în fire să renunțe cu una, cu două. Nu am mai văzut o asemenea încăpățănare la nimeni, în viața mea. Puștiul ăla a început să facă exerciții fizice ca un apucat. A slăbit și a intrat în formă.

Mai important însă, făcea orice îi spuneam noi. Muncea cu atâta râvnă, era atât de onest și de haios, încât la un moment dat i-am zis: „Te iubim, omule. Ești tare!” Deoarece, indiferent de felul în care arăta, tipul chiar *era* un SEAL. Și încă unul al naibii de bun.

L-am pus la încercare, credeți-mă. Îl găseam pe cel mai masiv tip din pluton și îl puneam pe Ryan să îl care în cârcă. O făcea. Îi repartizam cele mai grele sarcini la antrenamente; le executa fără să crâcnească. Și ne mai și făcea să râdem în timpul ăsta. Avea niște expresii faciale bestiale! Își sălta buza de sus, își dădea ochii peste cap, de te

facea să râzi cu lacrimi.

Firește, acest talent al lui ne distra nemaipomenit. Pe noi, cel puțin.

Odată i-am spus să se ducă și să facă mutrele astea în fața plutonierului.

— D-dar... s-a bâlbâit el.

— Fă-o, i-am zis eu. Du-te în fața lui. Ești prospătură. Fă-o!

Și a făcut-o. Crezând că Ryan încerca să se dea grozav, plutonierul l-a înhățat de gât și l-a trântit la pământ.

Asta ne-a dat apă la moară. L-am pus pe Ryan să facă mutrele alea de o grămadă de ori. De fiecare dată, se ducea și o încasa. Într-un final, l-am pus să facă asta în fața unuia dintre ofițeri – un tip uriaș cu care nu era deloc indicat să te pui, nici măcar dacă erai SEAL.

— Du-te și fă-i și lui faza, a zis unul dintre noi.

— Oh, Doamne, nu! a protestat el.

— Dacă nu te duci s-o faci imediat, te sugrumăm, l-am avertizat eu.

— Ce mai așteptați, atunci?

— Haide, du-te, i-am spus toți.

S-a dus și i-a făcut faza ofițerului. Tipul a reacționat cum era de așteptat. După o vreme, Ryan a încercat să se retragă.

— Prea târziu să te retragi acum, a mârâit ofițerul, continuând să-l burdușească bine.

Ryan a supraviețuit, însă de atunci nu l-am mai pus să facă mutrele alea.

Oricine era inițiat când intra în pluton. Aici nu se făcea diferențiere: ofițerii o încasau la fel de rău ca soldații.

La vremea respectivă, prospăturile nu își primeau Tridentele – nefiind astfel considerați adevărați SEAL – decât după ce treceau printr-o serie de probe cu trupa. Noi aveam micul nostru ritual care consta într-un meci de box împotriva întregului pluton. Fiecare prospătură trebuia să reziste trei runde – când ești pus la podea, se termină runda – înainte să fie primit în mod formal în familia noastră.

Eu eram ofițerul de siguranță al lui Ryan, asigurându-mă că nu o încasa prea tare. Avea o cască pe cap și toată lumea purta mănuși de box, dar lumea se mai încinge când inițiază pe cineva, iar ofițerul de siguranță trebuie să aibă grijă ca lucrurile să nu scape de sub control.

Ryan nu s-a mulțumit cu trei runde. Voia mai mult. Bag de seamă că el credea că, dacă se lupta suficient de mult, i-ar fi bătut pe toți.

Nu a rezistat prea mult în plus. Îl avertizasem că eram ofițerul lui de siguranță și, orice ar face, nu trebuia să mă lovească. În confuzia creată de loviturile venite din toate părțile, el m-a pocnit.

Am făcut ce trebuia făcut.

Marc Lee

Cum plecarea în misiune se apropia cu pași repezi, plutonul nostru a primit întăriri. Comandanții au adus un tânăr SEAL pe nume Marc Lee dintr-o altă unitate, ca să ne

completeze rândurile. Tipul s-a integrat imediat.

Marc era un tip sportiv, în anumite privințe fiind exact genul de specimen dur și bine făcut la care te aștepți când te gândești la tiparul SEAL. Înainte să se înroleze în marină, jucase fotbal îndeajuns de bine, încât să dea probe pentru o echipă profesionistă și ar fi putut face chiar carieră dacă nu ar fi intervenit o accidentare la picior.

Însă Marc nu se remarcă doar prin constituția lui fizică. Omul făcuse seminarul și, deși renunțase la straiile bisericesti din cauza ipocriziei colegilor lui, rămăsese o fire foarte religioasă. Ceva mai târziu, în timpul turei noastre, obișnuia să se roage (împreună cu alți camarazi) înainte de fiecare operațiune. Așa cum era de așteptat, cunoștea foarte bine Biblia și religia, în general. Nu încerca să ți-o impună, dar, dacă simțai vreodată nevoia sau voiai să vorbești despre credință sau Dumnezeu, era mereu disponibil.

Nu că ar fi fost vreun sfânt sau că nu s-ar fi pretat la trăsniile specifice unui SEAL.

La scurt timp după ce ni s-a alăturat, am plecat într-o misiune de pregătire în Nevada. La sfârșitul zilei, câțiva dintre noi ne-am îngrămădit într-o camionetă cu patru uși și am pornit spre bază ca să ne culcăm. Marc era în spate, cu mine și cu un alt SEAL căruia o să-i spunem Bob. Nu știu de ce, Bob și cu mine am început să vorbim de sugrumat.

Cu entuziasmul (și poate naivitatea) prospăturii, Marc a zis:

— Eu n-am fost niciodată sugrumat.

— Ce-ai zis? am întrebat eu, aplecându-mă spre el ca să-l văd mai bine. Sugrumatul este o ocupație obligatorie pentru orice SEAL.

Marc s-a uitat la mine. Eu m-am uitat la el.

— Haide să te văd, m-a provocat Marc.

Bob s-a aplecat, dar eu m-am repezit și l-am sugrumat pe Marc. Satisfăcut, m-am îndreptat de spate.

— Ticălosule! a pufnit Bob, îndreptându-se și el. Voiam să o fac eu.

— Credeam că te apleci ca să-mi faci mie loc, am replicat eu.

— În niciun caz! Îmi întorceam doar ceasul ca să nu mi-l sparg.

— Lasă, l-am consolată eu. Poți s-o faci după ce își vine în fire.

Așa a și făcut. Cred că jumătate de pluton a apucat să o facă o dată în noaptea aia. Marc a rezistat cu stoicism. E adevărat că era prospătură, deci nu avea de ales.

Comandantul

Îmi plăcea la nebunie noul nostru comandant. Era un tip extraordinar, agresiv și nu ni se băga în suflet. Nu numai că ne știa după nume și față, dar ne cunoștea soțiile și iubitele. Era afectat personal când pierdea oameni și totuși izbutea să fie agresiv totodată. Nu ne-a ținut niciodată pe loc la antrenamente și a aprobat perioade suplimentare de instrucție pentru lunetiști.

Sergentul major, pe care îl voi numi Primo, era un alt comandant de primă mână. Nu dădea doi bani pe promovări, nu-l interesa să dea bine sau să acționeze la alibi: voia doar să aibă succes în misiuni și să-și facă treaba bine. Unde mai pui că era texan – vă

dați seama că sunt puțin subiectiv –, ceea ce însemna că era foarte tare.

Informările lui începeau mereu la fel: „Ce mai faceți, ticăloșilor? se răstea el. Aveți de gând să altoiți dușmanii?”

Primo voia mereu să intre în bătălie. Știa ce trebuiau să facă membrii SEAL și voia să o facem.

În timpul liber, era un om de ispravă.

Băieții din trupă intră mereu în belele în timpul liber și pe perioada instrucției. Luptele din baruri reprezintă o mare problemă. Îmi amintesc cum ne lua deoparte când venea.

— Uite ce-i: știu că o să vă luați la bătaie, ne zicea el. Deci iată cum facem. Dați tare și bine, și după aceea fugiți. Câtă vreme nu sunteți prinși, nu-mi pasă. Deoarece, dacă sunteți prinși, trebuie să mă implic.

Am ținut cont de sfatul lui, deși nu mi-a fost întotdeauna ușor să îl urmez.

Poate pentru că era din Texas sau poate pentru că era și el mai bătauș din fire, s-a atașat de mine și de un alt texan, căruia îi vom zice Pepper. Am devenit favoriții lui; ne acoperea mereu când dădeam de belea. Erau momente în care mai repezeam câte un ofițer; majorul Primo se ocupa de asta. Mă muștruluia personal, însă aplana scandalul cu cartierul general. Pe de altă parte, știa că putea conta pe Pepper și pe mine că vom face treabă bună.

Tatuaje

Cât am stat acasă, mi-am mai adăugat două tatuaje pe braț. Unul a fost un Trident. De vreme ce mă simțeam ca un adevărat SEAL, simțeam și că îl meritam. Mi l-am făcut pe interiorul brațului, acolo unde nu-l vedea toată lumea, dar unde eu știam că era. Nu voiam să îl fac în văzul lumii, ca să mă dau mare cu el.

Pe partea din față a brațului, mi-am tatuat o cruce de cruciat. Voiam ca toată lumea să știe că eram creștin. Am făcut-o roșie – culoarea sângelui. Îi uram pe blestemații ăia de sălbatici împotriva cărora luptam. Îi voi un mereu. Mi-au răpit atât de mult!

Chiar și tatuajele au devenit motiv de ceartă între mine și soția mea. Ei nu-i plăceau tatuajele, în general, și felul în care le-am căpătat – stând până târziu în oraș când ea mă aștepta acasă și surprinzând-o cu ele – nu a făcut decât să sporească tensiunile.

Taya a văzut în ele un nou semn că mă schimbam, lăsându-i senzația că mă cunoștea tot mai puțin.

Nu vedeam lucrurile așa, deși recunosc că știam că nu-i vor plăcea. Dar mai bine îți ceri iertare mai târziu decât să ceri voie înainte.

Eu, unul, îmi dorisem brațele acoperite în întregime cu tatuaje, deci pentru mine era, oricum, un compromis.

Gata de plecare

Cât am stat acasă, Taya a rămas însărcinată cu cel de-al doilea copil. Încă o dată, asta a fost o sursă de stres pentru soția mea.

Tatăl meu o asigurase pe Taya că, după ce-mi voi vedea fiul și voi petrece o vreme cu

el, nu voi mai dori să mă înrolez și să mă întorc la război.

Însă, deși am discutat mult despre asta, în cele din urmă, am considerat că știam mai bine ce aveam de făcut. Eram membru SEAL, antrenat pentru război, făcut pentru asta. Țara mea era în război și avea nevoie de mine.

Îmi era și dor de senzațiile tari. Îmi plăcea nespus să omor băieți răi.

— Dacă mori, ne distrugi tuturor viețile, mi-a zis Taya. Mă enervează faptul că ești dispus să riști nu numai viața ta, ci și viețile noastre.

Deocamdată, am convenit că nu suntem de acord în această privință.

Pe măsură ce se apropia momentul plecării mele, relația noastră s-a răcit tot mai mult. Taya mă ținea la distanță din punct de vedere emoțional, ca și cum s-ar fi blindat pentru lunile următoare. Poate că aș fi procedat și eu la fel în locul ei.

— Nu o fac intenționat, mi-a spus ea, într-unul dintre rarele momente în care conștientizăm amândoi ce se întâmplă și discutăm despre asta.

Încă ne iubeam. Poate părea ciudat – eram apropiați și nu prea, având nevoie unul de celălalt, dar și de distanțare. Având nevoie să facem alte lucruri. Cel puțin eu, unul, aveam.

Eu mă pregăteam de plecare. Eram nerăbdător să-mi fac din nou treaba.

Nașterea

Cu câteva zile înainte de data plecării, m-am dus la doctor ca să-mi extirpe un chist din gât. În sala de consultații. El mi-a făcut anestezie locală, apoi mi-a băgat un ac în gât ca să extragă materia respectivă.

Cel puțin așa cred. Nu știu pentru că, îndată ce a intrat acul în mine, mi-am pierdut cunoștința și am avut o criză. Când mi-am revenit, eram întins pe masa de consultații, cu picioarele acolo unde ar fi trebuit să-mi fie capul.

Nu au existat alte efecte adverse, nici din cauza crizei, nici din cauza intervenției chirurgicale. Nimeni nu-și putea explica de ce reacționasem astfel. Din câte îmi puteam da eu seama, eram sănătos.

Însă a existat o problemă – crizele constituie un motiv pentru care marina te poate lăsa la vatră. Din fericire, în încăperea se afla un infirmier care-mi fusese camarad. El l-a convins pe doctor să nu menționeze criza în raportul lui sau să relateze cele întâmplătoare într-o manieră care să nu-mi afecteze cariera. (Nu mai știu sigur ce anume.) Nu am mai auzit niciodată pomenindu-se despre incident.

Ceea ce a făcut totuși criza a fost să mă împiedice să ajung la Taya. Cât am fost eu leșinat, ea fusese la o consultație de rutină pentru sarcină. Asta se întâmpla cu vreo trei săptămâni înainte de termenul la care trebuia să vină pe lume fiica mea și cu câteva zile înainte de plecarea mea. Consultația includea o ecografie și, când tehnicianul și-a luat privirea de la ecran, soția mea a înțeles că era ceva în neregulă.

— Mi se pare că va trebui să nașteți chiar acum, a îngăimat tehnicianul înainte să se ridice și să se ducă după doctor.

Fătul avea cordonul ombilical înfășurat în jurul gâtului. De asemenea, placenta se ruptese și cantitatea de fluid amniotic – lichidul care hrănește și protejează fătul în uter – era scăzută.

— Vom efectua o cezariană, a spus doctorul. Nu vă faceți griji. Vom scoate copilul mâine. Veți fi în regulă.

Taya m-a sunat de mai multe ori. Când mi-am revenit eu, ea era deja la spital.

Am petrecut o noapte tensionată împreună. A doua zi dimineață, doctorii i-au făcut cezariană. În timp ce o operau, i-au atins o arteră și au stropit peste tot cu sânge. Eram speriat de moarte pentru soția mea. Simțeam o spaimă cât se poate de reală. Groază, chiar.

Poate că simțeam în acele clipe ce simțise ea cât fusesem eu plecat în misiune. Era o senzație cumplită de deznădejde și de disperare.

Un lucru greu de recunoscut și cu atât mai greu de înghițit.

Fiica noastră era sănătoasă. Am luat-o în brațe. Fusesem la fel de distant față de ea cum fusesem și față de fiul nostru înainte de naștere; dar, ținând-o în brațe, am început să simt o căldură și o dragoste autentice.

Taya s-a uitat ciudat la mine când am încercat să-i dau bebelușul.

— Nu vrei să o ții în brațe? am întrebat-o eu.

— Nu, a răspuns ea.

„Oh, Doamne! O respinge pe fiica noastră. Eu trebuie să plec și ea nici măcar nu se leagă sufletește de copil”, m-am gândit eu.

Peste câteva clipe, Taya s-a întins și mi-a luat-o din brațe.

Slavă Domnului!

Două zile mai târziu, am plecat în misiune.

THE PUNISHERS^{31}

„Am venit ca să elimin mortierele alea”

Ați crede că o armată care plănuiește o ofensivă majoră dispune de mijloace prin care să-și transporte luptătorii pe câmpul de bătălie.

Ei bine, vă înșelați.

Din cauza problemei cu chistul și a nașterii fiicei mele, am plecat din State cam la o săptămână după restul plutonului. Când am aterizat la Bagdad, în aprilie 2006, plutonul meu fusese deja trimis în vest, în regiunea Ramadi. Nimeni din Bagdad nu părea să știe cum puteam fi transportat acolo. Depindea de mine să ajung la camarazii mei.

Un zbor direct spre Ramadi nici nu intra în discuție – situația era mult prea fierbinte acolo. Așa că am fost nevoit să vin cu propria soluție. Am dat peste un Ranger din armată care se îndrepta și el spre Ramadi. Am început să ne batem capul amândoi, căutând pe cineva dispus să ne ia cu el la Aeroportul Internațional din Bagdad.

La un moment dat, am auzit un ofițer vorbind despre problemele pe care le avea armata cu niște insurgenți lansatori de mortiere la o bază din vest. Printr-o coincidență, am auzit și de un zbor ce urma să plece spre baza respectivă; Ranger-ul și cu mine ne-am dus spre elicopter, în speranța că vom prinde locuri libere.

Un colonel ne-a oprit când ne pregăteam să urcăm la bord.

— Elicopterul este plin, s-a răsthit el la Ranger. De ce vreți să urcați și voi?

— Noi suntem lunetiștii care trebuie să vă scape de problema mortierelor, să trăiți, am răspuns eu, arătându-i husa armei.

— A, da! a strigat colonelul către echipaj. Băieții ăștia trebuie să plece cu prima cursă. Găsiți-le loc!

Am sărit la bord, lăsând doi dintre oamenii colonelului pe dinafară.

Când am ajuns noi la bază, problema mortierelor fusese deja rezolvată. Dar mai aveam încă o problemă: nu existau zboruri spre Ramadi, iar șansele de a se trimite vreun convoi acolo erau mai mici decât cele ale unei ninsori în Dallas, în toiul lunii iulie.

Însă mi-a venit o idee. L-am dus pe Ranger la spitalul bazei și am găsit un infirmier. Am lucrat cu câțiva infirmieri în cariera mea de SEAL și știam că medicii din marină se descurcau mereu în situații complicate.

Am scos o monedă de provocare SEAL din buzunar și am strecurat-o în palmă, pasându-i-o când i-am strâns mâna. (Monedele de provocare sunt simboluri speciale, create pentru a onora membrii unei unități pentru vitejie sau alte realizări deosebite. Monedele de provocare SEAL sunt prețuite și mai mult, atât datorită rarității, cât și a simbolismului lor. Dăruirea unei asemenea monede cuiva din marină echivalează cu un salut secret.)

— Uite ce-i, i-am zis eu infirmierului. Am nevoie de o mare favoare. Sunt membru

SEAL, lunetist. Unitatea mea este în Ramadi. Trebuie să ajung acolo, iar el vine cu mine, i-am explicat eu, arătând spre Ranger.

— Bine, a replicat infirmierul, aproape în șoaptă. Veniți în biroul meu.

Am intrat în biroul lui. El a scos o ștampilă din cauciuc, ne-a marcat pe mâini, apoi a scris ceva lângă semn.

Era un cod de triere.

Infirmierul ne-a evacuat de urgență în Ramadi. Am fost primii și, probabil, singurii oameni evacuați de urgență într-o bătălie, nu din ea.

Și eu care credeam că numai membrii SEAL puteau fi *atât* de creativi!

Habar nu am cum de a mers, dar a mers. Nimeni din elicopterul în care am urcat nu ne-a descusut cu privire la direcția în care ne îndreptam și cu atât mai puțin cu privire la „rănilor” noastre.

Baza Rechin

Ramadi era situat în al-Anbar, aceeași provincie ca Fallujah, la vreo 50 de kilometri mai la vest. Se spunea că mulți dintre insurgenții alungați din Fallujah se regrupaseră acolo. Existau multe dovezi în acest sens: atacurile se înmulțiseră considerabil după pacificarea orașului Fallujah. În 2006, Ramadi era considerat cel mai periculos oraș din Irak – o reputație „grozavă”.

Plutonul meu fusese trimis în Tabăra Ramadi, o bază americană de pe malul Eufratului, în afara orașului. Baza Rechin (cum era ea numită) fusese ridicată de o echipă precedentă și se afla chiar dincolo de sârma ghimpată care delimita Tabăra Ramadi.

Când am sosit și eu, într-un final, băieții mei fuseseră trimiși să opereze la est de Ramadi. Era imposibil să te deplasezi prin oraș. Eram nervos – credeam că ajunseseam prea târziu ca să mă mai alătur „distracției”.

Căutând ceva de făcut până găseam o cale de a mă alătura plutonului, mi-am întrebat superiorii dacă mă pot instala pe turnurile de pază. Insurgenții mai dădeau târcoale pe la marginea taberei, furișându-se cât de mult îndrăzneau și atacând baza cu AK-urile lor.

— Sigur, du-te, mi-au zis ei.

Am plecat și mi-am luat pușca prevăzută cu lunetă. Aproape imediat ce am ajuns pe poziții, am văzut doi indivizi furișându-se în depărtare, căutând un loc de unde să tragă.

Am așteptat până au renunțat la acoperire.

Bang.

L-am nimerit pe primul. Prietenul lui s-a întors și a luat-o la fugă.

Bang.

L-am nimerit și pe el.

Șase Etaje

Încă mai așteptam să se ivească prilejul de a mă alătura plutonului, când unitatea de pușcași marini din capătul nordic al orașului a solicitat niște lunetiști care să-i ajute într-o misiune de supraveghere dintr-o clădire de șase etaje, de lângă avanpostul lor.

Cartierul general mi-a cerut să încropesc o echipă. Nu se mai aflau decât alți doi lunetiști în bază. Unul era în convalescență, îndopat cu morfină; celălalt era un plutonier care nu părea prea dornic să participe.

Eu l-am cerut pe tipul îndopat cu morfină; ei mi l-au dat pe plutonier.

Am găsit doi șaizeciști, unul dintre ei fiind chiar Ryan Job, care să ne asigure o oarecare protecție, și am pornit, împreună cu un ofițer, să îi ajutăm pe pușcași.

Șase Etaje era o clădire înaltă și ponosită de la mai puțin de două sute de metri de avanpostul pușcașilor. Cafenie, construită din ciment și amplasată lângă ceea ce fusese o șosea principală înainte de război, arăta aproape ca o clădire modernă de birouri, sau cel puțin așa ar fi arătat dacă nu ar fi avut ferestre lipsă și găuri imense în locurile unde fusese lovită de rachete și obuze. Era cea mai înaltă clădire din zonă și oferea o privire de ansamblu excelentă asupra orașului.

Am plecat la începutul serii, cu câțiva pușcași și *jundi* locali pentru pază. *Jundii* erau rezerviști sau soldați irakieni loiali pe care îi instruiam noi; existau diverse grupuri, fiecare cu propriul grad de expertiză și de eficiență – sau, mai degrabă, ducând lipsă de ambele.

Cât încă mai era lumină, am tras în câțiva insurgenți răzleți. Zona din preajma clădirii era destul de dărăpănată, un zid văruiț și o poartă din fier separând loturile pustii unul de celălalt.

S-a înnoptat și ne-am trezit deodată în mijlocul unei avalanșe de băieți răi. Indivizii porniseră să ia cu asalt avanpostul pușcașilor și noi ne nimeriserăm în calea lor. Erau foarte mulți!

La început nici nu au conștientizat că eram acolo, așa că pentru noi s-a deschis sezonul de vânătoare. După aceea am văzut trei tipi cu lansatoare de grenade țintind spre noi de la un cvartal mai încolo. I-am împușcat pe rând, nemaifiind astfel nevoiți să ne ferim de grenadele lor.

Am câștigat rapid schimbul de focuri. Pușcașii marini ne-au contactat prin radio și ne-au zis să revenim la bază.

Avanpostul lor se afla la nici două sute de metri distanță, în timp ce unul dintre șaizeciști, ofițerul și cu mine asiguram foc de acoperire, restul grupului a coborât la parter și s-a îndreptat spre baza pușcașilor. Situația s-a încins atât de repede, încât, în momentul în care au ajuns ei la adăpost, noi eram înconjuțați. Am rămas pe loc.

Ryan a înțeles situația grea în care ne aflam în clipa în care a ajuns la avanpostul pușcașilor. El și plutonierul s-au luat la ceartă, necăzând de acord dacă să ne asigure acoperire sau nu. Plutonierul susținea că treaba lor era să stea cu *jundii* irakieni, care se adăpostiseră deja în tabăra pușcașilor. Plutonierul i-a ordonat să rămână, iar Ryan i-a zis unde poate să-și bage ordinul respectiv.

Ryan a fugit la etaj, pe acoperișul clădirii pușcașilor, unde s-a alăturat soldaților care încercau să ne asigure foc de sprijin, în timp ce noi ne luptam cu insurgenții.

Puşcaşii marini au trimis o patrulă care să ne recupereze. În timp ce îi urmăream venind dinspre avanpost, am zărit un insurgent mişcându-se pe la spatele lor.

Am tras o dată. Toţi cei din patrula de puşcaşi s-au trântit la pământ. La fel a făcut şi irakianul, doar că el nu s-a mai ridicat.

— E un lunetist acolo; tipu-i foarte bun, a anunţat prin radio ofiţerul lor de comunicaţii. A fost cât pe ce să ne nimerească.

— Eu sunt, boule, am replicat eu. Uitaţi-vă în spatele vostru.

S-au întors şi au văzut un sălbatic cu un lansator de rachete zăcând în ţărână.

— Oh, Doamne! Mulţumim, a rostit puşcaşul.

— N-aveţi pentru ce.

Irakienii aveau şi lunetişti la lucru în acea noapte. Eu am nimerit doi – unul cocoţat în minaretul unei moschei şi celălalt pe acoperişul unei clădiri din apropiere. A fost o luptă destul de bine coordonată, una dintre cele mai bine organizate pe care aveam să le disputăm în zona respectivă. A fost neobişnuită deoarece s-a purtat pe timpul nopţii; băieţii răi nu-şi încercau norocul pe întuneric, în general.

Într-un final, a răsărit soarele şi schimburile de focuri au devenit tot mai răzleţe. Puşcaşii marini au scos la înaintare câteva vehicule blindate care să ne acopere, iar noi am fugit înapoi în tabăra lor.

M-am dus să-l văd pe comandantul lor şi să-i raportez cele întâmplate. De-abia am apucat să scot o propoziţie pe gură, când un ofiţer voinic de-al puşcaşilor marini a dat buzna în birou.

— Cine dracu' a fost lunetistul ăla de pe Şase Etaje? a strigat el.

M-am întors şi i-am spus că eu am fost, pregătindu-mă sufleteşte să fiu muştruluit pentru mai ştiu eu ce încălcare a protocolului.

— Vreau să-ţi strâng mâna, fiule, mi-a zis el, scoţându-şi mănuşa. Mi-ai salvat viaţa.

El era tipul căruia îi spusese „bou” prin radio mai devreme. Nu am mai văzut niciodată un puşcaş marin atât de recunoscător.

„Legenda”

Băieţii mei s-au întors din aventurile lor din est la scurtă vreme după aceea. M-au întâmpinat cu „căldura” lor caracteristică.

— Ştiam noi că a ajuns Legenda aici, au rostit ei îndată ce m-au văzut. Am auzit că s-au înregistrat două victime în Tabăra Ramadi. Oamenii mor în nord. Ştiam noi că a ajuns Legenda aici. Tu eşti singurul pungaş care a omorât pe careva acolo.

Am râs.

Porecla „Legenda” am căpătat-o în Fallujah, cam de la incidentul cu mingile de plajă, sau, poate, de când am reuşit acea lovitură de la foarte mare distanţă. Înainte de asta, eram poreclit Tex.

Desigur, nu era doar „Legenda”. Era şi multă zeflema în ea – LEGENDA. Unul dintre tipii mei, parcă Dauber, dacă nu mă înşel, a sucit-o şi mi-a zis MITUL, tăindu-mi din nas.

Totul era făcut cu simpatie, o onoare la care ţineam mai mult decât la o medalie primită în mod ceremonios.

Chiar îmi plăcea Dauber. Deși era prospătură, era și el lunetist, și încă unul bun. Se descurca bine într-un schimb de focuri – dar și într-un schimb de insulte. Aveam o slăbiciune pentru el și, când a venit vremea să-l inițiem, nu l-am lovit... prea tare.

Chiar dacă băieții glumesc pe seama asta, Legenda era una dintre poreclele decente cu care te puteai alege. Gândiți-vă la Dauber, de exemplu. Nu-i numele lui real (momentan, tipul face ceea ce vom numi „muncă guvernamentală”). Porecla lui venea de la un personaj din serialul de televiziune *Coach*. Acolo, Dauber era genul de tip bine făcut, dar cam prost de felul lui. În realitate, el este, de fapt, un tip inteligent, însă aspectul ăsta nu a fost luat deloc în considerare când i s-a ales porecla.

Cert e că una dintre cele mai bune porecle a fost cea a lui Ryan Job: Biggles.

Era un nume mare și caraghios pentru un tip la fel de mare și caraghios. Dauber revendică porecla – cuvântul, susținea el, era o combinație de „big”^{32} și „giggles”^{33} inventată pentru una dintre rudele lui.

L-a adus în discuție într-o zi, aplicându-i-l lui Ryan. L-a folosit apoi și altcineva din trupă și, în câteva secunde, s-a lipit.

Biggles.

Ryan ura porecla, ceea ce a contribuit mult la menținerea ei.

La un moment dat, cineva a găsit un mic hipopotam mov. Evident, acesta i-a fost atribuit tipului cu față de hipopotam. Și Ryan a devenit Biggles, Hipopotamul de Deșert.

Ryan fiind așa cum era, a tras spuza pe turta lui. Nu mai era o glumă *pe seama* lui; era gluma *lui*. Biggles, Hipopotamul de Deșert, cel mai iscusit șaizecist de pe planetă.

Ducea hipopotamul ăla peste tot, chiar și în luptă. N-aveai cum să nu îl iubești pe tipul ăsta.

The Punishers

Plutonul nostru avea și el porecla lui, una care o depășea cu mult pe cea de Cadillac. Ne botezaserăm „the Punishers”.

Pentru cei dintre voi care nu cunosc personajul, Punisher a debutat într-o serie de benzi desenate Marvel în anii '70. Tipul este un dur care îndreaptă nedreptățile, făcând pe justițiarul. Tocmai fusese lansat filmul cu același nume; Punisher purta un tricou cu un craniu alb stilizat.

Tipul nostru de la comunicații a venit cu sugestia, înainte de plecarea în misiune. Cu toții credeam că Punisher făcea niște chestii ca lumea: îndrepta nedreptățile. Omora băieți răi. Îi făcea pe nelegiuiți să se teamă de el.

Asta făceam și noi. Așa că i-am adaptat simbolul – un craniu – și l-am preluat, cu anumite modificări. L-am vopsit pe vehiculele Hummer și pe vestele antiglonț, pe căști și pe arme. L-am vopsit pe toate clădirile și pe toate zidurile pe care puteam. Voiam ca oamenii să știe: „Suntem aici și vrem să vă venim de hac”.

Era versiunea noastră de război psihologic.

„Ne vezi? Noi suntem ăia care te bat măr. Teme-te de noi! Fiindcă îți vom face de petrecanie, nenorocitul!”

„Te crezi rău? Noi suntem mai răi. Noi suntem cei mai răi.”

Plutonul nostru complementar a vrut să întrebuițeze același simbol cu care ne marcam noi echipamentul, dar nu le-am dat voie. Le-am zis că *noi* suntem „the Punishers”. N-aveau decât să-și găsească propriul simbol.

Cu Hummer-ele am fost ceva mai potoliți. Le-am botezat după numele personajelor din filmul *G.I. Joe*, Duke și Snake Eyes, de exemplu. Doar pentru că războiul este un iad, asta nu înseamnă că nu te poți distra puțin.

Am avut o echipă bună în acea tură, începând de la vârf. Ofițeri de treabă și un plutonier excelent pe nume Tony.

Tony se specializase ca lunetist. Nu numai că era un șmecher, era un șmecher *bătrân*, cel puțin pentru un SEAL: se zvonea că avea patruzeci de ani la vremea aceea.

Membrii SEAL nu prea mai rămân pe câmpul de luptă la patruzeci de ani. Suntem prea istoviți. Dar Tony reușise să facă asta, cum-necum. Era un dur și jumătate, și l-am fi urmat până în focurile iadului și înapoi.

Eu eram în avangardă – cum se întâmplă, de obicei, cu lunetiștii – când mergeam în patrulare. Tony era mai mereu în spatele meu. În general, plutonierul stă spre partea din spate a formației, acoperindu-i pe toți ceilalți, dar în acest caz, liderul nostru de echipă considerase că era mai eficient să avem doi lunetiști în fața plutonului.

Într-o noapte, la scurt timp după reunirea unității, am mers la vreo 17 kilometri est de Ramadi. Zona în speță era verde și fertilă – atât de mult, încât arăta ca jungla vietnameză, comparativ cu deșertul în care acționaserăm până atunci. Am poreclit-o Viet Ram.

În noaptea respectivă, am fost duși într-o zonă de patrulare și am început să mergem pe jos spre o potențială fortăreață de-a insurgenților. În cele din urmă, am ajuns la un șanț imens străbătut de un pod. De cele mai multe ori, aceste poduri erau minate și informațiile pe care le primiserăm ne indicau că podul respectiv era, categoric, minat. Așa că am urcat și am rămas pe loc, încercând să găsesc cu laserul un fir-capcană.

Am măturat tot podul cu lumina, dar nu am observat nimic. M-am lăsat mai jos și am repetat operațiunea. Tot nimic. M-am uitat peste tot, însă nu am zărit fire de contact, IED-uri, capcane... nimic.

Dar cum mi se zisese că podul era minat, eram convins că *trebuie* să fie ceva acolo.

M-am uitat din nou. Operatorul EOD^{34} aștepta în spatele meu. Eu nu trebuia decât să depistez un fir-capcană sau chiar o bombă, iar el ar fi dezamorsat-o în câteva secunde.

Însă eu nu găseam nimic. Într-un final, i-am zis lui Tony:

— Haide să traversăm.

Nu mă înțelegeți greșit: nu porneam în șarjă peste podul respectiv. Aveam pușca într-o mână și mă țineam de „bijuteriile coroanei”.

Asta nu mi-ar fi salvat viața dacă exploda vreun IED, dar măcar aș fi fost întreg la înmormântare.

Podul avea vreo trei metri lungime, însă cred că mi-a luat o oră să îl traversez. Când

am ajuns în cealaltă parte, eram learcă de sudoare. M-am întors ca să le fac semn celorlalți că era totul în regulă. Numai că nu era nimeni în spatele meu. Se adăpostiseră toți în spatele unor bolovani și tufe, așteptându-se ca eu să sar în aer.

Chiar și Tony, care, fiind repartizat în avangardă, ar fi trebuit să fie lângă mine.

— Ticălosule! am zberat eu. Unde dracu' te-ai dus?

— Nu văd de ce ar trebui să sărim toți în aer; unul e de-ajuns, a replicat el pe cel mai firesc ton din lume, traversând podul.

Translatori

Fallujah fusese cucerit printr-un asalt total, înaintarea prin oraș fiind foarte bine organizată. Deși avusese succes, atacul provocase și multe pagube, ceea ce aparent slăbise sprijinul pentru noul guvern irakian.

Aici există păreri contrarii (eu, de exemplu, nu sunt de acord), dar comandamentul american nu a vrut ca asta să se repete și în Ramadi. Așa că, în timp ce armata pune la cale un plan pentru cucerirea orașului cu cât mai puține pagube colaterale, noi ne-am dus să ne războim în împrejurimi.

Am început cu acțiuni directe. Aveam patru translatori care ne ajutau să ne înțelegem cu localnicii. Luam cel puțin unul cu noi, de obicei chiar doi.

Un translator care ne plăcea tuturor era Elan. Tipul era foarte tare. Lucra de la începutul invaziei, din 2003. Era iordanian și a fost singurul dintre translatori căruia i-am dat o armă pe mână. Știam că ar fi luptat – dorea atât de mult să fie american, încât ar fi murit pentru asta. De fiecare dată când eram atacați, trăgea și el, cot la cot cu noi.

Nu era un țintaș prea grozav, dar îi putea ține pe inamici cu capetele plecate. Ba, mai mult decât atât, știa când putea și când nu să tragă – ceea ce nu-i atât de ușor precum pare.

Era un sătuc lângă Baza Rechin, căruia o să-i zicem Gay Tway. Colcăia de insurgenți. Deschideam porțile, ieșeam și loveam ținta. Am luat cu asalt aceeași casă de trei-patru ori. După ce-am fost prima dată, nici nu s-au mai ostenit să pună ușa la loc.

De ce se tot întorceau în casa aia, nu știu. Oricum, reveneam și noi; am ajuns să cunoaștem bine locul.

Nu a durat mult până să începem să fim atacați în Gay Tway și în satul Viet Ram. O unitate de-a Gărzii Naționale opera în acea zonă, așa că am început să lucrăm împreună.

Ținte

Printre primele noastre misiuni s-a numărat cea în care am ajutat armata să reocupe zona adiacentă unui spital de lângă râu, în Viet Ram. Clădirea cu trei etaje fusese începută și apoi abandonată cu câțiva ani în urmă. Armata voia să o termine pentru irakieni; asistența medicală mai acătării era o mare necesitate acolo. Însă nu se puteau apropia de ea ca să înceapă lucrul, deoarece, îndată ce-o făceau, intrau sub tirul inamic. Așa că am trecut noi la treabă.

Plutonul nostru de șaisprezece oameni a făcut echipă cu vreo douăzeci de soldați ca să elimine insurgenții din satul vecin. Am intrat în oraș într-o dimineață, la prima oră, ne-am despărțit și am început să luăm casă cu casă.

Eu eram în avangardă, cu un Mk-12, intrând primul în toate clădirile. După ce casa era securizată, mă duceam pe acoperiș, îi acopeream pe băieții de la sol și mă uitam după insurgenți, pe care îi așteptam să ne atace după ce aflau că eram acolo. Grupul înainta încet, eliberând zona din mers.

Spre deosebire de oraș, aici casele nu erau chiar una lângă alta, astfel încât procesul dura mai mult și era mai extins. Dar nu a trecut mult și teroriștii și-au dat seama unde eram și ce făceam, deci au pornit un mic atac dintr-o moschee. Ascunși în spatele zidurilor, au început să tragă cu AK-uri într-un grup de soldați de la sol.

Eram pe un acoperiș când a debutat lupta. Am început toți să tragem cu tot ce aveam la dispoziție în băieții răi: cu M-4s, cu M-60, cu puști cu lunete, cu grenade de 40 mm, cu rachete ușoare antitanc – cu absolut tot ce aveam. Am aprins moscheea aia.

Balanța s-a înclinat rapid în favoarea noastră. Soldații de la sol au început să pregătească asaltul asupra moscheii, sperând să-i prindă pe insurgenți înainte ca ei să se furișeze în canalizările din care ieșiseră. Am început să tragem mai sus, îndreptându-ne ținta deasupra capetelor lor ca să le permitem să intre.

La un moment dat, în toiul luptei, o bucată de alamă încinsă de la o altă armă – probabil șaiszecista de lângă mine – mi-a alunecat în bocanc, chiar lângă gleznă. Ardea ca naiba, dar nu puteam face nimic – erau prea mulți inamici care își ițeau capetele de după ziduri, încercând să-mi omoare camarazii.

Purtam bocanci de cățărare, nu bocanci militari. Așa procedam de obicei – bocancii respectivi erau mai ușori și mai confortabili, și în mod normal îmi protejau foarte bine picioarele. Din păcate, nu legasem șireturile foarte strâns înainte de bătălie, așa că între pantaloni și bocanc era un spațiu prin care a alunecat alama.

Ce mi-au zis instructorii la cursurile BUD/S? Cum nu ai timp să ceri „pauză” în bătălie?

Când s-au mai liniștit lucrurile, m-am ridicat și am dezlipit cartușul. Am tras o bucată zdravănă de piele odată cu el.

Am securizat moscheea, ne-am continuat înaintarea prin sat și apoi ne-am retras.

Moduri diferite de a ucide

Am mai mers în patrule cu unitatea armatei de câteva ori, încercând să reducem rezistența din zonă. Planul era simplu, deși relativ riscant: ieșeam cât mai mult în evidență, încercând să atragem tirurile insurgenților asupra noastră. După ce se iveau, puteam trage în ei, ca să-i omorâm. Ceea ce și făceam, de obicei.

Alungați din sat și din moschee, insurgenții s-au retras în spital. Le plăceau nespuse clădirile spitalelor, nu numai pentru că erau mari și relativ bine construite (oferindu-le astfel protecție), ci și pentru că știau că noi evitam să atacăm spitale, chiar și după ce acestea erau ocupate de teroriști.

A durat o vreme, dar, într-un final, conducerea armatei a decis să atace clădirea.

Bun, am zis noi când am auzit planul. Haide să-l punem în aplicare.

Ne-am instalat supravegherea într-o casă aflată la câteva sute de metri de clădirea spitalului, dincolo de un teren liber. Imediat ce ne-au văzut insurgenții, au început să tragă în noi.

Unul dintre camarazii mei a tras o rachetă Carl Gustav spre acoperișul clădirii de unde trăgeau ei. Racheta a făcut o gaură mare acolo, azvârlind în aer o grămadă de trupuri.

Racheta le-a mai luat din aer și, pe măsură ce rezistența slăbea, armata a intervenit și a ocupat clădirea. Când au ajuns soldații în incintă, aproape că nu mai rămăsese nimeni înăuntru. Puținii oameni care scăpaseră cu viață fugiseră deja.

Era întotdeauna greu de spus câți insurgenți aveam de înfruntat într-o asemenea bătălie. Chiar și o mână de oameni putea să opună o rezistență acerbă. Vreo doisprezece oameni luptând la adăpostul acoperirii puteau împiedica înaintarea unei unități destul de multă vreme, în funcție de circumstanțe. Totuși, după ce insurgenții dădeau de o replică dură, te puteai aștepta ca vreo jumătate dintre ei să fugă pe ușa din spate sau pe unde mai apucau ca să scape.

Avuseserăm Carl Gustav-ul cu noi și înainte, dar, din câte știu eu, asta a fost prima dată când am omorât pe cineva cu el, și s-ar putea să fie și singura dată când vreo unitate SEAL a făcut asta. În mod clar a fost prima dată când l-am folosit împotriva unei clădiri. După ce s-a aflat, bineînțeles că toată lumea a vrut să le utilizeze.

Tehnic vorbind, Carl Gustav a fost conceput ca armă împotriva blindajului, însă, așa cum am descoperit noi, era foarte puternic împotriva clădirilor. De fapt, era perfect în Ramadi – trecea prin betonul armat și spulbera pe oricine se afla în spatele acestuia. Presiunea provocată de explozie curăța complet interiorul.

Aveam proiectile diferite pentru armă. (Nu uitați, ea este considerată mai degrabă o pușcă fără recul decât un lansator de rachete.) De multe ori, insurgenții se ascundeau în spatele digurilor de pământ și al altor obstacole, bine protejați. În acel caz, puteai trimite un proiectil care să explodeze în aer, deasupra lor. Explozia în aer era mult mai cumplită decât orice detona la sol.

Gustav-ul era relativ ușor de folosit. Trebuia să porți protecție dublă la urechi și să fii atent unde stăteai, dar rezultatele erau grozave. Toți cei din pluton voiau să tragă cu el – jur că ajunseserăm să ne certăm din cauza asta.

Când practici o meserie în care trebuie să ucizi oameni, începi să devii creativ cu privire la modul cum o faci.

Te gândești cum să obții o putere de foc cât mai mare în bătălie. Și începi să te gândești la modalități noi și ingenioase de eliminare a inamicului.

Aveam atât de multe ținte în Viet Ram, încât am început să ne întrebăm ce arme nu utilizaserăm încă pentru a le elimina.

„N-ai omorât pe nimeni cu pistolul? Trebuie să omori măcar unul.”

Foloseam diverse arme pentru a căpăta experiență sau a afla care erau atributele

armei respective în luptă. Dar câteodată era un joc – când ești zi de zi în schimburi de focuri, începi să tânjești după o oarecare varietate. Oricum, erau foarte mulți insurgenți și nenumărate schimburi de focuri.

Gustav-ul s-a dovedit a fi una dintre cele mai eficiente arme împotriva insurgenților care trăgeau din clădiri. Aveam rachete ușoare antitanc, care erau mai simplu de transportat. Din păcate, prea multe dintre acestea nu explodau. Și după ce-ai tras o dată cu o rachetă ușoară antitanc, gata; nu era o armă reîncărcabilă. Carl Gustav-ul era marea lovitură, întotdeauna – ca să zic așa.

O altă armă pe care am utilizat-o destul de mult a fost lansatorul de grenade de 40 mm. Există două variante, una care se atașează sub pușcă și alta care este armă de sine stătătoare. Noi le aveam pe ambele.

Grenada noastră standard era cu fragmentație – un model de grenadă care explodează și împrășcă întreaga zonă cu șrapnel sau fragmente. Este o armă antipersonal tradițională, testată cu succes.

Pe parcursul acestei ture, am primit un nou proiectil ce folosea un explozibil termobaric. Acestea aveau o putere de detonare mai mare – o singură grenadă lansată spre un lunetist inamic dintr-o clădire mai mică putea demola cu totul coșmelia datorită presiunii create de explozie. Desigur, de cele mai multe ori trăgeam în clădiri mai mari, dar puterea de distrugere era foarte mare, oricum. Vedeai o explozie violentă, un foc și nu tu picior de inamic. N-avea cum să nu-ți placă.

Grenadele le tragi ținând cont de frecarea cu aerul – estimând distanța, ajustând gradul de înălțare al lansatorului și trăgând. Ne plăcea modelul M-79 – versiunea de sine stătătoare folosită pentru prima oară în timpul Războiului din Vietnam – deoarece aceasta avea cătare, înlesnindu-ne cât de cât ochirea și nimerirea țintei. Oricum, și fără asta, tot te prindeai repede cum stătea treaba, fiindcă era o armă foarte des folosită.

Aveam confruntări de fiecare dată când ieșeam pe teren.

Ne plăcea la nebunie.

Taya:

„Mi-a fost greu să mă descurc cu copiii după ce a plecat Chris în misiune. A venit mama să mă ajute, dar, pur și simplu, a fost o perioadă dificilă.

Cred că nu eram pregătită să mai am un copil. Eram furioasă pe Chris, însă și speriată pentru el, și îngrijorată în privința creșterii unui bebeluș pe cont propriu. Fiul meu avea doar un an și jumătate; se băga peste tot, iar noua lui surioară era foarte dependentă de mine.

Îmi amintesc cum stăteam pe canapea și plângeam zile întregi în halatul de baie. O alăptam, iar pe el încercam să îl hrănesc. Stăteam acolo și plângeam.

Cezariana nu s-a vindecat bine. Alte femei îmi ziceau: «La o săptămână după cezariană, frecam podelele și nu aveam nici pe dracu». Ei bine, în cazul meu, la șase săptămâni după intervenție încă mai aveam dureri, iar vindecarea nu decurgea deloc așa cum ar fi trebuit. Uram faptul că nu mă vindecam întocmai acelor femei. (De-abia

mai târziu am aflat că, de obicei, femeile își revin mai repede după a doua cezariană. Mie nu mi-a spus nimeni.)

Mă simțeam slăbită. Eram supărată pe mine pentru că nu eram mai rezistentă. Era oribil, pur și simplu”.

Distanțele de la est de Ramadi m-au determinat să aleg modelul .300 Win Mag, pe care am început să îl iau cu mine în mod regulat în patrulare. După ce armata a ocupat spitalul, au continuat să fie atacați. Nu a durat mult și au început să fie atacați cu mortiere. Așa că am ieșit la vânătoare, luptându-ne cu insurgenții care trăgeau în ei și căutând lansatorii de mortiere.

Într-o zi, ne-am instalat într-o clădire cu etaj la mică distanță de spital. Armata încerca să folosească echipamente speciale ca să detecteze mortierele, iar noi am ales acea casă deoarece se afla în apropierea locului identificat de ei. Dar, din nu știu ce motiv, în ziua respectivă insurgenții au decis să stea cu capul la cutie.

Poate că se plictisiseră să tot moară.

Am hotărât să încerc să-i momesc afară din bârlog. Purtam mereu la mine un drapel american, pe sub vesta antiglonț. L-am scos și am trecut prin inelele de fixare o coardă de 550 (funie din nailon universală cunoscută și sub numele *coardă de parașută*). Am legat funia de buza acoperișului, apoi am azvârlit-o peste parapet, pe latura clădirii.

În câteva minute, vreo șase insurgenți au început să tragă în drapel cu mitraliere automate.

Am ripostat la focul inamic. Jumătate dintre dușmani a căzut la pământ; cealaltă jumătate a rupt-o la fugă.

Încă mai am drapelul acela. Au tras în două stele. Două stele pentru viețile lor mi se pare un schimb bun.

Când ieșeam la vânătoare, insurgenții se îndepărtau și încercau să se pună la adăpost în fața noastră. Din când în când trebuia să cerem sprijin aerian, ca să-i scoatem de după ziduri sau berme.

De teama pagubelor colaterale, comandanții și piloții evitau să utilizeze bombe. În loc de asta, avioanele trăgeau rafale de mitralieră. Mai aveam și elicoptere de atac, Cobra și Huey, dotate cu mitraliere și rachete.

Într-o zi, când eram în misiune de supraveghere, plutonierul și cu mine am observat un bărbat care încărca un mortar în portbagajul unei mașini la vreo 700 de metri de noi. L-am împușcat; a apărut un alt bărbat din clădirea de unde venise și el, iar plutonierul l-a împușcat. Am cerut un raid aerian; un FA-18 a lansat o rachetă asupra mașinii. Au urmat replici puternice – tipii încărcaseră mașina cu explozibili înainte să-i vedem.

Printre adormiți

O noapte sau două mai târziu, mergeam în întuneric printr-un sat din apropiere, pășind peste trupuri – nu de oameni morți, ci de irakieni adormiți. În căldura deșertului, familiile de irakieni dormeau adeseori afară.

Mă duceam să-mi ocup poziția de pe care să pot supraveghea un raid asupra pieții unde își avea prăvălia unul dintre insurgenți. Informațiile noastre indicau că de aici prevenise armamentul din mașina pe care o aruncaserăm în aer.

Fusesem lăsat împreună cu alți patru tipi la vreo șase kilometri de restul trupei, care plănuia un raid pentru a doua zi dimineață. Sarcina noastră era să ne ocupăm pozițiile înaintea lor, să cercetăm și să supraveghem zona, apoi să-i protejăm când aveau să sosească.

Nu a fost atât de periculos precum ați crede să străbatem zone controlate de insurgenți noaptea. Mai toți dormeau. Irakienii vedeau cum convoaiele veneau în timpul zilei și plecau înainte de lăsarea serii. Deci băieții răi își închipuiau că eram toți la bază. Nu postau santinele, străji sau pichete.

Sigur, trebuia să fii atent unde calci – unul dintre membrii plutonului a fost cât pe ce să calce un irakian adormit, în timp ce ne îndreptam spre destinație prin întuneric. Din fericire, tipul s-a oprit în ultima clipă și am putut să ne continuăm drumul fără să trezim pe nimeni. Nici Zâna Măseluță nu ar fi fost mai discretă decât noi.

Am găsit piața și am trecut la supravegherea ei. Piața era, de fapt, un scurt rând de cocioabe pipernicite, cu un singur nivel. Nu aveau vitrine – deschizi ușa și îți vinzi marfa din prag.

La scurt timp după ce am ajuns la ascunzătoare, am primit un mesaj radio prin care eram informați că în zonă mai exista încă o unitate.

Peste câteva minute, am observat un grup suspect de persoane.

— Hei, am zis eu în stație. Văd patru tipi cu AK-uri și echipament de plasă, à la muji. Sunt băieții noștri?

Echipamentul de plasă presupune acoperirea cu plasă sau veste și chingi folosite pentru transportul echipamentului de luptă. Oamenii pe care i-am văzut arătau ca niște mujahedini – prin „à la muji” voiam să spun că erau îmbrăcați așa cum se îmbrăcau adeseori insurgenții în zona rurală, purtând șalvari lungi și eșarfe. (În orașe, purtau, de obicei, îmbrăcăminte occidentală – treningurile erau în mare vogă.)

Cei patru indivizi veneau dinspre râu, adică dinspre locul de unde mă așteptam să apară oamenii noștri.

— Stai așa să verificăm, mi-a răspuns tipul de la capătul firului.

I-am urmărit. Nu aveam de gând să-i împușc – în niciun caz nu voiam să risc să omor vreun american.

Unitatea a răspuns într-un târziu la centru, care apoi a trebuit să dea de tipul nostru de la comunicații. M-am uitat cum cei patru oameni se pierdeau în depărtare.

— Nu sunt oamenii noștri, a venit, într-un final, răspunsul. Misiunea lor s-a anulat.

— Minunat! În cazul ăsta, tocmai am lăsat patru indivizi să treacă în direcția voastră. (Sunt sigur că, dacă ar fi fost pe teren, nici nu i-aș fi văzut. Sunt ca niște veritabili *ninja*.)

Toată lumea s-a enervat. Camarazii mei de la vehiculele Hummer au intrat în alertă, scrutând deșertul și așteptând să apară mujahedinii. M-am apucat să scrutez și eu zona în care ar fi trebuit să atace.

Peste câteva minute, ce să vezi? Cei patru insurgenți care trecuseră pe lângă mine

mai devreme.

Am doborât unul; un alt lunetist a nimerit și el unul, iar cei rămași s-au adăpostit.

Apoi au apărut în spatele lor încă vreo șase-șapte insurgenți.

Deja eram în toiul unui schimb de focuri. Am început să lansăm grenade. Ceilalți membri ai plutonului au auzit focurile și au pornit un atac masiv. Însă luptătorii care trecuseră pe lângă noi parcă intraseră în pământ.

Cum se pierduse elementul-surpriză, plutonul a declanșat raidul asupra pieței pe întuneric. Au găsit niște muniție și AK-uri, dar nu un depozit de armament în toată puterea cuvântului.

Nu am descoperit niciodată ce puneau la cale insurgenții care ne-au scăpat printre degete. A rămas unul dintre misterele războiului.

Elita elitei

Cred că toți membrii SEAL nutresc un sincer respect față de frații noștri din unitatea antiteroristă de elită, despre care ați citit atâtea în presa din țară. Oamenii aceia sunt, într-adevăr, elita elitei.

Noi nu am interacționat prea mult cu ei în Irak. Singura dată când am avut ceva mai mult de-a face cu ei a fost câteva săptămâni mai târziu, după ce am intrat în Ramadi cu adevărat. Auziseră că eram pe-acolo și căsăpeam un număr uriaș de sălbatici, așa că și-au trimis un lunetist să vadă ce făceam. Cred că voiau să afle cum procedam de ne mergea atât de bine.

Privind în retrospectivă, regret că nu am încercat să mă înrolez și eu. La momentul respectiv, ei nu foloseau lunetiștii la fel de mult ca alte arme. Trupele de asalt făceau treaba cea mai grea, iar pe mine nu mă atrăgea asta. Îmi plăcea ce făceam. Voiam să fiu lunetist. Mă obișnuisem cu pușca mea și cu uciderea inamicilor. De ce să renunț la asta, să mă mut pe Coasta de Est și să devin un alt om din nou? Și asta fără să mai pun la socoteală cursurile BUD/S prin care trebuie să treci ca să dovedești că ai ce căuta acolo.

Ar fi trebuit să-mi petrec câțiva ani ca membru al trupelor de asalt înainte să revin la statutul de lunetist. De ce aș fi făcut asta dacă eram deja lunetist și îmi plăcea la nebunie?

Însă de vreme ce am auzit despre operațiunile lor și despre ce au realizat, cred că ar fi trebuit să îmi asum riscurile.

Tipilor li s-a dus buhul că erau aroganți și încrezuți. Nimic mai neadevărat! Am avut ocazia să întâlnesc câțiva după război, când au venit la baza de pregătire pe care o conduceam. Erau cu picioarele pe pământ, foarte modești în privința realizărilor lor. Mi-aș fi dorit din toată inima să mă întorc cu ei pe front.

Civili și sălbatici

Ofensiva din Ramadi nu începuse încă, în mod oficial, însă noi aveam parte de multă acțiune.

Într-o zi, am primit informații că insurgenții plantau IED-uri pe o anumită șosea. Ne-

am dus acolo și am început supravegherea. De asemenea, atacam casele și preveneam ambuscadele asupra convoaielor și bazelor americane.

Este adevărat că poate fi destul de dificil să deosebești civilii de insurgenți în anumite situații, dar băieții răi de aici ne-au ușurat mult munca. Dronele supravegheau câte un drum, de exemplu, și când înregistrau pe cineva care planta o bombă, nu numai că ne puteau indica locul acesteia, dar îl și urmăreau pe insurgent până acasă. Asta ne oferea informații excelente cu privire la locul în care se aflau băieții răi.

Teroriștii care intenționau să atace americani se dădeau de gol prin manevrele tactice pe care le adoptau la apropierea convoaielor sau în preajma bazelor. Se furișau cu AK-urile la îndemână – era foarte ușor să-i depistăm.

Însă au învățat și ei să ne depisteze. Dacă ocupam o casă dintr-un cătun, țineam familia înăuntru pentru siguranță. Vecinii știau că, dacă familia respectivă nu ieșea afară până la nouă dimineața, în casă erau americani. Asta era ca o invitație pentru toți insurgenții din zonă să vină și să ne omoare.

Totul a devenit atât de previzibil, încât părea că lucram după un orar. Pe la nouă dimineața se producea un schimb de focuri; lucrurile se mai linișteau pe la amiază. Apoi, pe la trei-patru după-amiaza, un nou schimb de focuri. Dacă nu ar fi fost o chestiune de viață și de moarte, ar fi fost de-a dreptul amuzant.

Iar la vremea respectivă chiar *era* amuzant, într-un mod oarecum pervers.

Nu știai din ce direcție vor ataca, însă tacticile erau aproape mereu aceleași. Insurgenții începeau cu foc automat, un pic aici, un pic dincolo. Apoi urmau lansatoarele de grenade; după care se împrăștia și încercau să fugă.

Într-o zi, am eliminat un grup de insurgenți la mică distanță de spital. La momentul acela nu mi-am dat seama, dar serviciul de informații al armatei ne-a transmis mai târziu că șefii insurgenților sunaseră pe cineva, cerând alți operatori de mortiere, deoarece echipa care atacase până atunci spitalul tocmai fusese anihilată.

Înlocuitorii lor nu au mai apărut.

Păcat. I-am fi omorât și pe ei.

*

Toată lumea știe de-acum de Predators^[35], dronele care au furnizat extrem de multe informații forțelor americane în timpul războiului. Însă nu mulți știu că și noi aveam propriile noastre drone în rucsacuri – aparate mici, cam de dimensiunea avioanelor teleghidate cu care se joacă puștii din State.

Dronele respective încap într-un rucsac. Nu am apucat să operez vreuna, însă păreau destul de grozave. Cea mai dificilă parte – cel puțin din ce am văzut eu – era lansarea. Trebuia să o arunci destul de tare ca să își ia zborul. Operatorul tura motorul, apoi lansa aparatul; aveai nevoie de o oarecare abilitate.

Deoarece zburau la joasă altitudine și aveau un motoraș relativ zgomotos, dronele de rucsac puteau fi auzite de la sol. Aveau un șuierat distinctiv, iar irakienii au înțeles în curând că zgomotul acela însemna că îi urmăream. Erau mult mai precauți când îl auzeau – ceea ce ne zădărnicea eforturile.

Situația se încingea atât de tare în anumite momente, încât trebuia să folosim două canale de frecvență radio, unul ca să comunicăm cu Centrul nostru de Operațiuni Tactice și altul pentru comunicare în cadrul plutonului. Era atât de mult trafic radio, încât nu am mai fi putut lua legătura între noi în timpul confruntării cu inamicul.

Când am început să ieșim pe teren, comandantul nostru i-a zis omului nostru de legătură să îl trezească de fiecare dată când intram într-o situație gen TIC – acronim militar pentru „trupe în contact”, sau luptă. Cum eram mai tot timpul în luptă, el și-a revizuit ordinul – trebuia să fie informat numai dacă situația respectivă depășea o oră.

În cele din urmă, a cerut să fie anunțat numai dacă era rănit vreunul dintre noi.

*

Baza Rechin era un refugiu în tot acest timp, o mică oază de odihnă și de recreere. Nu că nu ar fi fost cine știe ce de capul ei. Avea podea din piatră, iar ferestrele erau acoperite cu saci de nisip. La început aveam paturile aproape lipite unul de celălalt și singurul aspect cât de cât mai confortabil era reprezentat de vestiarele ponosite, însă nouă nu ne trebuia prea mult. Eram plecați câte trei zile și ne întorceam la bază o zi. Dormeam, apoi jucam jocuri video, sunam acasă sau foloseam computerul. Pe urmă trebuia să mă echipez din nou și să ies iarăși pe teren.

Trebuia să fii atent când vorbeai la telefon. Securitatea operațională – OpSec, ca să folosesc încă un termen militar – era absolută. Nu puteai dezvălui nimănui nimic care să sugereze ce făceam sau ce plănuiam să facem, nici măcar ce făcuserăm deja.

Toate conversațiile de la bază erau înregistrate. Exista un program instalat care urmărea anumite cuvinte-cheie; dacă apăreau destul de multe, conversația era stenografiată și puteai intra într-un mare bucluc. La un moment dat, cineva a scăpat niște detalii despre o operațiune și ni s-a interzis orice comunicare timp de o săptămână. Tipul a fost umilit, iar noi i-am făcut capul calendar, bineînțeles. A regretat nespun incidentul.

Uneori băieții răi ne ușurau mult treaba.

Într-o zi am ieșit și ne-am instalat într-un sat de lângă șoseaua principală. Era un loc bun; am izbutit să eliminăm câțiva insurgenți care treceau prin zonă, în drum spre spitalul pe care voiau să îl atace.

Deodată, o autofurgonetă model bongo – un mic autovehicul utilitar cu cabină și platformă, unde poate fi încărcat echipamentul unei firme – a apărut pe drum, îndreptându-se spre casa noastră. În loc de echipament, autofurgoneta ducea pe platforma din spate patru pușcași, care au început să tragă în noi în timp ce vehiculul străbătea curtea.

L-am împușcat pe șofer. Autovehiculul s-a oprit. Pasagerul din dreapta a sărit și a fugit spre portiera șoferului. Unul dintre camarazii mei l-a împușcat înainte să urce la volan. I-am incendiat pe ceilalți insurgenți, omorându-i pe toți.

La scurt timp după aceea, am observat un autocamion cu benă basculantă pe șoseaua principală. Nu i-am acordat prea mare atenție până când am văzut că virează pe aleea din fața casei, îndreptându-se spre noi.

Îi interogaserăm deja pe locatari și știam că niciunul dintre ei nu conducea un autocamion. Și era destul de limpede din viteza cu care se deplasa că nici nu venise acolo să ia gunoiul.

Tony l-a împușcat pe șofer în cap. Autovehiculul a virat și a intrat într-o altă clădire din apropiere. În scurt timp a apărut un elicopter și l-a bombardat. O rachetă Hellfire a suierat prin aer și autocamionul a erupt; fusese încărcat cu explozibili.

În sfârșit, un plan

Pe la începutul lunii iunie, armata a pus la cale un plan de recucerire a orașului Ramadi din mâinile insurgenților. La Fallujah, pușcașii marini înaintaseră în mod sistematic prin oraș, vânând și apoi alungând insurgenții din acesta. Aici urma ca insurgenții să vină la noi.

Orașul propriu-zis era prins între canale navigabile și smârcuri. Accesul pe șosele era limitat. Eufratul și canalul Habbaniyah mărgineau orașul la nord și vest; era câte un pod în fiecare parte, aproape de capătul nord-vestic. La sud și la est, un lac, smârcuri și un canal de scurgere sezonier formau o barieră naturală față de zona rurală.

Forțele americane aveau să atace din toate direcțiile: pușcașii marini dinspre nord, iar armata din celelalte trei părți. Uram să stabilim capete de pod în diverse părți ale orașului, demonstrând că preluaserăm controlul – și îndemnându-l, practic, pe inamic să ne atace. Când avea să se întâmple asta, urma să ripostăm cu tot armamentul din dotare, pe urmă să stabilim tot mai multe capete de pod, extinzându-ne treptat controlul asupra întregului oraș.

Locul era cuprins de haos. Nu exista guvern funcțional, iar legile nu mai erau respectate deloc. Străinii care intrau în oraș deveneau imediat ținte, fiind uciși sau răpiți, chiar dacă însoțeau convoaie de blindate. Însă locul era și mai cumplit pentru irakienii de rând. Rapoartele estimau că zilnic se produceau peste douăzeci de atacuri de-ale insurgenților împotriva irakienilor. Dacă țineai să mori, era de ajuns să intri în poliția locală. În tot acest timp, corupția era în floare.

Armata a analizat grupurile teroriste din oraș și a hotărât că ele se împărțeau în trei categorii diferite: fanaticii islamiști, asociați cu Al-Qaeda și alte grupuri similare; localnicii, care erau o idee mai puțin fanatici, dorindu-și totuși să omoare americani; și găștile oportuniste de infractori, care încercau să-și câștige existența în haosul creat.

Cei din primul grup trebuiau eliminați deoarece nu ar fi renunțat nici în ruptul capului; ei urmau să fie ținta noastră principală în campanie. Celelalte două grupuri însă ar fi putut fi convinse să plece, să înceteze crimele sau să colaboreze cu conducătorii triburilor locale. Astfel că planul armatei se baza parțial pe conlucrarea cu conducătorii de triburi pentru a readuce pacea în regiune. În mod normal, oamenii ar fi trebuit să se sature până atunci de insurgenți și de haosul instaurat de aceștia și să-și dorească alungarea lor.

Situația și planul erau mult mai complicate decât vă pot rezuma eu aici. Însă pentru noi, cei trimiși pe teren, toate astea erau irelevante. Nouă nu ne păsa de nuanțe. Tot ce vedeam și știam noi era că existau mulți oameni care voiau să ne omoare. Așa că

ripostam.

Jundii

A existat un aspect prin care planul general ne-a afectat, și nu în sens pozitiv.

Ofensiva din Ramadi nu avea să fie realizată doar cu trupe americane. Din contră, noua armată irakiană urma să ocupe pozițiile frontală și centrală în efortul de recucerire și de securizare a orașului.

Irakienii erau acolo, într-adevăr. Dar nu în față. În centru, da. Însă nu cum ați crede voi.

Înainte de începutul asaltului, ni s-a ordonat să contribuim la „inocularea în război a unui caracter irakian” – termenul pe care cartierul general și mass-media îl utilizau pentru a pretinde că irakienii conduceau ostilitățile și aveau rolul principal în pacificarea țării lor. Instruiam unități irakiene și, când acestea erau fezabile (deși nu neapărat dezirabile), le luam cu noi în operațiuni. Lucram cu trei grupuri diferite; noi le ziceam tuturor *jundi*, cuvântul arab pentru soldat, deși, tehnic vorbind, unii erau polițiști. Indiferent însă de grupul din care proveneau, indivizii erau jalnici.

Folosiserăm un mic grup de cercetași în timpul operațiunilor noastre de la est de oraș. Când am intrat în Ramadi, am întrebuințat SMP – un soi de poliție specială. Și mai exista un al treilea grup de soldați irakieni pe care l-am utilizat în satele din preajma orașului. Pe parcursul celor mai multe operațiuni, îl plasam la mijlocul coloanei – americani în față, irakieni în centru, americani în spate. Când intram într-o casă, ei rămâneau la parter, ocupându-se de securitate și vorbind cu locatarii, dacă erau prezenți.

Ca luptători, erau vai de capul lor. Aparent, cei mai deștepți irakieni erau, de obicei, insurgenți, luptând împotriva noastră. Bănuiesc că aproape toți acești *jundi* aveau cele mai bune intenții. Însă când venea vorba de capacitatea de luptă...

Haide să spunem doar că erau incompetenți, dacă nu de-a dreptul periculoși.

Odată, un SEAL pe nume Brad și cu mine ne pregăteam să intrăm într-o casă. Stăteam în fața ușii, cu un *jundi* în spatele nostru. Nu știu cum, dar arma tipului s-a blocat. În modul cel mai prostesc cu putință, soldatul a tras piedica și a apăsat trăgaciul, trăgând o rafală chiar lângă mine.

Am crezut că focurile veneau din casă. La fel a bănuț și Brad. Am început să tragem prin ușă.

Apoi am auzit strigăte din spatele meu. Cineva aducea un irakian a cărui armă se descărcase – da, focurile de armă veniseră dinspre noi, nu din casă. Sunt sigur că soldatul se scuza, dar eu nu aveam niciun chef să îl ascult, atunci sau altă dată.

Brad s-a oprit din tras, iar membrul SEAL care se repezise spre ușă a bătut în retragere. Încă încercam să-mi dau seama ce dracu' se întâmplase, când s-a deschis ușa casei.

În prag a apărut un bătrân, cu mâinile tremurânde.

— Intrați, intrați, a rostit el. Nu-i nimic aici, nimic aici.

Nu cred că a conștientizat cât de multă dreptate avea.

Pe lângă faptul că erau deosebit de incapabili, mulți *jundi* erau și leneși. Dacă le ziceai să facă ceva, îți replicau „Inshallah”.

Unii traduc asta prin „Facă-se voia Domnului”. Însă mai degrabă înseamnă „N-ai să vezi”.

Mai toți acești *jundi* voiau să fie în armată ca să primească o leafa constantă, dar nu voiau să lupte pentru țara lor, cu atât mai puțin să moară pentru ea. Pentru trib, poate. Tribul, familia lor extinsă – iată față de ce erau loiali cu adevărat. Și pentru cei mai mulți dintre ei, ceea ce se petrecea în Ramadi nu avea nimic de-a face cu asta.

Îmi dau seama că o mare parte a problemei ține de cultura strâmbă din Irak. Oameniiăștia trăiseră toată viața lor într-o dictatură. Irakul ca țară nu însemna nimic pentru ei; nimic bun, oricum. Cei mai mulți se bucurau că scăpaseră de Saddam Hussein, erau foarte fericiți să fie oameni liberi, însă nu pricepeau cu adevărat ce presupunea asta – toate celelalte lucruri care veneau odată cu libertatea.

Statul nu avea să le mai controleze viețile, dar nici să le mai dea mâncare sau mai știu eu ce. Iar asta era un șoc pentru ei. Unde mai pui că erau atât de înapoiați din punct de vedere al educației și tehnologiei, încât nouă, americanilor, ni se părea de multe ori că ne întorseserăm în Epoca de Piatră.

Poți să îi compătimentești, însă nu vrei ca oameni de-ăștia să încerce să preia controlul ostilităților de la tine.

Și treaba mea *nu* era să le ofer instrumentele necesare pentru a progresa. Treaba mea era să omor, nu să-i învăț pe alții.

Am depus mari eforturi ca să-i facem să lase o impresie cât mai bună.

La un moment dat, pe parcursul campaniei, fiul unui oficial din zonă a fost răpit. Am primit informații că era ținut într-o casă de lângă un liceu local. Am intervenit în timpul nopții, dărâmand porțile și ocupând o clădire înaltă pe care să o folosim pentru supraveghere. În timp ce eu urmăream totul de pe acoperișul clădirii, câțiva dintre camarazii mei au luat cu asalt casa și au eliberat ostaticul fără să întâmpine rezistență.

Pentru localnici, era o chestiune foarte importantă. Astfel încât, când a sosit clipa să facem fotografii pentru documentarea operațiunii, i-am adus pe *jundi*. Ei au fost creditați cu operațiunea de salvare, iar noi ne-am pierdut în fundal.

Profesioniști discreți.

Chestii de genul ăsta s-au petrecut în întreg teatrul de război. Sunt convins că în State circulau o grămadă de povești despre competența irakienilor și despre faptul că noi îi instruiam. Poveștile respective vor umple, probabil, paginile cărților de istorie.

Sunt niște minciuni gogonate. Realitatea era foarte diferită.

Cred că ideea asta de „inoculare în război a unui caracter irakian” a fost o porcărie. Dacă vrei să câștigi un război, apai te duci și îl câștigi. De-abia *apoi* te apuci să instruiști oamenii. E o prostie să faci asta în toiul luptei. A fost o adevărată minune că situația nu a degenerat și mai mult.

Colbul mărunț de pe drumurile de țară se combina cu duhoarea râului și a orașului când am intrat în sat. Era beznă, zorii nevinduse încă. Ținta noastră era o clădire cu etaj din centrul unui sătuc de la sud de Ramadi, delimitat de partea principală a orașului printr-o cale ferată.

Am intrat repede în casă. Locatarii au fost șocați, evident, și cât se poate de precauți. Însă nu păreau ostili, în pofida orei. În vreme ce translatorii și *jundii* se ocupau de ei, eu am urcat pe acoperiș și m-am instalat.

Era 17 iunie, data de pornire a acțiunii din Ramadi. Tocmai ocupaserăm centrul a ceea ce avea să devină Fier POC, primul pas din invazia orașului Ramadi. (POC vine de la Post de Observație și de Comandă.)

Am scrutat satul cu mare atenție. Fuseserăm preveniți că vom avea de dus o luptă crâncenă și cele petrecute în ultimele câteva săptămâni în est întăreau această idee. Știam că în Ramadi avea să fie mult mai greu decât la țară. Eram încordat, dar pregătit.

După ce am securizat casa și zona adiacentă, am anunțat armata. Auzind tancurile venind în depărtare, am scrutat și mai atent zona prin lunetă. Le puteau auzi și băieții răi, în fond. Aveau să sosească din clipă în clipă.

Armata a venit cu ceea ce părea a fi un milion de tancuri. Au ocupat casele vecine și au început să construiască ziduri în jurul lor, ridicând, practic, o cazemată.

N-a apărut niciun insurgent. Ocuparea casei și a satului s-a produs fără incidente.

Rotindu-mi privirea, am înțeles că zona pe care o ocupaserăm se deosebea vizibil de orașul aflat dincolo de calea ferată. În perimetrul unde ne aflam locuia populația mai săracă, ceea ce nu-i de colo în Irak, care nu era nici pe departe vreun El Dorado. Proprietarii și locatarii cocioabelor din jurul nostru trăiau de pe o zi pe alta. Puțin le păsa lor de insurgență. Puțin le păsa lor de noi.

După ce s-a instalat armata, am ieșit la vreo două sute de metri ca să oferim protecție echipelor care munceau. Încă ne așteptam la o luptă crâncenă. Însă nu am avut parte de acțiune. Singurul moment interesant s-a produs dimineață, când un puști handicapat mental a fost prins hoinărind și scriind într-un carnețel. Părea un spion, dar am conștientizat rapid că nu era zdravăn la cap, așa că l-am lăsat să plece cu notițele lui scrise în dodii.

Eram surprinși de calmul din jur. La amiază, stăteam degeaba și așteptam. Nu vreau să spun că eram dezamăgiți, însă... realitatea nu se ridica absolut deloc la înălțimea așteptărilor.

Ăsta era cel mai periculos oraș din Irak?

DIAVOLUL DIN RAMADI

Intervenția

Peste câteva nopți, am urcat într-o barcă puțin adâncă de-a Corpului pușcașilor marini, cunoscută sub numele SURC^{37}, adăpostindu-ne pe punte, în spatele copastiei blindate. Pușcașii cu șaizeciste stăteau de strajă la prora bărcii, în vreme ce aceasta urca în amonte împreună cu o alta, în care se afla restul grupului, îndreptându-se liniștit spre punctul de inserare.

Iscoade de-ale insurgenților se ascundeau în apropierea podurilor și în diverse locuri din oraș. Dacă am fi fost pe uscat, cercetașii ne-ar fi urmărit înaintarea. Însă pe apă nu reprezentam o amenințare imediată, așa că nu ne acordau prea mare atenție.

Eram încărcăți. Următoarea oprire era aproape de centrul orașului, mult în spatele liniilor inamice.

Ambarcațiunile noastre au acostat, oprindu-se chiar la malul canalului. M-am ridicat și am traversat scândurile puse la prora, fiind cât pe ce să îmi pierd echilibrul când am pus piciorul pe pământ. Am înaintat pe uscat, apoi m-am oprit și am așteptat ca restul plutonului să se adune în jurul meu. Aveam opt irakieni cu noi; punând la socoteală și translatorii, eram ceva mai mult de două duzini.

Pușcașii marini au împins bărcile înapoi în apă și pe urmă au plecat.

Am trecut în avangardă și am început să înaintez pe stradă, îndreptându-mă spre țintă. În față se vedeau niște căsuțe; se mai întrezăreau alei, drumuri mai largi, un hățiș de clădiri și siluetele unor structuri mai mari.

Nu apucasem să avansez prea mult, când laserul de pe pușca mea a pâlپăit și s-a stins. I se terminase bateria. Am oprit înaintarea.

— Ce dracu' se întâmplă aici? a întrebat locotenentul, venind repede.

— Trebuie să îmi încarc bateria fără întârziere, i-am explicat eu.

Fără laser, aș fi țintit orbește – ca în gol.

— Nu, scoate-ne de aici.

— Am înțeles.

Așa că am pornit din nou la drum, conducând grupul spre o intersecție din apropiere. Din beznă s-a desprins o siluetă, de lângă un canal de scurgere. Am zărit forma armei și m-am concentrat o clipă ca să deslușesc detaliile – AK-47, cu o cartușieră suplimentară lipită de cea din pușcă.

Mujahedin.

Inamic. Stătea cu spatele întors și era atent mai degrabă la stradă decât la apă, dar era bine înarmat și gata de luptă.

Fără laser, aș fi tras orbește. I-am făcut semn locotenentului. Acesta a venit repede în spatele meu și – *bum*.

L-a doborât pe insurgent. A fost cât pe ce să-mi găurească timpanul, trăgând de la câțiva centimetri de capul meu.

Nu era vreme de văicăreli. Am țâșnit în față în timp ce irakianul cădea la pământ, neștiind sigur dacă era mort sau se mai aflau și alții prin preajmă. Tot plutonul m-a urmat, răsfirându-se și verificând toate ungherele.

Individul era mort. I-am luat AK-ul. Am fugit pe stradă până la casa pe care urma să o ocupăm, trecând pe lângă alte locuințe mai mici pe drum. Eram la câteva sute de metri de râu, în apropierea celor două șosele principale care controlau colțul orașului.

Ca multe case irakiene, ținta noastră avea un zid împrejmuitor înalt cam de 1,80 metri. Poarta era încuiată, așadar, mi-am atârnat modelul M-4 pe umăr, mi-am scos pistolul și m-am cățărat pe zid, ajutându-mă de mâna rămasă liberă.

Când am ajuns sus, am văzut că în curte dormeau niște oameni. Am sărit în incintă, cu arma îndreptată către ei, așteptând ca unul dintre camarazii mei să vină după mine și să deschidă poarta.

Am așteptat.

Și-am așteptat. Și-am așteptat.

— Haide odată, am șuierat eu. Veniți încoace!

Nimic.

„Haideți!”

Câțiva dintre irakieni au dat semne de trezire din somn.

M-am furișat spre poartă, conștientizând că eram pe cont propriu. Iată-mă, cu pistolul îndreptat spre o duzină de insurgenți, din câte știam eu, și despărțit de restul camarazilor mei printr-un zid gros și o poartă încuiată.

Am găsit poarta și am reușit să o forțez. Plutonul și *jundii* au dat buzna înăuntru, înconjurându-i pe oamenii care dormeau în curte. (Se produsese o neînțelegere afară, iar ei nu-și dăduseră seama că eu eram singur acolo.)

Oamenii care dormeau în curte nu erau decât o familie obișnuită, după cum s-a dovedit. Câțiva dintre camarazii mei i-au încolonat fără să tragă vreun glonț, mutându-i într-o zonă sigură. Între timp, noi am început să intrăm în clădiri, verificând fiecare cameră cât puteam de repede. Era un corp principal și o cocioabă mai mică în apropiere. Pe când băieții căutau arme și bombe sau orice alte chestii suspecte, eu am fugit pe acoperiș.

Unul dintre motivele pentru care fusese aleasă această clădire era reprezentat de înălțimea ei – structura principală avea două etaje, oferindu-mi astfel o privire de ansamblu rezonabilă asupra împrejurimilor.

Nu mișca nimic. Deocamdată, era totul bine.

— Clădirea e securizată, le-a transmis tipul de la comunicații celor de la armată. Puteți veni.

Tocmai ocupaserăm casa care avea să devină Șoim POC; din nou, fără să întâmpinăm rezistență.

Subofițer/planificator

Cartierul nostru general a contribuit la planificarea operațiunii Șoim POC, colaborând direct cu comandantii armatei. După ce au terminat, au venit la conducătorii

plutonului nostru și le-au cerut opinia. M-am implicat în procesul de planificare tactică mai mult decât o făcusem vreodată.

Am încercat sentimente contradictorii în privința asta. Pe de o parte, aveam experiența și cunoștințele necesare ca să contribui și eu în mod util. Pe de altă parte, genul ăsta de lucruri nu-mi era pe plac. Părea o treabă de „administrator”, ușor birocratică – ceva în genul costum și cravată, ca să folosesc o metaforă de-a civililor.

Fiind E6, aveam unul dintre cele mai înalte grade din pluton. De obicei, ai un subofițer șef (E7), veteranul grupului, și un aghiotant de subofițer șef. În general, aghiotantul este un E6, singurul cu acest grad în pluton. În plutonul nostru existau însă doi. Eu eram mai nou în rang, din fericire – Jay, celălalt E6, era aghiotant, așa că eu scăpăm de o mare parte dintre sarcinile administrative care definesc funcția respectivă. Pe de altă parte, mă bucuram de toate privilegiile conferite de grad. Pentru mine, era ca în povestea lui Zulufi Aurii și a celor trei urși – eram prea înalt în grad ca să mi se dea sarcini de rahat, dar nu îndeajuns de înalt ca să primesc sarcini politice. Eram fix unde trebuia.

Nu îmi plăcea absolut deloc să stau la calculator și să fac planuri, și cu atât mai puțin să fac prezentări cu acestea. Aș fi preferat să spun doar: „Hei, urmați-mă; vă arăt la fața locului ce-avem de făcut”. Însă era important să consemnez totul: dacă eu cădeam în luptă, trebuia să îmi ia altcineva locul și să știe despre ce era vorba.

Totuși, am obținut o sarcină administrativă care nu avea nimic de-a face cu planificarea misiunilor: evaluarea celor de grad E5. Uram din tot sufletul treaba asta. (Jay își aranjase o ieșire și mi-a lăsat-o mie pe cap – sunt sigur că a făcut asta tocmai pentru că voia să o evite.) Partea bună a fost că astfel am înțeles cât de buni erau oamenii noștri. Nu exista nicio scârnavie în tot plutonul – era un grup cu adevărat remarcabil.

Pe lângă grad și experiență, un alt motiv pentru care cartierul general a vrut să mă implic în planificare a fost faptul că lunetiștii primeau roluri tot mai agresive în bătălii. Deci eram, în termeni militari, un multiplicator de forță, eu și ceilalți camarazi fiind capabili să facem mult mai multe lucruri decât ați putea crede dacă ați lua în considerare doar numărul nostru, relativ redus.

Majoritatea deciziilor de planificare implică detalii precum identificarea celor mai indicate case pentru supraveghere, traseul de urmat, transportul la fața locului, procedura de după ocuparea caselor inițiale etc. Unele decizii puteau fi foarte subtile. Cum să ajungi într-o ascunzătoare de lunetist, de exemplu. Varianta preferată era să ajungi acolo cât mai discret posibil. Asta presupunea intrarea pe jos în zona respectivă, așa cum am procedat în unele sate. Însă nu vrei să traversezi alei înguste, aglomerate cu gunoaie – prea mult zgomot, prea multe șanse să dăm peste vreun IED sau să nimerim în vreo ambuscadă.

În rândul oamenilor există ideea greșită că cei din trupele de Operațiuni Speciale se parașutează sau intră atârnați de frânghii în zonele de conflict. Deși procedăm și așa în anumite cazuri, nu am pătruns pe calea aerului în nicio zonă din Ramadi. Elicopterele au anumite avantaje, cum ar fi viteza și capacitatea de a parcurge distanțe relativ lungi.

Însă sunt zgomotoase și atrag atenția asupra lor în mediul urban. Pe deasupra, mai sunt și destul de ușor de doborât.

În acest caz, transportul pe apă era cel mai indicat, luând în considerare dispunerea orașului Ramadi și locul țintei. Ne permitea să ajungem în apropierea țintei pe furiș, relativ rapid și cu mult mai puține riscuri de contact cu inamicul decât rutele de pe uscat. Însă acea decizie a condus la o problemă neașteptată – nu aveam bărci.

În mod obișnuit, trupele SEAL lucrează cu Echipe Speciale de Ambarcațiuni, cunoscute la momentul respectiv și în trecut drept Unități Speciale de Ambarcațiuni, sau SBU^[38]. Aceeași Mărie cu altă pălărie. Aceste unități operează cu ambarcațiunile rapide care transportă trupele SEAL pe teren și apoi le recuperează; am fost salvați de una dintre ele când ne-am „rătăcit” pe coasta Californiei în perioada de instrucție.

Existau anumite fricțiuni între membrii SEAL și cei SBU în barurile din țară, când mai auzai câte un membru SBU pretinzând că era SEAL. Asta li se părea camarazilor mei ca și cum un șofer de taxi ar fi pretins că era vedetă de cinema doar pentru că dusese pe cineva cu mașina la studio. Uneori o spuneau și în gura mare.

Mă rog. Sunt niște tipi de ispravă. Asta ne-ar mai trebui acum, să ne luăm la hartă cu oamenii care ne sprijină!

Însă asta trebuie să funcționeze în ambele sensuri. Problema noastră din Ramadi a fost că unitatea care ar fi trebuit să colaboreze cu noi a refuzat să ne ajute.

Ne-au zis că erau prea importanți ca să lucreze cu noi. De fapt, au pretins că așteptau o unitate cu un nivel prioritar mai ridicat, în eventualitatea că era nevoie de ei. Ceea ce nu era cazul.

Să-mi fie cu iertare. Sunt sigur că treaba lor era să-i ajute pe toți cei care le solicitau sprijinul, dar să fie ca ei. Am căutat o vreme și am găsit o unitate de pușcași echipată cu ambarcațiuni SURC – vase mici și puțin adânci, care se puteau apropia până la mal. Erau blindate și echipate cu mitraliere la prora și la pupa.

Tipii care le conduceau erau foarte tari. Făceau tot ce ar fi trebuit să facă și cei din SBU. Numai că ei nu s-au dat în lături de la a ne ajuta.

Știau ce aveau de făcut. Nu se credeau altceva decât erau în realitate. Voiau doar să ne transporte acolo, cât mai sigur cu putință. Și după ce ne-am încheiat misiunea, au venit după noi – chiar dacă a fost o recuperare foarte riscantă. Pușcașii ăștia nu stăteau la discuții.

Postul Șoim

Armata a venit cu tancuri, vehicule blindate și camioane. Soldații au adus saci cu nisip și au consolidat punctele slabe din casa în care eram noi, aflată la colțul intersecției în T a două șosele principale, pe una din ele noi botezând-o Sunset. Armata voia acel loc datorită poziției lui strategice; era un punct ideal de blocare și o prezență foarte clară în oraș.

Însă acești factori o transformau și într-o țintă principală.

Tancurile au atras imediat atenția asupra locului. Vreo doi insurgenți au pornit spre

casă chiar când au ajuns ele. Băieții răi erau înarmați cu AK-uri, crezând, poate, că vor izbuti să străpungă blindajul. Am așteptat până au ajuns la vreo două sute de metri de tancuri înainte să-i scot din luptă. Au fost ținte ușoare, eliminate înainte să poată coordona un atac organizat.

*

Au trecut câteva ore. Am avut multă treabă – insurgenții testau zona, câte unul-doi, încercând să se strecoare în spatele nostru.

Situația nu se încingea niciodată prea tare, dar aveam un val constant de oportunități. Împușcături la nimereală, le-am numit eu mai târziu.

Comandantul din armată a estimat că noi am eliminat două duzini de insurgenți în primele douăsprezece ore ale luptei. Nu știu cât de exactă este acea estimare, dar eu, unul, chiar am scos destui din luptă în prima zi, cu câte un singur foc de fiecare. Nu a fost cine știe ce – toate țintele eliminate se aflau la mai puțin de patru sute de metri. Modelul .300 Win Mag este nemilos de la asemenea distanțe.

Până să se lumineze de ziuă, armata își consolidase suficient poziția defensivă de la Șoim POC încât să poată rezista în caz de atac. Am coborât de pe acoperiș și am plecat cu camarazii mei, alergând spre un bloc dărăpănat de la câteva sute de metri distanță. Clădirea, una dintre cele mai înalte din zonă, oferea o perspectivă bună nu numai asupra punctului de comandă, ci și asupra întregii zone. I-am zis Trei Etaje; avea să devină o casă departe de casă pentru o mare parte din bătălia ce a urmat.

Am intrat fără probleme. Era părăsită.

Nu am mai văzut mare lucru în acea noapte. Dar când a răsărit soarele, au apărut și băieții răi.

Au luat la țintă Șoim POC, însă fără prea mare pricepere. Veneau pe jos, în mașini, pe motorete, încercând să se apropie suficient de mult încât să poată lansa un atac. Întotdeauna era evident ce puneau la cale: vedeai câte doi tipi pe o motoretă. Unul avea un AK în mână, iar celălalt un lansator de grenade.

Dă-o naibii de treabă!

A început să se tragă intens în noi. Trei Etaje era o ascunzătoare excelentă pentru lunetiști. Era cea mai înaltă clădire din zonă, neputându-te apropia mai mult ca să tragi fără să te expui. Era ușor să elimini un atacator. Dauber susținea că am eliminat 23 de tipi în primele 24 de ore; în zilele următoare, am primit în continuare multe ținte.

Desigur, după prima împușcătură, locul s-a transformat dintr-o ascunzătoare de lunetist într-o poziție de luptă. Însă pe mine nu mă deranja să fiu atacat – insurgenții îmi ușurau mult munca.

Numerele 100 și 101

Dacă în jurul locației Fier POC nu prea am avut de lucru, la Șoim POC situația a fost diametral opusă: nu ne mai vedeam capul de treabă. Tabăra armatei reprezenta o amenințare clară pentru insurgenți și aceștia voiau să o elimine.

Ne-a atacat un puhoi de băieți răi. Astfel ne-a fost și mai ușor să-i învingem.

La scurtă vreme după începutul operațiunii de la Ramadi, am atins o bornă incredibilă pentru un lunetist: am înregistrat țintele confirmate cu numărul 100 și 101. Unul dintre camarazii mei mi-a făcut o fotografie pentru posteritate, în care apar ținând medalia în mână.

A existat o oarecare concurență între mine și ceilalți lunetiști în acea misiune, ca să vedem cine reușea să elimine cele mai multe ținte. Nu că asta avea prea mult de-a face cu numerele – ele erau mai degrabă un produs al nenumăratelor ținte în care trebuia să tragem. Este și o chestie de noroc – vrei să înregistrezi cel mai mare număr, dar nu poți face mare lucru în această privință.

Eu îmi doream să fiu cel mai performant lunetist. La început, am fost trei, la egalitate; apoi ceilalți doi au rămas în urmă. „Concurența” mea era în plutonul complementar care opera în partea de est a orașului. Totalul tipului a înregistrat o creștere bruscă la un moment dat, ceea ce l-a ajutat să mi-o ia mult în față.

Întâmplarea a făcut ca șeful cel mare să se afle în partea noastră de oraș, de unde urmărea felul în care se descurcau plutoanele. Printre altele, el păstra scorurile lunetiștilor. M-a luat ușor peste picior când celălalt lunetist m-a depășit.

— O să-ți doboare recordul, mă tachina el. Ai face bine să stai mai mult cu pușca în mână.

Situația s-a schimbat rapid – pe nepusă masă, parcă toți băieții răi din oraș intrau în bătaia puștii mele. Scorul meu a crescut brusc și nu m-a mai putut ajunge nimeni.

Chestie de noroc.

Dacă vă interesează, țintele confirmate erau doar cele realizate în prezența martorilor și cazurile în care moartea inamicului putea fi confirmată. Deci, dacă împușcam pe cineva în stomac și individul reușea să se târască undeva și să moară departe de ochii lumii, nu se punea la socoteală.

Lucrând cu armata

Cum atacul inițial s-a domolit după vreo două zile, am plecat în patrulă de la Trei Etaje la Șoim POC. Acolo ne-am întâlnit cu căpitanul forței și i-am zis că voiam să rămânem în baza Șoim POC în loc să fim nevoiți să ne întoarcem la Tabăra Ramadi la fiecare două-trei zile.

Omul ne-a dat camerele cuscrilor. Noi eram cuscrii armatei.

I-am mai spus că îl vom ajuta să verifice orice perimetru voia. Treaba lui era să elibereze toată zona din jurul postului de comandă, iar a noastră era să-l sprijinim.

— Unde întâmpinați cea mai înverșunată rezistență? am întrebat noi.

El ne-a arătat pe hartă.

— Atunci, ne ducem acolo, am adăugat noi.

El a clătinat din cap și și-a dat ochii peste cap.

— Nu sunteți sănătoși la cap! a exclamat el. Puteți sta în casa aceea, puteți să v-o pregătiți cum vreți, puteți să vă duceți unde vreți. Dar vreau să știți ceva: dacă vă duceți

acolo, nu vin după voi. Sunt prea multe IED-uri; o să-mi pierd tancurile. Nu pot s-o fac.

Ca majoritatea celor din armată, sunt sigur că și căpitanul ne-a privit inițial cu scepticism. Toți presupuneau că noi ne credeam mai buni decât ei, că aveam o încredere exagerată în forțele proprii și că vorbea gura fără noi. După ce le dovedeam că nu ne credeam mai buni decât ei – poate mai experimentați, dar nu încrezuți, dacă înțelegeți ce vreau să spun – se dădeau pe brazdă. Am avut relații de colaborare foarte strânse cu unitățile și chiar prietenii care au dăinuit și după război.

Unitatea căpitanului făcea operațiuni de pază și de căutare, în cadrul cărora ocupau un cvartal întreg și îl verificau. Am început să lucrăm alături de ei. Noi efectuam patrulare de prezență pe timpul zilei – ideea era să-i facem pe civili să vadă trupele în mod regulat, căpătând astfel mai multă încredere în faptul că aveau să fie protejați sau măcar că noi nu aveam de gând să plecăm prea curând.

Jumătate din pluton rămânea în supraveghere, iar cealaltă jumătate patrula.

Multe dintre aceste supravegheri erau în zona Trei Etaje. Tipii de la parter ieșeau în patrulare și dădeau aproape întotdeauna peste inamici. Eu stăteam la etaj cu alți lunetiști și le veneam de hac atacatorilor.

Sau ieșeam la vreo cinci, șase, chiar șapte sute de metri, pătrunzând adânc în teritoriul inamic și așteptându-i acolo pe băieții răi. Instalăm o supraveghere în fața uneia dintre patrulele plutonului. Îndată ce apăreau soldații lui, insurgenții se năpusteau ca muștele la miere. Noi îi scoteam din luptă. Băieții răi se întorceau și încercau să tragă în noi; noi îi eliminăm unul câte unul. Eram protectori, momeală și asasini totodată.

După câteva zile, căpitanul a venit la noi și ne-a zis:

— Sunteți foarte tari! Nu-mi pasă unde vă duceți; dacă aveți nevoie de mine, vin să vă iau. Vin cu tancul până în pragul casei, dacă trebuie.

Din acel moment, omul ne-a dobândit încrederea și ne-a sprijinit mereu.

Eram în misiune de supraveghere la Trei Etaje într-o dimineață, când niște camarazi de-ai noștri au început să patruleze în apropiere. În timp ce se pregăteau să traverseze strada, am zărit niște insurgenți venind pe J Street, una dintre șoselele principale din zona respectivă.

Am neutralizat vreo doi. Băieții noștri s-au împrăștiat. Neștiind ce se întâmpla, cineva a întrebat prin radio de ce dracu' trăgeam în ei.

— Trag peste capetele voastre, am replicat eu. Uită-te în josul străzii.

Insurgenții au început să năpădească zona și a izbucnit o luptă crâncenă. Am văzut un tip cu un lansator de rachete; l-am luat în cătare și am apăsat ușor pe trăgaci.

Individul a căzut secerat.

Peste câteva minute, unul dintre amicii lui a venit să ia lansatorul de rachete.

A căzut și el.

Chestia asta a continuat o bucată de vreme. În josul străzii, un alt insurgent cu un AK a încercat să tragă în băieții mei. L-am împușcat – pe urmă l-am împușcat și pe tipul care venise să-i ia arma, și apoi pe încă unul.

Mediul bogat în ținte? La dracu', erau mormane de insurgenți pe drum. În cele din urmă, s-au lăsat păgubași și au dispărut. Oamenii noștri și-au continuat patrularea. *Jundii* au avut și ei parte de acțiune în acea zi; doi dintre ei au murit într-un schimb de focuri.

Era dificil să țin socoteala victimelor pe care le-am făcut atunci, dar cred că nu am mai omorât niciodată atâția într-o singură zi.

*

Ne-am dat seama că eram în grațiile căpitanului când acesta a venit la noi într-o zi și ne-a spus:

— Uite ce-i: vreau să faceți ceva pentru mine. Vreau să trag și eu o dată cu tunul principal înainte să fiu trimis acasă. Dați-mi de știre, bine?

Nu a trecut mult până să intrăm într-un schimb de focuri, așa că i-am contactat unitatea prin radio. L-am chemat, el a urcat în tanc și a tras așa cum își dorea.

A mai avut și alte ocazii în zilele următoare. Până să plece din Ramadi, a tras de 37 de ori.

Rugăciuni și cartușiere

Înainte de fiecare operațiune, o parte din pluton se aduna să se roage. Marc Lee era cel care rostea rugăciunea, preferând să vorbească din suflet decât să recite pasaje memorate.

Eu nu mă rugam de fiecare dată când ieșeam pe teren, dar îi mulțumeam Domnului în fiecare noapte când mă întorceam.

Mai aveam un ritual când ne întorceam: trabucurile.

Ne strângeam câțiva și le fumam la încheierea unei operațiuni. În Irak poți face rost de trabucuri cubaneze; noi fumam Romeo y Julieta No. 3. Le aprindeam ca să punem cumva cireașa pe tort în ziua respectivă.

Într-un fel, ne credeam cu toții invincibili. Însă acceptam și faptul că am putea muri.

Eu nu mă concentram asupra morții, nici nu îmi pierdeam vremea gândindu-mă la ea. Era mai mult o idee, întrezărindu-se undeva în depărtare.

În timpul acestei ture am inventat o cartușieră mică de încheietură, de unde îmi puteam încărca gloanțele cu ușurință, fără să îmi mai stric dispunerea armei.

Am luat un încărcător conceput să fie prins de patul puștii și l-am tăiat. Apoi am trecut o coardă prin el și mi l-am legat de încheietura mâinii stângi.

În general, când trăgeam, îmi încheștam pumnul sub armă ca să ținesc mai bine. Asta aducea și cartușiera mai aproape. Puteam să trag și să iau cu mâna dreaptă alte gloanțe, fără să-mi desprind ochii din lunetă.

Ca lunetist principal, încercam să îi ajut pe tipii noi, spunându-le după ce detalii trebuiau să se uite. Îți puteai da seama că un individ era insurgent nu doar din faptul că era înarmat, ci și după felul în care se mișca. Am început să dau și eu sfaturile pe care le promisem la Fallujah, o bătălie care părea să se fi disputat cu un milion de ani în urmă.

— Dauber, nu te teme să apeși trăgaciul, îi ziceam eu tânărului lunetist. Dacă respecti

RDA, tragi.

Toți nou-veniții manifestau o ușoară ezitare. Poate că toți americanii sunt reticenți să tragă primii, chiar și atunci când este limpede că suntem atacați sau că vom fi atacați cât de curând.

Inamicul nu părea să aibă asemenea probleme. După ce căpătau un pic de experiență, nici oamenii noștri nu mai ezitau.

Însă nu aveai de unde să știi cum se va comporta cineva în tensiunea luptei. Dauber s-a descurcat *de minune*. Dar am remarcat că, în cazul unor lunetiști, tensiunea suplimentară îi făcea să rateze ținte pe care le eliminau fără probleme la antrenament. Mi-aduc aminte că un tip (altminteri un băiat nemaipomenit și un bun SEAL) a avut o perioadă în care rata foarte mult.

Pur și simplu, nu aveai de unde să știi cum va reacționa cineva.

Ramadi era infestat cu insurgenți, însă în oraș mai era și o populație numeroasă de civili. Uneori mai nimereau în mijlocul schimburilor de focuri. Nu puteai să nu te întrebi ce dracu' era în capul lor.

Într-o zi, mă aflam într-o casă din altă parte a orașului. Intraserăm în luptă cu niște insurgenți, omorând o bună parte din ei, și așteptam să treacă perioada de acalmie ce se instalase. Băieții răi erau, probabil, prin preajmă, așteptând o altă ocazie să atace.

De obicei, insurgenții pun pietricele în mijlocul drumului ca să-i avertizeze pe alții unde ne aflam noi. Civili vedeau pietrele și pricepeau imediat ce se întâmpla. Păstrau mereu distanța. Treceau ore bune înainte să vedem picior de om – și, desigur, oamenii pe care îi vedeam atunci erau înarmați și încercau să ne omoare.

Nu știu de ce, dar a apărut o mașină care a zburat, practic, peste pietre, dărâmându-le, gonind spre noi și trecând pe lângă o grămadă de cadavre pe drum.

Am aruncat o grenadă flash, dar șoferul tot nu s-a oprit. Așa că am tras în capota mașinii. Glonțul a străpuns motorul. Individul a oprit și a ieșit din mașină, zbierând și țopăind pe loc.

Erau două femei cu el în mașină. Probabil că erau cei mai proști oameni din oraș, deoarece chiar și după cele întâmplute, ei tot nu își dădeau seama de pericolul în care se aflau. Au pornit spre casa în care eram noi. Am aruncat încă o grenadă luminoasă, iar ei au făcut cale întoarsă, într-un sfârșit. Apoi au observat o parte dintre cadavrele împrăștiate peste tot și au început să țipe.

Până la urmă, au scăpat teferi și nevătămați, dacă nu punem la socoteală rana de la picior. Însă a fost un adevărat miracol că nu au fost uciși.

Ritmul era îndrăcit. Ne făcea să vrem și mai mult. Când băieții răi se ascundeau, încercam să îi momim afară ca să-i putem împușca.

Unul dintre tipi avea o basma pe care am transformat-o într-un soi de cap de mumie. Cu ochelari de protecție și cu cască pe cap, arăta aproape ca un soldat – cel puțin de la câteva sute de metri distanță. Așa că am înfipt-o într-un par și am ridicat-o deasupra parapetului de pe acoperiș, încercând să momim inamicul într-o zi în care acțiunea se mai domolise. Asta a scos vreo doi insurgenți din ascunzătoare și le-am făcut felul.

Pur și simplu, îi măcelăream.

Aveam un succes atât de mare la supraveghere, încât tipii de pe stradă începuseră să devină ușor neglijenți. I-am văzut odată mergând pe mijlocul străzii, în loc să o apuce pe laturi, unde se puteau ascunde în firidele zidurilor.

I-am contactat prin radio.

— Hei, ar trebui să vă puneți la adăpost, i-am dojenit eu cu blândețe.

— De ce? mi-a răspuns unul dintre camarazi. Ne acoperi tu.

Poate că o fi glumit, numai că eu am luat-o foarte în serios.

— Nu vă pot proteja de ceea ce nu văd, am replicat eu. Dacă nu observ vreo scânteiere sau vreo mișcare, nu pot să-mi dau seama că e cineva acolo decât după ce trage prima dată. După ce te împușcă, pot să-i vin de hac, însă nu cred că asta o să te încălzească totuși cu ceva.

Când ne întorceam la Baza Rechin, într-o noapte, am fost implicați într-un alt schimb de focuri, un atac rapid, de tipul „lovește și fugi”. La un moment dat, lângă niște camarazi de-ai mei a explodat o grenadă cu fragmentație.

Insurgenții au fugit, iar noi ne-am reluat drumul.

— Brad, ce-ai pățit la picior? a întrebat cineva din pluton.

El s-a uitat spre picior: era plin de sânge.

— Nimic, a răspuns el.

Se pare că îi intrase o bucată de metal în genunchi. Poate că nu l-a durut pe moment – nu știu cât de mult adevăr este în asta, de vreme ce niciun SEAL nu a recunoscut vreodată că îl doare ceva de la Facerea lumii încoace –, însă când am ajuns înapoi la Baza Rechin, a devenit foarte clar că nu era o rană prea ușoară. Șrapnelul i se strecurase în spatele rotulei. Trebuia să fie operat.

A fost luat cu avionul de-acolo. Prima noastră pierdere în Ramadi.

Grădinarul grijuliu

Plutonul nostru complementar era în partea de est a orașului, ajutând armata să instaleze posturi de comandă acolo. Iar spre nord, pușcașii marini își făceau treaba, ocupând zonă după zonă, menținându-le sub control și eliminând insurgenții din ele.

Ne-am întors câteva zile să lucrăm cu pușcașii, când au luat cu asalt un spital de pe malul râului, la nord de oraș.

Insurgenții foloseau spitalul ca punct de întâlnire. Când au venit pușcașii, pe stradă a apărut un adolescent, la vreo cincisprezece-șaisprezece ani, cu un AK-47 în mână, gata să tragă în ei.

L-am pus la pământ.

Peste un minut sau două a venit o irakiană în fugă, l-a văzut la pământ și a început să-și smulgă hainele de pe ea. Era mama lui, evident.

Am văzut familiile insurgenților manifestându-și suferința, smulgându-și hainele, ba chiar mânjindu-se cu sângele celui ucis. „Dacă îi iubeați, ar fi trebuit să-i țineți departe

de război. Nu ar fi trebuit să-i lăsați să se alăture insurgenților. I-ați lăsat să încerce să ne omoare – ce credeți că o să li se întâmple?”, mă gândeam eu.

Poate că este crud, dar e greu să empatizezi cu cineva care tocmai a încercat să te omoare.

Probabil că ar fi simțit același lucru față de noi.

Oamenii de-acasă, cei care nu au fost niciodată într-un război, sau cel puțin nu în *acel* război, nu par să priceapă uneori cum se purtau soldații noștri din Irak. Sunt surprinși – chiar șocați – să descopere că noi glumeam adeseori pe seama morții și a lucrurilor pe care le vedeam.

Poate că pare crud sau necuviincios. Poate că așa ar fi, în alte împrejurări. Însă în contextul în care ne aflam noi, atitudinea asta avea foarte mult sens. Vedeam chestii cumplite și treceam prin chestii cumplite.

Era vorba, parțial, de o detensionare, o destindere, sunt convins. O modalitate de a rezista psihic. Dacă nu poți da un sens lucrurilor pe care le vezi, începi să cauți o altă cale de a le procesa. Râzi pentru că trebuie să manifesti o emoție, ceva, trebuie să te exprimi cumva.

Fiecare operațiune putea amesteca viața și moartea în moduri suprarealiste.

În aceeași operațiune de cucerire a spitalului, am securizat o casă pentru a verifica zona înainte de intervenția pușcașilor marini. Eram deja de o vreme în ascunzătoare când am văzut un tip venind cu o roabă ca să planteze un IED în curtea din spatele casei. Unul dintre tipii noi l-a împușcat. Însă individul nu a murit; a căzut și a început să se rostogolească pe jos, încă în viață.

Întâmplarea a făcut ca tipul care l-a împușcat să fie infirmier.

— Tu l-ai împușcat, tu să-i salvezi viața, i-am zis noi.

Așa că a fugit și a încercat să îl resusciteze.

Din păcate, irakianul a murit. Înainte să-și dea ultima suflare, a făcut pe el. Infirmierul și un alt tip nou au fost nevoiți să care cadavrul când am plecat de-acolo.

La un moment dat am ajuns la un gard de la baza pușcașilor și ei n-au mai știut ce să facă. Într-un final, s-au azvârlit pe deasupra, apoi s-au cățărat după el. A fost ca în *Weekend at Bernie's*.

În mai puțin de-o oră, am împușcat un tip care voia să ne arunce în aer, am încercat să-i salvăm viața și i-am pângărit cadavrul.

Câmpul de luptă este un loc bizar.

La scurtă vreme după securizarea spitalului, ne-am întors la râu în locul în care ne lăsaseră bărcile pușcașilor. În timp ce coboram spre apă, o mitralieră inamică a început să tragă spre noi. Ne-am culcat la pământ, rămânând acolo câteva minute lungi, ținuți în șah de un singur irakian.

Slavă Domnului că nu știa să tragă ca lumea!

Exista mereu o balanță șubredă când venea vorba de viață și moarte, de comedie și tragedie.

Taya:

„Nu am pus niciodată videoclipul în care Chris s-a înregistrat citind o carte pentru fiul nostru. Pe de o parte, nu voiam să îl văd pe Chris emoționându-se. Și-așa de-abia îmi puteam stăpâni eu emoțiile; dacă l-aș mai fi văzut și pe el citindu-i cu glas tremurat fiului nostru, cred că m-aș fi pierdut complet cu firea.

Dar mai era ceva, ceva care ținea doar de mine – un sentiment de mânie față de Chris: ai plecat, dus să fii!

Poate că îl judecam prea aspru. Sau poate că era doar instinctul de supraviețuire.

La fel reacționez și când venea vorba de scrisorile lui despre moarte.

Când era plecat în misiune, scria scrisori ce urmau să ne fie livrate mie și copiilor dacă murea. După prima misiune, i-am cerut să mi le citească, iar el a zis că nu le mai avea. Pe urmă nu mi le-a mai oferit, și nu am mai cerut să le văd.

Poate că eram doar supărată pe el, dar știu că mă gândeam: «Nu o să te slăvim după ce vei muri. Dacă te simți iubitor și atașat, ar fi bine să mi-o arăți cât încă ești în viață».

Poate că nu era corect din partea mea, însă viața nu mi se părea corectă atunci și asta simțeam.

Arată-mi acum. Transpune în fapte ce simți. Nu-mi spune niște tâmpenii siropoase pe care să le citesc după ce n-o să mai fii. Altfel nu-i decât o minciună gogonată”.

Îngeri păzitori și diavoli

În timpul bătăliei pentru Ramadi au fost uciși 96 de americani; mulți alții au fost răniți și scoși de pe câmpul de luptă. Am avut noroc să nu mă număr printre ei, deși au fost atâtea situații pe muchie de cuțit, încât am început să cred că aveam un înger păzitor.

Ne aflam într-o clădire la un moment dat, când am fost atacați de insurgenți. Eram pe hol și, după ce s-a mai potolit tirul inamic, am intrat într-o cameră ca să văd ce făceau camarazii mei de acolo. Când am dat să intru, m-am tras imediat îndărăt, iar un glonț a trecut prin geam, țintit spre capul meu.

Glonțul a șuierat pe deasupra mea în timp ce cădeam pe spate.

De ce m-am lăsat pe spate așa, cum am văzut glonțul îndreptându-se spre mine – habar n-am. A fost ca și cum cineva ar fi încetinit timpul și mi-ar fi dat un brânci.

Oare aveam un înger păzitor?

N-am idee.

— La dracu’! Chris e mort! a exclamat unul dintre camarazii mei, în timp ce stăteam întins pe spate.

— La naiba, a replicat altul.

— Nu, nu, am strigat eu de pe jos. Sunt teafăr. Sunt în regulă.

M-am căutat bine de găuri, dar nu am găsit nimic.

Era totul bine.

IED-urile erau mult mai comune în Ramadi decât în Fallujah. Insurgenții evoluaseră mult în plantarea lor de la începutul războiului, iar acestea erau foarte puternice –

suficient încât să ridice un Bradley de la sol, după cum descoperisem mai devreme în Bagdad.

Tipii de la EOD care lucrau cu noi nu erau membri SEAL, dar aveam încredere în ei de parcă ar fi fost. Îi țineam în spatele nostru când intram într-o clădire, apoi îi chemam în față dacă vedeam ceva suspect. Treaba lor era să depisteze capcana; dacă era o bombă și ne aflam într-o casă, ieșeam cât puteam de repede de acolo.

Nouă nu ni s-a întâmplat niciodată asta, însă odată, când eram într-o casă, niște insurgenți au reușit să planteze un IED chiar în fața ușii de la intrare. Au pus două proiectile de 105 mm unul peste celălalt, așteptând ca noi să ieșim. Din fericire, tipul de la EOD le-a observat înainte să ieșim. Am reușit să ne croim drum printr-un perete de la etaj, scăpând pe un acoperiș jos.

Un om vânat

Toți americanii erau vânați în Ramadi, mai ales lunetiștii. Aparent, insurgenții au pus o recompensă pe capul meu.

Tot ei m-au și botezat: al-Shaitan Ramadi – „Diavolul din Ramadi”.

Asta m-a făcut să mă simt mândru.

Ideea este că eu, un singur om, făcusem atâtea ravagii în rândurile lor, încât voiau să scape de mine. Nu aveam cum să nu mă simt bine știind asta.

Era clar că știau cine eram și era la fel de clar că obținuseră informațiile de la unii irakieni care ar fi trebuit să ne fie loiali nouă – îmi descriau și crucea roșie de pe braț.

S-a pus recompensă și pe capul lunetistului din plutonul complementar. Recompensa în cazul lui a fost ceva mai mare – ceea ce m-a făcut puțin invidios.

Însă tot răul spre bine: când au făcut afișele, au folosit fotografia lui pentru mine. Mie mi-a convenit din plin greșeala comisă de ei.

Recompensa a crescut pe măsură ce bătălia avansa.

La naiba, ajunsese atât de mare, încât cred că și nevastă-mea ar fi fost tentată să mă dea în gât.

Progrese

Am ajutat la instalarea mai multor puncte de comandă, iar plutonul nostru complementar a făcut același lucru în estul orașului. Pe măsură ce săptămânile deveneau luni, Ramadi a început să se schimbe.

Locul rămânea în continuare un cuib de vipere, extrem de periculos. Însă existau semne de progres. Conducătorii tribali erau tot mai vocali când cereau pace și tot mai mulți au început să conlucreze sub forma unui consiliu unit. Guvernul oficial încă nu funcționa aici, iar poliția și armata irakiană nu reușeau nici pe departe să mențină ordinea, evident. Dar porțiuni mari din oraș erau sub control relativ.

„Strategia petelor de cerneală” dădea roade. Se puteau, oare, răspândi în tot orașul acele pete?

Progresele nu erau niciodată garantate și chiar și atunci când aveam succes o vreme, nu existau garanții că lucrurile nu aveau să revină la situația precedentă. Am fost

nevoia să ne întoarcem de câteva ori la zona de lângă râu, din preajma postului Șoim, oferind misiuni de supraveghere în timp ce zona era percheziționată, în căutarea ascunzătorilor și a insurgenților. Verificam câte un cvartal, îl eliberam și, după o perioadă de liniște, trebuia să o luăm de la capăt.

Am mai lucrat și cu pușcașii marini, oprind și inspectând micile ambarcațiuni, căutând posibile depozite de armament, și realizând chiar și niște acțiuni directe pentru ei. De câteva ori am primit ca sarcină să verificăm și apoi să aruncăm în aer bărci abandonate, ca să ne asigurăm că nu puteau fi folosite pentru contrabandă.

O chestie amuzantă: unitatea SBU care ne refuzase înainte a auzit cât de des intram în acțiune și ne-a contactat, întrebându-ne dacă puteau veni să lucreze cu noi. Le-am răspuns că le mulțumim, dar nu mai avem nevoie; ne descurcăm foarte bine cu pușcașii marini.

Am intrat într-un anumit ritm de lucru cu armata în timp ce aceasta continua să percheziționeze diverse zone, căutând armament și băieți răi. Ne duceam cu ei, ocupam o clădire și urcam pe acoperiș pentru supraveghere. De cele mai multe ori eram trei – eu, un alt lunetist și Ryan, la șaizecistă.

Între timp, armata trecea la următoarea clădire. După ce o ocupa și pe aceea, porneau încet-încet de-a lungul străzii. Imediat ce ajungeau într-un loc unde nu le mai puteam asigura spatele, coboram și ne schimbam poziția. Procesul se relua.

Într-una dintre aceste operațiuni a fost împușcat Ryan.

OM LA PĂMÂNT

„Ce dracu’?”

Într-o zi foarte fierbinte de vară, am ocupat un mic bloc cu o vedere bună spre unul dintre drumurile principale care străbătea centrul orașului Ramadi de la est la vest. Avea trei etaje, pe casa scării erau ferestre, acoperișul era deschis și oferea o panoramă bună. Era o zi senină.

Ryan glumea cu mine când am intrat acolo. Mă făcea să râd – întotdeauna mă făcea să râd, să mă relaxez. Zâmbind, l-am pus să supravegheze drumul. Trupele noastre lucrau pe o străduță lăturalnică de pe cealaltă parte a acoperișului și m-am gândit că, dacă insurgenții voiau să lanseze o ambuscadă sau să încerce să ne atace, aveau să vină de pe acel drum. Între timp, eu îi urmăream pe băieții de la sol. Asaltul a început fără probleme, soldații ocupând o casă, apoi încă una. Se mișcau repede, fără hopuri.

Deodată au început să ne șuiere gloanțe peste capete. M-am trântit la pământ când un cartuș s-a înfipt în cimentul de lângă mine, împrăștiind așchii peste tot. Era ceva obișnuit pentru Ramadi, ceva ce nu se întâmpla doar o dată, ci de mai multe ori pe zi.

Am așteptat o secundă ca să mă asigur că insurgenții opriseră focul, apoi m-am îndreptat de spate.

— Sunteți teferi? am strigat eu, uitându-mă în josul străzii, spre soldații de la sol, ca să văd dacă erau nevătămați.

— Da, a mormăit celălalt lunetist.

Ryan n-a răspuns. Am aruncat o privire înapoi și l-am văzut întins în continuare pe jos.

— Hei, ridică-te, i-am zis eu. Au oprit focul. Haide!

Nici nu s-a clintit. M-am dus la el.

— Ce dracu’? m-am răstit eu la el. Haide, ridică-te! Ridică-te!

Și atunci am văzut sângele.

Am îngenuncheat și m-am uitat la el. Era sânge peste tot. Avea o parte a feței zdrobită. Încasase un glonț.

Îl cicălisem mereu că trebuia să aibă mereu arma pregătită; o avusese ridicată când venise glonțul spre el. După toate aparențele, acesta lovise pușca mai întâi, apoi ricoșase în fața lui.

Am înșfăcat stația.

— Om la pământ! am răcnit eu în ea. Om la pământ!

M-am lăsat iarăși jos și i-am examinat rănilor. Nu știam ce să fac, de unde să încep. Ryan părea rănit de moarte.

Corpul îi era cuprins de convulsii. Am crezut că era în spasmelor morții.

Doi dintre tipii din pluton, Dauber și Tommy, au venit în fugă pe scări. Erau amândoi infirmieri. Au trecut de noi și au început să-i oblojească rana.

Marc Lee a apărut și el în spatele lor. A luat șazecista și a început să tragă în direcția

din care veniseră gloanțele, silindu-i pe insurgenți să bată în retragere, pentru ca noi să îl putem duce pe Ryan la parter.

L-am săltat pe umăr și am luat-o la fugă. Am ajuns la scări și am început să le cobor în grabă.

Pe la jumătatea drumului, el a început să geamă tare. Îl ținusem în așa fel încât sângele îi urcase în gât și în cap; avea probleme de respirație.

L-am lăsat jos și mai îngrijorat decât până atunci, știind în adâncul sufletului că o să moară, dar nădăjduind că voi izbuti cumva să îl țin în viață, chiar dacă situația era disperată.

Ryan a început să scuipe sânge. Și-a ținut respirația – respira, iar asta era o minune în sine.

M-am întins spre el ca să-l iau iarăși pe umăr.

— Nu, a șoptit el. Nu, lasă. Mă descurc. Pot să merg.

M-a cuprins cu brațul și a parcurs restul drumului pe picioarele lui.

Între timp, armata a trimis un vehicul cu șenile, un transportor de trupe, până la ușa de la intrare. Tommy a intrat în blindat cu Ryan și au plecat.

Am fugit înapoi la etaj, simțindu-mă de parcă eu fusesem împușcat și dorindu-mi să fi fost eu în locul lui. Eram sigur că va muri. Eram sigur că îmi pierdusem un camarad. Un camarad mare, caraghios și de nădejde.

Biggles.

Nimic din ce am trăit în Irak nu m-a afectat așa.

Răzbunare

Ne-am întors la Baza Rechin.

Îndată ce am ajuns acolo, mi-am scos echipamentul și m-am rezemat de perete, lăsându-mă să alunec încet la pământ.

Lacrimile au început să-mi șiroiască pe față.

Credeam că Ryan a murit. Însă el era încă în viață, chiar dacă la limită. Medicii au muncit din răputeri ca să-l salveze. În cele din urmă, Ryan a fost evacuat de urgență din Irak. Rănile lui erau grave – nu avea să mai vadă vreodată, nu numai cu ochiul care-i fusese atins de glonț, ci nici cu celălalt. De fapt, a supraviețuit ca prin minune.

Dar în acele momente, la bază, eram sigur că murise. O știam instinctiv, în adâncul sufletului, cu fiecare părticică din mine. Eu îl pusesem în locul ăla, unde fusese împușcat. Era vina mea că fusese împușcat.

O sută de ținte eliminate? Două sute? Mai multe? Ce mai conta dacă prietenul meu era mort?

De ce nu m-am dus eu acolo? De ce nu am stat eu acolo? Eu l-aș fi putut omorî pe ticălos – și mi-aș fi putut astfel salva camaradul.

Căzusem într-o pasă neagră. Foarte neagră.

Nu știu cât am stat acolo, cu capul în mâini, cu lacrimile șiroindu-mi pe față.

— Hei, am auzit eu o voce, într-un final.

Mi-am ridicat privirea. Era Tony, plutonierul meu.

— Vrei să te răzbiți? a întrebat el.

— Oh, da! am exclamat eu, sărind în picioare.

Câțiva dintre băieți nu erau foarte siguri dacă ar trebui să o facem. Am discutat cu ei și am schițat planul misiunii.

Eu însă nu mai aveam răbdare de planuri și toate astea. Voiam doar să vărs sânge pentru omul meu.

MARC

Din informațiile primite, băieții răi ar fi trebuit să fie într-o casă nu departe de locul în care fusese împușcat Ryan. Vreo două Bradley-uri ne-au dus până la un teren din apropierea casei. Eu eram în al doilea vehicul; o parte dintre băieți intrase deja în casă când am ajuns acolo.

Imediat ce s-a coborât rampa Bradley-ului nostru, au început să șuiere gloanțele prin aer. Am fugit spre ceilalți și i-am găsit strânși la baza scărilor ce duceau la etaj. Eram îngrămădiți unul în altul, așteptând să urcăm.

Marc Lee era în față, pe o treaptă de mai sus. S-a întors, privind pe o fereastră de deasupra scărilor. A văzut chiar atunci ceva și a deschis gura ca să ne avertizeze.

Nu a mai apucat să scoată vreo vorbă. Chiar în acea fracțiune de secundă, un glonț i-a intrat prin gura deschisă și i-a ieșit prin ceafa. S-a prăbușit pe trepte.

Era o ambuscadă. Pe acoperișul casei vecine era un sălbatic care putea vedea prin fereastră.

Reflexele căpătate la instrucție au preluat controlul.

Am urcat treptele de-a bușilea, pășind peste corpul lui Marc. Am trimis o rafală de gloanțe spre acoperișul vecin prin fereastră, iar camarazii mei mi-au urmat exemplul.

Unul dintre noi l-a nimerit pe insurgent. Nu ne-am oprit să vedem cine era. Am urcat pe acoperiș, căutând și alți insurgenți.

Între timp, Dauber s-a oprit să îl examineze pe Marc. Era rănit destul de grav; Dauber și-a dat seama că nu avea șanse de scăpare.

Căpitanul de tanc a venit și ne-a luat. Unitatea de tancuri a fost ocupată toată ziua aceea, traversând zone fierbinți. A adus două tancuri și patru Bradley-uri, și au tras cu toată muniția pe care o aveau la dispoziție. A fost iadul pe pământ, o ploaie de foc și de plumb ce ne-a acoperit retragerea.

Pe drumul de întoarcere, m-am uitat prin hubloul de deasupra rampei transportorului. Nu se vedeau decât ruine și fum negru. Ne păcăliseră și tot cartierul plătit scump pentru asta.

*

Nu știu de ce, dar cei mai mulți dintre noi am crezut că Marc va supraviețui; credeam că Ryan va muri, în schimb. De-abia când am ajuns înapoi în tabără am aflat că era exact invers.

Cum pierduserăm doi oameni în câteva ore, ofițerii noștri și Tony au hotărât că era

mai bine să facem o pauză. Ne-am întors la Baza Rechin și am ieșit din serviciul activ. (Ieșirea din serviciul activ înseamnă că nu mai ești disponibil pentru luptă. Într-un fel, e ca un respiro oficial pentru evaluarea sau reevaluarea acțiunilor.)

Era august: un august fierbinte, sângeros și negru.

Taya:

„Chris a izbucnit în plâns când m-a sunat să-mi dea vestea. Nu auzisem nimic până să mă sune el, așa că m-a luat prin surprindere.

Eram recunoscătoare că nu fusese vorba de el, dar extrem de tristă că fusese totuși unul dintre ei.

Am încercat să vorbesc cât mai puțin. Voiam doar să-l ascult. De foarte puține ori l-am mai văzut pe Chris suferind atât de mult.

Nu puteam face nimic altceva decât să-i anunț rudele.

Am stat la telefon vreme îndelungată.

Peste câteva zile, m-am dus la înmormântare, la cimitirul de lângă Golful San Diego.

A fost atât de trist... Erau mulți tipi tineri, multe familii de tineri... Era emoționant să participi la înmormântarea unui membru SEAL, însă în cazul ăsta a fost și mai și.

Te simți foarte prost pentru că nu-ți poți închipui durerea prin care trec ei. Te rogi pentru ei și îi mulțumești lui Dumnezeu că soțul tău a fost cruțat. Îi mulțumești lui Dumnezeu că nu ești tu acolo, în rândul din față”.

Oamenii care au auzit această poveste îmi spun că descrierea mea e seacă, iar vocea îmi pare pierdută. Îmi zic că folosesc mai puține cuvinte ca să expun ce s-a întâmplat, că ofer mai puține detalii decât de obicei.

Nu o fac în mod conștient. Amintirea pierderii celor doi camarazi mă arde și acum până în adâncul sufletului. Pentru mine, este la fel de vie ca și cum s-ar produce chiar acum, în clipa asta. Pentru mine, este o rană adâncă și neînchisă, ca și cum gloanțele acelea mi-ar fi intrat în carne chiar acum, în clipa asta.

Ieșirea din serviciul activ

Am organizat un serviciu memorial pentru Marc Lee la Tabăra Ramadi. Au venit membrii SEAL din toate părțile Irakului. Și cred că a participat și toată unitatea de armată cu care lucram. Ne arătau o compasiune sinceră; a fost incredibil. Am fost foarte mișcat.

Ne-au pus în primul rând. Noi eram familia lui.

Echipamentul lui Marc era și el acolo: casca și Mk-48. Comandantul de unitate a ținut un discurs scurt, dar impresionant; a lăcrimat și mă îndoiesc că a fost cineva care nu a plâns printre cei prezenți – sau tabără, de fapt.

La sfârșitul comemorării, fiecare unitate a lăsat un simbol al recunoștinței – un ecuson sau o monedă de-a unității, ceva. Căpitanul unității de armată a lăsat o bucată dintr-un proiectil cu care trăsesese ca să ne scoată de acolo.

Cineva din pluton a făcut un filmuleț comemorativ cu imagini înfățișându-l pe Marc, proiectându-l în acea noapte, pe un cearșaf alb atârnat peste un zid din cărămidă. Am băut câteva pahare ca să ne mai înecăm amărăciunea.

Patru dintre camarazii noștri i-au însoțit trupul la întoarcerea în State. Între timp, cum eram ieșiți din serviciul activ și nu făceam nimic, am încercat să mă duc să îl văd pe Ryan în Germania, unde era internat. Tony sau altcineva de la cartierul general mi-a aranjat o cursă, dar până să apuc să plec, Ryan a fost expedit în State pentru tratament.

Brad, care fusese evacuat mai înainte din cauza răniilor de la genunchi, s-a întâlnit cu Ryan în Germania și s-a întors în State cu el. Într-un fel, a fost o șansă – Ryan l-a avut astfel pe unul dintre noi cu el să îl ajute cu tot ce îl aștepta.

Ne-am petrecut o mare parte din timp închiși în camere.

Ramadi fusese o zonă fierbinte, cu un ritm îndrăcit al operațiunilor, mai rău chiar decât la Fallujah. Am stat în camere zile întregi, chiar și câte o săptămână, fără pauze, practic. Unii dintre noi începuseră deja să resimtă oboseala aceea dinainte ca băieții noștri să fie împușcați.

Am rămas în camere, hidratându-ne și văzându-ne fiecare de treaba lui.

Eu mi-am petrecut destul de mult timp rugându-mă lui Dumnezeu.

Nu sunt genul de persoană care să-și etaleze religia în mod ostentativ. Cred, dar nu obișnuiesc să mă pun în genunchi sau să cânt în gura mare. Însă îmi găsesc alinare în credință și asta m-a ajutat în acele zile în care au fost împușcați prietenii mei.

De pe vremea cursului BUD/S, aveam mereu o Biblie. Nu citeam din ea prea mult, dar o aveam mereu la mine. În acele zile am deschis-o și am citit câteva pasaje. Am răsfoit-o, am mai citit puțin, iar am răsfoit-o.

În infernul dezlănțuit din jurul meu, era o senzație reconfortantă să știu că făceam parte din ceva mai mare.

Am fost din nou cuprins de emoții când am aflat că Ryan supraviețuise. Însă reacția mea principală era: De ce nu am fost eu?

De ce a trebuit să pățească asta un tip nou?

Eu avusesem parte de multă acțiune; aveam deja realizările mele. Îmi dusesem războiul. Eu ar fi trebuit să fiu cel trecut pe tușă. Eu ar fi trebuit să fiu cel rămas orb.

Ryan nu avea să mai vadă niciodată chipurile rudelor lui la întoarcerea acasă. Nu avea să mai vadă cât de bine arată totul când te întorci acasă – să vadă cât de bine arată America după ce nu o mai vezi o vreme.

Uiți cât de frumoasă este viața dacă nu ai ocazia să vezi lucrurile așa. Iar el nu va mai avea ocazia asta.

Indiferent ce îmi spunea toată lumea, eu mă simțeam răspunzător.

Înlocuitorii

Eram în acel război de patru ani, trecuserăm prin nenumărate situații pe muchie de

cuțit și nu murise niciun SEAL. Lucrurile păreau să se calmeze în Ramadi și în restul Irakului, și chiar în momentele acelea primeam această lovitură cumplită.

Credeam că vom fi retrași de pe front, deși mai aveam vreo două luni de stat. Știam cu toții politica șefilor – primii doi comandanți fuseseră niște fricoși extrem de precauți, care avansaseră tocmai datorită acestei atitudini fricoase. Astfel încât ne temeam că războiul se încheiase pentru noi.

În plus, ne lipseau deja șapte oameni, așa că aveam efectivul redus aproape la jumătate. Marc murise. Brad și Ryan erau scoși din luptă din cauza rănilor. Patru tipi se duseseră acasă ca escortă pentru trupul lui Marc.

La o săptămână după ce am suferit aceste pierderi, a venit comandantul să discute cu noi. Ne-am adunat în popota din Baza Rechin și am ascultat ce avea de zis. Nu a fost un discurs prea lung.

— Depinde de voi, a spus el. Dacă vreți să o lăsați mai moale acum, vă înțeleg. Dar dacă vreți să ieșiți din nou pe teren, aveți binecuvântarea mea.

— Oh, da! am exclamat noi. Vrem să ieșim pe teren.

Eu, unul, voiam, asta-i sigur.

Rândurile ne-au fost completate cu o jumătate de pluton dintr-o zonă mai liniștită. Am mai primit și niște tipi care absolviseră, dar nu fuseseră încă repartizați într-un pluton. Prospături în toată regula. Ideea era să le arătăm cam cu ce se mânca războiul, să vadă și ei în ce se vârău înainte să se pregătească pentru ce era mai greu. Eram destul de grijulii cu ei – nu îi luam cu noi în operațiuni.

Fiind membri SEAL, nu le convenea să fie ținuți din scurt, însă noi i-am ținut la respect, tratându-i ca pe niște amatori la început: „Hei, duceți-vă și pregătiți Hummer-ele ca să putem pleca”. Era o atitudine protectoare; după ce trecuserăm prin acel coșmar, nu voiam să fie răniți pe teren.

A trebuit să-i inițiem, bineînțeles. Mi-aduc aminte că i-am ras unuia părul și sprâncenele, apoi i-am lipit părul pe față cu spray adeziv.

Chiar când făceam asta, un alt tip nou a intrat în camera vecină.

— Nu vrei să intri acolo, l-a avertizat unul dintre ofițerii noștri.

Prospătura a vârât capul pe ușă și a văzut ce-i făceam amicului lui.

— Trebuie.

— Nu vrei să intri acolo, a repetat ofițerul. Nu o să se sfârșească bine.

— Trebuie. Este prietenul meu.

— Mă rog, dacă ții să mori, a rostit ofițerul, dându-se la o parte.

Tipul a dat buzna în cameră. Noi am respectat faptul că venea să-și salveze prietenul și i-am acordat toată „afecțiunea” noastră. Pe urmă l-am ras și pe el, i-am legat unul de celălalt cu bandă adezivă și i-am pus în picioare, într-un colț.

Doar câteva minute.

Am inițiat și un ofițer nou-venit. A primit și el cam ce primea toată lumea, însă nu i-a convenit prea tare.

Nu i-a plăcut faptul că era bruscat de niște tipi care nu erau gradați.

Gradul este o noțiune complicată în cadrul Trupelor. Nu este desconsiderat, dar în niciun caz nu îl definește pe om.

La cursul BUD/S, ofițerii și recruții sunt tratați la fel: ca ultimii rahați. După ce treci de curs și ajungi în Trupe, ești prospătură. Iar prospăturile sunt tratate toate la fel: ca ultimii rahați.

Majoritatea ofițerilor îndură asta cu stoicism, deși există și excepții, evident. Adevărul este că Trupele sunt conduse de veterani. Un plutonier are undeva între doisprezece și șaisprezece ani de experiență. Un ofițer repartizat într-un pluton are mult mai puțină experiență, nu doar în trupele SEAL, ci și în marină. De cele mai multe ori nu știe mai nimic. Chiar și un ofițer de serviciu poate avea doar patru-cinci ani de experiență.

Așa funcționează sistemul. Dacă are noroc, ofițerul poate primi pe mână și trei plutoane; după aceea este promovată comandant de grup operativ (sau ceva similar) și nu mai lucrează direct pe teren. Ca să ajungă acolo, trebuie să facă multă muncă administrativă și chestii precum deconflictualizarea (adică să se asigure că unitățile nu trag una în alta). Sunt lucruri importante, dar nu se compară cu lupta propriu-zisă. Când vine vorba de dărâmat uși cu piciorul sau de pregătit o ascunzătoare de lunetist, ofițerii nu prea au experiență, în general.

Există și excepții, desigur. Am lucrat cu niște ofițeri extraordinari, cu mare experiență, dar regula generală este că ofițerii nu știu nici pe departe atâtea lucruri despre lupta propriu-zisă cât un veteran cu ani grei de luptă în spate. Îl tachinam pe locotenent, spunându-i că atunci când executam o acțiune directă, el stătea la grămadă, gata de acțiune, însă nu cu pușca-automată, ci cu computerul lui tactic.

Inițierea e bună pentru că le amintește tuturor cine are adevărata experiență – și pe cine să te bazezi când se împute treaba. Totodată, asta le arată oamenilor cu o oarecare experiență la ce să se aștepte de la prospături. Prin comparație și contrast: cine vrei să te sprijine – cel care sare să-și salveze prietenul sau ofițerul care se văicărește că a fost bruscat de niște tipi care nu erau gradați?

Inițiatul îi umilește pe toți tipii noi, amintindu-le că nu știu încă nimic. În cazul unui ofițer, o atitudine relativ umilă poate face minuni.

Am avut ofițeri buni. Dar cei mai buni dintre ei au fost cei cu atitudine umilă.

Înapoi în vâltoare

Ne-am reintrat treptat în mână, începând cu scurte misiuni de supraveghere pentru armată. Misiunile noastre nu durau mai mult de o noapte sau două în teritoriul inamic. Dacă era lovit vreun tanc de un IED, noi ne duceam și îl păzeam până putea fi recuperat. Era o muncă mai ușoară decât ce făcuserăm până atunci. Nu ne mai îndepărtam prea mult față de posturile de comandă, ceea ce însemna că nici nu mai atrăgeam tiruri inamice intense.

De vreme ce reintraserăm în joc, am început să ne extindem. Am pătruns tot mai adânc în Ramadi. Nu ne-am mai dus niciodată la casa în care fusese împușcat Marc, dar am revenit în zona respectivă.

Voiam să ne răzbunăm pe cei care făcuseră asta. Voiam să-i facem să plătească

pentru tot.

Eram într-o casă într-o zi și, după ce am eliminat niște insurgenți care încercaseră să planteze IED-uri, am ajuns chiar noi sub tirul inamic. Cel care trăgea în noi avea ceva mai puternic decât un AK – poate un Dragunov (pușca prevăzută cu lunetă, de fabricație rusească), deoarece gloanțele treceau prin pereții casei.

Eu eram pe acoperiș, încercând să-mi dau seama de unde se trăgea. Deodată am auzit zgomotul metalic specific elicopterelor Apache apropiindu-se. Le-am urmărit cum se roteau liniștite câteva clipe, apoi am văzut că se întorceau și porneau un atac coordonat.

În direcția noastră.

— Panourile VS! a strigat cineva.

Poate că strigasem chiar eu. Tot ce-mi mai amintesc este că ne-am scos în grabă toate panourile VS sau orice alte panouri de recunoaștere mai aveam la noi, încercând să le arătăm piloților că eram de-ai lor. (Panourile VS sunt bucăți de pânză de un portocaliu intens, atârinate sau expuse de trupele aliate.) Din fericire, ei le-au observat și și-au oprit atacul în ultima clipă.

Tipul nostru de la comunicații vorbise cu cei de la flotila de elicoptere a armatei chiar înainte de atac și le dăduse locația noastră. Se pare însă că hărțile lor erau diferite față de ale noastre și, când au văzut oameni cu arme pe acoperiș, au tras concluziile greșite.

Am lucrat destul de mult cu elicopterele Apache în Ramadi. Aparatele de zbor erau foarte prețioase, nu doar datorită armelor și rachetelor de care dispuneau, ci și a capacității lor de explorare a zonei. Nu întotdeauna este foarte clar de unde se trage într-un oraș; dacă ai niște ochi deasupra ta și poți vorbi cu oamenii care dețin acei ochi, poți afla multe.

(Elicopterele Apache aveau reguli de angajare diferite față de noi. Acestea se refereau în special la rachetele Hellfire, care nu puteau fi folosite decât împotriva armamentului operat de persoane la vremea respectivă. Asta făcea parte din strategia de limitare a pagubelor colaterale din oraș.)

Din când în când mai primeam ajutor și de la modelele AC-130 ale Forțelor Aeriene, în ceea ce privește supravegherea aeriană. Aparatele respective aveau o putere de foc impresionantă, deși noi nu le-am chemat niciodată să-și folosească howitzer-urile sau tunurile în acea tură. (Și ele aveau reguli de angajare foarte restrictive.) Însă ne bazam pe senzorii lor nocturni, care le ofereau o perspectivă bună asupra câmpului de luptă chiar și atunci când era beznă.

Într-o noapte am luat cu asalt o casă, în cadrul unei acțiuni directe, în vreme ce un aparat de zbor dădea roată pe deasupra, asigurându-ne protecția. Chiar când intram în casă, ei ne-au contactat și ne-au anunțat că avem vreo doi „împrăștiați” – indivizi care încercau să scape pe ușa din spate.

Am luat câțiva băieți cu mine și am pornit în direcția în care ne îndrumaseră cei din aparat. Aparent, insurgenții se adăpostiseră într-o casă din apropiere. Am intrat și am dat ochii cu un tânăr de vreo douăzeci și ceva de ani.

— Culcat! am răcnit eu la el, făcându-i semn cu arma.

El m-a privit inexpresiv. Am repetat gestul, de data asta mult mai sugestiv.

— Jos! Jos!

El mă privea cu gura căscată. Nu-mi puteam da seama dacă avea de gând să mă atace sau nu, și nici nu puteam afla de ce nu se supunea ordinului. Ca să nu risc nimic, l-am pocnit și l-am pus la podea.

A apărut maică-sa din spatele casei, zbierând ceva. Între timp mai veniseră vreo doi înăuntru, unul din ei fiind translator. Acesta a reușit să calmeze lucrurile și a început să pună întrebări. Mama ne-a explicat că băiatul era handicapat mental și că nu pricepea ce voiam de la el. L-am ajutat să se ridice.

În tot acest timp, într-o parte stătea liniștit un bărbat; noi am presupus că era tatăl. Însă după ce ne-a lămurit cum stăteau lucrurile cu fiul ei, mama a declarat foarte clar că nu știa cine era ticălosul ăla. Tipul, pur și simplu, dăduse buzna înăuntru, pretinzând doar că locuia acolo. Uite-așa am pus mâna pe un „împroșcat”, grație celor din Forțele Aeriene.

Bănuiesc că ar trebui să mă predau, acum că am spus și povestea asta.

Casa de unde fugiseră indivizii era, de fapt, a treia pe care o luam cu asalt în acea noapte. Eu i-am condus pe băieți în prima. Eram toți înșirați afară, gata să spargem ușa, când ofițerul de serviciu ne-a oprit.

— Ceva nu mi se pare în regulă, a zis el. Parcă nu se potrivește ceva.

Mi-am ridicat capul și am aruncat o privire împrejur.

— Oh, rahat! am exclamat eu. V-am dus la casa greșită.

Am bătut în retragere și ne-am îndreptat spre casa corectă.

Credeți că am mai scăpat de gura lor după aceea?

Întrebare retorică.

Dubla

Într-o zi eram într-o operațiune lângă Sunset și o altă stradă, care formau o intersecție în T. Dauber și cu mine ne aflam pe un acoperiș, urmărind să vedem ce puneau la cale localnicii. Dauber tocmai luase o pauză, lăsând arma jos. Când am ridicat pușca mea cu lunetă, am observat doi indivizi venind în direcția noastră pe o motoretă.

Tipul din spate avea un rucsac. Chiar sub ochii mei, el a aruncat rucsacul într-un hârtop.

Nu lăsa corespondența; planta un IED.

— Hei, fii atent aici, i-am zis eu lui Dauber, care și-a ridicat binoclul.

I-am lăsat să mai facă vreo 150 de metri înainte să trag cu .300 Win Mag. Dauber, care urmărea totul prin binoclu, mi-a spus că părea o scenă desprinsă din filmul *Tântălăul și gogomanul*. Glonțul a trecut prin primul tip și a intrat în al doilea. Motoreta s-a clătinat, apoi a virat într-un zid.

Doi tipi dintr-o lovitură. Contribuabilii au făcut economie în cazul ăstora.

Incidentul a stârnit oarecare controverse. Din cauza IED-ului, armata a trimis niște oameni la fața locului, însă lor le-au trebuit vreo șase ore ca să ajungă acolo. Traficul s-a întezit și ne-a fost imposibil să supraveghem hârtopul respectiv în tot acel timp. Ca să complice și mai mult lucrurile, pușcașii marini au doborât și o autogunoieră suspectată a fi un IED mobil pe același drum. Traficul s-a întezit și mai abitir, și IED-ul a dispărut, evident.

În mod normal, asta nu ar fi reprezentat o problemă, însă, cu câteva zile în urmă, noi observaserăm un tipar: motoretele treceau pe lângă posturile de comandă cu câteva minute înainte și după un atac, cercetând cât se poate de evident zona și oferind informații atacatorilor. Am cerut aprobare să împușcăm pe oricine mergea cu motoreta. Cererea ne-a fost respinsă.

Avocații sau cineva din lanțul ierarhic au crezut, probabil, că le dădeam cu flit când au auzit de dubla mea. Judecător-Avocatul General (JAC), versiunea militară a procurorului, a venit să investigheze cazul.

Din fericire, la scena respectivă asistaseră foarte mulți martori. Însă tot a trebuit să răspund la toate întrebările puse de JAC.

Între timp, insurgenții continuau să folosească motoretele pentru culegerea de informații. Le urmăream îndeaproape și distrugeam toate motoretele parcate prin casele și curțile în care intram, dar mai mult de-atât nu puteam face.

Poate că cei de la departamentul juridic se așteptau să facem frumos cu mâna și să zâmbim la camere.

Ar fi fost greu să te apuci să împuști oameni la întâmplare în Irak. În primul rând, existau mereu nenumărați martori prin preajmă. Apoi, de fiecare dată când am omorât pe cineva în Ramadi, a trebuit să întocmesc o declarație a trăgătorului.

Nu glumesc.

Era un raport diferit de cele întocmite după acțiunile noastre, în care trebuia să mă concentrez numai asupra focurilor trase și a victimelor consemnate. Informațiile trebuiau să fie foarte detaliate.

Aveam un carnețel la mine, unde consemnam ziua, ora, detalii despre persoană, ce făcea, cartușul folosit, numărul de focuri trase, distanța față de țintă și martorii care asistaseră la incident. Treceam toate astea în raport, împreună cu orice alte circumstanțe speciale.

Cartierul general susținea că respectiva declarație era menită să mă protejeze în caz că ar fi fost demarată o anchetă cu privire la vreo ucidere nejustificată, dar cred că, de fapt, le acopeream fundurile celor aflați mult mai sus decât mine în lanțul ierarhic.

Am continuat să ținem socoteala insurgenților împușcați, chiar și în cele mai crâncene schimburi de focuri. Unul dintre ofițerii noștri primea mereu sarcina de a-și nota propriile detalii cu privire la incident; pe urmă le transmitea la bază prin radio. De foarte multe ori s-a întâmplat să fiu prins într-un schimb de focuri cu insurgenții și să-i dau detalii locotenentului sau altui ofițer totodată. Chestia asta devenise o asemenea pacoste, încât, la un moment dat, când ofițerul a venit să-mi ceară detalii cu privire la activitate, i-am replicat că tocmai împușcasem un puști care îmi făcea cu mâna. A fost o

glumă sadică, felul meu de a-i spune să se ducă dracului.

Birocrația războiului.

Nu știu cât de comune erau declarațiile de trăgător. Pentru mine, procedura a început în timpul celei de-a doua ture din Irak, pe când operam pe strada Haifa. În acel caz, le-a întocmit altcineva în locul meu.

Sunt sigur că era vorba doar de a ne acoperi fundurile sau, în cazul de față, de a-i acoperi fundul comandantului.

Noi măcelăream inamicii. În Ramadi, cum totalul victimelor atinsese proporții astronomice, declarațiile au devenit obligatorii și amănunțite. Presupun că vreun comandant sau cineva din staff-ul lui a văzut cifrele și s-a gândit că avocații ar putea pune la îndoială ce se întâmpla aici, așa că haide mai bine să ne protejăm.

Grozav mod de a purta un război – fii pregătit să te desculpi dacă îl câștigi.

Ce mai pacoste! Glumeam și ziceam că nu mai merita să împuști pe nimeni. (Pe de altă parte, așa am putut ști cu exactitate câți oameni am omorât „în mod oficial”.)

Cu conștiința împăcată

Uneori mi se părea că Dumnezeu mi-i scotea în cale când puneam arma la ochi.

— Hei, trezește-te!

Mi-am deschis ochii și am ridicat capul de pe podea.

— E rândul tău, mi-a zis Jay, aghiotantul de subofițer șef, care făcuse de strajă vreo patru ore cât timp trăsesem un pui de somn.

— Am înțeles. M-am ridicat de pe jos și m-am dus la armă. Ce s-a mai întâmplat? am întrebat eu.

De fiecare dată când trecea cineva la armă, persoana pe care o înlocuia îi dădea un scurt raport, descriindu-i activitatea din zonă și alte cele.

— Nimic, a răspuns Jay. N-am văzut pe nimeni.

— Nimic?

— Nimic.

Am făcut schimb de locuri. Jay și-a scos casca de pe cap, ca să doarmă și el puțin.

Mi-am lipit ochiul de cătare, scrutând împrejurimile. N-au trecut nici zece secunde și a apărut un insurgent fix în cătarea puștii, cu un AK în mână. L-am urmărit câteva clipe îndreptându-se pe furiș spre o poziție americană, asigurându-mă că respectam RDA dacă trăgeam.

Apoi l-am împușcat.

— Oh, te urăsc! a bombănit Jay de pe podea.

Nici nu s-a mai ostenit să-și miște casca și cu atât mai puțin să se ridice.

Nu am avut niciodată dubii cu privire la oamenii pe care i-am împușcat. Băieții mă tachinau: „Da, îl știu pe Chris. Are un pistol mic încrustat în lunetă. Toți cei pe care îi vede sunt ținte valide și în conformitate cu RDA”.

Adevărul este însă că țintele mele erau întotdeauna evidente, iar eu aveam o grămadă de martori în preajmă de fiecare dată când trăgeam, bineînțeles.

La cum stăteau lucrurile, nu puteai risca să faci vreo greșală. Ai fi fost răstignit dacă

nu respectai cu strictețe RDA.

A existat în Fallujah un incident în care au fost implicați pușcașii marini, la verificarea unei case. O unitate intrase în casă, pășind peste niște cadavre în timp ce scotoceau încăperile. Din nefericire, unul dintre ticăloșii de pe podea nu era mort. După ce au intrat în casă pușcașii, individul s-a rostogolit cu fața în sus și a tras cuiul unei grenade. Aceasta a explodat, omorând sau rănind câțiva pușcași.

Din acel moment, pușcașii marini au început să tragă câte un glonț în toți cei pe care îi vedeau când intrau într-o casă. Un reporter cu o cameră video a înregistrat asta la un moment dat; clipul a fost făcut public și pușcașii au avut probleme. Acuzațiile au fost retrase sau nici nu au mai fost înaintate, de vreme ce ancheta preliminară a explicat circumstanțele acțiunii lor. Totuși, chiar și posibilitatea unor acuzații era demnă de luat în calcul.

Cel mai rău lucru pe care îl puteai face în acel război era să îi ai pe jurnaliști în cadrul unităților. Aproape toți americanii nu pot digera realitatea războiului, iar reportajele trimise de reporteri acasă nu ne-au ajutat deloc.

Cei din conducerea armatei voiau să aibă sprijinul publicului pentru război. Dar cui îi pasă, la urma urmei?

Eu sunt de părere că, dacă tot ne-ați trimis să facem o treabă, atunci lăsați-ne să o facem. De aceea există amirali și generali – lăsați-i pe ei să ne supervizeze, nu vreun congressman îmbuibat care stă într-un fotoliu din piele și fumează un trabuc la Washington într-un birou cu aer condiționat, și care îmi zice mie când pot și când nu pot să împușc pe cineva.

Cum ar putea ști ei asta? Ei nu au fost niciodată pe câmpul de luptă.

După ce decideți să mă trimiteți pe front, lăsați-mă să îmi fac treaba. Războiul e război.

Spuneți-mi și mie: „Vreți să ne învingem dușmanii? Să îi anihilăm? Sau ne trimiteți acolo ca să îi servim cu ceai și fursecuri?”

Explicați-i armatei ce obiectiv vă propuneți și aceasta îl va atinge. Dar nu încercați să ne spuneți cum să o facem. Toate acele reguli despre situațiile în care poate fi omorât un combatant inamic nu numai că ne-au îngreunat misiunea, ci chiar ne-au pus viețile în pericol.

Regulile de angajare în luptă au ajuns să fie atât de complicate și aberante pentru că și-au vârat coada politicienii. Regulile sunt întocmite de avocați care încearcă să îi apere pe amirali și pe generali de politicieni; nu sunt scrise de oameni care să își facă griji că oamenii de pe teren ar putea fi împușcați.

Din nu știu ce motiv, mulți dintre oamenii de-acasă – nu toți – nu acceptau faptul că eram în război. Nu acceptau faptul că războiul însemna moarte, o moarte violentă, de cele mai multe ori. Mulți dintre oameni, nu doar politicienii, voiau să ne impună ideile lor ridicole, obligându-ne să respectăm niște standarde comportamentale, pe care nu le-ar fi putut respecta niciun om.

Nu spun că ar trebui comise crime de război. *Spun* însă că luptătorii ar trebui lăsați să poarte războiul fără să li se lege mâinile la spate.

Conform regulilor de angajare pe care le-am urmat în Irak, dacă mi-ar intra cineva în casă, mi-ar împușca soția, copiii și apoi și-ar lăsa arma din mână, eu ar trebui să NU îl împușc. Ar trebui să îl rețin cu maximă blândețe.

Voi ați face asta?

Puteți argumenta că succesul meu dovedește că RDA au funcționat. Însă eu cred că aș fi fost mai eficient, că aș fi protejat, probabil, mai mulți oameni și aș fi contribuit la încheierea mai rapidă a războiului dacă nu aș fi fost constrâns de ele.

Mi se părea că singurele știri care apăreau în presă prezentau atrocitățile sau imposibilitatea pacificării orașului Ramadi.

Și ce credeți? I-am omorât pe toți băieții ăia răi și ce s-a întâmplat? Șefii triburilor irakiene și-au dat, *în sfârșit*, seama că eram puși pe treabă și s-au coalizat, *în sfârșit*, nu doar ca să se guverneze singuri, ci și ca să-i alunge pe insurgenți. A fost nevoie de forță, de violență în acțiune, pentru a crea o condiție, propice păcii.

Leucemie

— Fiica noastră este bolnavă. Nivelul leucocitelor ei este foarte scăzut.

Am strâns telefonul în mână în timp ce Taya continua să vorbească. Fetița mea fusese necăjită de infecții și de icter de ceva vreme. Ficatul ei nu părea să poată ține piept bolii. Medicii voiau să-i facă și alte analize, iar lucrurile arătau foarte rău. Nu spuneau că ar fi cancer sau leucemie, dar nici nu susțineau contrariul. Voiau să îi facă analize suplimentare pentru a-și confirma cele mai crunte temeri.

Taya încercase să-și păstreze optimismul și să minimalizeze problemele. Mi-am dat seama din tonul vocii ei că situația era mult mai gravă decât voia ea să admită, până când am scos tot adevărul de la ea.

Nu știu exact ce mi-a zis; tot ce-am auzit a fost leucemie. *Cancer*.

Fetița mea urma să moară.

Am simțit cum mă cuprindea deznădejdea. Eram la mii de kilometri distanță de ea și nu puteam face nimic ca să o ajut. Chiar dacă aș fi fost acolo, nu o puteam vindeca.

Soția mea avea o voce incredibil de tristă la telefon. Îi simțeam singurătatea din glas.

Stresul misiunii începuse să mă afecteze cu mult înainte de primirea aceluia telefon, în septembrie 2006. Pierderea lui Marc și rănilor grave ale lui Ryan îmi spusese cuvântul. Îmi crescuse mult tensiunea arterială și nu puteam dormi. Vestea despre fiica mea m-a făcut să cedez nervos. Nu mai eram bun de nimic.

Din fericire, ne apropiam deja de finalul turei. Îndată ce le-am pomenit superiorilor de starea fetei mele, aceștia mi-au aranjat plecarea. Medicul nostru a întocmit documentele necesare pentru o scrisoare de la Crucea Roșie. Asta este o declarație care stipulează că familia unui militar are nevoie de el acasă pentru o urgență. După ce a sosit scrisoarea, comandanții au pus la punct ultimele detalii.

Am fost cât pe ce să nu pot pleca. Ramadi era o zonă atât de fierbinte, încât nu existau prea multe oportunități să prinzi un loc. Nu erau elicoptere care să vină sau să plece. Convoaiele erau încă atacate de insurgenți. Făcându-și griji în privința mea și știind că nu-mi puteam permite să aștept prea mult, băieții au pregătit Humvee-urile. M-

au pus la mijloc și m-au scos din oraș, escortându-mă până la aerodromul TQ.

Când am ajuns acolo, a fost cât pe ce să izbucnesc în plâns la predarea vestei antiglonț și a puștii M-4.

Camarazii mei se întorceau la război, iar eu plecam acasă. Era oribil! Simțeam că îi abandonam la greu, că nu-mi făceam datoria.

Nu i-am dat niciodată de cap acestei lupte din sufletul meu, între familie și țară, între familie și tovarășii de arme. Am înregistrat un număr și mai mare de victime în Ramadi decât în Fallujah. Nu numai că am încheiat acea tură cu cel mai mare număr de victime decât oricine altcineva, dar totalul meu m-a transformat în cel mai prolific lunetist american din toate timpurile – ca să folosesc sofisticatul limbaj oficial.

Asta nu mă împiedica însă să simt că dădeam bir cu fugiții, că nu făcusem destul.

VREMURI GRELE

Acasă

Am prins loc într-o cursă militară specială, mai întâi spre Kuweit, apoi spre Statele Unite. Eram îmbrăcat în civil și, pe deasupra, aveam barbă și părul lung, așa că am fost hărțuit puțin, de vreme ce nimeni nu înțelegea de ce cineva aflat în serviciul militar activ era autorizat să călătorească în straie civile.

Privind în retrospectivă, e destul de amuzant.

Am coborât la Atlanta, apoi am fost nevoit să trec prin filtrele de securitate ca să îmi continui drumul. Îmi luase câteva zile ca să ajung până aici și, când mi-am scos bocancii, am dat pe spate vreo cinci oameni de la rând. Nu îmi amintesc să mai fi trecut vreodată atât de repede prin filtrele de securitate.

Taya:

„El nu-mi spunea niciodată cât de periculoasă era situația, dar ajunsesem la punctul în care simțeam că îl puteam citi. Și când mi-a zis că băieții urmau să-l transporte într-un convoi, chiar și felul în care mi-a zis-o m-a făcut să mă tem nu doar pentru ei, ci și pentru el. Am pus vreo două întrebări și răspunsurile lui calculate mi-au confirmat, practic, cât de periculoasă avea să fie extragerea.

Eram convinsă că i-aș spori șansele dacă aș pune și alți oameni să se roage pentru el. Așa că l-am întrebat dacă puteam să le spun părinților lui să se roage pentru el.

El mi-a răspuns că da.

Apoi l-am întrebat dacă le pot explica și motivul, faptul că se întorcea acasă și că traversarea orașului era periculoasă, iar el mi-a zis că nu.

Așa că nu le-am spus.

Le-am cerut oamenilor să se roage, am lăsat să se înțeleagă pericolul în care se afla, fără să le ofer alte detalii și rugându-i să aibă încredere în mine. Știam că asta va fi greu de înghițit pentru cei câțiva pe care îi rugam. Dar eram convinsă că îl va ajuta ca oamenii să se roage pentru el – și voiam totodată să respect dorința soțului meu de a nu le destăinui tot adevărul. Știam că nu îmi atrăgeam prea multă simpatie astfel, însă consideram că necesitatea rugăciunilor era mai importantă decât popularitatea mea.

Când a ajuns acasă, Chris mi s-a părut atât de stresat, încât rămânea rece la orice.

Îi venea greu să exprime cum se simțea. Era, pur și simplu, extenuat și copleșit.

Eram tristă pentru toate cele prin care trecuse. Nevoia de el mă sfâșia. Aveam o nevoie arzătoare de el. Însă, în același timp, fusesem silită să mă descurc atâta amar de vreme fără el, încât dezvoltasem o atitudine cum că nu aș avea nevoie de el sau că nu ar trebui să am nevoie de el, măcar.

Presupun că asta nu pare logic pentru altcineva, însă nutream un amestec straniu de sentimente, de la o extremă la alta. Eram foarte supărată pe el pentru că ne lăsase pe mine și pe copiii singuri. Îl voiam acasă, dar eram și supărată pe el.

Trecusem prin luni de griji pentru siguranța lui și frustrare că alesese să se întoarcă pe front. Voiam să contez pe el, însă nu puteam. În schimb, Trupa lui putea, la fel cum puteau și alți străini de prin armată, dar copiii și cu mine nu ne permiteam acest lux.

Nu era vina lui. El ar fi fost în două locuri deodată dacă ar fi putut, însă nu putea. Și, când a fost nevoit să aleagă, nu ne-a ales pe noi.

Totuși, îl iubeam și încercam să îi ofer sprijin și să-i demonstrez dragostea mea cum puteam eu mai bine. Simțeam sute de emoții în același timp.

Cred că mânia m-a marcat pe toată durata turei respective. Vorbeam la telefon și el își dădea seama că era ceva în neregulă. Mă întreba ce mă supăra, iar eu nu voiam să recunosc. Apoi, la insistențele lui, îi spuneam: «Sunt supărată pe tine că te-ai întors pe front. Dar nu vreau să te urăsc și nu vreau să fiu supărată. Știu că ai putea fi ucis chiar mâine. Nu vreau să îți ocup mintea cu asta. Nu vreau să port această conversație».

În acele zile se întorsesese, în sfârșit, și toate emoțiile îmi explodaseră, pur și simplu, în suflet, fericire și mânie amestecate laolaltă”.

Însănătoșirea

Medicii i-au făcut o grămadă de analize fetei mele. Unele dintre acestea m-au scos din sărite.

Îmi amintesc în special când îi luau sânge, ceea ce se întâmpla foarte des. O țineau cu capul în jos și o înțepau în picior; de multe ori ea nu sângera, așa că erau nevoiți să repete procedura până reușea. Iar ea plângea în tot acest timp.

Au fost zile foarte lungi, dar, într-un final, medicii au ajuns la concluzia că fiica mea nu suferea de leucemie. Deși avea icter și alte complicații, au izbutit să controleze infecțiile care o îmbolnăviseră. S-a însănătoșit.

Unul dintre cele mai frustrante lucruri era reacția ei față de mine. Părea să izbucnească în plâns de fiecare dată când o luam în brațe. O voia pe mami. Taya mi-a zis că reacționa așa la toți bărbații – ori de câte ori auzea o voce masculină, izbucnea în plâns.

Indiferent de motiv, pe mine m-a durut mult. Eu bătusem atâta drum, iubind-o din suflet, iar ea mă respingea.

Lucrurile stăteau mai bine cu fiul meu, care își amintea de mine și între timp crescuse, fiind mai pus pe joacă. Însă, încă o dată, problemele normale pe care le au părinții cu copiii lor și între ei erau accentuate de separarea și de stresul prin care trecuserăm noi toți.

Și chestiile mărunte pot fi enervante. Mă așteptam ca fiul meu să mă privească în ochi când îl certam. Pe Taya o deranja asta, deoarece ea considera că el nu era obișnuit cu mine sau cu tonul meu și că era prea mult să-i cer unui copil de doi ani să mă privească în ochi într-o asemenea situație. Însă eu credeam exact contrariul. Asta trebuia să facă. Nu era certat de un străin. Era disciplinat de cineva care îl iubea. Există un respect reciproc în chestia asta: te uiți în ochii mei, eu mă uit în ochii tăi – și astfel ne înțelegem.

Taya îmi zicea: „Stai așa! Cât timp ai fost plecat? Acum vrei să vii acasă, să faci parte

din această familie și să stabilești tu regulile? N-ai să vezi! Oricum o să pleci din nou peste o lună, înapoi la antrenamente”.

Aveam amândoi dreptate, fiecare din perspectiva sa. Mai greu ne era să vedem și perspectiva celuilalt și s-o acceptăm.

*

Nu eram perfect. Greșeam în anumite privințe. Am fost nevoit să învăț cum să fiu tată. Aveam, într-un fel, ideile mele despre cum ar trebui să se comporte un părinte, dar nu erau bazate pe vreo realitate palpabilă. Cu timpul, ideile acelea s-au schimbat.

Întrucâtva. Încă mă aștept de la copiii mei să mă privească în ochi când vorbesc cu ei. Și viceversa. Iar Taya îmi dă dreptate.

Mike Monsoor

Eram acasă de vreo două săptămâni, când m-a sunat un amic din trupele SEAL să mă întrebe ce mai fac.

— Mai nimic, i-am răspuns eu.

— Deci, pe cine ați mai pierdut? m-a mai iscodit el.

— Hă?

— Nu știu exact despre cine-i vorba, însă am auzit că ați mai pierdut pe cineva.

— La naiba!

Am închis telefonul și am început să-i sun pe toți cei pe care îi știam. Într-un final, am dat de cineva care știa detaliile, deși nu mi le putea oferi momentan, deoarece familia nu fusese înștiințată deocamdată. M-a asigurat că mă sună peste câteva ore.

Au fost niște ore foarte lungi.

În cele din urmă, am aflat că era vorba despre Mike Monsoor, membru în plutonul nostru complementar; tipul se sacrificase pentru a salva viețile câtorva dintre camarazii lui în Ramadi. Grupul era într-o misiune de supraveghere într-o casă de acolo; un insurgent s-a apropiat suficient de mult ca să arunce o grenadă.

Evident, nu am fost de față, însă iată descrierea celor petrecute conform raportului oficial de acțiune:

„Grenada l-a lovit în piept și a sărit pe punte [aici, termenul din marină pentru podea]. El a sărit imediat în picioare și a strigat «grenadă» pentru a-și avertiza camarazii asupra pericolului iminent, însă aceștia nu puteau evacua ascunzătoarea de lunetist la timp pentru a scăpa. Fără să ezite sau să manifeste vreo grijă pentru propria viață, el s-a aruncat pe grenadă, acoperind-o pentru a-și proteja camarazii aflați în proximitatea acesteia. Grenada a detonat chiar când el s-a prăbușit peste ea, rănindu-l mortal.

Acțiunile subofițerului Monsoor nu ar fi putut fi mai altruiste sau mai deliberate. Dintre cei trei membri SEAL de pe colțul acoperișului, el avea singura cale de a scăpa de deflagrație și, dacă ar fi ales să facă asta, ar fi putut scăpa cu ușurință. În schimb, Monsoor a ales să își protejeze camarazii cu prețul propriei vieți. Prin acțiunile lui curajoase și altruiste, el a salvat viețile celor doi membri SEAL”.

Mai târziu a primit Medalia de Onoare.

Multe amintiri cu Mikey mi-au venit în minte îndată ce am aflat că a murit. Nu îl cunoscusem prea bine, deoarece era în celălalt pluton, dar am fost de față la inițierea lui.

Îmi amintesc cum l-am ținut ca să poată fi ras în cap. Nu i-a plăcut deloc; cred că mai am niște vânătăi de-atunci.

Am luat o dubă și m-am dus să iau câțiva băieți de la aeroport, apoi am ajutat la organizarea priveghiului lui Mikey.

Înmormântările membrilor SEAL seamănă oarecum cu priveghiurile irlandeze, numai că se bea mai mult. Ceea ce ridică următoarea problemă: de câta bere este nevoie la un priveghi pentru un membru SEAL? Asta este o informație strict secretă, dar puteți fi siguri că-i mai mult de-o tonă.

Am așteptat pe pistă în uniformă când a aterizat avionul. Am salutat în timp ce sicriul era coborât pe rampă, pe urmă m-am alăturat celorlalți colegi și l-am transportat încet spre dric.

S-a strâns o mică mulțime în jurul nostru la aeroport. Oamenii din preajmă care înțelegeau despre ce era vorba se opreau și urmăreau scena tăcuți, aducându-și astfel omagiul. Era emoționant; își onorau un compatriot, deși nu îl cunoșteau. Am fost mișcat să văd acest ultim onor pentru camaradul nostru căzut în luptă, o recunoaștere tăcută a importanței sacrificiului său.

Singurul lucru care arată că suntem membri SEAL este tridentul SEAL pe care îl purtăm, insigna din metal ce demonstrează apartenența noastră la Trupe. Dacă nu ai asta pe piept, ești un oarecare din marină.

A devenit un semn de respect la înmormântare să îl scoți și să îl bați cu ciocanul în sicriul unui camarad de arme răpus în luptă. Îi arăți astfel omului că nu-l vei uita niciodată, că va rămâne o parte din tine pentru tot restul vieții tale.

Când tipii din Plutonul Delta s-au aliniat ca să-și bată tridentele în sicriul lui Mikey, m-am tras îndărăt, cu capul plecat. Întâmplarea face ca mormântul lui Marc Lee să fie la câțiva pași de locul în care urma să fie îngropat Monsoor. Ratasem înmormântarea lui Marc deoarece eram încă pe front și încă nu avusesem ocazia să îi aduc un ultim omagiu, în acele momente mi s-a părut de cuviință să îmi las tridentul pe piatra lui de mormânt.

M-am dus și am lăsat insigna, luându-mi rămas-bun de la prietenul meu.

Unul dintre lucrurile care a făcut acea înmormântare amară și dulce în același timp a fost faptul că Ryan a fost externat din spital și a putut participa și el. A fost nemaipomenit să îl văd, deși rămăsese orb.

Înainte să își piardă cunoștința din cauza pierderii de sânge suferită când a fost împușcat, Ryan putea încă să vadă. Însă pe măsură ce creierul i s-a umflat din cauza sângerării interne, fragmentele de os sau de glonț din ochi i-au retezat nervii optici. Nu mai exista nicio speranță de recăpătare a vederii.

Când l-am văzut, l-am întrebat de ce insistase să iasă din clădire pe picioarele lui. Mi s-a părut un lucru fantastic de curajos – caracteristic pentru el. Ryan mi-a mărturisit că știa că procedurile noastre cereau ca, în cazul în care nu se putea deplasa pe cont propriu, să fie asistat de cel puțin doi camarazi. Nu a vrut să mai scoată din luptă și alți oameni.

Probabil, a crezut că se putea descurca și singur. Și probabil că așa ar fi și făcut dacă l-am fi lăsat. Poate chiar ar fi luat o armă și ar fi încercat să continue lupta.

Ryan a fost lăsat la vatră din cauza rănii lui, dar am rămas apropiați. Se spune că prietenii făurite în război sunt trainice. Prietenia noastră a dovedit cu vârf și îndesat acel truism.

Încăierări și certuri

Încăierările sunt ceva inevitabil atunci când ești membru SEAL. Am fost și eu implicat în câteva bătăi strașnice.

În aprilie 2007, ne aflam în Tennessee. Am ajuns dincolo de granița statului, într-un oraș unde se desfășurase un eveniment important de UFC (arte marțiale combinate) mai devreme în acea seară. Coincidența a făcut să nimerim într-un bar în care trei luptători își sărbătoreau primele victorii din ring. Noi nu căutam scandal; de fapt, eu stăteam cu un amic într-un colț unde nu prea mai era nimeni.

Nu știu de ce, însă vreo trei-patru tipi au trecut pe lângă noi și l-au îmbrâncit pe prietenul meu. S-au rostit anumite vorbe, luptătorii de UFC nu au fost prea încântați de ele, așa că i-au sărit la gât.

Firește, nu puteam să-l las să lupte de unul singur. Am sărit și eu. Împreună, i-am bătut măr.

De data asta nu am urmat sfatul sergentului major Primo. De fapt, încă îl mai bumbăceam pe unul dintre luptători când au venit bodyguardii să ne despartă. A intervenit poliția și m-a arestat. Am fost acuzat de ultraj. (Prietenul se furișase pe ușa din spate. Nu-i port pică; nu făcea decât să aplice cea de-a doua regulă a lui Primo.)

Am ieșit pe cauțiune a doua zi. Am pus un avocat să vină și să cadă la înțelegere cu judecătoarea. Procurorul a acceptat să retragă acuzațiile, însă, pentru a face totul legal, am fost nevoit să compar în fața judecătoarei.

— Domnule Kyle, mi-a zis aceasta, pe tonul tărăgănat specific instanțelor. Doar pentru că sunteți antrenat să ucideți nu înseamnă că trebuie să demonstrați asta în orașul meu. Plecați și să nu vă mai prind pe-aici!

Așa am și făcut.

Acel incident nefericit mi-a produs unele neplăceri acasă. Indiferent de locul în care mă aflam pe parcursul antrenamentelor, o sunam întotdeauna pe Taya înainte să mă culc. Cum însă îmi petrecusem noaptea în arest, nu am mai sunat acasă în acea noapte.

Aveam dreptul la un singur telefon, iar ea nu mă putea scoate de acolo, deci l-am folosit mai eficient.

Poate că nu ar fi fost o problemă atât de mare, numai că ar fi trebuit să ajung acasă

pentru ziua de naștere a unuia din copii. Din cauza înfățișărilor în instanță, am fost silit să îmi prelungesc șederea în orașul respectiv.

— Unde ești? m-a întrebat Taya când am reușit să o contactez.

— Am fost arestat.

— Bine, s-a răstit ea. Nu-mi pasă.

Nu pot spune că îi găsesc vreo vină pentru că s-a supărat. Nu a fost cel mai responsabil lucru pe care l-am făcut în viața mea. Momentul la care s-a produs doar a adâncit și mai mult prăpastia dintre noi – relația noastră se ducea de râpă cu repeziciune.

Taya:

„Nu m-am îndrăgostit de un membru SEAL, la naiba! Ci de Chris.

Era grozav că făcea parte din Trupe, dar nu asta m-a făcut să îl iubesc.

Dacă aș fi știut la ce trebuia să mă aștept, aș mai fi zis. Însă nu știi la ce să te aștepți. Nimeni nu știe. Nu în viața de zi cu zi. Și nu toți membrii SEAL leagă între ele mai multe ture pe front.

Odată cu trecerea timpului, serviciul lui a devenit tot mai important pentru el. Nu avea nevoie de mine ca să aibă o familie – îi avea pe băieți.

Puțin câte puțin, am înțeles că nu eram cel mai important lucru din viața lui. Nu că nu mi-ar fi spus asta, dar nu credea cu adevărat”.

Nu sunt scandalagiu de felul meu, nici măcar nu sunt un bătaș extraordinar de destoinic, dar am fost pus în unele situații în care nu am avut de ales. Prefer să mănânc bătaie decât să par fricos în fața băieților mei.

Am mai avut și alte confruntări cu luptători. Îmi place să cred că m-am descurcat onorabil.

Pe când serveam în primul meu pluton, întreaga Trupă SEAL a mers la Fort Irwin din San Bernardino, în deșertul Mojave. După ședințele de antrenament, ne-am dus în oraș și am găsit un bar acolo, pe nume Biblioteca.

Înăuntru, câțiva polițiști și pompieri dădeau o petrecere. Câteva femei au început să-și îndrepte atenția asupra băieților noștri. Când s-a întâmplat asta, pe localnici i-a cuprins gelozia, așa că au pornit o încăierare.

Mare greșală din partea lor! Noi cred că eram aproape o sută în acel băruleț. O sută de membri SEAL nu sunt de ici, de colo și am avut de împărțit o grămadă de pumni și de picioare în acea zi. Apoi am ieșit afară și am răsturnat vreo două mașini.

După care a apărut poliția. Au arestat vreo douăzeci și cinci dintre noi.

Probabil că ați auzit de catargul căpitanului – atunci când comandantul ascultă ce ai făcut și îți acordă o pedeapsă extrajudiciară dacă el consideră că se impune. Pedepsele sunt specificate în legea militară și pot varia de la o muștrare („nț, nț, să nu mai faci”) până la degradări și chiar „detenție corecțională”, ceea ce înseamnă exact ce credeți voi că înseamnă.

Există audieri similare, cu consecințe mult mai puțin grave, ținute de alți ofițeri decât comandantul. În cazul nostru, noi am fost nevoiți să ne prezentăm în fața ofițerului executiv (aghiotantul comandantului) și să-l ascultăm în timp ce ne spunea într-un limbaj extrem de elocvent cât de terminați eram. Cu ocazia asta, ne-a enumerat toate acuzațiile și pagubele produse – nu mai țin minte câți oameni fuseseră răniți și la ce valoare se ridicau daunele materiale, însă știu că i-a luat ceva timp să le înșire pe toate. A încheiat spunându-ne ce rușine îi era.

— Bine, rosti el în încheiere. Să nu se mai repete. Și-acum dispăreți de-aici!

Am plecat, muștruluiți aspru, cu vorbele lui răsunându-ne în urechi... vreo cinci secunde sau așa ceva.

Însă povestea nu se termină aici.

Tipii dintr-o altă unitate au auzit de mica noastră aventură și au hotărât să meargă în barul cu pricina și să vadă dacă se va repeta povestea.

S-a repetat.

Au ieșit învingători din încăierare, dar, din ce am înțeles eu, condițiile au fost un pic mai dificile. Rezultatul nu a fost atât de disproportionat.

La scurtă vreme după aceea, un alt grup de militari a trebuit să se antreneze în zona respectivă. Deja începuse o adevărată competiție. Singura problemă era că oamenii din partea locului știau la ce să se aștepte și s-au pregătit strașnic de data asta.

Și-au mâncat o mamă de bătaie.

Din acel moment, trupelor SEAL nu li s-a mai permis accesul în orașul respectiv.

Ați putea crede că e greu să stârnești o încăierare la beție în Kuweit, de vreme ce acolo nu există baruri în care e permis consumul de alcool. Însă era un restaurant unde ne plăcea să mâncăm și unde, deloc întâmplător, era ușor să strecuri alcool.

Eram acolo într-o noapte, când am început să devenim tot mai zgomotoși. Unii localnici au obiectat; s-a iscat o dispută care a degenerat într-o încăierare. Patru dintre noi, inclusiv eu, am fost reținuți.

Ceilalți băieți au venit și au cerut poliției să ne elibereze.

— În niciun caz, au zis polițiștii. Vor rămâne la închisoare și vor fi judecați.

Și-au susținut cu tărie poziția. Băieții mei și-au susținut poziția lor.

Dacă ați ajuns cu lectura până aici, probabil că știți deja că membrii SEAL pot fi foarte convingători. Kuweitienii le-au dat, până la urmă, dreptate și ne-au eliberat.

Am fost arestat în Steamboat Springs, Colorado, deși cred că în acel caz circumstanțele mi-au fost favorabile. Stăteam la bar când o chelneriță a trecut cu o carafă cu bere. Un tip de la o masă din apropiere și-a împins scaunul în spate și a dat peste ea, fără să știe că era acolo; ea a vărsat puțină bere pe el.

El s-a ridicat și a palmuit-o.

M-am dus și i-am apărat onoarea în singurul fel în care știam. Asta a dus la arestarea mea. Mâncătorii ăștia de granola sunt foarte tari când e vorba să lovească femei.

Și acuzațiile acelea au fost retrase.

Șeriful din Ramadi

Ofensiva din Ramadi avea să fie considerată, în cele din urmă, o bornă importantă și un moment de turnură în război, unul dintre evenimentele cruciale care a contribuit la ieșirea Irakului din haosul generalizat. Asta a făcut ca soldații de acolo să fie în centrul atenției. O parte din acea atenție s-a concentrat asupra Trupei noastre.

Sper că am fost destul de clar: nu cred că membrii SEAL ar trebui etalați în public. Nu avem nevoie de publicitate. Suntem profesioniști discreți, până la ultimul; cu cât suntem mai discreți, cu atât ne putem face treaba mai bine.

Din păcate, lumea în care trăim nu ne permite asta. Dacă ne-ar fi permis-o, nu aș fi simțit nevoia să scriu această carte.

Aș vrea să se consemneze opinia mea: meritul pentru Ramadi și pentru restul Irakului ar trebui să fie acordat oamenilor din armată și marină care au luptat acolo în egală măsură cu trupele SEAL. Într-adevăr, membrii SEAL au făcut treabă bună și și-au vărsat sângele. Dar, așa cum le-am spus ofițerilor și soldaților din armată și marină alături de care am luptat, nu suntem cu nimic mai presus față de acei oameni când vine vorba de curaj și de merite.

*

Cum însă trăim în lumea modernă, pe oameni îi interesează să afle mai multe despre SEAL. După ce ne-am întors, cartierul general ne-a convocat pentru o informare în cadrul căreia să-i povestim unui celebru autor (și fost membru SEAL) ce s-a întâmplat pe câmpul de luptă. Autorul de care vorbesc era Dick Couch.

Ciudat lucru însă, el a început nu prin a ne asculta, ci prin a ne vorbi.

De fapt, nici măcar nu ne-a vorbit, propriu-zis. Dl Couch a venit și ne-a ținut o predică despre cât de inadecvat ne comportam.

Îl respect foarte mult pe dl Couch pentru ce a făcut în Războiul din Vietnam, când a servit în cadrul Echipelor de Genistică Subacvatică și al trupelor SEAL. Îl admir și îl respect enorm pentru asta. Însă o parte dintre lucrurile pe care le-a spus în acea zi nu mi-a fost deloc pe plac.

S-a ridicat în fața noastră și a început să ne explice unde procedam greșit. Ne-a zis că ar trebui să îi atragem cu trup și suflet de partea noastră în loc să îi omorâm.

— Membrii SEAL ar trebui să fie mai mult ca FS, a clamat el, referindu-se (probabil) la una dintre misiunile tradiționale ale Forțelor Speciale – cea de instruire a populațiilor indigene.

Din câte știam eu, și ei cred că este indicat să tragi în oamenii care trag în tine, dar poate că asta-i irelevant.

Stăteam acolo și mă înfuriam treptat. Și camarazii mei simțeau același lucru, deși își țineau toți gura. Într-un final, el a întrebat dacă aveam comentarii.

Am ridicat imediat mâna.

Am făcut câteva remarci acide despre ce credeam eu că am putea face acelei țări, apoi am devenit serios.

— Ei au venit la masa de negocieri numai după ce am omorât suficienți sălbatici acolo, i-am zis eu. Asta o fost cheia succesului.

S-ar putea să fi folosit și alte sintagme „pitorești” când am discutat ceea ce se

întâmpla cu adevărat acolo. Am avut un mic schimb de replici înainte ca șefii mei să-mi facă semn să ies din încăpere. M-am supus bucuros.

După aceea, comandantul meu și sergentul major s-au înfuriat pe mine. Însă nu au putut face mare lucru, deoarece știau că aveam dreptate.

Dl Couch a vrut să mă intervieveze mai târziu. Eu eram reticent. Superiorii voiau să-i răspund la întrebări. Chiar și plutonierul m-a pus să stau jos și mi-a vorbit.

Așa că am vorbit. Da, nu. Asta a fost interviul.

Stând strâmb și judecând drept, din ce am auzit eu, cartea lui nu ne prezintă într-o lumină atât de proastă precum lăsase de înțeles discursul lui în fața noastră. Poate că, până la urmă, camarazii mei din trupele SEAL au reușit să-i schimbe cât de cât părerea.

Știți cum am cucerit orașul Ramadi?

Ne-am dus acolo și am omorât toți oamenii răi pe care i-am găsit.

Când am început, irakienii cumsecade (sau potențial cumsecade) nu se temeau de Statele Unite, ci de teroriști. Americanii ziceau: „Noi vom face ca lucrurile să meargă mai bine pentru voi”.

Teroriștii replicau: „Noi vă vom tăia capul”.

De cine v-ați teme voi? Pe cine ați asculta?

Când am intrat în Ramadi, le-am spus teroriștilor: „Vă vom tăia *noi* capul. Vom face tot ce-i necesar ca să vă eliminăm”.

Nu numai că le-am captat atenția teroriștilor – am captat atenția *tuturor*. Le-am arătat că *noi* eram cei cu care nu trebuia să se pună nimeni.

Atunci s-a produs așa-zisa Mare Deșteptare. Nu cu lingușeli față de irakieni, ci cu burdușeli.

Conducătorii tribali au văzut că eram puși pe treabă și au înțeles că ar fi cazul să-și bage mințile în cap, să colaboreze și să nu-i mai adăpostească pe insurgenți. Forța a stat în spatele acelei bătălii. I-am omorât pe băieții răi și i-am adus pe lideri la masa tratativelor.

Așa funcționează lumea.

Operația la genunchi

Prima rană la genunchi am căpătat-o în Fallujah, când s-a prăbușit peretele peste mine. Injecțiile cu cortizon m-au ajutat o vreme, dar durerea revenea, tot mai intensă. Doctorii mi-au zis că trebuia să mă operez la ambele picioare, însă, dacă făceam asta, ar fi însemnat să îmi iau concediu și să ratez războiul.

Așa că am ales să tot amân operația. Am intrat într-o rutină – mă duceam la doctor, îmi făcea injecție, mă întorceam la treabă. Intervalele dintre injecții au început să se scurteze tot mai mult. Am ajuns să le fac din două în două luni, apoi lunar.

Am trecut și de Ramadi, însă la limită. Genunchii au început să îmi înțepenească și îmi era tot mai greu să cobor treptele. Nu am mai avut de ales, astfel încât, la scurt timp după ce-am ajuns acasă în 2007, am suferit intervenția chirurgicală.

Chirurgii mi-au tăiat tendoanele ca să mai slăbească presiunea și rotulele să revină

astfel la locul lor. Au fost nevoiți să-mi prelucreze rotulele, deoarece mi se fisuraseră. Mi-au injectat cartilaj sintetic și mi-au prelucrat meniscul. Tot atunci mi-au reparat un ligament încrucișat anterior.

Eram ca o mașină de curse, fiind reparat pe loc.

După ce au terminat, m-au trimis la Jason, un fizioterapeut specializat în lucrul cu membrii SEAL. Tipul fusese antrenor la Pittsburgh Pirates. După 11 septembrie 2001, hotărâse să își dedice viața slujirii patriei. A ales să facă asta lucrând cu militari. A acceptat o reducere drastică a veniturilor ca să ne ajute să ne punem pe picioare.

Nu știam toate astea în prima zi în care ne-am întâlnit. Tot ce voiam să aud era cât avea să dureze perioada de convalescență.

Jason mi-a aruncat o privire gânditoare.

— După o operație de acest gen, civilii au nevoie de un an ca să-și revină, mi-a spus el, într-un final. Jucătorii de fotbal lipsesc de pe teren vreo opt luni. Membrii SEAL... e greu de precizat. Vouă nu vă place deloc să stați deoparte și vă veți forța să reveniți mai repede.

În cele din urmă, mi-a prognozat o refacere de șase luni. Cred că nu am avut nevoie decât de cinci. Dar am crezut că voi muri pe parcurs.

Jason m-a introdus într-un aparat care urma să-mi întindă genunchiul. În fiecare zi trebuia să văd cât de mult puteam să-l îndoii. Asudam abundent în timp ce aparatul îmi îndoia genunchiul. Într-un sfârșit, am ajuns la nouăzeci de grade.

— Remarcabil! a exclamat el. Acum îndoiaie-l și mai mult.

— Mai mult?

— *Mai mult!*

Mai avea un aparat care îmi transmitea șocuri în mușchi prin electrozi. În funcție de mușchiul stimulat, trebuia să îmi întind piciorul și să îmi îndoii degetele în sus și în jos. Nu pare mare lucru, dar, cu siguranță, este o formă de tortură ce ar trebui interzisă prin Convenția de la Geneva, chiar și în cazul membrilor SEAL.

Evident, Jason creștea întruna voltajul.

Însă cea mai cumplită parte era și cea mai simplă: exercițiile fizice. Trebuia să fac tot mai multe. Îmi amintesc că am sunat-o de multe ori pe Taya, spunându-i că până la sfârșitul zilei voi vomita, asta dacă nu voi muri de-a dreptul. Părea să mă compătimizească, însă, privind lucrurile în retrospectivă, ea și Jason ar fi putut fi în cârdășie.

A existat o perioadă în care Jason m-a pus să fac extrem de multe exerciții abdominale și alte chestii la mușchii esențiali.

— Știi că am făcut operație la *genunchi*, nu? am rostit eu exasperat într-o zi, când am crezut că am ajuns la capătul puterilor.

El s-a mulțumit să râdă. Mi-a dat o explicație științifică despre felul în care corpul depinde de mușchii esențiali, însă eu cred că, pur și simplu, îi plăcea să mă inițieze. Jur că auzeam șfichiuitul biciului ori de câte ori începeam să o las mai moale.

Eram ferm convins că nu am fost niciodată în formă mai bună de la absolvirea

cursului BUD/S. După cinci luni cu el însă, eram și mai și. Nu numai că aveam genunchii în regulă, dar și restul corpului era în formă maximă. Când m-am întors la pluton, toată lumea m-a întrebat dacă luasem cumva steroizi.

Vremuri grele

Trăsesem de mine cât putusem de mult înainte să fac operația. Însă în acele zile se deteriora ceva mult mai important decât genunchii mei: căsnicia.

Era cea mai dificilă perioadă dintre toate. Existau foarte multe resentimente de ambele părți. În mod ironic, nu ne certam prea mult, dar tensiunea plutea mereu în aer. Fiecare din noi depunea suficient efort cât să poată spune că încerca – insinuând astfel că partenerul nu o făcea.

După ani de zile petrecuți în zone de război, departe de soția mea, cred că într-un fel uitasem ce înseamnă să iubești – responsabilitățile ce derivă din asta, cum ar fi să ascuți cu adevărat și să-ți împărtășești gândurile. Acea uitare făcea să-mi fie mai ușor să o îndepărtez de mine. Chiar în acea perioadă, o fostă iubită de-a mea a reluat legătura cu mine. A sunat prima oară pe telefonul fix, iar Taya mi-a transmis mesajul, presupunând că eram genul de tip care ar putea călca strâmb.

La început am râs, însă, până la urmă, am cedat în fața curiozității. În scurt timp vorbeam cu fosta mea iubită în mod regulat.

Taya și-a dat seama că se întâmpla ceva. Într-o noapte am venit acasă, iar ea m-a pus să stau jos și mi-a zis totul în față, foarte calm, foarte rațional – mă rog, cât se poate de rațional într-o asemenea situație.

— Trebuie să ne putem încrede unul în celălalt, mi-a spus ea la un moment dat. Și, la cum merg lucrurile, nu cred că asta va mai fi posibil.

Am avut o discuție lungă și sinceră. Cred că am plâns amândoi. Știu sigur că eu, unul, am plâns. Îmi iubeam soția. Nu voiam să mă despart de ea. Nu mă interesa să divorțez.

Știu: sună al naibii de siropos. Un SEAL vorbind de iubire?

Aș prefera să fiu sugrumat de o sută de ori decât să fac asta în public, cu atât mai puțin în aceste rânduri, în fața întregii lumi.

Dar așa s-a întâmplat. Dacă tot sunt sincer, atunci măcar să fiu sincer până la capăt.

Am stabilit câteva reguli pe care să le respectăm. Și am căzut de acord să apelăm la consiliere matrimonială.

Taya:

„Lucrurile au ajuns la punctul în care simțeam că priveam într-un hău fără fund. Nu mai erau doar certuri din cauza copiilor. Pur și simplu, nu mai relaționam unul cu celălalt. Vedeam cum gândurile îi fugeau de la căsnicia noastră, de la noi.

Îmi amintesc că vorbeam cu o prietenă care trecuse printr-o grămadă de neazuri. Mi-am descărcat sufletul în fața ei.

Ea mi-a zis: «Uite ce trebuie să faci: să dai cărțile pe față. Să îi spui că îl iubești și că

Îl vrei lângă tine, dar, dacă vrea să plece, e liber să o facă».

I-am urmat sfatul. A fost o discuție cumplit de grea.

Însă știam câteva lucruri în adâncul sufletului. În primul rând, știam că îl iubeam pe Chris. Apoi – asta era foarte important pentru mine – știam că era un tată bun. Îl văzusem cu fiul nostru și cu fiica noastră. Avea un simț puternic al disciplinei și al respectului, însă se și distra atât de mult cu copiii, încât după ce se jucau, îi durea burta de râs. Aceste două lucruri m-au convins cu adevărat că trebuia să fac tot posibilul ca relația noastră să continue.

Nici eu nu fusesem soția ideală. Da, îl iubeam sincer, dar câteodată puteam fi a dracu'. Îl îndepărtasem de mine.

Așa că trebuia să ne dorim amândoi salvarea căsniciei și să ne unim eforturile pentru a o face să funcționeze”.

Aș vrea să pot afirma că situația s-a ameliorat instantaneu din acel moment. Însă lucrurile nu stau niciodată așa în viața reală. Am discutat mai mult, într-adevăr. Am început să mă concentrez mai mult asupra căsniciei – în special asupra responsabilităților mele față de familie.

Una dintre problemele pe care nu am rezolvat-o definitiv a fost cea a carierei mele și cum avea aceasta să influențeze planurile pe termen lung ale familiei noastre. Următoarea tură în care puteam pleca avea să înceapă peste aproximativ doi ani; începuserăm deja să discutăm chestiunea.

Taya mi-a spus foarte clar că familia avea nevoie de un tată. Fiul meu creștea nemaipomenit de repede. Băieții au nevoie de o figură masculină puternică în viața lor; nu puteam să o contrazic aici.

Însă simțeam că aveam o datorie și față de țara mea. Fusesem antrenat să ucid; mă pricepeam foarte bine la asta. Simțeam că trebuia să îmi protejiez camarazii și compatrioții.

Și îmi plăcea să o fac. Foarte mult, chiar.

Dar...

Am cântărit argumentele pro și contra. Era o decizie foarte grea.

Incredibil de grea.

În cele din urmă, am hotărât că ea avea dreptate: puteau și alții să apere țara, însă nu era nimeni altcineva care să-mi poată lua locul în familie. Iar eu îmi făcusem datoria față de țară.

I-am zis că nu voi mai pleca la începutul următoarei ture.

Încă mă mai întreb dacă am luat decizia corectă. Așa cum văd eu lucrurile, câtă vreme sunt apt din punct de vedere fizic și există un război pe undeva, țara are nevoie de mine. De ce să trimit pe altcineva în locul meu? O parte din mine simțea că mă purtam ca un laș.

Serviciul în cadrul trupelor SEAL înseamnă să servești un țel înalt. Civil fiind, nu îmi serveam decât propriul interes. Pentru mine, SEAL nu mai era de mult o profesie, ci un mod de viață.

A patra tură

Dacă lucrurile ar fi mers conform procedurilor „normale”, aş fi primit o pauză lungă şi o perioadă mai mare de timp petrecut în ţară după cea de-a doua tură. Însă, din diverse motive, nu s-a întâmplat aşa.

Cei din Trupe au promis că voi avea o pauză după această tură. Însă nici asta nu s-a adevărit. Nu eram deloc încântat. De fapt, chiar îmi pierdeam cumpătul când vorbeam despre asta. Şi nu o dată.

Îmi place războiul şi îmi place să-mi fac treaba, dar mă enerva faptul că marina nu îşi ţinea promisiunea. Dat fiind stresul de acasă, o sarcină care să mă ţină aproape de familie ar fi fost extrem de bine-venită la acel moment. Însă mi s-a spus că necesităţile marinei erau pe primul plan. Corect sau incorect, aşa stăteau lucrurile.

Tensiunea mea arterială era încă ridicată.

Medicii o puneau pe seama cafelei şi a tutunului mestecat. În opinia lor, tensiunea mea arterială era atât de ridicată, încât ai fi zis că băusem zece cafele chiar înainte de analize. E adevărat că beam cafea, dar în niciun caz în asemenea cantităţi. M-au sfătuit cât se poate de serios să reduc consumul şi să nu mai mestec tutun.

Sigur că nu m-am contractat cu ei. Nu voiam să fiu dat afară din trupele SEAL sau să o apuc pe un drum ce s-ar fi sfârşit printr-o lăsare la vatră din considerente medicale. Unii ar putea să se întrebe de ce nu am făcut-o; pur şi simplu, mi se părea o laşitate. Nu aş fi putut trăi cu asta.

În cele din urmă, am fost declarat apt din punct de vedere fizic şi pregătit pentru o nouă tură. Încă îmi plăcea războiul.

Plutonul Delta

De obicei, când te întorci acasă, câţiva tipi ies din pluton prin rotaţie. Ofiţerii se schimbă în mod normal. De multe ori plutonierul pleacă, aghiotantul subofiţerului şef îi ia locul şi altcineva devine aghiotant. Însă, cu excepţia acestor mutări, grupul rămâne destul de sudat.

În cazul nostru, majoritatea celor din pluton lupta de mulţi ani împreună.

Până în acele zile.

Încercând să disipeze experienţa în cadrul Trupelor, cartierul general a decis să spargă Plutonul Charlie/Cadillac şi să ne împrăştie. Am fost repartizat la Delta şi numit aghiotant al subofiţerului şef. Lucram direct cu noul meu plutonier, care îmi fusese şi instructor la cursul BUD/S.

Am stabilit componenţa trupei, trasând sarcini şi trimiţând diverse persoane la şcoală. De vreme ce eram aghiotant, nu numai că aveam o grămadă de tâmpenii administrative pe cap, dar nici nu mai puteam lupta în avangardă.

Asta m-a durut.

Am tras linia când s-a pus problema să mi se ia puşca mea cu lunetă. Oricum, eram tot lunetist, indiferent ce altceva mai făceam în pluton.

În afară de găsirea unui înlocuitor adecvat în avangardă, una dintre cele mai grele decizii de personal pe care am fost nevoit s-o iau a fost alegerea unui spărgător. Spărgătorul este persoana care, printre altele, se ocupă de explozibili, punându-i și aruncându-i în aer (la nevoie) în cadrul acțiunilor directe. După ce plutonul pătrunde în clădire, spărgătorul este cel care preia controlul. Deci grupul este în mâinile lui, practic.

Mai sunt și alte sarcini și școli importante pe care nu le-am pomenit până acum, dar care merită atenție. Printre ele se numără JTAC (tipul care cere sprijin aerian). Este o poziție râvnită în cadrul Trupelor. În primul rând, este o treabă destul de distractivă: vezi cum sunt aruncate în aer tot felul de lucruri. În al doilea rând, ești chemat adeseori în misiuni speciale, deci ai parte de multă acțiune.

Comunicațiile și orientarea sunt mult mai jos pe listă pentru majoritatea membrilor SEAL. Însă sunt sarcini necesare. Cea mai teribilă școală unde poți trimite pe cineva este cea de informații. Oamenii o detestă. Ei se înrolează în trupele SEAL ca să dărâme uși cu piciorul, nu ca să culeagă informații. Dar fiecare are rolul lui.

Bineînțeles, mai sunt și unii cărora le place să sară din avioane și să înoate cu rechinii.

Ce nesănătoși!

Dispersarea experienței poate că ajuta Trupele în general, dar ca aghiotant al subofițerului șef, mă interesa să-i aduc în Delta pe cei mai buni tipi.

Sergentul major însărcinat cu repartizările de personal întocmise un tabel organizațional pe care îl montase pe un panou magnetic mare. Într-o după-amiază, în timp ce era plecat, m-am furișat în biroul lui și am rearanjat puțin lucrurile. Ca atare, toți cei care contau în Charlie erau repartizați în Delta.

Modificările mele au fost cam drastice și, îndată ce s-a întors sergentul major, au început să-mi țiuie urechile și mai tare decât în mod normal.

— Să nu te mai prind că intri *vreodată* în biroul meu când nu sunt aici! mi-a zis el când m-am prezentat la ordine. Să nu te mai atingi de panoul meu. *Niciodată!*

Ei bine, adevărul este că m-am întors.

Știam că ar fi observat orice modificare drastică, așa că am făcut un singur schimb și l-am plasat pe Dauber în plutonul meu. Aveam nevoie de un lunetist și infirmier bun. Sergentul major nu a părut să bage de seamă sau măcar nu a anulat schimbarea.

Aveam răspunsul pregătit în cazul în care aș fi fost prins: „Am făcut-o pentru binele marinei”.

Sau măcar al Plutonului Delta.

Aflat încă în convalescență după operația de la genunchi, nu am putut participa activ la multe dintre antrenamentele plutonului în primele luni. Însă eram la curent cu evoluția băieților, urmărindu-i ori de câte ori mi se ivea ocazia. Dădeam târcoale pe la ședințele de război pe uscat, observându-i în special pe tipii noi. Voiam să știu cu cine plecam la război.

De-abia îmi revenisem, când am fost implicat în vreo două încăierări, cea din

Tennessee pe care am pomenit-o mai devreme, în urma căreia am fost arestat, și una pe lângă Fort Campbell, unde, așa cum zicea fiul meu, „un tip a hotărât să-și spargă fața în pumnul lui tati”.

„Tipul” ăla mi-a rupt și mie mâna.

Plutonierul era livid de furie.

— Ai făcut operație la genunchi, ți-ai revenit, ai fost arestat și acum îți rupi mâna. Ce dracu' ai?

S-ar putea să-mi fi zis și alte chestii. Și s-ar putea să se fi întins destul de mult.

Privind în retrospectivă, chiar părea să fiu implicat în multe încăierări în această perioadă de antrenament. Nu era vina mea (în mintea mea, cel puțin) – în acest ultim caz, tocmai plecam din bar când iubita idiotului a încercat să se ia la harță cu prietenul meu, tot membru SEAL. Pe cât de ridicol sună asta pe hârtie, pe atât de ridicol a fost și în realitate.

Dar, puse cap la cap, toate bătăile astea formau un tipar neplăcut. Poate chiar un curs periculos. Din păcate însă, nu am conștientizat asta la momentul respectiv.

Pocnit

Există și un epilog la povestea cu „tipul” și mâna mea ruptă.

Incidentul s-a petrecut când ne antrenam într-un oraș de-al armatei. Mi-am dat seama de cum l-am pocnit că mi-am rupt mâna, însă nici prin cap nu-mi trecea să mă duc la spitalul bazei militare; dacă făceam asta, ei ar fi înțeles că eram (a) beat și (b) bătăuș, iar Poliția Militară ar fi profitat imediat de ocazie. Nu există nimic mai plăcut pe lume pentru cei de la Poliția Militară decât arestarea unui SEAL.

Așa că am așteptat până a doua zi. Treaz, m-am dus la spital și am declarat că mi-am rupt mâna lovind cu pumnul în armă ca să desprind o ușă din balamale. (Ceea ce este posibil, în mod teoretic, deși foarte puțin probabil.)

În timp ce primeam îngrijiri medicale, am văzut un puști în spital cu falca prinsă în copci.

Imediat după aceea, niște tipi de la Poliția Militară au venit și m-au luat la întrebări.

— Puștiul ăsta susține că tu i-ai rupt falca, a zis unul dintre ei.

— Cum dracu'?! am exclamat eu, dându-mi ochii peste cap. Doar ce am ajuns aici de la un exercițiu de antrenament. Mi-am rupt mâna. Întrebați-i pe cei de la FS; ne antrenăm împreună cu ei.

Deloc întâmplător, toți bodyguarzii din barul în care fusesem erau membri în Forțele Speciale ale Armatei; cu siguranță, mi-ar fi susținut povestea dacă se ajungea la asta.

Dar nu a mai fost cazul.

— Ne gândeam noi, au opinat cei de la Poliția Militară, clătinând din cap.

Apoi s-au dus înapoi la soldatul ăla idiot și au început să-l beștelească pentru că îi mințise și-i făcuse să-și piardă vremea de pomană.

Să-i fie învățătură de minte să se mai vâre în bătăi pornite de iubita lui.

M-am întors în Vest cu osul rupt. Băieții m-au luat peste picior, râzând de genele mele slabe. Însă accidentarea nu era deloc amuzantă pentru mine, deoarece medicii nu cădeau de acord dacă ar trebui să mă opereze sau nu. Aveam degetul băgat în mână, mai mult decât ar fi fost cazul.

În San Diego, unul dintre medici s-a uitat la el și a hotărât că l-ar putea vindeca trăgându-l și reșezându-l la locul lui.

I-am zis să încerce.

— Vrei un calmant? m-a întrebat el.

— Nu, am răspuns eu.

Mai trecusem prin aceeași chestie într-un spital din Est de-al armatei și nu duruse atât de tare. Poate că medicii din marină trag mai tare. Oricum, nu-mi mai amintesc decât că m-am trezit pe o masă din sala unde se pune gipsul. Leșinasem și mă scăpasem pe mine din cauza durerii.

Măcar am scăpat de operație.

De atunci mi-am schimbat stilul de luptă ca să îmi protejez mâna slăbită.

Gata de plecare

Am fost nevoit să port gips câteva săptămâni, dar mi-am revenit treptat. Ritmul a crescut pe măsură ce se apropia momentul plecării. Singura problemă: eram repartizați într-o provincie din vestul Irakului. Din ce auzisem eu, nu se întâmpla mai nimic acolo. Am încercat să obținem un transfer în Afganistan, însă comandantul regional nu ni l-a aprobat.

Nu ne-a convenit deloc treaba asta, mai ales mie. Dacă tot mă duceam din nou la război, voiam să fiu în focul acțiunii, nu să-mi pierd timpul aiurea prin deșert. Când ești SEAL, nu vrei să stai degeaba, cu mâinile-n sân; vrei să ai parte de acțiune.

Totuși, mă bucuram că mă întorceam pe front. Fusesem epuizat când ajunsesem acasă, complet copleșit și secat din punct de vedere emoțional. Însă în acele zile îmi încărcasem bateriile și eram gata de plecare.

Dornic să mai omor niște băieți răi.

MORTALITATE

Orbit

Parcă lătrau toți câinii din Sadr City.

Am scrutat încordat prin binoclul cu infraroșu în timp ce ne croiam drum pe una dintre cele mai nenorocite străzi din Sadr City. Am trecut pe lângă un șir de blocuri. Mă rog, blocuri ar fi putut fi într-un oraș normal. Acolo nu erau altceva decât niște maghernițe infestate cu șobolani. Era trecut de miezul nopții, pe la începutul lunii aprilie 2008, și, împotriva tuturor evidențelor, urmând ordine directe, intram în centrul unui bârlog de insurgenți.

La fel ca multe dintre celelalte clădiri maronii de pe stradă, casa spre care ne îndreptam avea un grilaj metalic în fața ușii. Chiar atunci, cineva a apărut din spatele grilajului și a zis ceva în arabă.

Translatorul nostru a trecut în față și i-a cerut să deschidă.

Omul dinăuntru a spus că nu avea cheie.

Un SEAL i-a zis să o aducă. Omul a dispărut, fugind pe niște scări la etaj.

Rahat!

— Haideți! am răcnit eu. Spargeți naibii grilajul ăla!

Am dat buzna înăuntru și am început să verificăm casa. Cele două nivele inferioare erau pustii.

Am urcat în fugă scările până la etajul al doilea și am ajuns în pragul unei camere cu vedere la stradă, rezemându-mă de perete în timp ce oamenii mei se pregăteau să mă urmeze. Când am dat să fac primul pas, întreaga cameră a sărit în aer.

Prin nu știu ce minune, nu am pățit nimic, deși am simțit în plin suflul exploziei.

— Cine dracu' a aruncat grenada? am zbierat eu.

Nimeni. Nici în încăpere nu era nimeni. Cineva trăsese cu un lansator de rachete în casă.

Apoi a început tirul de împușcături. Ne-am regrupat. Era clar că irakianul care fusese înăuntru scăpase și-i avertizase pe insurgenții din apropiere. Mai rău era că pereții casei erau destul de firavi, neputând rezista în fața grenadelor trase în noi. Dacă rămâneam acolo, urma să fim prăjiți.

— Ieșiți din casă! *Acum!*

Ultimul soldat tocmai ieșea din clădire când strada s-a cutremurat cu o forță imensă: insurgenții detonaseră un IED puțin mai încolo. Suflul a fost atât de puternic, încât ne-a doborât. Cu urechile țiuind, am fugit spre o clădire din apropiere. Însă chiar când ne pregăteam să intrăm, s-a dezlănțuit iadul. A început să se tragă în noi din toate direcțiile, inclusiv de deasupra.

Un glonț mi s-a înfipt în cască. Noaptea s-a înnegrit. Am fost orbit.

Era prima mea noapte în Sadr City și se părea că va fi ultima mea noapte pe această lume.

În vest

Până în acel moment, cea de-a patra mea tură în Irak se derulase fără incidente.

Plutonul Delta sosise cam cu o lună înainte, călătorind până la al-Qa'im, în vestul Irakului, în apropierea graniței siriene. Misiunea noastră ar fi trebuit să includă patrulă de distanță în deșert, dar noi ne-am petrecut timpul clădind o tabără de bază cu ajutorul câtorva Seabees. Nu numai că nu aveam parte de acțiune, însă pușcașii marini care dețineau baza se pregăteau să o închidă, ceea ce însemna că trebuia să ne mutăm la scurt timp după ce o ridicam. Habar n-am care era logica.

Moralul ne-a căzut la pământ când plutonierul și-a riscat viața într-o dimineață – și prin asta vreau să spun că a intrat în camera mea și m-a trezit.

— Ce dracu'? am urlat eu, sărind din loc.

— Liniștește-te, mi-a zis plutonierul. Trebuie să te îmbraci și să vii cu mine.

— Tocmai m-am culcat.

— O să vrei să vii cu mine. La Bagdad se formează o echipă operativă.

O echipă operativă? Așa mai vii de-acasă!

Era o scenă desprinsă parcă din filmul *Ziua cârțiței*, dar într-un sens bun. Ultima oară când mi se întâmplase asta eram în Bagdad și mă îndreptam spre vest. În zilele acelea din 2008 eram în vest și mă duceam în est.

De ce anume? Nu știam exact.

Conform spuselor plutonierului, fusesem ales pentru unitate întrucât eram calificat să fiu aghiotant și în special fiindcă eram lunetist. Aduceau lunetiști din toată țara pentru această operațiune, deși nu ofereau niciun detaliu cu privire la ceea ce se pune la cale. Nici măcar nu știa dacă urma să fiu trimis în mediul rural sau în cel urban.

„Rahat, cred că mergem în Iran”, m-am gândit eu.

*

Era un secret pe care îl știa toată lumea faptul că iranienii îi înarmau și îi instruiau pe insurgenți, iar în unele cazuri atacau trupele occidentale chiar ei. Se zvonea că se constituia o trupă care să stopeze infiltrările de la graniță.

Am fost trimis cu un convoi la al-Asad, marea bază aeriană din provincia al-Anbar, unde se afla cartierul nostru general. Acolo am aflat că nu mă duceam la graniță, ci într-un loc mult mai rău: Sadr City.

Aflat la periferia Bagdadului, Sadr City devenise un adevărat cuib de viespi față de perioada în care fusesem eu acolo, împreună cu trupele GROM, cu câțiva ani în urmă. În oraș locuiau două milioane de șiiți. Înverșunatul lider politic islamist și antiamerican Muqtada al-Sadr (orașul fusese botezat după numele tatălui său) își formase treptat milițiile, Armata Mahdi (cunoscută în arabă ca *Jaish al-Mahdi*). Mai erau și alți insurgenți care operau în acea regiune, dar Armata Mahdi era de departe cea mai mare și cea mai puternică grupare.

Sprijiniți pe ascuns de Iran, insurgenții se înarmaseră și începuseră să lanseze mortiere și rachete în Zona Verde din Bagdad. Locul era un veritabil cuib de năpârci. La

fel ca în Fallujah și Ramadi, existau diferite clici și diverse nivele de expertiză printre insurgenți. Oamenii de aici erau în majoritate șiiți, în timp ce precedentele mele bătălii din Irak fuseseră purtate împotriva sunniților. Însă, dincolo de acest aspect, era un loc infect cât se poate de familiar.

Nu mă deranja deloc asta.

*

Au scos lunetiști și JTAC, alături de câțiva ofițeri și plutonieri, din Trupele 3 și 8 ca să creeze o echipă operativă specială. Eram aproape treizeci în total. Se poate spune că eram ca o echipă de vedete, reunindu-i pe cei mai buni dintre cei mai buni. Era foarte bogată în lunetiști, deoarece ideea era să implementăm și altundeva unele dintre tacticile folosite în Fallujah, în Ramadi.

Oamenii de acolo erau unul și unul, dar, cum proveneam din unități diferite, am fost nevoiți să petrecem o bucată de vreme ca să ne obișnuim unii cu alții. Micile discrepanțe de operare dintre echipele de pe Coasta de Est și de pe cea de Vest puteau reprezenta o problemă majoră într-un schimb de focuri. În plus, trebuia să luăm o grămadă de decizii de personal, alegând oamenii din avangardă și așa mai departe.

Armata hotărâse să creeze o zonă-tampon pentru a-i împinge pe insurgenți suficient de departe încât rachetele lor să nu atingă Zona Verde. Una dintre cheile reușitei consta în ridicarea unui zid în Sadr City – practic, un gard imens din ciment numit „T-wall”, care urma să străbată o arteră principală până pe la un sfert din mahala. Treaba noastră era să-i apărăm pe tipii care construiau zidul – și să eliminăm cât mai mulți băieți răi pe parcurs.

Băieții care ridicau zidul aveau o sarcină extrem de periculoasă. O macara lua o secțiune din beton de pe o platformă și o așeza la locul ei. Când aceasta era lăsată jos, un soldat se cățara pe ea și desprindea cârligul macaralei.

Făcea asta sub tirul inamic, în general. Și nu doar împușcături trase la nimereală – insurgenții foloseau toate armele de care dispuneau, de la AK-uri la lansatoare de rachete. Tipii ăia din armată aveau tupeu, nu glumă.

*

O unitate de la Forțele Speciale operase deja în Sadr City, așa că ne-a oferit câteva ponturi și informații. Am avut nevoie cam de o săptămână ca să ne lămurim cum stăteau lucrurile și cum puteam să le punem pielea pe băț ticăloșilor. După ce am stabilit toate detaliile, am fost duși într-un avanpost de-al armatei.

În acel moment ni s-a spus că vom patrula pe jos prin Sadr City, pe timp de noapte. Câțiva dintre noi au spus că asta nu avea nicio noimă – locul colcăia cu oameni care voiau să ne omoare și, dacă intram acolo pe jos, am fi fost ținte ușoare.

Însă cineva a considerat că ar fi mai inteligent să pătrundem acolo în toiul nopții. „Furișați-vă, ne-au zis ei, și nu vor fi probleme.”

Așa că ne-am conformat.

Împușcat în spate

S-au înșelat.

Iată-mă în acele momente, împușcat în cap și orbit. Sângele îmi șiroia pe față. Mi-am pipăit scalpul. Am fost surprins – nu numai că încă aveam capul acolo, dar acesta era intact. Însă eu știam că am fost împușcat.

Nu știu cum, dar am înțeles ce se întâmplase: casca mea, pe care nu mi-o legasem strâns, fusese împinsă în jos. Am tras puțin de ea. Deodată mi-am recăpătat vederea. Un glonț mă nimerise în cască, însă printr-un noroc incredibil ricoșase din binoclul meu cu infraroșii, împingând casca în spate, fără însă a mă răni. Când am tras de ea, lentilele au ajuns din nou în fața ochilor și astfel mi-am recăpătat vederea. Nu fusesem orbit, dar în confuzia creată nu îmi dădusem seama ce se întâmpla.

Peste câteva secunde am primit un cartuș de calibru mare în spate. Glonțul m-a trântit la pământ. Din fericire, s-a oprit în vesta antiglonț.

Totuși, m-a năucit. Între timp eram înconjurați. Am început să ne strigăm unul pe altul și să organizăm retragerea spre o piață pe lângă care trecuserăm la venire. Și în același timp să tragem și să ne mișcăm coordonat.

Deja zona din jurul nostru semăna teribil de mult cu cele mai crunte scene din *Black Hawk Down*. Se părea că toți insurgenții, poate chiar toți locuitorii voiau să pună mâna pe idioții de americani care pătrunseseră ca proștii în Sadr City.

Nu am putut intra în clădirea spre care ne-am retras. Chemaserăm deja forța de reacție rapidă, numele mai simandicos al cavaleriei grele, practic. Aveam nevoie de sprijin și de extragere – „AJUTOR” cu majuscule.

Armata a trimis un grup de Strykere, transportoare blindate de trupe, care trăgeau cu tot ce aveau la dispoziție. Erau ținte berechet – peste o sută de insurgenți, înșirați pe acoperișurile de pe străzile din jur, încercând să ne vină de hac. Când au văzut Strykerele, și-au schimbat ținta, încercând să elimine transportoarele masive de trupe ale armatei. Însă și-au găsit nașul. A început să semene totul cu un joc video – oamenii cădeau de pe acoperișuri.

— Mulțumescu-Ți, Doamne! am exclamat eu când vehiculele au ajuns la clădirea noastră.

Jur că am auzit un corn de cavalerie sunând undeva pe fundal.

Rampele s-au coborât și noi ne-am refugiat înăuntru.

— Ai văzut câți nenorociți erau pe sus? a întrebat unul din membrii echipajului, când vehiculul a demarat în trombă spre bază.

— Nu, am răspuns eu. Eram prea ocupat să trag.

— Erau peste tot! a replicat puștiul entuziasmat. Trăgeam la nimereală și tot cădeau ca snopii. Am crezut că v-au venit de hac.

Și noi crezuserăm același lucru.

*

Noaptea aia m-a speriat cumplit. Atunci am conștientizat că nu eram supraom. Că puteam muri.

Mai existaseră și înainte momente în care mă gândeam: „O să mor”.

Însă nu muream. Gândurile acelea veneau și treceau. Se evaporau.

După o vreme, am început să mă gândesc că nu mă puteam omorî. Mai exact, nu ne

puteau omorî. Eram toți de neînvinși.

„Am un înger păzitor și sunt membru SEAL, și sunt norocos, și oricare ar fi motivul, nu pot muri.”

Și-apoi, deodată, în interval de două minute am fost împușcat de două ori.

„La dracu’! Mi-a sunat ceasul!”

Construind zidul

Eram fericiți și recunoscători că fuseserăm salvați. Însă ne simțeam și ca ultimii proști.

Nu puteam să ne furișăm în Sadr City, iar comandanții noștri ar fi trebuit să știe asta de la bun început. Băieții răi oricum știau că ne aflam acolo. Deci s-a impus să pornim de la premisa asta și să ne descurcăm cum puteam.

La două zile după ce fuseserăm alungați cu coada între picioare din oraș, ne-am întors, de data asta în Strykere. Am ocupat un loc cunoscut ca fabrica de banane. Era o clădire cu trei-patru etaje, plină cu rafturi pentru fructe și tot felul de echipamente industriale, mai toate stricate de hoți cu mult înainte de a ajunge noi acolo. Nu eram sigur ce legătură avea asta cu bananele sau ce-or fi făcut irakienii acolo; tot ce știam la vremea respectivă era că găsisem un loc bun pentru o ascunzătoare de lunetiști.

Dorindu-mi puțin mai multă protecție decât mi-ar fi oferit acoperișul, m-am instalat la ultimul etaj. Pe la ora nouă dimineața, am înțeles că numărul de civili de pe stradă începuse să scadă. Țsta era întotdeauna un indiciu – însemna că observaseră ceva și nu voiau să fie prinși la mijloc.

Peste câteva minute, strada fiind deci pustie, am văzut un irakian ieșind dintr-o clădire parțial distrusă. Era înarmat cu un AK-47. Când a ajuns pe stradă, s-a lăsat pe vine, uitându-se în direcția geniștilor care lucrau la zid și încercând să își aleagă o țintă dintre ei, după toate aparențele. Imediat ce m-am convins cu privire la intențiile lui, l-am luat în cătare și am tras.

Era la vreo patruzeci de metri distanță. A căzut mort la pământ.

O oră mai târziu, un alt individ a scos capul de după un zid, într-o altă parte a străzii. A aruncat o privire în direcția zidului în T, apoi s-a tras îndărăt.

Poate că altcineva nu ar fi intrat la bănuieli – oricum nu cădea sub incidența RDA –, dar eu știam că trebuia să fiu și mai atent. Văzusem insurgenți urmând aceiași pași în toți acei ani. Scoteau capul, se uitau împrejur, apoi dispăreau. Eu le ziceam „iscode” – aruncau o privire ca să „iscodească”, să vadă dacă îi urmărea cineva. Sunt convins că știau că nu puteau fi împușcați doar pentru că se uitau împrejur.

Știam și eu asta. Însă mai știam și că, dacă aveam răbdare, individul respectiv sau cel pentru care făcea pe iscodea urma să reapară, cel mai probabil. Într-adevăr, flăcăul a apărut peste câteva clipe.

Avea un lansator de rachete în mână. A îngenuncheat rapid, ridicându-l și țintind.

L-am pus la pământ înainte să apuce să tragă.

Apoi a început așteptarea. Racheta era prețioasă pentru ei. Mai devreme sau mai târziu, cineva urma să fie trimis să o recupereze.

Am așteptat parcă o veșnicie. Într-un final, am văzut că se apropie cineva pe stradă și ridică lansatorul de grenade.

Era un puști. Un copil.

Îl aveam în cătare, însă nu am tras. Nu aveam de gând să omor un puști, vinovat sau nu. Mai bine așteptam să apară sălbaticul care îl trimisese acolo, în stradă.

Mediu bogat în ținte

Până la urmă, am omorât șapte insurgenți în acea zi și mai mulți ziua următoare. Eram într-un mediu bogat în ținte.

Datorită dispunerii străzilor și a numărului de insurgenți, trăgeam de la apropiere – multe ținte ajungeau și la mai puțin de 200 de metri. Cea mai mare distanță la care am tras în această perioadă a fost de vreo 800 de metri; media era sub 400.

Orașul era schizofrenic. Erau civili obișnuiți, care își vedeau de treabă, vânzând lucruri, mergând la piață și mai știu eu ce. Și erau indivizii cu arme care încercau să se furișeze pe străduțe lăturalnice și să atace soldații care ridicau zidul. După ce am început să tragem în insurgenți, ne-au luat și pe noi în colimator. Toată lumea știa unde eram poziționați, iar băieții răi ieșeau din vizuinele lor și încercau să ne facă de petrecanie.

Am ajuns la punctul în care am făcut un scor atât de mare, încât m-am dat la o parte și i-am lăsat și pe ceilalți tipi să-și facă mâna. Am început să le dau cele mai bune locuri din clădirile pe care le ocupam. Chiar și așa, tot mi se iveau nenumărate oportunități să trag.

Într-o zi am ocupat o casă și, după ce mi-am lăsat oamenii să își aleagă locurile, nu am mai găsit nicio fereastră de la care să trag. Așa că am luat un baros și am făcut o gaură în perete. Mi-a luat destul de mult să o aranjez.

Când m-am așezat, în sfârșit, pe poziție, aveam vedere până la vreo 300 de metri în față. Imediat ce mi-am luat pușca, trei insurgenți au apărut peste drum, la vreo 10-15 metri de mine.

I-am omorât pe toți trei. M-am rostogolit pe spate și i-am zis unui ofițer care venise acolo:

— Vrei să treci tu aici?

După câteva zile, ne-am dat seama că atacurile se concentrau când echipele de muncitori ajungeau într-o intersecție. Era și normal: insurgenții voiau să atace dintr-un loc de unde să poată fugi ușor după aceea.

Am început să ieșim și să supraveghem străduțele lăturalnice. Apoi să îi cășăpim imediat ce apăreau.

În Fallujah a fost rău. În Ramadi a fost și mai și. Dar în Sadr City a fost groaznic. Misiunile de supraveghere durau și câte două-trei zile. Plecam o zi ca să ne recăpătăm puterile, pe urmă ne întorceam. Toate erau lupte cu spatele la zid.

Insurgenții nu veneau doar cu AK-uri. Trăgeau în noi cu rachete de fiecare dată. Noi ripostam cerând sprijin aerian, Hellfires și alte cele.

Rețeaua de supraveghere de deasupra fusese mult îmbunătățită în ultimii ani, așa că

Statele Unite puteau apela la ea când trebuiau să ghideze Prădători sau alte proiectile. Însă în cazul nostru, ticăloșii erau în câmp deschis, fiind extrem de ușor de observat. Și erau foarte mulți.

La un moment dat, guvernul irakian a susținut că noi omoram civili. A fost o minciună sfruntată. Pe parcursul luptelor, spionajul armatei intercepta convorbirile prin telefon mobil ale insurgenților care ofereau o relatare a evenimentelor pas cu pas.

— Tocmai l-au omorât pe cutare, a zis unul odată. Avem nevoie de alți operatori de mortiere și de lunetiști... Au omorât cincisprezece azi.

Noi număraserăm doar treisprezece în acea luptă – asta însemna că ar fi trebuit să mutăm doi de pe coloana celor cu „poate” pe cea cu „sigur”.

Stai să-mi iau arma!

Ca întotdeauna, existau momente de maximă intensitate amestecate cu evenimente bizare și clipe neașteptate de destindere.

Într-o zi, la sfârșitul unei operațiuni, m-am dus înapoi la Bradley cu ceilalți băieți. Chiar când am ajuns la vehicul, am înțeles că îmi uitasem pușca prevăzută cu lunetă – o lăsasem jos într-o cameră, apoi omisesem, din neatenție, să o mai iau la plecare.

Mda. Bătut în cap.

Am făcut cale îtoarsă. LT, unul dintre ofițerii mei, tocmai ieșea din casă.

— Hei, trebuie să ne întoarcem, i-am zis eu. Mi-am uitat pușca înăuntru.

— Haide, a spus LT, venind după mine.

Ne-am întors și am pornit în fugă către casă. În acest timp, insurgenții dădeau năvală spre ea – erau atât de aproape, că îi puteam auzi. Am aruncat o privire în curte, convinși că vom da nas în nas cu ei.

Din fericire, nu era nimeni acolo. Mi-am înșfăcat pușca și am fugit înapoi spre Bradley, cu vreo două secunde înainte de un atac cu grenade. Rampa s-a închis și am auzit exploziile afară.

— Ce dracu’?! a exclamat ofițerul de serviciu când a demarat vehiculul.

LT a rânjit.

— Îți explic eu mai târziu, a rostit el.

Nu cred că i-a mai explicat.

Victorie

Am avut nevoie de vreo lună ca să ridicăm barierele. Când armata și-a atins obiectivul, insurgenții au început să se lase păgubași.

Conștientizaseră, probabil, că zidul avea să fie terminat fie că le plăcea ori ba, unde mai pui că omorâserăm atât de mulți dintre ei, încât nu mai puteau produce atacuri consistente. Dacă la începutul operațiunii se strâneau câte 30-40 de insurgenți cu AK-uri și lansatoare de rachete ca să tragă într-un singur echipaj de geniști, spre sfârșitul ei băieții răi însăilau atacuri cu numai doi-trei oameni. Au început să se retragă treptat în mahalalele din jurul nostru.

Muqtada al-Sadr a decis că sosise vremea să încerce să cadă la pace cu guvernul irakian. A anunțat un armistițiu și a început negocierile cu guvernul.

Ca să vezi!

Taya:

„Lumea îmi zicea mereu că nu îl cunosc cu adevărat pe Chris sau nu știu ce face în realitate, deoarece el este membru SEAL. Îmi amintesc că m-am dus la un contabil odată. Mi-a spus că știa niște membri SEAL și că tipii ăia îi ziseseră că nimeni nu știa unde se duceau.

— Soțul meu e într-o aplicație, am încercat eu. Știu unde este.

— Nu aveți cum să știți.

— Ba da. Tocmai am vorbit cu el.

— Da, dar nu știți ce fac în realitate. Sunt membri SEAL.

— Eu...

— Nu puteți ști.

— Îmi cunosc soțul.

— N-aveți cum să știți. Sunt antrenați să mintă.

Lumea spunea deseori asta. Mă enerva când era cineva pe care nu îl cunoșteam prea bine. Oamenii pe care îi cunoșteam acceptau că, deși nu știam totul, în cel mai mic amănunt, cunoșteam totuși chestiile esențiale”.

În sate

Cum situația se mai calmase în Sadr City, am fost mutați într-o nouă zonă. Fabricanții de IED-uri și alți insurgenți se instalaseră într-o serie de sate de lângă Bagdad, încercând să opereze clandestin în timp ce furnizau armament și oameni pentru lupta împotriva americanilor și a forțelor irakiene loiale. Armata Mahdi era acolo, iar regiunea respectivă era, practic, teritoriu interzis pentru americani.

Colaboraserăm cu membrii Diviziei 4-10 a Vânătorilor de Munte pe parcursul bătăliei pentru Sadr City. Oamenii erau războinici adevărați. Voiau să fie în focul luptei – și acolo li s-a îndeplinit cu vârf și îndesat dorința. În timpul ieșirilor noastre în afara orașului, ne-am bucurat că ni se oferea ocazia să lucrăm din nou cu ei. Știau foarte bine regiunea. Lunetiștii lor erau deosebit de buni, iar asistența lor ne sporea eficiența.

Deși avem cam aceleași sarcini, există totuși câteva diferențe între lunetiștii din armată și cei SEAL. În primul rând, lunetiștii armatei folosesc cercetași, ceea ce noi nu facem, ca regulă generală. Arma lor este puțin mai mică decât a noastră.

Însă cea mai mare diferență, cel puțin la început, a fost cea legată de tactici și de modul în care ne desfășuram. Lunetiștii armatei erau obișnuiți să iasă în grupuri de trei-patru oameni, ceea ce însemna că nu puteau rămâne pe teren foarte mult, în niciun caz nu peste noapte.

Unitatea operativă SEAL, pe de altă parte, se deplasa cu arme și bagaje, ocupând o zonă și căutând-o, practic, cu lumânarea, până când inamicul ieșea la luptă. Nu era atât

o misiune de supraveghere, cât o provocare: „Iată-ne; haideți să ne batem”.

Iar ei soseau: sat după sat, insurgenții veneau și încercau să ne omoare; noi îi anihilam. Rămâneam cel puțin o noapte într-un loc, de obicei chiar mai multe, intrând și ieșind din zonă după asfințit.

În această regiune, am ajuns să mergem în același sat de mai multe ori, ocupând altă casă de fiecare dată. Repetam procesul până când toți băieții răi din partea locului erau morți sau măcar până pricepeau că nu era deloc indicat să ne atace.

Este uimitor cât de mulți idioți trebuia să omori până să se prindă de asta.

Acoperiți cu rahat

Au fost și momente de destindere, dar chiar și unele dintre acelea au fost de rahat. La propriu.

Omul nostru din avangardă, Tommy, era un băiat de nădejde, însă, așa cum am descoperit, avea probleme de direcție.

Sau poate că ar trebui să spun că uneori părea mai degrabă un rățoi decât un om de avangardă. Dacă exista vreo băltoacă între noi și obiectiv, fix prin ea ne ducea Tommy. Cu cât mai adâncă apăraia, cu atât mai bine. Ne punea mereu să mergem prin cele mai dificile zone de teren.

Situația a ajuns atât de ridicolă, încât, în cele din urmă, i-am zis:

— Dacă mai faci asta o dată, te bat măr și te concediez.

Chiar în misiunea următoare, a găsit o cărare spre un sat despre care era convins că va fi uscată. Eu aveam unele dubii. Ba chiar i-am și atras atenția.

— Oh, nu, nu, a insistat el, e bine, e bine.

După ce am ieșit pe teren, ne-am luat după el pe o arie cultivată, pe o cărare îngustă ce ducea spre o țeavă, traversând o potecă mocirloasă. Eram mai spre coada grupului, unul dintre ultimii care să traverseze țeava. Când am coborât de pe ea, m-am afundat în noroi și în rahat până la genunchi. Noroiul era, de fapt, o pojghiță subțire deasupra unei haznale.

Duhnea mai rău decât putea Irakul de obicei.

— Tommy, am strigat eu, te bat măr când ajungem la casă!

Ne-am continuat drumul spre casă. Rămăsesem tot în spate. Am verificat casa și, după ce s-au poziționat toți lunetiștii, m-am dus să-l găsesc pe Tommy și să-i trag o mamă de bătaie, așa cum i-am promis.

Tommy plătea deja pentru păcatele lui: când l-am găsit la parter, avea o perfuzie în braț și vomita neîntrerupt. Căzuse în mizerie și era acoperit complet cu rahat. A bolit o zi întreagă și a duhnit o săptămână.

Fiecare articol de îmbrăcăminte pe care îl purtase a fost eliminat, probabil de către o echipă specializată în materiale periculoase.

Așa-i trebuia!

Mi-am petrecut vreo două-trei luni în sate. Am înregistrat aproximativ douăzeci de victime confirmate cât am stat acolo. Acțiunile puteau fi aprige, la fel cum puteau fi și

molcome. Nu aveam cum să știm dinainte.

Aproape toate casele pe care le-am ocupat aparțineau unor familii care măcar pretindeau că erau neutre; presupun că cei mai mulți dintre ei îi urau pe insurgenți pentru problemele provocate și s-ar fi bucurat chiar mai mult decât noi dacă băieții răi erau siliți să plece. Însă mai existau și excepții, și eram foarte frustrați când nu puteam face nimic în privința asta.

Am intrat într-o casă și am văzut uniforme de polițiști. Ne-am dat seama imediat că proprietarul era mujahedin – insurgenții furau uniforme și le foloseau ca să se deghizeze în timpul atacurilor.

Sigur că individul a încercat să ne aburească, pretinzând că tocmai obținuse un post de ofițer de poliție cu jumătate de normă – ceva ce uitase să pomenească prima oară când îl interogasem.

I-am contactat pe cei din armată, le-am oferit informația și i-am întrebat ce-i de făcut.

Ei nu aveau informații în privința tipului. În cele din urmă, au decis că uniformele nu reprezentau o probă suficientă.

Ni s-a zis să-i dăm drumul. Așa am făcut.

Asta ne-a dat de gândit de fiecare dată când auzeam despre un atac realizat de insurgenți îmbrăcați în polițiști, în următoarele săptămâni.

Extrași

Am intrat într-o noapte în alt sat și am ocupat o casă de la marginea unor câmpuri mari, deschise, unul dintre ele folosit pentru fotbal. Ne-am instalat fără probleme, supraveghind satul și pregătindu-ne pentru dificultățile care s-ar fi putut ivi dimineața.

Ritmul operațiunilor încetinise destul de mult în ultimele două săptămâni; se părea că lucrurile lânzeau, cel puțin pentru noi. Am început să mă gândesc că poate ar fi mai bine să mă întorc în vest, la plutonul meu.

M-am instalat într-o cameră de la etajul 1, împreună cu LT. În camera alăturată era un lunetist de-al armatei și cercetașul lui, iar pe acoperiș se duseseră alți băieți. Îmi luasem cu mine modelul .338 Lapua, gândindu-mă că va trebui să trag mai degrabă la distanță, de vreme ce ne aflam la marginea satului. Cum zona din jurul nostru era liniștită, am început să mă uit spre satul vecin, aflat la vreo doi kilometri distanță.

La un moment dat, am văzut mișcare pe acoperișul unei case cu un singur nivel. Era cam la vreo 1.900 de metri și chiar și cu o lunetă de puterea 25 nu puteam distinge mai mult de-un contur. Am studiat persoana respectivă, dar în acele clipe nu părea să aibă o armă sau cel puțin nu o arăta. Era cu spatele la mine, așa că îl puteam vedea fără ca el să mă zărească. Mi s-a părut suspect, însă, cum nu făcea nimic periculos, l-am lăsat în pace.

Puțin mai târziu, un convoi de-al armatei a apărut pe șosea, dincolo de celălalt sat, îndreptându-se în direcția postului de comandă din care plecaserăm noi. Când s-a apropiat, individul de pe acoperiș a ridicat o armă pe umăr. În acele clipe forma se distingeau clar: avea un lansator de rachete și țintea spre americani.

Lansator de rachete.

Nu aveam cum să contactăm direct convoiul – nici până în ziua de azi nu știu exact cine erau, ci doar că aparțineau armatei. Însă mi-am pus luneta la ochi și am tras, sperând ca împușcătura să îl sperie măcar sau, poate, să alerteze convoiul.

La 1.900 de metri, ar fi fost nevoie de ceva noroc să îl nimeresc.

De mult noroc.

Poate că felul în care am smucit trăgaciul spre dreapta a compensat devierea produsă de vânt. Poate că gravitația s-a modificat și a pus acel glonț exact unde trebuia. Poate că eram eu cel mai norocos om din Irak. Indiferent de motiv, am urmărit prin lunetă cum glonțul l-a nimerit pe irakian, care a căzut de pe casă.

— Uau! am murmurat eu.

— Nemernic norocos ce ești! a exclamat LT.

O mie nouă sute de metri. Încă nu-mi vine să cred. A fost o împușcătură la nimereală; în niciun caz nu ar fi trebuit să îi vin de hac cu un singur glonț.

Însă așa s-a întâmplat. A fost cea mai mare distanță la care am eliminat o țintă în Irak, chiar mai mare decât incidentul din Fallujah pe care vi l-am povestit.

Cei din convoi au reacționat, neștiind, probabil, cât de aproape fuseseră să fie aruncați în aer. Mi-am reluat supravegherea, căutând cu privirea și alți băieți răi.

*

Pe parcursul zilei respective s-a tras în noi cu AK-uri și cu lansatoare de rachete. Conflictul a escaladat rapid. Grenadele au început să facă găuri în pereții din beton sau din chirpici, provocând incendii.

Am decis că sosise momentul să plecăm și am cerut extragerea:

— *Trimiteteți niște RG-33!*

Modelele RG-33 sunt vehicule mari și blindate, concepute să reziste IED-urilor și echipate cu turelă de mitralieră în vârf.

Am așteptat, continuând schimbul de focuri și ferindu-ne de rafalele tot mai intense ale insurgenților. Într-un final, forța de extragere ne-a anunțat că ajunsese la vreo 450 de metri distanță, pe cealaltă parte a terenului de fotbal.

Nu aveam de gând să se apropie mai mult.

Vreo două vehicule Hummer de-ale armatei au gonit prin sat și s-au oprit în fața ușilor, dar nu ne puteau lua pe toți. Noi, cei rămași pe dinafară, am rupt-o la fugă spre RG-33.

Cineva a aruncat o fumigenă, probabil cu gândul de a ne acoperi retragerea. Singurul rezultat a fost că ne-a îngreunat vederea. (Grenadele ar trebui folosite pentru camuflarea mișcărilor; fugi în spatele fumului. În acest caz, noi am fost nevoiți să fugim *prin* fum.) Ne-am îndepărtat de casă, prin norul de fum, ferindu-ne de gloanțe și îndreptându-ne către teren.

Parcă era o scenă desprinsă dintr-un film. Gloanțele zburau și ricoșau în jurul nostru.

Tipul de lângă mine a căzut. Am crezut că l-au nimerit. M-am oprit, dar, înainte să îl apuc, el a sărit în picioare – se împiedicase.

— N-am nimic! N-am nimic! a strigat el.

Am continuat să alergăm spre camioane, cu gloanțe și bucăți de gazon zburând pe

lângă noi. Într-un final, am ajuns la vehicule. Am sărit în spatele unui RG-33. Chiar când îmi trăgeam sufletul, parbrizul antiglonț de lângă mine a fost nimerit în plin, crăpându-se ușor.

*

Peste câteva zile am fost trimis în vest, înapoi la Plutonul Delta. Transferul pe care îl cerusem fusese aprobat.

Era și timpul! Stresul se acumulase și începuse să mă afecteze tot mai mult. Habar nu aveam că situația urma să se agraveze, chiar dacă luptele aveau să fie mai sporadice.

Subofițer șef Kyle

Băieții mei plecaseră deja din al-Qa'im, stabilindu-se într-un loc pe nume Rawah, aflat tot în vest, în apropierea graniței siriene. Fuseseră puși din nou să construiască noi cazarme.

Am avut noroc: am scăpat de perioada de construcție. Însă nu prea se întâmpla mare lucru când am sosit.

Am ajuns la timp pentru o patrulă de distanță în deșert, chiar la graniță. Am condus pe acolo zile în șir, fără să vedem niciun om, cu atât mai puțin insurgenți. Se raportaseră activități de contrabandă în deșert, dar noi nu am dat peste așa ceva în patrulare.

Pe deasupra, mai era și *caniculă*. Erau minim 49°C, iar noi ne deplasam în vehiculele Hummer fără aer condiționat. Am crescut în Texas, deci sunt obișnuit cu căldura; în Rawah era mult mai rău. Și era așa constant; nu aveai unde să te ascunzi. De-abia dacă se mai răcorea noaptea, când temperatura cobora până la 46°C. Dacă lăsați jos geamurile, riscai să fii lovit în plin de explozia vreunui IED. Asta fără să pui la socoteală nisipul, care te-ar fi acoperit, practic, imediat.

Am hotărât că preferam nisipul și riscul unui IED decât căldura. Am coborât geamurile.

Pe unde te uitați, vedeți numai deșert. Pe ici, pe colo, mai zăreați câte o așezare nomadă sau vreun cătun.

Am făcut legătura cu plutonul nostru complementar, iar în ziua următoare ne-am oprit la o bază de-a pușcașilor marini. Plutonierul a intrat să rezolve niște treburi; peste o vreme a ieșit și a venit la mine.

— Hei, a exclamat el, rânjind. Ghici ce? Tocmai ai fost avansat subofițer șef.

Dădusem examenul de subofițer șef în State, înainte de plecare.

În marină, de obicei, trebuie să dai un test scris ca să promovezi. Eu însă am avut noroc. Am fost promovat la E5 pe câmpul de luptă, în cea de-a doua tură în Irak, și am ajuns E6 grație unui program de merite speciale în cea de-a treia tură. Ambele promovări au fost obținute fără să dau vreun test scris.

(În ambele cazuri îndeplinisem multe sarcini suplimentare în cadrul Trupeii și îmi clădisem o reputație pe câmpul de luptă. Aceștia au fost factori importanți în acordarea noilor grade.)

Asta n-a mai ținut pentru examenul de subofițer șef. Am dat testul scris și de-abia l-am trecut.

Ar trebui să explic puțin mai în detaliu cum stă treaba cu testele scrise și cu promovările. Nu pot afirma că am vreun dinte împotriva testelor, cel puțin nu mai mult decât orice altă persoană. Dar testele pentru membrii SEAL reprezentau o povară suplimentară.

La vremea aceea, ca să fii promovată, trebuia să dai examenul în domeniul tău – nu în domeniul SEAL, ci în cel ales înainte de a ajunge membru SEAL. În cazul meu, asta însemna să fiu evaluat în domeniul informațiilor.

Evident, nu eram în măsură să știu mare lucru despre domeniul respectiv. Eram membru SEAL, nu analist de informații. Habar n-aveam ce fel de echipament și ce procedee utilizau cei de la spionaj ca să-și facă treaba.

Dacă era să mă iau după informațiile pe care le primeam noi, de obicei, aș fi mizat pe o tablă de darts sau pe o pereche de zaruri.

Ca să fiu promovată, ar fi trebuit să învăț pentru test, ceea ce ar fi însemnat să mă duc într-o zonă de lectură securizată, o cameră specială unde pot fi consultate materialele strict secrete. Bineînțeles, ar fi trebuit să fac asta în timpul meu liber.

Nu existau zone de lectură securizată în Fallujah sau în Ramadi, unde am luptat eu. Iar cititul prin latrine și ce mai țineam eu minte de la cursuri nu erau de ajuns.

(Testele actuale sunt din domeniul operațiilor speciale, având legătură cu lucrurile pe care membrii SEAL *chiar* le fac. Examenele sunt incredibil de detaliate, dar măcar au de-a face cu sarcinile noastre.)

Examenul de subofițer șef a fost puțin diferit. Testul viza lucruri pe care membrii SEAL ar trebui să le cunoască.

Odată depășit acest obstacol, cazul meu trebuia examinat de o comisie, urmând apoi să ajungă pe masa celor de la vârf. Procesul de examinare al comisiei însemna, de fapt, că mai mulți subofițeri și sergenți majori se așezau la masă și îmi treceau în revistă pachetul de realizări. Pachetul ar trebui să fie un lung dosar cu tot ce-ai făcut ca SEAL. (Mai puțin încăierările din baruri.)

Singurul lucru din pachetul meu era serviciul meu activ. Însă acesta nu mai fusese actualizat de când absolvisem cursul BUD/S. Stelele mele de Argint și Medaliile de Bronz nici măcar nu erau pomenite.

Nu îmi doream cu disperare să ajung subofițer șef. Eram mulțumit cu situația din acel moment. Ca subofițer șef urma să primesc tot soiul de sarcini administrative, fără să mai am parte de prea multă acțiune. E drept că ar fi însemnat mai mulți bani pentru familie, însă nu mă gândeam la asta.

Sergentul major Primo a fost în comisia de examinare de la baza noastră din State. Stătea lângă un alt sergent major când au trecut la cazul meu.

— Cine dracu' mai e și tâmpitul ăsta? a rostit tipul respectiv când a văzut dosarul meu subțire. Cine dracu se crede?

— Ce-ar fi să mergem noi și să luăm prânzul? a zis Primo.

Omul a acceptat. La întoarcere avea o atitudine complet schimbată.

— Vezi că îmi ești dator cu un sendviș, boule, mi-a spus Primo când ne-am întâlnit ceva mai târziu, apoi mi-a povestit ce se întâmplase.

Îi datorez mult mai mult de-un sendviș. Am primit promovarea și, ca să fiu sincer, gradul de subofițer șef nu a fost nici pe departe atât de rău cum mă așteptasem eu.

Adevărul este că nu mi-a păsat niciodată prea mult de grade. Nu am încercat vreodată să ajung printre cei mai înalți în grad. Nici în liceu nu mă străduiam să am cele mai mari medii.

Îmi făceam temele în mașină, dimineața. Când m-au primit ca membru în Societatea de Onoare, am avut grijă să iau note suficient de mici semestrul următor ca să fiu dat afară. Apoi am luat note mai mari pentru a scăpa de gura părinților.

Poate că treaba cu gradul avea de-a face cu faptul că îmi plăcea să îmi conduc oamenii pe teren, nu să lucrez ca administrator într-un birou. Nu voiam să fiu silit să stau la calculator, să planific totul, pe urmă să le spun tuturor ce-am pregătit. Doream să fac ce știam mai bine, adică să fiu lunetist – să intru în acțiune și să omor inamici. Năzuiam să fiu cel mai bun la ce-mi plăcea să fac.

Cred că foarte mulți oameni aveau o problemă cu această atitudine. Li se părea de la sine înțeles că toți cei pricepuți ar trebui să aibă grade mari. Eu însă cred că am văzut destui indivizi cu grade înalte care nu erau deloc pricepuți, ceea ce nu avea cum să nu mă influențeze.

Prea multe gânduri

Iarăși pe drum...

Vocea lui Willie Nelson răzbătea din difuzoarele Hummer-ului nostru când am pornit spre bază a doua zi. Muzica era cam singura distracție de care dispuneam acolo, în afară de opririle ocazionale prin sate, unde vorbeam cu localnicii. Pe lângă piesele clasice de country pe care le prefera amicul meu de la volan, mai ascultam niște Toby Keith și Slipknot, alternând astfel stilurile country și heavy metal.

Cred din tot sufletul în impactul psihologic al muzicii. Am văzut ce efecte are ea pe câmpul de bătaie. Trebuie să fii exaltat când intri în luptă. Nu vrei să fii surescitat prostește, dar vrei să fii în priză. Muzica îți poate diminua teama. Ascultam Papa Roach, Dope, Drowning Pool – orice ne încărcă astfel cu energie. (Acum le folosesc când fac exerciții fizice.)

Însă nu mă putea încărcă nimic cu energie când mă întorceam la bază. Era un drum lung și fierbinte. Deși tocmai primisem vești bune despre promovare, eram în toane proaste, plictisit și încordat.

La bază nu se întâmpla mai nimic. Iar asta a început să mă calce pe nervi.

Cât fusem în acțiune, reușisem să îmi alung gândul că eram vulnerabil și muritor. Se întâmplau prea multe în jur ca să îmi mai fac griji și în privința asta. Mai bine zis, aveam atâtea de făcut, încât nu mă puteam concentra asupra acestei chestiuni.

Însă în acele zile nu mă mai puteam gândi decât la asta.

Aveam timp să mă relaxez, însă nu puteam. Așa că stăteam pe pat și reflectam la chestiile prin care trecusem – în special la cum fusesem împușcat.

Retrăiam acele clipe de fiecare dată când mă întindeam să mă odihnesc. Inima îmi bătea tare în piept, probabil mult mai tare decât în noaptea aceea din Sadr City.

Situația a părut să se agraveze în primele zile de la întoarcerea mea din patrula de la graniță. Nu puteam să dorm. Eram foarte agitat. Iar tensiunea arterială sărise la cote și mai ridicate decât înainte.

Simțeam că voi exploda.

Eram extenuat și fizic. Patru misiuni lungi de luptă își spusese cuvântul. Genunchii nu mă mai supărau atât de tare, dar spatele și glezna mă dureau, nu mai auzeam bine, urechile îmi țiuiau, fusesem rănit la gât, îmi fisurasem coastele, îmi rupsesem degetele, aveam privirea împăienjenită și nu mai vedeam bine cu ochiul drept. Aveam zeci de vânătăi și tot felul de dureri și junghiuri. Eram o mină de aur pentru orice doctor.

Însă cel mai mult mă deranja tensiunea arterială. Transpiram masiv și îmi tremurau mâinile. Fața mea, oricum albă de la natură, își pierduse și mai mult culoarea.

Cu cât încercam să mă relaxez mai mult, cu atât mi-era mai rău. Parcă începuse să îmi vibreze corpul și numai gândul la asta îl făcea să trepideze mai mult.

Imaginați-vă că urcați pe o scară înaltă, peste un râu, la o mie de kilometri deasupra solului, și acolo sunteți trăsniți de fulger. Corpul vi se electrizează, dar sunteți încă în viață. De fapt, nu numai că sunteți conștient de tot ce se întâmplă, ci știți și ce aveți de făcut. Știți ce trebuie să faceți ca să ajungeți jos.

Așa că o faceți. Coborâți. Însă când ajungeți înapoi la sol, electricitatea este încă în voi. Încercați să găsiți o cale de a scăpa de ea, de a vă împământa, însă nu puteți găsi niciun paratrăsnet prin care să se scurgă electricitatea.

Cum nu puteam să mănânc sau să dorm, m-am dus, în cele din urmă, la doctori și le-am zis să mă consulte. Ei s-au uitat la mine și m-au întrebat dacă voiam medicamente.

„Nu prea”, le-am spus eu. Dar le-am luat oricum.

Tot ei mi-au sugerat ca, de vreme ce ritmul misiunii scăzuse aproape de zero și mai erau doar câteva săptămâni până la plecare, mai bine să revin acasă.

Neștiind ce altceva să fac, am acceptat.

ACASĂ ȘI LA VATRĂ

I-am lăsat baltă

Am plecat pe la sfârșitul lunii august. Ca de obicei, a fost o senzație suprarrealistă – azi în război, mâine acasă. Mă simțeam stânjenit pentru că plecam. Nu voiam să spun nimănui de problemele mele de tensiune arterială sau de toate celelalte. Le-am ținut secret cât am putut de bine.

Ca să fiu sincer, mă simțeam de parcă i-aș fi lăsat baltă pe băieții mei, dând bir cu fugiții pentru că îmi bătea inima mai tare sau ce naiba mai făceam.

Nimic din ce realizasem în prealabil nu putea șterge senzația că îmi lăsam oamenii cu ochii în soare.

Știu că nu are logică. Știu că am realizat enorm de multe. Îmi trebuia odihnă, deși nu simțeam că aveam dreptul la ea. Consideram că ar fi trebuit să fiu mai puternic decât era posibil.

Colac peste pupăză, unele dintre medicamente nu îmi priau. În încercarea de a mă ajuta să dorm, un doctor din San Diego mi-a prescris un somnifer. Pastila respectivă m-a afectat în așa hal, încât când m-am trezit eram la bază, fără să îmi mai amintesc cum am ajuns acolo. Taya mi-a zis că, înainte să plec, am făcut exerciții fizice, iar până acolo am condus, deoarece camioneta mea era în parcare.

Nu am mai luat niciodată pilula aceea. Era prea dubioasă.

Taya:

„Am avut nevoie de ani buni ca să mă obișnuiesc cu unele chestii. La suprafață, Chris pare genul de tip care vrea doar să iasă și să se distreze. Când însă oamenii chiar au nevoie de el – când sunt vieți în joc – el este cel mai de încredere om. Are un simț al răspunderii foarte dezvoltat.

Am observat asta în cazul promovărilor lui din armată: nu-i păsa. Nu voia povara responsabilității conferită de gradul mai mare, chiar dacă asta ar fi însemnat un venit mai consistent pentru familie. Însă, dacă era ceva de făcut, el era primul la datorie. Se ridică întotdeauna la înălțimea așteptărilor. Și este pregătit să o facă, deoarece se gândește în prealabil la asta.

Era o adevărată dihotomie și nu cred că sunt mulți cei care o înțeleg. Chiar și mie îmi venea greu să o accept câteodată”.

În apărarea oamenilor

Cât am stat acasă, m-am implicat într-un program științific destul de interesant cu privire la stres și la situațiile de luptă.

Programul folosea realitatea virtuală pentru a afla ce fel de efecte are bătălia asupra corpului tău. În cazul meu, mi-a fost monitorizată tensiunea arterială sau cel puțin asta

a fost indicatorul care mă interesa. Purtam o cască și mănuși speciale în timp ce vizionam o simulare. Era, practic, un joc video, totuși mi se părea grozav.

Ei bine, în cadrul simulărilor, tensiunea mea arterială și frecvența cardiacă erau constante inițial. Apoi, după ce intram într-un schimb de focuri, ele scădeau. Stăteam acolo și îmi făceam treaba liniștit, fără nicio problemă.

Imediat ce se termina totul și se domoleau lucrurile, frecvența mea cardiacă urca la cote alarmante.

Interesant.

Cercetătorii și doctorii care efectuau experimentul considerau că, în focul bătăliei, reflexele deprinse la antrenament preluau controlul și mă relaxau cumva. Erau foarte intrigati, deoarece nu mai văzuseră așa ceva înainte.

Trecusem prin asta zilnic în Irak, bineînțeles.

Una dintre simulări m-a marcat puternic. Avea ca subiect un pușcaș marin care era împușcat în stomac și cădea la pământ, urlând. În timp ce urmăream scena, tensiunea mea arterială creștea ca niciodată.

Nu mai trebuia să-mi explice vreun cercetător sau vreun doctor care era cauza. Parcă îl simțeam pe puștiul ăla din Fallujah murindu-mi din nou la piept.

Lumea îmi spune că am salvat sute de vieți. Dar trebuie să vă mărturisesc ceva: nu pe oamenii pe care i-ai salvat îi ții minte, ci pe cei pe care nu i-ai putut salva.

Despre aceștia vorbești. Chipurile lor și momentele respective îți rămân întipărite în minte pe vecie.

Mai rămân sau nu?

Contractul meu se apropia de sfârșit. Marina tot încerca să mă momească să rămân, făcându-mi diverse oferte: să mă ocup de instrucție, să lucrez în Anglia, orice voiam numai să nu părăsesc marina.

Deși îi zisesem Tayei că nu voi semna prelungirea, nu eram pregătit să renunț.

Voiam să mă întorc în război. Simțeam că fusesem înșelat în ultima tură. Mi-am bătut capul, încercând să decid ce să fac. În unele zile nu mai voiam să aud de marină; în altele eram gata să pun piciorul în prag în fața soției mele și să semnez prelungirea.

Am discutat mult pe tema asta.

Taya:

„I-am spus lui Chris că ambii noștri copii au nevoie de el, în special fiul nostru. Dacă nu avea de gând să fie prezent, intenționez să mă mut mai aproape de tatăl meu pentru ca băiatul să aibă parte măcar de figura unui bunic puternic cât creștea.

Nu voiam deloc să fac asta.

Iar Chris chiar ne iubea. Chiar voia să aibă și să întrețină o familie puternică.

O parte din asta ținea de conflictul pe care îl avuseserăm dintotdeauna – care ne erau prioritățile: Dumnezeu, familie, țară (versiunea mea) sau Dumnezeu, țară, familie

(versiunea lui Chris)?

În opinia mea, Chris dăduse deja enorm țării. Ultimii zece ani fuseseră marcați de războiul constant. Misiunile de luptă grea se îmbinau cu perioade extinse de instrucție care îl țineau departe de casă. Era o activitate mai intensă – și o perioadă mai îndelungată de absență – decât a oricărui alt membru SEAL de care știam. Sosise vremea să se dăruiască și familiei.

Însă, ca de obicei, nu puteam lua decizia în locul lui”.

Cei din marină mi-au sugerat că mă pot trimite în Texas ca recrutor. Suna destul de bine, fiindcă postul mi-ar fi permis să am program normal și să vin seara acasă. Mi se părea un compromis rezonabil.

— Trebuie să mă lași să aranjez treaba, mi-a zis sergentul major cu care negociam. Nu-i o chestie pe care poți să o faci peste noapte.

Am acceptat să îmi prelungesc contractul încă o lună, cât se ocupa el de asta.

Am așteptat și-am așteptat. Nu mi-a venit niciun ordin.

— Vine, vine, mi-a spus el. Trebuie să prelungești din nou.

Așa că am mai prelungit.

Au mai trecut câteva săptămâni – ne apropiam deja de sfârșitul lunii octombrie – și tot nu îmi venise niciun ordin. Așadar, l-am sunat și l-am întrebat ce dracu se întâmpla.

— E o situație absurdă, mi-a explicat el. Vor să îți dea postul, dar trebuie să fii încartiruit trei ani. Iar tu nu ai acumulat perioada asta.

Cu alte cuvinte, voiau să semnez întâi prelungirea, apoi să îmi dea slujba. Și asta fără garanții sau contracte.

Mai trecusem prin așa ceva. În cele din urmă, le-am mulțumit pentru ofertă, însă i-am refuzat – „*Gata, mă retrag*”.

Taya:

Îmi zicea mereu: «Mă simt ca un laș». Am convingerea că și-a făcut datoria, dar știu că așa se simte. Crede că, atâta vreme cât există oameni care luptă, ar trebui să fie și el printre ei. Mulți membri SEAL văd la fel lucrurile. Însă nu sunt de părere că vreunul dintre ei i-ar putea reproșa că s-a retras”.

Ryan se însoară

Ryan și cu mine am rămas apropiați și după ce am revenit în State; de fapt, prietenia noastră a devenit și mai puternică, deși nu aș fi crezut că era cu putință așa ceva. Mă simțeam legat de el datorită spiritului său extraordinar. Fusesse un adevărat luptător în luptă. Pe urmă devenise un luptător și mai grozav în viața de zi cu zi. Nu aveai cum să uiți complet că era orb, dar niciodată nu îți lăsa impresia că dizabilitatea asta îl definea.

A fost nevoit să comande un ochi artificial din cauza rănilor. Conform spuselor lui LT, care s-a dus cu el când și l-a ridicat, de fapt și-a comandat doi – un ochi „normal” și unul cu un trident SEAL auriu în locul irisului.

Odată ce-ai fost SEAL, *rămâi* SEAL.

Fusesem mult în preajma lui Ryan înainte să fie rănit. Erau mulți tipi în Trupă cu un simț excelent al umorului, însă Ryan avea categoria lui aparte. Te prăpădeai de râs cu el.

Nu s-a schimbat după ce a fost împușcat. Numai că avea un umor foarte sec. Într-o zi a venit o fetiță la el, s-a uitat la fața lui și l-a întrebat:

— Ce-ai pățit?

El s-a aplecat și i-a răspuns, pe un ton extrem de serios:

— Să nu alergi niciodată cu foarfecele în mână.

Sec, haios și o inimă de aur. Nu aveai cum să nu-l iubești.

Eram pregătiți cu toții să îi urâm iubita. Eram siguri că îl va părăsi după ce a fost schilodit. Însă ea a rămas alături de el. În cele din urmă, a cerut-o în căsătorie și ne-am bucurat mult. Este o tipă nemaipomenită.

Dacă există vreun tip-model pentru depășirea handicapurilor, atunci Ryan este. După rănire, a făcut facultatea, a absolvit *cum laude* și și-a rezervat o slujbă excelentă. A escaladat muntele Hood, muntele Rainer și alte vârfuri; s-a dus la vânătoare și a împușcat un elan bun de trofeu cu ajutorul unui cercetaș și al unei puști cu tehnologie de ultimă oră; a concurat la triatlon. Îmi amintesc că într-o seară Ryan ne-a spus că se bucura că el fusese cel împușcat, și nu altcineva. Sigur că fusese furios la început, dar se simțea împăcat și considera că avea o viață împlinită. Simțea că putea trăi cu asta și să fie fericit, indiferent de circumstanțe. Avea dreptate.

Când mă gândesc la patriotismul care îi mână pe membrii SEAL, îmi amintesc de Ryan aflat în convalescență într-un spital din Bethesda, Maryland. Era la scurt timp după ce fusese rănit aproape fatal, fiind orbit pe viață. Se prefigurau deja multe operații de reconstruire a feței. Știți ce a cerut? Să fie dus până la un drapel și să fie lăsat o vreme acolo.

A rămas în scaunul cu roțile aproape o jumătate de oră, salutând în timp ce drapelul american flutura în vânt.

— Asta-i Ryan: un adevărat patriot.

Un veritabil războinic, cu o inimă de aur.

Evident că noi l-am luat peste picior și i-am zis că, probabil, l-o fi dus cineva în fața unei lăzi de gunoi și doar i-a spus că era un drapel. Ryan însă ne-a ținut hangul cu propriile bancuri cu orbi, făcându-ne să ne prăpădim de râs.

După ce s-a mutat, vorbeam la telefon și ne întâlneam ori de câte ori puteam. În 2010, am aflat că el și soția lui așteptau primul lor copil.

Între timp, rănilile căpătate în Irak necesitaseră operații suplimentare. S-a dus la spital într-o dimineață; ceva mai târziu, în acea după-amiază, am primit un telefon de la Marcus Luttrell, care m-a întrebat dacă auzisem de Ryan.

— Da. Doar ce-am vorbit cu el ieri, am răspuns eu. El și soția lui o să aibă un copil. Nu-i așa că-i grozav?

— A murit în urmă cu puțin timp, a rostit Marcus, cu glas șoptit.

Se întâmplase ceva la spital. A fost un sfârșit tragic pentru o viață de erou. Nu cred că vreunul dintre cei care l-au cunoscut a reușit să treacă peste pierderea lui. Eu, unul, nu

cred că voi reuși vreodată.

Soția lui a născut o fetiță frumoasă. Sunt sigur că spiritul tatălui ei dăinuie în ea.

Mighty Warriors⁽³⁹⁾

După moartea fiului ei, mama lui Marc Lee, Debbie, a devenit un soi de mamă surogat pentru toți ceilalți membri ai plutonului. O femeie foarte curajoasă, ea s-a dedicat ajutorării altor combatanți în tranziția lor de pe câmpul de luptă. În prezent este președintele asociației America's Mighty Warriors (www.Americasmightywarriors.org) și a făcut foarte multe personal pentru veterani prin ceea ce ea numește „acte întâmplătoare de bunăvoință” inspirate de viața lui Marc și de o scrisoare pe care i-a trimis-o el înainte să moară.

Nimic nu-i întâmplător la Debbie; este o femeie implicată și muncitoare, la fel de devotată cauzei sale cum fusese Marc față de cauza lui.

Înainte să moară, Marc a trimis o scrisoare incredibilă acasă. Disponibilă pe site, ea prezintă o poveste emoționantă a unor lucruri pe care le-a văzut el în Irak – un spital oribil, oameni ignoranți și demni de dispreț. Însă scrisoarea era și extrem de pozitivă, plină de speranță și încurajându-ne pe toți să îi ajutăm cum putem pe alții.

Pentru mine însă, nimic din acea scrisoare, oricât de extraordinar, nu îl descrie în mod adecvat pe acel Marc pe care îl știam noi. Era mult mai complex. Un tip aspru, dar cu un simț grozav al umorului. Un războinic teribil și un prieten de nădejde. Avea o credință de nestrămutat în Dumnezeu și își iubea din tot sufletul soția. Raiul este un loc mai bun pentru că este și el acolo, însă Pământul și-a pierdut unul dintre cei mai strașnici oameni.

Craft

Îmi fusese foarte greu să plec din marină. Însă în acea perioadă mai aveam o problemă: rămăsesem fără slujbă. Era momentul să mă hotărăsc ce voiam să fac în viață.

Aveam mai multe opțiuni și posibilități. Vorbisem cu un prieten de-al meu, pe nume Mark Spicer, despre înființarea unei școli de lunetiști în State. După douăzeci și cinci de ani petrecuți în Armata Britanică, Mark s-a retras sergent major. Era unul dintre cei mai buni lunetiști din armata lor, având în spate o carieră de peste douăzeci de ani ca lunetist și comandant de pluton. Mark a scris trei cărți despre activitatea de lunetist și este unul dintre cei mai renumiți experți în materie.

Ne-am dat amândoi seama că era (și încă mai este) nevoie de anumite tipuri de antrenamente foarte specifice pentru unitățile militare și cele de poliție. Nimeni nu oferea genul de instruire practică necesar pentru pregătirea personalului în vederea abordării diverselor situații ce ar putea apărea. Dată fiind experiența noastră, știam că puteam proiecta cursuri și să oferim timpul necesar pentru practică încât chiar să conteze.

Problema era cum puneam totul cap la cap.

Evident, banii reprezentau o prioritate. Apoi, oarecum din întâmplare, am dat peste

cineva care a înțeles că merita investit în companie și avea încredere în mine: J. Kyle Bass.

Kyle făcuse mulți bani investind și, când ne-am întâlnit, își căuta un bodyguard. Probabil s-a gândit: „Unde-aș găsi unul mai bun decât un SEAL?” Dar când am început să discutăm și m-a întrebat unde mă vedeam peste câțiva ani, i-am zis despre școală. A fost intrigat și, în loc să mă angajeze ca bodyguard, a contribuit la finanțarea companiei noastre. Astfel s-a născut Craft International.

De fapt, nu a fost deloc floare la ureche – ne-am spetit enorm să o punem pe picioare, muncind de dimineața până seara și bătându-ne capul cu toate detaliile, ca orice antreprenori. Ni s-au mai alăturat doi tipi în echipa de conducere: Bo French și Steven Young. Domeniile lor de expertiză au mai mult de-a face cu partea de afaceri, însă se pricep și ei la armele și tacticile pe care le predăm noi.

Astăzi, sediul administrativ al Craft International se află în Texas. Avem terenuri de antrenament în Texas și Arizona și suntem implicați pe plan internațional în impunerea măsurilor de securitate și în alte proiecte speciale. Mark poate fi văzut ocazional pe History Channel. Se simte destul de bine în fața camerelor și uneori se relaxează atât de mult, că trece la un accent britanic foarte puternic. Cei de la History Channel sunt destul de îndatoritori pentru a-i traduce accentul într-o engleză ca lumea cu ajutorul subtitrărilor. Nu am avut încă nevoie de subtitrări pentru cursurile de la Craft, dar nici nu excludem această posibilitate.

Echipa noastră cuprinde cei mai buni oameni din domeniile lor, pentru toate domeniile de instruire pe care le oferim. (Puteți afla mai multe informații la www.craftintl.com.)

Clădirea unei companii necesită foarte multe abilități, foarte variate, de care nu credeam că dispuneam. Mai include și o grămadă de sarcini administrative.

La naiba.

Nu mă dau în lături de la muncă, chiar și dacă-i muncă de birou. Unul dintre dezavantajele acestei slujbe este că m-a făcut să mă capăt cu „mână de laptop” – îmi petrec foarte mult timp tastând la computer. Iar din an în Paști trebuie să mă îmbrac la costum și cravată. Însă, în rest, e slujba perfectă pentru mine. Nu sunt tocmai bogat, însă îmi place ce fac.

*

Sigla Craft provine din simbolul Punisher, cu o țintă în formă de cruce de Ierusalim în ochiul drept, în onoarea lui Ryan Job. Tot el a inspirat și sloganul companiei.

În aprilie 2009, după ce pirații somalezi deturnaseră un vas și îl amenințau pe căpitan cu moartea, lunetiștii SEAL i-au omorât de pe un distrugător din apropiere. Cineva din mass-media locală l-a întrebat pe Ryan ce părere avea.

— Indiferent ce te-o fi învățat maică-ta, violența chiar rezolvă problemele, a replicat el.

Ni s-a părut un slogan potrivit pentru lunetiști, așa că l-am preluat.

Înapoi în Texas

Încă nu mă împăcasem complet cu ideea retragerii din marină, dar gândul că voi începe să lucrez la Craft m-a stimulat. Când a trebuit să trec la treabă, muream de nerăbdare.

La urma urmei, mă întorceam acasă. Dacă mă grăbeam? Am plecat din marină în 4 noiembrie; în 6 eram deja în Texas.

În timp ce lucram la Craft International, familia mi-a rămas în San Diego, copiii terminându-și școala, iar Taya pregătind casa pentru vânzare. Soția mea plănuia să termine de împachetat în ianuarie ca să fim din nou împreună în Texas.

Au venit de Crăciun. Îmi fusese un dor nebun de ea și de copii.

Am tras-o în camera noastră din casa părinților mei și i-am spus:

— Ce-ai zice să te întorci singură? Lasă-mi-i mie pe copii.

A fost încântată de idee. Avea foarte multă treabă și, deși îi iubea nespun pe copii, era obositor să le poarte și lor de grijă în timp ce puneam casa la punct pentru vânzare.

Mi-a plăcut enorm să îi am alături pe fiul meu și pe fiica mea. M-au ajutat mult și părinții, care aveau grijă de ei pe parcursul săptămânii. Vineri după-amiază îmi luam copiii și plecam în minivacanțe de câte trei-patru zile.

Lumea crede că tații nu se simt comod în compania copiilor lor când aceștia sunt foarte mici. Nu împărtășesc aceeași părere. La naiba, mă distram cot la cot cu ei! Ne făceam de cap pe plasa elastică și ne jucam cu mingea ore în șir. Mergeam la grădina zoologică, pe terenurile de joacă, ne uitam la filme. Ei îl ajutau pe tatăl lor să facă grătar. Ne distram de minune!

Ca bebeluș, fiicei mele i-a luat ceva să se deprindă cu mine. Însă treptat, a ajuns să capete încredere în mine și s-a obișnuit cu prezența mea. Acum vrea numai la tati.

Desigur, tati a fost la picioarele ei din prima zi.

Mi-am învățat fiul cum să tragă de când avea doi ani, începând cu chestiunile elementare de la puștile cu aer comprimat. Teoria mea este că puștii fac câte-o nefăcută doar din cauza curiozității – dacă nu le satisfaci această curiozitate, o cauți singur cu lumânarea. Dacă le explici și îi instruiști cu atenție de mici, eviți o grămadă de probleme.

Fiul meu a învățat să respecte armele. I-am zis de la bun început: „Dacă vrei să folosești o armă, vino la mine”. Nu-i nimic pe lume care să-mi placă mai mult decât tirul. Are deja propria lui pușcă, un model de calibru .22 cu manetă, și trage destul de grupat cu ea. Trage foarte bine și cu pistolul.

Fiica mea este încă prea mică și nici nu a manifestat mare interes până acum. Bănuiesc că va deveni interesată în curând, dar, oricum, lecțiile de utilizare a armelor de foc vor fi obligatorii înainte să primească permisiunea de a ieși la întâlniri... ceea ce se va întâmpla când va împlini treizeci de ani.

Ambii copii au venit la vânătoare cu mine. Sunt încă prea mici ca să se poată concentra pe perioade mai lungi de timp, însă bănuiesc că vor învăța și asta cât de

curând.

Taya:

„Chris și cu mine am tot discutat despre atitudinea pe care o vom avea în cazul în care copiii noștri vor vrea să intre în sistemul militar. Sigur că nu vrem să fie răniți sau să pățească ceva. Însă serviciul militar are și multe aspecte pozitive. Vom fi amândoi mândri de ei, indiferent ce vor alege să facă.

Dacă fiul meu ar dori să intre în trupele SEAL, l-aș sfătui să se gândească foarte bine înainte. I-aș spune că trebuie să știe ce-l așteaptă.

Cred că, de fapt, este cumplit pentru o familie. Dacă te duci la război, acesta te schimbă și trebuie să fii pregătit pentru asta. I-aș spune să discute cu tatăl lui despre cum stau lucrurile în realitate.

Uneori îmi vine să plâng numai când mi-l imaginez într-un schimb de focuri.

Cred că, de fapt, Chris a făcut destul pentru țară încât să putem sări o generație. Însă vom fi amândoi mândri de copiii noștri, indiferent ce vor alege să facă”.

Mutarea în Texas m-a apropiat mai mult de părinții mei și definitiv. De când stau la ei, mi-au zis că o parte din carapacea pe care mi-o construisem în timpul războiului s-a topit. Tatăl meu era de părere că îmi ferecasem anumite părți din mine. El credea că ele au revenit la suprafață, măcar parțial.

— Nu cred că te poți pregăti ani întregi să omori oameni și să te aștepți apoi ca totul să dispară peste noapte, zicea el.

Căzut în depresie

Ținând cont de toate chestiile bune care mi se întâmplau, ați crede că trăiam o viață de basm, perfectă. Poate că așa ar fi trebuit să fie.

Însă viața reală nu o ține niciodată în linie perfect dreaptă; îi lipsește partea cu „și au trăit fericiți până la adânci bătrâneți”. Trebuie să alegi tu drumul pe care o apuci.

Și doar pentru că aveam o familie minunată și o slujbă interesantă nu însemna că era totul perfect. Încă nu mă împăcasem cu gândul retragerii din trupele SEAL. Încă îi purtam pică soției mele pentru că îmi dăduse acel ultimatum.

Deci, chiar dacă viața ar fi trebuit să fie plăcută, câteva luni după ieșirea din serviciul militar m-am simțit ca și cum aș fi căzut într-un hău.

Am început să beau mult, dând bere după bere pe gât. S-ar putea spune că am intrat în depresie, plângându-mi de milă. În scurt timp ajunseseam să beau și atât. După o vreme am trecut la țării, de dimineață până seara.

Nu vreau să exagerez ce se întâmpla în realitate. Sunt oameni care au avut probleme mult mai grave decât mine. Însă e clar că nu o luasem pe calea cea bună. Mă duceam la vale tot mai rapid.

Și apoi, într-o seară, am luat o curbă prea repede cu camioneta. Poate că aveam circumstanțe atenuante (extenuarea), poate că șoseaua era alunecoasă sau mai știu eu ce. Sau poate că îngerul păzitor care mă salvase în Ramadi a hotărât să intervină din

nou.

Nu mai contează. Tot ce știu este că mi-am făcut zob camioneta, iar eu am scăpat fără nicio zgârietură.

Cel puțin nu pe trup. Orgoliul meu a suferit însă o lovitură cruntă.

Accidentul m-a trezit la realitate. Îmi pare rău să recunosc, dar aveam nevoie de așa ceva ca să îmi vină mintea la cap.

Încă mai beau bere, deși nu mai exagerez niciodată.

Cred că înțeleg ceea ce am și ce aș putea pierde. Și mai conștientizez nu doar ce responsabilități am, ci și cum să mă achit de ele.

Dând înapoi

Încep să înțeleg și eu felul în care îi pot ajuta pe alții. Îmi dau seama că pot fi o persoană completă – întreținându-mi familia și contribuind după posibilitățile mele la ajutorarea celorlalți.

Marcus Luttrell a întemeiat o organizație numită Lone Survivor Foundation^[40]. Aceasta scoate câțiva dintre soldații noștri răniți din spital și le oferă oportunitatea de a participa la situații în care să se simtă și ei bine. După ce a fost rănit în Afganistan, Marcus a zis că s-a vindecat de două ori mai repede la ranch-ul mamei lui decât în spital. Aerul curat și libertatea de mișcare au contribuit enorm la procesul de vindecare. Asta a fost una dintre sursele de inspirație pentru fundație și a devenit unul dintre principiile mele călăuzitoare, determinându-mă să îmi aduc și eu contribuția, oricât de mică ar fi ea.

Am luat legătura cu câțiva oameni pe care-i știu în Texas, proprietari de ranch-uri, și i-am întrebat dacă își pot dona locurile respective vreme de câteva zile. Oamenii au fost extrem de generoși. Am adus mici grupuri de soldați schilodiți în război, iar ei și-au petrecut timpul la vânătoare, trăgând la poligon sau, pur și simplu, relaxându-se. Ideea era să se simtă bine.

Ar trebui să menționez că prietenul meu, Kyle – același tip care ne ajutase să punem Craft pe picioare –, este foarte patriot și susține trupele noastre. El ne permite să folosim frumosul său Barefoot Ranch pentru multe dintre aceste ieșiri ale soldaților răniți. Și organizația lui Rick Kell și a lui David Feherty, Troops First, colaborează cu Craft pentru ajutorarea unui număr cât mai mare de răniți.

Trebuie să recunosc că mă distrez și eu pe cinste. Vânăm de vreo două ori pe zi, tragem puțin la poligon, iar seara stăm la povești și bem bere.

Poveștile de război nu prea ți le mai amintești; pe cele amuzante, da. Acelea te impresionează. Ele subliniază dârzenia acestor băieți – adevărați luptători în război, ei adoptă aceeași atitudine războinică și în fața dizabilităților căpătate.

Vă dați seama că, dacă sunt eu implicat, există multe glume și ironii de-o parte și de alta. Nu sunt eu mereu cel care râde la urmă, dar asta nu înseamnă că nu încerc. Prima oară când i-am dus pe câțiva dintre ei la un ranch, i-am scos pe prispa din spate înainte să începem să tragem și le-am oferit câteva instrucțiuni de folosință.

— În regulă, le-am zis eu, ridicându-mi pușca. Având în vedere că niciunul dintre voi

nu este membru SEAL, ar trebui să vă explic niște chestii. Țsta de-aici este trăgaciul.

— Du-te naibii, Calmarule! m-au repezit ei și din momentul acela ne-am distrat de minune, luându-ne peste picior în mod constant.

Veteranii răniți nu au nevoie de compătimire. Ei trebuie să fie tratați ca oamenii care sunt: ca niște egali, eroi, persoane care au încă extrem de mult de oferit societății.

Dacă vreți să-i ajutați, așa trebuie să începeți.

Poate părea ciudat, însă glumele și ironiile sunt o dovadă mult mai mare de respect decât întrebări de genul „Ești bine?” rostite pe un ton dulceag.

Suntem de-abia la început, dar am avut suficient succes încât să obținem cooperarea spitalelor. Am reușit să extindem programul pentru a include și cupluri. Sperăm să ajungem în curând la câte două ieșiri pe lună, poate chiar mai multe.

Munca noastră m-a făcut să țintesc tot mai sus. N-ar fi rău dacă aș putea face un *reality show* de vânătoare cu tipii ăștia – cred că astfel am putea inspira mulți alți americani să dea ceva înapoi veteranilor și familiilor acestora.

Întrajutorarea este o caracteristică a Americii.

Cred că America face mult pentru sprijinirea oamenilor. Ceea ce este extraordinar pentru cei care au cu adevărat nevoie de asta. Însă mai cred și că noi creăm dependență dându-le bani celor care nu vor să muncească, atât în alte țări, cât și la noi în țară. Ajută-l pe om să se ajute singur – asta ar trebui să facem.

Mi-aș dori să ne amintim de suferințele acelor americani răniți în slujba țării înainte să împărțim milioane de dolari trândavilor și ciorditorilor. Uitați-vă la oamenii rămași fără adăpost: mulți dintre ei sunt veterani. Cred că le datorăm mai mult decât recunoștință. Ei au acceptat să semneze un cec în alb pentru State, cu prețul vieții uneori. Dacă ei au putut face asta, de ce noi nu putem să le purtăm de grijă?

Nu vreau să spun că ar trebui să le dăm pomeni veteranilor; oamenii nu au nevoie de pomeni, ci de o mână de ajutor – o mică oportunitate și un ajutor strategic.

Unul dintre veteranii răniți pe care l-am întâlnit în ieșirile la ranch-uri are o idee de ajutorare a camarazilor lui rămași fără adăpost: construirea sau renovarea de locuințe. Cred că-i o idee excelentă. Poate că nu vor rămâne în acea locuință până la moarte, dar ar fi un bun început.

Slujbe, cursuri de pregătire – sunt extrem de multe lucruri pe care le putem face.

Știu că mi se va spune că unii vor abuza de acest ajutor. Însă asta nu trebuie să ne împiedice să-i ajutăm pe alții.

Nu există niciun motiv pentru care un om ce a luptat pentru țara lui să rămână fără adăpost sau fără loc de muncă.

Cine sunt eu

Mi-a luat ceva, însă, până la urmă, am ajuns la punctul în care nu mă mai definește faptul că am fost membru SEAL. Trebuie să fiu soț și tată. Aceste roluri reprezintă vocația mea acum.

Apartenența la trupele SEAL a însemnat enorm pentru mine. Încă mai simt un gol în suflet. Evident că aș fi preferat să am și slujba, și familia. Însă, cel puțin în cazul meu,

slujba nu mi-o îngăduia.

Nici nu știu dacă le-aș fi putut avea pe amândouă. Într-un fel, am fost nevoit să renunț la slujbă ca să fiu omul complet de care avea nevoie familia mea.

Nu am idee unde sau când a avut loc schimbarea. Oricum, nu s-a produs până nu m-am retras din serviciul militar. A trebuit să trec peste acest resentiment mai întâi. A trebuit să trec prin ce era bun și prin ce era rău, pentru a ajunge la punctul în care să pot merge mai departe, cu adevărat.

Acum vreau să fiu un tată și un soț bun. Acum mi-am redescoperit iubirea pentru soția mea. Mi-e nespus de dor de ea când plec în călătorii de afaceri. Vreau să o pot îmbrățișa și să dorm lângă ea.

Taya:

„La început, cel mai mult mi-a plăcut la Chris felul lui franc de a fi. Nu se juca defel cu inima sau cu mintea mea. El trăgea mereu la țintă, iar sentimentele lui se materializau întotdeauna în acțiuni: făcea câte o oră și jumătate pe drum ca să vină să mă vadă, apoi pleca la cinci dimineața ca să ajungă la serviciu; comunica; îmi tolera toanele.

Simțul lui al umorului compensa atitudinea mea serioasă, reușind mereu să-mi descrețească fruntea. Era gata de orice și mă susținea complet în tot ce-mi propuneam sau îmi doream. Se înțelegea de minune cu familia mea și eu mă înțelegeam la fel de bine cu a lui.

Când căsnicia noastră a intrat în impas, i-am zis că nu îl voi mai iubi la fel dacă își prelungește șederea în armată. Nu-i vorba că nu l-aș fi iubit, dar consideram că decizia lui ar fi confirmat ceea ce mi se părea tot mai evident. La început, crezusem că mă iubea mai presus de orice. Încet-încet, Trupele au devenit prima lui dragoste. Continua să-mi spună că mă iubea, să-mi spună tot ce considera că aveam nevoie să aud și tot ce-mi zisese în trecut ca să-și exprime dragostea. Diferența era că faptele lui nu mai erau pe măsura vorbelor. Nu încetase să mă iubească, însă ceva se schimbase. Era cu mintea numai la Trupe.

Când era plecat, îmi spunea chestii de genul «Aș da orice să fiu acasă cu tine», «Mi-e dor de tine» și «Tu ești cel mai important lucru din lume pentru mine». Știam că, dacă își va prelungi contractul, toate lucrurile pe care mi le spusese în ultimii ani ar fi rămas doar în teorie, nu și în practică.

Oare cum l-aș fi putut iubi cu aceeași dăruire dacă aș fi știut că nu reprezentam pentru el ceea ce îmi declara? Eram pe plan secund, cel mult.

Era în stare să moară pentru țară și străini. Provocările și durerea cu care mă confruntam păreau să fie doar ale mele. El voia să-și trăiască viața și să aibă acasă o soție fericită, la care să se întoarcă.

La vremea aceea, asta însemna că tot ce iubisem la început se schimba și că va trebui să îl iubesc diferit. Credeam că îl voi iubi mai puțin, dar, de fapt, e doar altfel.

Ca în orice relație, lucrurile s-au schimbat. Noi ne-am schimbat. Am făcut amândoi greșeli și am învățat mult amândoi. Chiar dacă ne iubim diferit, poate că-i un lucru bun,

la urma urmei. Poate că este o iubire mai tolerantă și mai matură sau poate e doar altfel.

Însă e bine. Ne susținem în continuare și am descoperit că, ajunși chiar la ananghie, tot nu vrem să ne pierdem unul pe celălalt sau familia pe care am clădit-o.

Cu cât trece mai mult timpul, cu atât reușim mai bine să ne arătăm dragostea în moduri pe care celălalt le înțelege și le simte”.

Simt că dragostea pentru soția mea s-a adâncit în ultimii câțiva ani. Taya mi-a cumpărat o nouă verighetă din tungsten – nu cred că este o întâmplare că a ales cel mai dur metal pe care l-a putut găsi.

Are și cruci de cruciați pe ea. Taya glumește, spunând că și căsnicia e ca o cruciadă.

Poate că așa a fost, în cazul nostru.

Taya:

„Simt din partea lui ceva ce nu am mai simțit înainte.

Cu siguranță, nu mai este persoana dinainte de război, dar și-a păstrat multe dintre calități. Simțul umorului, bunătatea, căldura, curajul și un simț al răspunderii. Siguranța lui de sine mă inspiră.

Ca în orice cuplu, încă mai avem problemele noastre de zi cu zi pe care trebuie să le rezolvăm, însă cel mai important lucru e că mă simt iubită. Simt că eu și copiii suntem importanți”.

Războiul

Nu mai sunt același tip dinaintea războiului.

Nimeni nu poate rămâne același. Înainte să intri în luptă, ai o anumită inocență. Apoi, deodată, vezi o latură complet diferită a vieții.

Nu regret nimic. Aș face-o din nou. Totuși, războiul chiar te schimbă.

Ajunși să accepți moartea.

Când ești în trupele SEAL, treci de partea întunecată. Te scufunzi în ea. Mergând încontinuu la război, gravitezi spre cele mai negre părți ale existenței. Psihicul tău ridică stavile – de aceea râzi la chestii înfiorătoare, creieri zburăți și alte cele.

De mic voiam să fiu în armată. Dar mă întrebam: „Oare cum mă voi simți când va trebui să omor pe cineva?”

Acum știu cum este. Nu-i mare lucru.

Am făcut-o de mult mai multe ori decât îmi imaginasem – de mult mai multe ori decât orice alt lunetist american dinaintea mea, de fapt. Însă am observat și răul pe care țintele mele îl săvârșeau sau voiau să îl săvârșească, și știam că protejam viețile camarazilor mei eliminându-le.

Nu îmi petrec prea mult timp filosofând despre uciderea oamenilor. Am conștiința împăcată în ceea ce privește rolul meu din război.

Sunt un creștin convins. Nu unul perfect – nici pe departe. Dar cred cu tărie în Dumnezeu, în Iisus și în Biblie. Când voi muri, Dumnezeu mă va judeca pentru tot ce am făcut pe această lume.

S-ar putea să mă țină pe mine la urmă, trecându-i pe toți în revistă înaintea mea, deoarece îi va lua foarte mult să îmi inventarieze păcatele.

„Domnule Kyle, haide să mergem puțin în camera din spate...”

Sincer să fiu, nu știu ce se va întâmpla în Ziua Judecării. Însă cred că tu îți cunoști toate păcatele, Dumnezeu le cunoaște și El, și te cuprinde rușinea la gândul că El le știe. Cred că voi fi mântuit pentru că l-am acceptat pe Iisus ca mântuitor.

Dar în acea cameră din spate sau unde m-o duce Dumnezeu să mă confrunt cu păcatele mele, nu cred că printre ele se va număra vreuna dintre victimele mele din război. Toți cei pe care i-am împușcat erau răi. Am avut motive temeinice pentru fiecare glonț tras. Meritau cu toții să moară.

Îmi pare rău de oamenii pe care nu i-am putut salva – pușcașii marini, soldații, camarazii mei.

Încă le simt lipsa. Încă mă doare că nu am izbutit să-i apăr.

Nu sunt naiv și nu vreau să romantizez războiul sau ce a trebuit să fac eu acolo. Cele mai urâte clipe din viața mea le-am trăit ca SEAL. Pierderea prietenilor mei. Moartea aceluia puști în brațele mele.

Sunt sigur că lucrurile prin care am trecut eu pălesc în comparație cu chestiile prin care au trecut soldații din al Doilea Război Mondial sau din alte conflagrații. Cei care au luptat în Vietnam, pe lângă porcăriile la care au fost martori acolo, au mai fost nevoiți să se și întoarcă într-o țară care i-a scuipat în față.

Când mă întreabă lumea cum m-a schimbat războiul, eu răspund că schimbarea cea mai mare ține de perspectiva mea.

Știți toate chestiile cotidiene care vă stresează pe voi aici?

Nu dau doi bani pe ele. Există lucruri mult mai importante și mai rele care ți se pot întâmpla decât să lași vreo problemă insignifiantă să-ți amărăscă viața sau ziua măcar. Iar eu le-am văzut cu ochii mei.

Mai mult: le-am și trăit.

MULȚUMIRI

Această carte nu ar fi existat fără camarazii mei din trupele SEAL, care m-au sprijinit în luptă și în cariera mea din marină. Iar eu nu aș fi aici dacă membrii SEAL, marinarii, pușcașii marini, piloții și soldații nu mi-ar fi apărut spatele în război.

Aș dori să-i mulțumesc și soției mele, Taya, care m-a ajutat să scriu această carte, aducându-și, de asemenea, propria contribuție. Fratele meu și părinții mei mi-au oferit amintirile și sprijinul lor. Câțiva dintre prietenii mei au furnizat informații prețioase. Dintre cei care m-au ajutat în mod deosebit i-aș menționa pe unul dintre locotenenți și pe un alt lunetist, care apar ca LT și, respectiv, Dauber în această carte. Mama lui Marc Lee mi-a oferit și ea câteva remarci esențiale.

Îi datorez mulțumiri speciale și multă recunoștință lui Jim DeFelice pentru răbdarea, spiritul, înțelegerea și priceperea la scris de care a dat dovadă. Fără ajutorul lui, această carte nu ar arăta așa cum arată ea astăzi. Aș vrea să îmi exprim sincera recunoștință soției și fiului lui Jim pentru ospitalitatea pe care ne-au arătat-o, mie și Tayei, pe măsură ce cartea căpăta contur.

Am lucrat la această carte în diverse locuri. Niciunul nu a fost mai confortabil decât ranch-ul lui Marc Myers, pe care el ni l-a pus la dispoziție cu mare generozitate.

Scott McEwen a recunoscut valoarea poveștii mele chiar înaintea mea și a jucat un rol crucial în scoaterea ei de sub tipar.

Aș dori să îi mulțumesc redactorului meu, Peter Hubbard, care m-a contactat direct cu privire la scrierea acestei cărți și m-a pus în legătură cu Jim DeFelice. De asemenea, mulțumesc întregului staff de la William Morrow/Harper-Collins.

„Chris Kyle își spune povestea cu același curaj cu care își trăiește viața și se luptă în război. Lunetistul american este un thriller captivant și irezistibil.“

Clint Eastwood

„În comunitatea luptătorilor de elită, un singur om se ridică deasupra noastră, distingându-se ca fiind unic. Numele lui este Chris Kyle. Lunetist de excepție, a realizat multe lucruri despre care vor vorbi și generațiile viitoare.“

*Marcus Luttrell,
fost membru în trupele SEAL*

„Lunetistul american este un thriller de război plin de adrenalină, cu o notă profund personală, scris de un martor ocular care a participat efectiv la războiul din Irak.“

New York Times

WARNER BROS. PICTURES PRESENTS
IN ASSOCIATION WITH VILLAGE ROADSHOW PICTURES A MAD CHANCE PRODUCTION A ZENO & INDIANA PRODUCTION A MALPASO PRODUCTION BRADLEY COOPER
"AMERICAN SNIPER" SIENNA MILLER JESSIE TIM MOORE JASON HALL SHEROUM KIM AND BRUCE BERMAN WRITTEN BY JASON HALL
PRODUCED BY ROBERT LORENZ, D.P.A. ANDREW LAZAR, D.P.A. BRADLEY COOPER, D.P.A. PETER MORGAN, D.P.A. DIRECTED BY CLINT EASTWOOD

Americansnipermovie.net #AmericanSniper

Facebook.com/AmericanSniperOfficial

editura rao

ISBN 978-606-609-967-7

9 786066 099677

www.rao.ro

www.raobooks.com

- {1} Sea, Air, Land = Mare, Aer, Uscat (engl.) (n.tr.).
- {2} Fermă, crescătorie de animale (engl.) (n.red.).
- {3} Viitorii Fermieri ai Americii (engl.) (n.tr.).
- {4} Roper (rope = frânghie) e un cowboy care folosește lasoul pentru a prinde vite sau cai, dar și un model de cizme specifice cowboy-lor. (engl.) (n.red.).
- {5} Pregătire Elementară în Genistică Subacvatică/Scufundări (engl.) (n.tr.).
- {6} Echipe de Genistică Subacvatică (engl.) (n.tr.).
- {7} Antrenament de Calificare pentru Seal (engl.) (n.tr.).
- {8} Antrenament Urban Real (n.tr.).
- {9} Hazed înseamnă un mod prietenos de a glumi pe seama cuiva apropiat. Hazing e un ritual incluzând hărțuire, umilire, chinuire, folosit ca inițiere a unei persoane într-un grup, bandă, echipă sau unitate militară (engl.) (n.red.).
- {10} Rigid hulled inflatable boat = Barcă pneumatică prevăzută cu carenă rigidă (în lb. engl. în orig.) (n.tr.).
- {11} Nod marinăresc = unitate de măsură pentru viteza navelor, egală cu viteza unei nave care se deplasează cu o milă marină (1.852 m) pe oră (n.tr.).
- {12} Visit, Board, Search, Seize = Vizitare, abordaj, percheziție, confiscare (în lb. engl. în orig.) (n.tr.).
- {13} Patrol Torpedo boat – Șalupă de Patrulare prevăzută cu torpile (în engl. în orig.) (n.red.).
- {14} Explosive ordonance disposal = Unitatea de neutralizare a explozibililor (în lb. engl. în orig.) (n.tr.).
- {15} Desert Patrol Vehicles = Vehicule de Patrulare prin Deșert (în lb. engl. în orig.) (n.tr.).
- {16} Mission Oriented Protective Posture = Postură Protectoare în Conformitate cu Misiunea (în lb. engl. în orig.) (n.tr.).
- {17} Joc de cuvinte, în limba engleză *intelligence* însemnând atât inteligență, cât și informații. Drept urmare, autorul insinuează că „inteligență” și „militară” ar fi termeni contradictorii (n.tr.).
- {18} Jessica Down Lynch (n. 26 aprilie 1983) a participat la invazia în Irak, în 2003. În bătălia de la Nasiriya convoiul ei a căzut într-o ambuscadă și ea a fost capturată. A fost salvată de forțele speciale americane la 1 aprilie, prima misiune de salvare reușită după Vietnam, dar și prima a unei femei militar (n.red.).
- {19} Improvised Explosive Device = Dispozitiv Exploziv Improvizat (în lb. engl. în orig.) (n.tr.).
- {20} Modular Lightweight Load-carrying Equipment = Echipament Modular Ușor de Transportat Greutăți (în lb. engl. în orig.) (n.tr.).
- {21} Forward Air Controller = Controlor de Trafic aerian Avansat (în lb. engl. în original) (n.tr.).
- {22} Gardă Personală de Corp (în lb. engl. în original) (n.tr.).
- {23} Request for Forces = Solicitare de Forțe (în lb. engl. în original) (n.tr.).
- {24} Aluzie la decorația cu același nume, acordată militarilor răniți sau căzuți în luptă (n.tr.).
- {25} Tactical Operations Command = Centru de Operațiuni Tactice (în lb. engl. în original) (n.tr.).
- {26} Detention and Interrogation Facility = Instituție de Detenție și de Interogare (în lb. engl. în original) (n.tr.).
- {27} Parachute Landing Falls = Poziția de Aterizare cu Parașuta (în lb. engl. în original) (n.tr.).
- {28} High altitude, low opening = Sărituri de la mare altitudine, cu deschidere a parașutei cât mai aproape de sol (în lb. engl. în original) (n.tr.).
- {29} The Special Operations Air Wing = Ramura aviatică a Operațiunilor Speciale (în lb. engl. în original) (n.tr.).
- {30} Subject Matter Expert = Expert în Subiectul Abordat (în lb. engl. în original) (n.tr.).
- {31} Punishers = Cei care pedepsesc (în lb. engl. în original) (n.tr.).
- {32} Big = mare (în lb. engl. în original) (n.tr.).
- {33} Giggles = chicoteli (în lb. engl. în original) (n.tr.).
- {34} Explosives Ordonance Disposal – Dispunerea Încărcăturilor Explozive (abr., engl.); în context, operatorul care dezamorsează astfel de încărcături explozive (n.red.).
- {35} Prădători (în lb. engl. în original) (n.red.).
- {36} Fier (în lb. engl. în original) (n.red.).
- {37} Small Unit Riverine Craft = Mică Ambarcațiune Fluvială (în lb. engl. în original) (n.tr.).
- {38} Special Boat Units (în lb. engl. în original) (n.tr.).
- {39} Războinici de seamă (în lb. engl. în original) (n.tr.).
- {40} Fundația Singurului Supraviețuitor (în lb. engl. în original) (n.tr.).